

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

Historie časopisu Roverský kmen

History of the magazine Roverský kmen

Bakalářská práce

Matěj Richtr

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Karel Páral, Ph.D.

Olomouc 2021

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracoval samostatně za použití uvedených zdrojů a literatury. Práce obsahuje 94 863 znaků.

V Olomouci dne.....

.....

Matěj Richtř

Děkuji za pomoc při vypracování vedoucímu práce Mgr. et Mgr. Karlovi Páralovi, Ph.D. Děkuji za čas, cenné rady a pomoc při tvorbě této práce. Dále děkuji Romanovi Šantorovi za zprostředkování materiálů k práci a všem šéfredaktorkám a šéfredaktorům za rozhovory, bez kterých bych práci nemohl vypracovat.

Abstrakt

Práce se primárně zabývá okolnostmi vzniku časopisu Roverský kmen, vývojem a proměnami redakce a jejího personálního obsazení. Časopis je určen pro členy mládežnické organizace Junáka – českého skauta, kteří jsou v mladém věku roverů a rangers. Časopis vydává Tiskové centrum Junáka a vychází od roku 1997. Práce přináší vhled do historie časopisu z pohledu šéfredaktorů a do zpracování archivních čísel časopisů. Během prováděných rozhovorů jsem se věnoval otázkám ohledně osobnosti šéfredaktora, volby témat a rubrik, podoby redakce, zásahu nadřízených, vývoj koncepce časopisu, termínů a zdrojů.

Hlavním zdrojem práce jsou rozhovory provedené s osmi šéfredaktory a šéfredaktorkami Kmene.

Klíčová slova: Roverský kmen, skaut, časopis, Junák, šéfredaktor, historie, časopis pro mládež, Tiskové a distribuční centrum Junáka, roveři, rangers

Abstract

This bachelor thesis is primarily about how the magazine Roverský kmen how it started and developed. The thesis also deals with transforamtion of the editorial and it's staff. The thesis also deals with transforamtion of the editorial and it's staff. This magazine is aimed at the members of the youth organization Junák – český skaut, who are of young age, rovers and rangers. The magazine is published by Tiskové centrum Junáka since 1997. The bachelor's thesis presents views of the chief editors into the history of the magazine through the archives volumes. The topics of the interviews are: personality of the chief editor, choice of themes and columns, description of the newsroom, intenventions of the chief editors, development of conception of the magazine, timescale and sources.

The main sources of the bachelor's thesis are interviews with the eight chief editors of the Roverský kmen.

The key words: Roverský kmen, scouts, magazine, Junák, chief editor, history, youth magazine, Tiskové a distribuční centrum Junáka, rovers, rangers

1. Úvod.....	8
2. Roverký kmen v kontextu skautského hnutí.....	10
2. 1. Historie skautingu.....	10
2. 2. Významné historické milníky skautských médií.....	12
2. 3. Junák – základní informace	14
2. 4. Tiskové a distribuční centrum Junáka	15
2. 5. Roverský kmen	16
3. Metodologie	18
3. 1. Metoda sběru dat	18
4. Analytická část.....	20
4. 1. Osobnost šéfredaktora	20
4. 2. Volba témat a rubrik.....	26
4. 3. Podoba redakce.....	33
4. 4. Zásahy nadřízených	38
4. 5. Vývoj koncepce časopisu	44
4. 6. Termíny a zdroje.....	49
5. Závěr	52
6. Zdroje.....	54
7. Přílohy.....	58

Seznam použitých zkratek

TDC Skautské a distribuční centrum Junáka

r&r roveři a rangers

SI Skautský institut

RK časopis Roverský kmen

B-P Robert Baden-Powell

ČRDM Česká rada dětí a mládeže

1. Úvod

Roverský kmen je jedním z časopisů, které vydává organizace Junák – český skaut pro své členy. Časopis je určen pouze pro určitou věkovou kategorii mladých lidí v rozmezí 15–24 let. Jedná se o poslední věkovou kategorii, u které skautská výchova počítá s aktivním rozvojem.

Skautský svět mladých lidí je stejně bohatý jako jejich osobní život a *Roverský kmen* se snaží pokrýt všechny oblasti jejich zájmu. Časopis ve svém rozsahu 48 stran nabízí skautská i lifestylová témata, která se snaží rozvíjet čtenáře. Kmen nabízí užitečné rady lidem, kteří začínají s vedením skautských oddílů, a zároveň i témata, která zajímají studenty vysokých škol i pracující jedince.

Redakce pod vedením šéfredaktora či šéfredaktorky tvoří články pro časopis. O jeho následnou distribuci se stará Tiskové a distribuční centrum Junáka, které je navazujícím článkem v řetězu jeho tvorby.

Téma mě zaujalo, protože se mu v organizaci nikdo nevěnoval v takovém rozsahu, který poskytuje bakalářská práce. Mým cílem je zachytit historický vývoj *Roverského kmene* prostřednictvím rozhovorů s šéfredaktory a šéfredaktorkami, a tím získat cennou část historie o podobě časopisu, kterou za určitý čas nebude možné zaznamenat.

Práce je členěná do kapitol, první se věnuje úvodu práce a mé motivaci pro zpracování vybraného tématu.

Druhá kapitola popisuje, v jakých podmínkách fungují skautská média a skautské časopisy. Zde se věnuji historii skautingu a jeho časopisům, představení Junáka jako organizace, TDC a jeho roli v organizaci, ale také přibližuji časopis *Roverský kmen*.

Třetí kapitola vysvětluje použitou metodologii. Jako vhodnou metodu výzkumu jsem zvolil kvalitativní metodu jednopřípadové studie za použití polostrukturovaných rozhovorů s šéfredaktory *Roverského kmene*. Skautským časopisům se nevěnovalo příliš odborné pozornosti, proto použití odborné literatury je omezené a zdroje práce vychází zejména z rozhovorů s šéfredaktory, rozhovorů v časopise RK a oficiálních dokumentů Junáka.

Čtvrtá kapitola je analytickou částí a shrnuje závěry z rozhovorů s šéfredaktory podle struktury otázek, které jsem pokládal. Tato část je dělena do podkapitol podle okruhů otázek – *Osobnost šéfredaktora, Volba témat a rubrik, Podoba redakce, Zásahy nadřízených, Časopis, Termíny a zdroje*. Strukturované otázky jsou doplněny o rozšiřující otázky, které slouží k upřesnění a doplnění problematiky

Pátá kapitola je závěrem celé práce. Shrnuje získané informace o fungování časopisu a jeho proměnách v čase.

Poslední částí dokumentu jsou přílohy použité pro vypracování bakalářské práce. Obsahují zejména přepisy rozhovorů s šéfredaktory a šéfredaktorkami.

2. Roverký kmen v kontextu skautského hnutí

2. 1. Historie skautingu

Dějiny skautingu se začaly psát v Africe, kde působil vojenský důstojník Robert Baden-Powell. Britské impérium bojovalo proti Búrům v Búrské válce. B-P¹ měl za úkol ubránit město Mafeking proti přesile útočníků. Pro spojení mezi jednotlivými pozicemi využíval skupiny chlapců ve věku okolo 18 let. Skupina měla vždy šest členů a byl za ni odpovědný jeden z nich. Jejím úkolem bylo předávat zprávy, rozvážet munici a pomáhat raněným.

Po návratu do Anglie B-P pracoval s myšlenkou výchovy chlapců v partách, které založil v Africe. V roce 1907 uspořádal první skautský tábor na ostrově Brownsea. Táboru se účastnilo čtyřicet chlapců z Londýna, kteří na ostrově strávili deset dní. Rok 1907 je považován za počátek světového skautingu. O rok později B-P vydal knihu *Scouting for Boys*, která je hlavní příručkou pro skautskou činnost.

Ve stejné době ve Spojených státech amerických vytvořil Ernest Thompson Seton činnost pro hochy, která byla silně inspirovaná tradičním životem Indiánů. Oproti B-P bylo v jeho přístupu méně vojenských dovedností a více romantičnosti a prožitku u pořádaných táboráků.

V následujících letech se skauting šířil rychle napříč celým světem, zejména po Evropě. Úřady v Rakousko-Uhersku chtěly obohatit osnovy školní výuky o brannou výchovu. V novinách se Antonín Benjamin Svojsík dočetl o novém způsobu výchovy mládeže z Británie, kterým byl skauting. Tento způsob výchovy ho nadchnul do takové míry, že odjel do Anglie, kde se s nimi setkal. Domů si odvezl knihu *Scouting for Boys*, kterou se svým švagrem Adolfem Stránským přeložil na Orlovské hájovně.

Svět vnímal tehdy skauty jako vojenskou, nebo polovojenskou organizaci. B-P naopak chtěl mládež vychovávat prostřednictvím hry. V Českých zemích skauting pěstovali zejména pedagogové (Šantora, 2012).

Česká verze knihy *Scouting for Boys* poprvé vyšla v roce 1912 s názvem *Základy junáctví*. Junák je český ekvivalent slova skaut. První tábor se konal v tomto roce na Orlovech. Tento tábor je považován za počátek českého skautingu.

Skauting se v období první republiky těšil oblibě, a právě tuto dobu můžeme označit za zlatá léta (Šantora 2012). Zlatá léta trvala až do 28. října 1940, kdy byla

¹ Ve skautském prostředí se běžně používá zkrat B-P pro Roberta Badena-Powella.

skautská organizace zrušena rozhodnutím Karla Hermanna Franka. Po konci druhé světové války v květnu 1945 skauting znovu ožívá a funguje až do roku 1948, kdy je nuceně začleněn do Svazu československé mládeže. V roce 1950 byl zcela zakázán na osmnáct let. Krátce byl skauting povolen v letech 1968-1970 a poté až po pádu komunismu v roce 1989.

Po celospolečenské proměně poměrů v roce 1989 byla skautská organizace zase legální. První sněm² se uskutečnil 19. května 1990. Starostkou³ byla zvolena Dagmar Burešová, tehdejší ministryně spravedlnosti. V mezinárodních organizacích Junák získal své místo v roce 1990 – červnu ve World Association of Girl Guides and Girl Scouts⁴, v červenci ve World organization of the Scout Movement⁵. Po rozdělení Československa v roce 1993 musel Junák České republiky znovu požádat o členství, byl přijat v roce 1996 do obou organizací.

V devadesátých letech se skauting vyrovnával s problémem, jak pokračovat v činnosti. Někteří členové působili v ilegalitě, nebo pod značkou Pionýru, či jiných mládežnických organizací tolerovaných komunistickou mocí. Jiní chtěli pokračovat v práci s mládeží, i když naposledy vedly děti v roce 1970. Tento problém organizace se řešil celá devadesátá léta.

V roce 1998 organizace pracující s dětmi a mládeží zakládají Českou radu dětí a mládeže, která reprezentuje spolky při jednání ve vnějších věcech. Mezi její zakládající členy patří „*Junák, Asociace křesťanských sdružení mládeže, Asociace turistických oddílů mládeže, Národní informační centrum mládeže, Česká tábornická unie, Pionýr, Folklorní sdružení České republiky, YMCA v České republice.*“ (Zakládací listina ČRD, 2004)

Díky Chartě českého skautingu pro 21. století v roce 2005 Junák prošel modernizací ve svém vzdělávání, práci s mládeží a programu. Následně se modernizovala celá skautská výchovná metoda⁶, stezky⁷ a odborky⁸. Hnutí vydává prohlášení, které může chápat i veřejnost. Charta říká, jaké jsou myšlenky skautingu a jakou je Junák organizací. Obsahuje plán skautingu do budoucna, chce mít pevné zásady a být moderní a atraktivní pro mládež. Rodiče vnímají skauting kladně a jako místo s bezpečným

² Valný sněm je nejvyšší orgán organizace, který se koná jednou za tři roky.

³ Stojí v čele Výkonné rady Junáka a je statutárním orgánem Junáka.

⁴ Světová asociace skautek.

⁵ Světová organizace skautského hnutí.

⁶ Základní prvky výchovy ve skautském hnutí.

⁷ Sešit úkolů a výzev přizpůsobené pro každou věkovou kategorii, která vyháží ze skautské výchovné metody, rozvíjející obecné dovednosti.

⁸ Soubor úkolů a výzev, které jsou úzkého záběru a dokazují odbornost nositele v dané oblasti.

prostředím pro navazování kamarádství pro jejich děti. (Charta českého skautingu pro 21. století).

V roce 2007 se oslavilo 100 let světového skautingu. Při této příležitosti se konalo jamboree v Anglii, kde r&r oslavili začátek nového století. Skauti pořádali již mnoho akcí pro veřejnost, které oslavovali výročí. Hlavní události v českém prostředí se konaly v Praze.

Čeští skauti oslavovali v roce 2012 české výročí 100 let fungování skautingu. Skauti otvírali své klubovny veřejnosti. Se svými gratulacemi se připojili i státní instituce. Česká národní banka vydala pamětní minci s portrétem Svojsíka, Česká televize vysílala film *Sto let skautingu*. Symbolem výročí se stal skautský šátek, na kterém jsou vyznačena léta 1912–2019. Roky, které byl skauting zakázaný, jsou natištěné černě, ostatní roky bíle. Lem je v barvách trikolory.

Organizace během dalších let procházela modernizací svého programu a pracuje na své prezentaci na veřejnosti. Vyjadřuje se k věcem ve společnosti, které se dotýkají její činnosti a poslání. Tato iniciativa se jmenuje *Strategie 2022*, která běží od roku 2014. Strategie stanovuje nejvýznamnější okruhy témat, které chce Junák rozvíjet a kdy se jim chce věnovat. V roce 2015 Evropou zmítala uprchlická krize a Junák vydal prohlášení, ve kterém děkovali členům, kteří pomáhali v krizi a připomínali myšlenkové základy vybízející k solidaritě mezi lidmi.

Koronavirová pandemie je pro Junák další výzvou. Od roku 2020 museli skauti přerušit svou činnost na schůzkách a výpravách. Aktuálně působí pouze prostřednictvím internetovém prostředí. Zároveň pomáhají při dobrovolnické činnosti, například s organizací *Elpida*, která pomáhá seniorům nebo pomáhají lokálně ve svém okolí. V roce 2020 měl proběhnout Valný sněm. Z důvodu výše zmíněné pandemie byl přesunut do multimediálního prostředí, kde delegáti zvolili část nového Náčelnictva.

2. 2. Významné historické milníky skautských médií

První skautské časopisy ve světě vznikly téměř ihned po táboře na ostrově Brownsea. Ve Velké Británii poprvé vyšel časopis *The Scout*, s podtitulem „Founded by gen. Baden-Powell“, 14. dubna roku 1908. Byl určen pro mladší kluky. Na titulní straně prvního čísla je skaut ležící na pláži s holí a kloboukem vedle sebe – tehdejší typické doplňky skauta (Cohen, 2012, str. 11).

Ve Spojených státech vyšel první časopis 15. dubna 1913 pod názvem *Scouting*. Vycházel každý měsíc a obsahoval osm stran informací ohledně vedení americké organizace, tipů pro práci s dětmi a fotografie (The Portal to Texas History, 2021).

Prvním českým skautským časopisem je zřejmě *Psohlavec*⁹, který sloužil pro stejnojmenný skautský oddíl v Praze. První čísla byla psaná ručně a jeho cena byla 30 haléřů. V roce 1914 vyšla pouze dvě čísla. Časopis *Junák* poprvé vyšel 15. ledna 1915¹⁰. Jeho šéfredaktorem byl Antonín Benjamin Svojsík. Oba časopisy mají v organizaci dlouhou tradici, časopis *Junák* je nejdéle vycházející časopis pro děti a mládež.

Za první republiky vznikají časopisy *Skauting* a *Skautský svět*, které i dnes skautská organizace vydává. V té době existovalo mnoho lokálních periodik, které si vydávaly oddíly samy pro sebe.

Skautské časopisy vycházely v období, kdy byla skautská organizace povolena. Samozřejmě reagovaly na aktuální situaci a přizpůsobovaly se platným podmínkám. Za Protektorátu Čech a Moravy byla skautská organizace zakázána, proto skautské časopisy vycházely v ilegality, oficiálně vůbec. V letech 1945 a 1946 vedl časopis *Skaut* Jaroslav Foglar, který přijal nabídku vedení Svazu skautů. Foglar měl zájem o tento post, protože nemohl pokračovat ve vydávání časopisu *Mladý hlasatel*, který vycházel i za nacistické okupace. Po druhé světové válce platil zákon, že se dále nesmějí vydávat tisky, které vycházely za Protektorátu.

Foglar nebyl s poměry v redakci spokojený. „*Neměl jsem tušení, do čeho se pouštím, co na mne čeká. Chyběli mi redakční pomocníci, neměl jsem žádný archiv, dělal jsem týdeník takřka na koleně. Skautskému ústředí byl přidělen dům na Gorkého náměstí 28, měl tam mnoho místností, ale já dostal pro redakční účely – koupelnu. ... Chyběl mi telefon, musel jsem používat vlastní psací stroj – a co bylo nejhorší: vždy v pátek, kdy byla uzávěrka listu, jsem musel „pracovnu vyklidit, protože přijel bratr náčelník a koupelna musela být volná pro jeho nocleh!“ (Foglar, 1997, str. 180).*

Název časopisu, který dnes vychází jako *Skaut*, se v historii různil podle toho, co příslušná legislativa dovolovala. Nejčastějšími zaměňovanými názvy byl *Skaut* a *Junák*. Po válce byl časopis spojený s časopisem *Vpřed!* a vycházel v letech 1948 a 1949 pod názvem *Junáci vpřed!*.

⁹ Dostupné na: https://drive.google.com/file/d/1dqgxo8Ra6vxb1pfvHZ1Hn0IXMD_nRPZV/view

¹⁰ Dostupné na: <https://drive.google.com/file/d/0BwS9q0pkNIDbb1QzRzd3d0x2RÜk/view>

Oficiálně byl *Junák* obnoven až po Sametové revoluci a se znovuzahájením činnosti se obnovila i činnost časopisů. První obnovené číslo časopisu *Skauting*¹¹ vyšlo jako nulté v roce 1990. U jeho zrodu stál mimo i jiný Miloš Zapletal, pozdější zakladatel *Kmene*. Časopis se v prvním čísle věnoval základům Junáku, jeho funkcím a základním principům. V editorialech redakce připomínala obnovení činnosti. Dále zmiňovala problémy s distribucí a vyzývala ke sdílení mezi členy (Skauting, 1990).

Od roku 1993 vycházel časopis *Světýlko*, který byl určen pro mladší členy Junáka. Do roku 2004 byl k dostání desetkrát ročně, od roku 2005 pouze pětkrát.

V říjnu 1997 vyšlo první číslo nového časopisu *Roverský kmen* pod vedením Miloše Zapletala, skautskou přezdívkou Zet. První díl měl 50 stran a stál 20 korun. Časopis aktuálně vychází pětkrát ročně.

Náčelnictvo v roce 2008 rozhodlo o změně fungování časopisů. Začala fungovat forma spolkového časopisu, která dává právo každému členovi Junáka mít vlastní časopis dle výchovné kategorie, do které patří (*Časopis pro každého skauta*).

V dubnu 2016 Junák začal vydávat časopis pro nejmladší věkovou kategorii – benjamínky. Jmenuje se *Ben Já Mina*, název je referencí na jméno českého zakladatele ABS. Vychází pětkrát ročně, jeho šéfredaktorkou je jedna z bývalých šéfredaktorek RK Julie Dominika Zemanová.

2.3. Junák – základní informace

„Junák – český skaut, z. s. je dobrovolný, nezávislý a nepolitický spolek, jehož posláním a účelem je – v souladu s principy a metodami stanovenými zakladatelem skautského hnutí Robertem Baden-Powellem a zakladatelem českého skautingu A. B. Svojsíkem – podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí; jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k nejvyšší Pravdě a Lásce; sobě samým; bližním, vlasti, celému lidskému společenství a přírodě.“ (Junák – český skaut, z. s., Stanovy spolku, 2014)

¹¹ Dostupné na: <https://drive.google.com/drive/folders/1eZh8bp-9JexT45HN1bWIVMHhQ58XPhku>

Ke skautskému hnutí se v České republice hlásí 67 959 lidí, kteří působí ve 474 střediscích po celé republice. Střediska se dále dělí na 2 203 oddílů.¹²

Skauting pracuje ve své výchově se čtyřmi věkovými kategoriemi. Nejmladší děti ve věku 5–7 let přichází do *benjamínků*, děti ve věku 8–10 let navštěvují oddíly *vlčat* a *světlušek*. Následují *skauti* a *skautky* ve věku 11–14 let, kteří svou cestu zakončují po 15. roce života v podobě *roverů* a *rangers*.

Pro každou věkovou kategorii jsou připraveny odpovídající aktivity a výzvy. *Benjamínci si především hrají a poznávají okolní svět společně s kamarády. Světlušky a vlčata rozvíjejí tvořivou fantazii, podporují praktické dovednosti formou her, výletů a táboření. Skautky a skauti už připravují program pro mladší a učí se starat o sebe i o ostatní. Rangers a roveři si určují program sami, poznávají nové zahraniční kamarády a zkoušejí adrenalinové aktivity.* (SKUHRAVÁ, 2014, str. 6)

2. 4. Tiskové a distribuční centrum Junáka

Správu časopisů, knih a nejrůznějších tiskovin zajišťuje Tiskové a distribuční centrum Junáka, které je zapsané jako pobočný spolek a v organizaci jako zvláštní organizační jednotka. Jeho posláním je „*zajištění, distribuce a prodej knih, časopisů, propagačních materiálů a jiných publikací a dále zajištění aktivit souvisejících s propagací Junáka – českého skauta, konaných v souvislosti s posláním organizace*“ (Tiskové a distribuční centrum, 2020)

Centrum je podřízené Výkonné radě Junáka, kterou můžeme chápat jako vládu. Řídicími orgány TDC jsou Rada TDC a ředitel TDC, kontrolním orgánem je Revizní komise TDC (Statut TDC, 2020).

TDC zajišťuje přípravu časopisů, které Junák vydává pro své členy. Celkem jich je šest a jsou určeny jednotlivým kategoriím.

¹² Údaje z *Výroční zprávy Junáka, str. 10, 2019*

Název ¹³	Výchovná kategorie ¹⁴	Aktuální ročník ¹⁵
Ben Já Mína	Benjamínci	5
Světýlko	Vlčata a světlušky	23
Skaut	Skauti a skautky	63
Roverský kmen	Roveři a rangers	24
Skautský svět	Dospělí	59
Skauting	Metodická podpora vedoucím	58

Tabulka 1 – Srovnání časopisů *Řazené od nejmladší věkové kategorie*

Ústřední rada Junáka zakládá TDC na svém zasedání 16. dubna 1996 (Výroční zpráva TDC, 2003), které vzniklo z potřeby centrálně řešit tiskoviny a časopisy.

V devadesátých letech organizace řešila propad v prodeji časopisů. Model financování časopisů byl nastaven tak, že si na svůj provoz museli vydělat svým prodejem. Časopisy se často potýkaly s propadem prodeju oproti mnoha tisícovým prodejm v padesátých a sedmdesátých letech.

Nově navržený systém funguje tak, že si každý člen při platbě registračního poplatku může vybrat, zda chce jeden z nabízených časopisů. Zaplatí pak určitou částku navíc a dostává svůj časopis. Pro registraci v roce 2021 byla částka stanovena na 40 Kč. Tento systém schválil VII. Valný sněm v roce 1994 v Olomouci, kde tento bod navrhoval pozdější první šéfredaktor *Roverského kmene* Miloš Zapletal.

2. 5. Roverský kmen

Roverský kmen je čtvrtý nejstarší časopis stále vydávaný Junákem – českým skautem. Vznikl jako druhý po Sametové revoluci. Byl registrován dne 16. května roku 2000 v Databázi periodického tisku pro veřejnost Ministerstva kultury. Jeho evidenční číslo je E 10199 a vydavatelem je Tiskové a distribuční centrum Junáka, které spadá pod organizaci¹⁶.

¹³ <https://krizovatka.skaut.cz/organizace/dalsi-institute/tdc/tdc-casopisy>

¹⁴ <https://krizovatka.skaut.cz/organizace/dalsi-institute/tdc/tdc-casopisy>

¹⁵ (k 11/2020), <https://casopisy.skaut.cz/>

¹⁶ Dostupné na: [https://www.mkr.cz/databaze-periodickeho-tisku-pro-verejnost-978.html?do\[loadP\]=1&item.id=2587](https://www.mkr.cz/databaze-periodickeho-tisku-pro-verejnost-978.html?do[loadP]=1&item.id=2587)

Časopis svým zaměřením cílí na r&r, proto nabízí témata, která mladé lidi zajímají a rozvíjí. R&r jsou skauti, kterým je mezi 15 a 24 lety, proto je záběr témat velice široký. Svůj obsah plní v souladu s výchovnými cíli Junáka a programem rovingu.

Časopis vychází pětkrát ročně – v říjnu, v prosinci, v únoru, v dubnu a v červnu. Přes letní prázdniny časopis nevychází. Počet stran se v historii měnil mezi 48 a 52. Časopis obsahuje inzerci, většinou na skautské obchody, turistické a kempovací vybavení a knihy.

3. Metodologie

Cílem práce je přinést souhrnný pohled na to, jak se časopis *Roverský kmen* vyvíjel v čase od svého vzniku v roce 1997 do konce roku 2020. Poslední vydané číslo, které je předmětem této práce, je číslo 117 z prosince 2020.

Bakalářská práce se věnuje *Roverskému kmeni* v jeho komplexnosti, popisu mediálních rutin, osobním vnímání šéfredaktorů a provázání v čase a návaznosti na ostatní časopisy. Práce tímto přístupem naplňuje podle Trampoty všechny znaky pro jednopřípadovou studii (Trampota, Vojtěchovská, 2010, str. 62).

3. 1. Metoda sběru dat

Hlavními zdroji pro práci jsou polostrukturované rozhovory (Sedláková, 2014, str. 211) s šéfredaktory časopisu. Rozhovory byly vedeny s předem připravenými otázkami a otázkami, které vyplynuly v průběhu rozhovorů (Hendl, 2005, str. 172).

Veškerý soubor předem připravených otázek se dělí do šesti okruhů, podle kterých jsem následně výzkumnou část členil. Tyto otázky jsou primární (Sedláková, 2014, str. 211), pro všechny respondenty stejné. Jedná se o 38 otázek¹⁷, které jsou doplněny o otázky sekundární, které jsem připravoval individuálně šéfredaktorům a šéfredaktorkám na základě zkoumání jednotlivých čísel časopisu, které vedli (Sedláková, 2014, str. 211). Předpřipravené otázky byly během rozhovorů s respondenty rozšířeny o otázky doplňující, které slouží k upřesnění odpovědi respondenta (Jílek, 2009, str. 76). Pro křížení odpovědí na jednotlivé otázky je práce členěna podle jednotlivých okruhů, nikoliv podle jednotlivých otázek.

Dotazy se týkají zkušenostmi šéfredaktorů, jejich názorů na ostatní šéfredaktory, vztahů s dalšími lidmi, kteří se podíleli na časopisu, pocitů z odvedené práce (Hendl, 2005, str.168). Cílem bylo pokrýt veškeré kategorie otázek, které zmiňuje Hendl pro vedení kvalitativního rozhovoru a mít tak pokryté oblasti, kterými se zabývali šéfredaktoři.

Za svou dobu měl *Roverský kmen* osm šéfredaktorských období a celkem devět šéfredaktorů. Pro účel práce se mi podařilo uskutečnit rozhovory s osmi šéfredaktory.

¹⁷ Viz Příloha

Z důvodu zdravotních komplikací nebylo možné provést rozhovor s šéfredaktorem Milošem Zapletalem, který časopis zakládal a byl prvním šéfredaktorem.

Veškeré rozhovory se uskutečnily přes platformu Zoom formou videokonferencí, jelikož vznikaly v době pandemie SARS-CoV-2. V České republice panovala karanténa, která neumožnila setkávání lidí. Audiozáznamy jsem následně doslovně přenesl do psané podoby, kdy jsem pro účely výzkumu a zachování autentičnosti zanechal i nespisovný jazyk. Mezi skauty je dáno nepsané pravidlo, že všichni mezi sebou používají neformální způsob komunikace. Je třeba si taktéž povšimnout využití přezdivek, které během pohovoru respondenti uváděli. Přezdívky neodmyslitelně patří do skautského světa. Pro lepší orientaci v textu uvádím pravá jména osob tam, kde to bylo možné, a následně jsem je doplnil o jejich přezdívky. Rozhovory probíhaly v době od prosince 2020 do února 2021.

Šéfredaktoři si mohli zvolit čas uskutečnění rozhovoru. Zároveň byli předem informováni o časové náročnosti rozhovorů. V úvodu jsem respondentům představil cíle práce a sebe, aby došlo k vzájemnému poznání a respondenti měli přesný obraz, k čemu budou jejich odpovědi použity. Respondenti měli výhodu klidného a jim pohodlného domácího prostředí (Sedláková, 2014, str. 217). V některých případech byl rozhovor bohužel přerušen technickými problémy – kvalitou připojení a hluky, které jsme nemohli ovlivnit.

Rozhovory jsou řazeny chronologicky podle data působení respondentů na pozici šéfredaktora v časopise. U šéfredaktorek jsou uváděna jména, která používají v roce 2021. Při rozhovoru s Lenkou Tillichovou byl přítomen i její manžel Josef Tillich, který se spolupodílel na tvorbě časopisu. Rozhovor s Julií Dominikou Zemanovou je dělený na dvě části, protože jsem zapomněl zapnout nahrávání na začátek rozhovoru, chybějící otázky Zemanová odpověděla písemně. Rozhovor s Kristýnou Pechovou a Vojtěchem Kousalem byl vedený při jedné videokonferenci, protože řídí Kmen společně a oba jsou šéfredaktoři. Jejich otázky jsem upravil, protože neukončili činnost šéfredaktorů a nemohli by na ně odpovědět.

4. Analytická část

4. 1. Osobnost šéfredaktora

Zakladatelem časopisu je Miloš Zapletal, skautskou přezdívkou Zet, který se narodil 13. ledna 1930. Pod jeho vedením vycházel *Roverský kmen* od roku 1997. Zapletal je autorem sborníků her a skautskému prostředí se věnuje celý svůj život. Po Sametové revoluci stál Zapletal u obnovení činnosti vydávání skautských časopisů, které byly za komunistického režimu zakázány.

„Předtím jsem rozjížděl, po pádu komunistické diktatury v roce 1990, obnovené časopisy Skaut-Junák i Skauting, ale hned jsem je předával mladé generaci.“ (Zapletal, 2017). Časopisy však pouze obnovil a dále se jim nevěnoval, protože cítil, že již nemá tak blízký vztah k cílové generaci (Zapletal, 2017). V devadesátých letech se s rovery téměř nepracovalo a hnutí se soustředilo na obnovu činnosti. Zapletal se rozhodl založit časopis *Roverský kmen*, protože v té době roveři a rangers neměli žádné médium, které by je spojovalo. Cílová skupina tehdy tvořila 4 tisíce členů. Záměrem bylo, aby kmeny měly platformu pro sdílení svých nápadů a inspiraci k činnosti (Zapletal, 1999).

„Protože Miloš Zapletal byl v roce 1997 na FONSu¹⁸, kde jsem byla jako účastník a tam nám oznamoval, že od září bude vycházet nový časopis a ať mu dáme kontakt a téma, kterým do časopisu přispějeme, a pak z nás tahal články.“ (Staněk, 2020)

Zapletal byl šéfredaktorem dva roky, a to do roku 1999. Bral *Kmen* jako pokus. *„Řekl jsem si hned před prvním číslem, že se Kmen buď chytí a převezmou ho roveři, nebo po dvou letech skončí jako neúspěšný pokus.“* (Zapletal, 2017). Pod vedením Zapletala vzniklo deset čísel, jeho poslední bylo ve druhém ročníku v roce 1999. Další šéfredaktor měl mít blíž k cílové skupině náctiletých lidí a bylo velmi obtížné ho najít (Zapletal, 2017).

Nástupce Zapletala byl Daniel Frič, skautskou přezdívkou Mimi, kterému v době začátku šéfredaktorování bylo 21 let a studoval Vyšší odbornou školu publicistiky v Praze. Před vedením *Kmene* psal a dělal korektury článků pro časopis *Skauting* a díky tomu se pohyboval v TDC, které v té době řídil Roman Šantora, skautskou přezdívkou Bobo. Šantora navrhl Friče Zapletalovi jako jeho následníka.

¹⁸ FONS – vůdcovský lesní kurz

Frič měl o své pozici šéfredaktora pochybnosti. „*Otázka je, jestli jsem si v tu dobu, protože mi v roce 99 bylo 21, neukouzl příliš velké sousto*“ (Frič, 2021). Funkci chtěl zastávat, obdobně jako Zapletal, dva roky. Nakonec byl šéfredaktorem až do roku 2003. Poslední číslo, které vychází pod jeho dikcí, je číslo 30. Pro odchod se rozhodl z důvodu nástupu do jiného zaměstnání. Také byl toho názoru, že je lepší, když se šéfredaktor střídá častěji (Frič, 2021).

Inspirací pro tvorbu *Roverského kmene* byl časopis *Skauting*, dále pak realizaci vydání Frič diskutoval s Romanem Šantorou, neskautskými médii neinspiroval (Frič, 2021).

Osobně své působení ve vedení časopisu Frič vnímal jako ne zcela ideální. Za svůj úspěch považoval to, že se mu podařilo vybudovat okruh lidí, kteří mu pravidelně přispívali do časopisu (Frič, 2021). V roce 2017 sám sebe hodnotil jako ne příliš svědomitého člověka a přiznával, že měl problém s termíny pro odevzdání čísla (Frič, 2017) V roce 2021 vnímal dále jako nevýhodu, že žádal neustále své čtenáře, aby mu posílali své příspěvky. Tato metoda se mu neosvědčila pro naplnění obsahu (Frič, 2021).

Následovnicí Friče byla Lenka Tillichová, za svobodna Poludová, která již dříve přispívala svým působením do *Kmene*. Časopis vedla společně se svým manželem Josefem Tillichem, skautskou přezdívkou Bohouš, který byl v tirážích časopisu uváděný jako redaktor. Tillichová se na gymnáziu sedm let věnovala školnímu časopisu. Pro práci v *Kmeni* se jí hodilo i její následné studium češtiny na vysoké škole. Tillich, stejně jako jeho manželka, psal do *Kmene* již za éry Friče a přispíval také do lokálního roverského časopisu v Olomouci, který se jmenoval Rover.

V době převzetí postu šéfredaktora se Tillichová nevěnovala činností s dětmi, nýbrž byla aktivním členem roverského kmene Dýchánek, který působil mezi vysokoškolskými studenty v Brně. Tillich do roku 2004 řídil středisko mjr. Karla Haase v Olomouci, čtvrté středisko v Olomouci. V roce 1996 spoluzakládá vysokoškolský roverský kmen Nicmoc, který cílí na olomoucké studenty. Mezi lety 1999 a 2001 vedl kurz FONS (Tillichová, 2020; Tillich, 2020).

„...*My jsme se po tom jamboree vzali a časopis byl v podstatě náš první manželský projekt a skoro bych řekla, že Roverský kmen bylo naše první společné dítě.*“ (Tillichová, 2020) Vedení redakce bylo spojené se začátkem jejich manželství. První číslo, které vzniklo pod jejich vedením je z 31. října 2003. Na rozdíl od Zapletala a Friče, Tillichovi

nevstupovali do funkce s tím, že ji chtějí vykonávat pouze určitý čas. Období jejich vedení ale skončilo narozením jejich prvního dítěte a vydáním čísla 45 v červnu 2006.

Manželé společně chtěli časopis navrátit do éry Miloše Zapletala. Inspirací jim byl slovenský časopis *Médium*. Zároveň si uvědomovali, že Zapletalův styl někteří vnímali s despektem a měli ho jen za literární časopis. Tillichovi však chtěli tvořit časopis, který je zajímavý pro jejich cílovou skupinu. Snažili se poučit z chyb Fričova vedení a dbali na vytvoření redakční rady, která jim měla zajistit, aby měli dostatek článků. Jako svůj další úspěch vnímají rozšíření časopisu o další stránky, barevnou titulní stranu a přímou distribuci ke čtenářům. Za tyto změny může Manifest redakce *Roverského kmene*, který vznikl během roku 2004 (Tillich, 2020). Tento krok zdůrazňují jako důležitý i v rozhovoru z roku 2017.

Manžele Tillichovi vystřídala Eva Staněk, za svobodna Měřínská, skautskou přezdívkou Evička. V časopise používá zkratku evelina.ta, což odkazuje na město Tábor, ze kterého pochází. Zkušenosti s žurnalistikou před vedením *Roverského kmene* nasbírala z tábořských novin *Palcát*, dále se věnovala střediskovému časopisu *Linprta*, akronymem pro Ligu na podporu roverů a rangers Táborska, v něm se věnovala grafice. Sama své zkušenosti hodnotí jako „úplně minimální“ (Staněk, 2020).

Před vedením časopisu vedla středisko jedno volební období¹⁹. K *Roverskému kmenu* se dostala svým působením na roverských akcích a Roverském odboru. Již za předchozích šéfredaktorů měla Staněk v časopise otištěné své články a od čísla 31, říjen 2003, byla uváděna jako člen redakční rady.

Staněk vzpomíná, že přímo Tillichovi ji oslovili za účelem převzetí redakce. Šéfredaktorku chtěla dělat nejdéle tři roky. Funkce se vzdala po dvou letech, protože se jí naskytlá příležitost ji předat své následovnici. Staněk se bála, aby později neměla problém najít správného člověka namísto ní, proto své místo uvolnila (Staněk, 2020).

„...Abych pravdu řekla, jsem tím vším zahlcená, že téměř žádný časopis pravidelně nečtu. Nějaké oblíbenice samozřejmě mám: *Reflex*, *Čtyřlístek*, především časopis *Host*, noviny *A2* a poslední dobou sborníkový *Gymnasion*. Ale *Kmen* bych s nimi nechtěla srovnávat, trochu se vymyká časopiseckému „mainstreamu“ (Staněk, 2005). Tato média ji byla inspirací pro tvorbu *Kmene*. Nemyslí si ovšem, že by některý z výše uvedených titulů byl inspirací pro *Kmen* (Staněk, 2020). Vedení redakce spočívalo v tom, že šéfredaktorka utvářela osnovy, dále jí fotografové budovali fotobanku a měla k

¹⁹ Vedoucí střediska je volen na jedno volební období (tj. tři let) (Hobzová, 2017).

dispozici dvě korektorky. Při přípravě prvního ročníku v redakci fungoval systém, kdy měli rubriky psát konkrétní lidé, kteří si hlídali počet znaků, jež mají k dispozici (Staněk, 2020).

Následující období převzala post šéfredaktora Julie Dominika Zemanová, za svobodna Potůčková, skautskou přezdívkou Julča. Zkušenosti s novinářským prostředím neměla, pouze psala blog, který Staněk znala a četla. Zemanová byla za působnosti předchozí šéfredaktorky členem skupiny lidí, kteří přispívali do *Kmene*. Před *Roverským kmenem* vedla družinu v oddíle, roverský kmen a absolvovala Vůdcovský lesní kurz Gemini (Zemanová, 2020).

V době převzetí pozice šéfredaktora jí bylo 19 let a měla po maturitě. S Evou Staněk se domluvila na předání časopisu a k tomuto kroku byla vůle z obou stran. Zemanová vnímala své následovnictví jako „čest a zodpovědnost zároveň.“ (Zemanová, 2020). Jak dlouho chce být v čele *Kmene* nepřemýšlela, redakci vedla od čísla 56 (říjen 2008) až do čísla 80 (červen 2013). Redakci vedla nejdéle ze všech šéfredaktorů *Kmene*. Svou pozici předala dál z důvodu očekávání svého prvního potomka.

Inspirací pro časopis jí byl *Respekt* a *Infoservis* Člověka v Tísni. Redakci, kterou řídila, vnímala jako poměrně početnou. Zdůrazňuje svůj přístup k lidem, které brala jako dobrovolníky a za které nesla odpovědnost ona. V prvním ročníku vedla redakci z Vídně, později se před vydáním každého čísla scházela s redakcí a společně vymýšleli jeho obsah. Podobně jako za Evy Staněk, měly některé rubriky garanty (Zemanová, 2020). Redakce byla „parta kamarádů, podobně naladěných“ (Zemanová, 2020).

Následně byla ve výběrovém řízení na šéfredaktorku vybraná Jana Karasová, skautskou přezdívkou Kami. Redakci převzala v době, kdy studovala druhý ročník žurnalistiky na Univerzitě Palackého v Olomouci, a tudíž měla zkušenosti s mediálním prostředím. Ve skautu vedla družinu světlušek a absolvovala vůdcovské kurzy. Ve středisku poté zajišťovala organizaci sbírek, například Postavme školu v Africe nebo Velikonoční kuře. Využití výběrového řízení se při obsazování postu šéfredaktora v historii *Roverského kmene* vyskytl poprvé. Karasová se do výběrového řízení přihlásila, protože chtěla získat zkušenost s médií v praxi. O řízení se dozvěděla od své kamarádky, protože nebyla čtenářkou *Kmene*.

Do čela redakce vstupovala s představou, že tam nechce být pouze jeden rok. Časopis vedla od čísla 81 (září 2013). Posledním číslem, které bylo podepsané jejím jménem, je 97 (prosinec 2016). Funkci předala dál, protože v posledním roce své funkce

studovala v zahraničí, kde musela psát diplomovou práci a na vedení *Kmene* neměla čas. Předávání funkce šéfredaktora probíhalo dále vždy pomocí výběrového řízení.

Inspirací pro její tvorbu byly časopisy *Reportér*, *Respekt* a *The Economist*. Z časopisů převzala featurový styl psaní a reportáží. V redakci se snažila respektovat to, že pracuje s dobrovolníky, kteří se *Roverskému kmeni* věnují ve svém volném čase, a proto jim nedávala příkazy. Pro Karasovou byla důležitá dohoda s redaktory. Chtěla, aby je časopis rozvíjel a měli možnost seberealizace. Její prací bylo posouvat texty dál ke grafickému zpracování (Karasová, 2021).

Po Karasové výběrovým řízením úspěšně prošla Klára Procházková, skautskou přezdívkou Rajče. Procházková v době přebrání redakce studovala žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně, dále ve svém středisku působila jako mediální zpravodajka. Na této pozici psala tiskové zprávy a zabývala se propagací střediska, jednalo se spíše o PR než o žurnalistiku. Tato zkušenost jí pomohla při vedení *Kmene*. Ve skautu prošla celou výchovou počínaje od světlušky, později spoluedla oddíl a poté plynule přešla do čela *Kmene* (Procházková, 2021).

Na výběrové řízení na post šéfredaktora časopisu dostala tip od své kamarádky, nová možnost se jí zdála jako dobrá kombinace PR a žurnalistiky. Procházková chtěla být šéfredaktorkou tři roky, ale ve výsledku zůstala ve funkci téměř čtyři roky. Taková doba se jí jevila jako vhodná, aby jí *Kmen* příliš nevyčerpal a byla stále blízko cílové skupině. Na šéfredaktorském postu je podepsaná od čísla 98 z února 2017 až do čísla 115 z června 2020. Redakci předala ze dvou důvodů – z důvodu práce pro univerzitu na plný úvazek a z důvodu pocitu vyčerpání (Procházková, 2021).

Procházková nabírala inspiraci v *Respektu*, „...hlavně graficky, protože se mi líbila ta čistá grafika, kterou *Respekt* měl, a ty velké předělové fotky“ (Procházková, 2021), dále pak v médiích veřejné služby, „...vlastně jsem si v sobě vybudovala představu, že bych chtěla, aby byl takový jako médium roverský služby, v tom smyslu, že jsem hrozně chtěla poskytovat ten servis informační, který ti roveři potřebují, vzdělávat a bavit, stejně jako to mají média veřejné služby, Česká televize a tak, ale zároveň jako furt tam byl někde ten *Respekt* v hlavě, že bych chtěla otevírat témata, který jsou podstatný a palčivý, ale třeba se o nich moc nemluví, třeba jako vyhoření.“ (Procházková, 2021) Byla ráda, že se jí s redakcí podařilo otevřít některá témata, která před ní nikdo nezpracoval. Dále pak zmiňuje, že k redakci přistupovala jako k dobrovolníkům, kteří pocházeli z celé republiky. Redaktory dělila na dva druhy – jedni, kteří aktivně

vyhledávají témata, a druzí, kteří napíšíu téma, které jim bylo přiděleno, nebo které si vybrali (Procházková, 2021).

Kláru Procházkovou nahradila dvojice šéfredaktorů – Kristýna Pechová, skautskou přezdívkou Týna, a Vojtěch Kousal, skautskou přezdívkou Kousy. Práci na časopisu vykonávají společně a jsou i současnými šéfredaktory. Pechová psala do *Kmene* již dříve, měla zkušenosti z deníku *Právo* a publikovala na různých zájmových webech. Kousal aktuálně studuje žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně a absolvoval tříměsíční praxi v Libereckém deníku. Publikoval též do *Semilských novin* a je členem redakce *Kmene* od roku 2017.

Pechová před vedením redakce prošla celou skautskou výchovou, dělala zástupce vedoucí oddílu světlušek a nyní působí v týmu vedení akce Miquik²⁰ a v Odboru pro velké akce. Kousal také prošel celou skautskou výchovou, dva roky vedl oddíl vlčat. Nyní rovněž působí ve Skautském institutu v Brně.

Oba byli již za vedení šéfredaktorky Procházkové členy redakce a patřili mezi aktivní členy. Pechová pozici šéfredaktora brala jako kariérní posun od redaktora směrem výš a jako dobrou příležitost pro svůj život i mimo skauting. Kousala na šéfredaktorování lákala rozmanitost práce a možnost práce v rozsahu brigády vedle studia. Jejich jméno je spojeno s časopisem od čísla 116 z října 2020. Oba chtějí časopis vést po dobu svých vysokoškolských studií a dokud budou mít blízko k cílové skupině roverů a rangers.

V časopisu pokračují ve změnách, které začala Procházková. Vizuálně se inspiřují časopisem *Heroine*, *Ekonom* a ostatními skautskými časopisy. Redakci vnímají hlavně na virtuální úrovni a jejich úkolem je propojovat redaktory, aby spolu komunikovali. K členům přistupují jako k dobrovolníkům, proto po nich nemůžou požadovat žádné velké nasazení (Pechová, 2021). Kousal zmiňuje přístup learning-by-doing²¹, protože se učí s každým novým číslem. Redakce *Kmene* je roztroušená po celé České republice a je zvyklá pracovat na dálku, proto pro ni doba pandemie není přílišný problém (Kousal, 2021).

Kousal a Pechová se rozhodli, že budou zastávat pozice šéfredaktorů společně. Organizace to umožnila, ale podmínila to tím, že si mají rozdělit pravomoci a náplně práce. Pechová se zabývá vnější komunikací a Kousal se stará o redakci, personální věci a online tým (Pechová, 2021; Kousal, 2021).

²⁰ Roverská akce v Praze s názvem Mikulášský víkend

²¹ Učení se praxí

4. 2. Volba témat a rubrik

V prvním ročníku časopis, který řídí Zapletal, nemá jasné rozdělení do rubrik a nemá žádné ústřední téma, které by provázelo napříč číslem. Jediným tematicky jednotícím prvkem byly ilustrace, které doprovázely vydání. „*V našem časopise nemůžeme tisknout amatérské kresbičky, snižovaly by jeho úroveň. Na profesionální ilustrátory nemáme peníze. Texty bez obrázků však působí únavně, oko se nemá na čem zastavit. Každé číslo bude mít proto svůj zvláštní výtvarný doprovod...*“ (Roverský kmen, 1997) První číslo mělo téma čínských a japonských kreseb, druhé číslo se pak zaměřilo na přírodu, zvířata a les. Výběr témat byl vždy různorodý.

Kromě samotného časopisu vycházela příloha *Semínka*, která obsahovala texty na zamýšlení a autorskou tvorbu.

V *Kmeni* se pravidelně objevovala poezie, vzkazy čtenářů, reportáže z akcí a pohledy do života roverských kmenů. Úvodník, který napsala redakce, je pouze v čísle 1. *Roverský kmen* měl být spojovatelem mezi kmeny po republice, poskytovat hodnotné a náročné čtení a pomáhat roverům a rangers ve svém osobním rozvoji (redakce *Kmene*, 1997). Zapletal chtěl, aby větší část obsahu tvořili přímo čtenáři, a proto od 1. čísla vyzýval, aby mu čtenáři posílali své příspěvky. V závěrečném shrnutí ročníku v čísle 5 píše, že se čtenáři účastní pouze jednorázově a na dlouhodobou spolupráci se mu nikdo nepřihlásil (Zapletal, 1998).

Druhý ročník v letech 1998 a 1999 přinesl změny. Časopis začíná úvodním textem, který se vždy vztahuje k období, kdy *Kmen* vycházel. Autorem textů je Miloslav Nevrlý, skautskou přezdívkou Náčelník. Časopis stále postrádá dělení do rubrik, oddělené jsou jen jednotlivé texty, Zapletal znovu v úvodníku 6. čísla vyzývá, aby roverské kmeny posílaly své zprávy.

Časopis pod vedením Miloše Zapletala zpracovával zejména témata, která měla čtenáře obohatit. Většina z nich byla vážná a nepříliš přístupná a srozumitelná, zejména mladším roverům a rangers. Zapletal počítal s vyšší náročností článků, protože psal, že si čtenář přečte pouze třetinu časopisu, poté ho odloží a zbytek si přečte a pochopí za pár let (Zapletal, 1997). Zároveň vnímal, že je věkově vzdálený od své cílové skupiny. „...*Ted' konečně dojde ke střídání posádky – od prvního čísla třetího ročníku bude připravovat Roverský kmen do tisku jiný redaktor, mladší o dvě generace. ... Věřím, že mému nástupci budete psát a přispívat častěji, že vás už nebude odstrašovat velký věkový odstup mezi redaktorem a většinou čtenářů, že se nebudete ostýchat posílat své články, úvahy, črty,*

deníkové záznamy i pokusy o vlastní povídkovou a básnickou tvorbu, když bude stát v čele redakce, místo starého profesionálního spisovatele, mladý rover, který teprve nedávno dokončil školu.“ (Zapletal, 1999)

Daniel Frič od 3. ročníku udělal výrazné změny. Začal využívat fotografie, které si Zapletal nemohl dovolit. Časopis stále však zůstal celý černobílý. Částečně zachoval i ilustrace, a to hlavně v záhlaví rubrik. Ústředním motivem byli ptáci a podle nich pojmenované i rubriky, například: „*Na návštěvě v hnízdečku roverského kmene, Štěbetání na drátech elektrického vedení aneb rozhovor, „Kvok vadis?“ čili kroky po roverské stezce.*“ (Roverský kmen, č. 11, 1999). Zavedení rubrik a používání fotografií bylo pro zpřehlednění časopisu hlavními kroky, které Frič udělal. Texty začal lomit do dvou sloupců, oproti jednolitému textu (Frič, 2021). Zpočátku chtěl stálé rubriky, ale později se mu osvědčilo mít je volnější, protože ne vždy do nich našel obsah. Zároveň považoval za důležité mít v každém čísle reportáž, rozhovor, novinky z roverského světa a stránku, kde se zveřejňují připravované akce. Každé číslo mělo své téma, kterému se věnovala část článků. Ptáčci pak sloužili jako průvodci číslem a tvořili jeho páteř (Frič, 2021). Pravidelně také psal úvodník, který informoval o obsahu čísla a myšlenkách šéfredaktora. Ve 4. ročníku přidal úvodník, který přinesl příběh ptáčků. Kromě článků byla v časopisu soutěž o cestování.

Frič měnil za svou éru celkem třikrát vizuální styl, ve větším měřítku v ročnících 3, 5 a 6. S každou změnou se měnil i obsah rubrik, také záleželo, zda pro ně měl Frič obsah. „...*myslím, že dneska je to uspořádanější, než to bylo tehdy, vlastně ono to před dvaceti lety bylo takový trošku větší punk, že jsem věděl, co tam chci, ale když jsem to neměl, tak jsem neměl moc času to získat, tak jsem ten prostor vyplnil tím, co jsem měl právě k dispozici.*“ (Frič, 2021) Příloha *Semínka* obsahovala básničky a krátké prózy, vytvářela tak prostor pro mladé autory, jak se zviditelnit. Formát přílohy byl A6.

I přes potíže s nedostatkem obsahu, Frič pravděpodobně nepřemýšlel nad snížením počtu stran a stále jich plnil 48. Jak se tehdy zacházelo s rubrikami, které bude rušit, nebo které bude přidávat, si nevzpomíná (Frič, 2021).

Manželé Tillichovi přistupovali ke *Kmeni* jiným způsobem. Zpočátku si udělali představu, co by chtěli v časopise číst, inspirací jim byla minulá čísla. Z témat si pak udělali okruhy a následně hledali lidi, kteří by je mohli naplňovat. Zábavní funkci v časopisu plnil komiks a soutěž, kterou tvořil Tillich. Obsahově se chtěli vrátit k Zapletalovi, protože se jim jeho styl velice líbil (Tillich, 2020).

Po konci 7. ročníku do časopisu přidali anketu, kde čtenáři hodnotily jednotlivé rubriky. V čísle 36 pak anketu vyhodnotili. Nejlépe dopadla rubrika *Místa*, nejhůře *Přírodopyt*. Kontroverzní byl komiks, kde byla velká polarizace výsledků. Anketu však nelze brát příliš vážně, protože měla pouze 26 respondentů, kteří odpověděli na otázky. Rubriky Tillichovi upravovali na základě ohlasů u čtenářů a názorů redakční rady (Tillich, 2020). Ze začátku byla tvorba časopisu složitá, protože neměli na vše dostatek času. V 9. ročníku „*už spousta věcí byla nastartovaná a jela samostatněji*“ (Tillich, 2020).

Tillichovi přílohu *Semínka* drželi jako poslední šéfredaktoři. Nejtěžším úkolem bylo sehnat zajímavý obsah, Požadovali texty, které by byly zajímavé i za pár let, aby se k nim mohl čtenář kdykoliv vrátit. V příloze byla zveřejněna série dopisů z Kanady od Pavla Zákory, skautskou přezdívkou Akéla. Tu jim pomáhal realizovat Miloš Zapletal. Prostor dostaly také vítězné prózy a poezie z Polibku múzy²² a cestopisy čtenářů (Tillichová, 2020).

Řazení rubrik pro ně nebylo důležité a měnilo se s každou vizuální změnou časopisu. Úvodník byl psán pravidelně. Podobně jako Frič chtěli v každém čísle mít i reportáž, ve které kladli důraz na téma přírody, protože měli pocit, že se z činnosti oddílů vytrácí. V sedmém ročníku měli sérii rozhovorů s oldskauty. Rozhovory v *Kmeni* považovali za něco atraktivního i pro čtenáře, podařilo se jim udělat rozhovor s Markem Ebenem, Jiřím Stránským, či zpěvačkou Radúzou. „*Vím, že jsme si jednou říkali, že by bylo zajímavý i do takového menšinového časopisu třeba oslovit někoho známého, takže pro mě byl zajímavý zážitek šéfredatorský, že jsme třeba získali rozhovor s Radúzou, s Markem Ebenem*“ (Tillichová, 2020).

Zpočátku měli problém s naplňováním obsahu a museli si některé texty psát sami před uzávěrkou. Naopak na konci svého působení v čele redakce museli některé texty odmítat, protože nedosahovali požadovaných kvalit. Bylo to nepříjemné pro autora i pro šéfredaktory (Tillich, 2020). Dalším problémem byl boj s některými redaktory, protože měli problém plnit stanovené termíny.

K rušení rubrik docházelo na základě názorů čtenářů, členů redakční rady a dle vlastního uvážení. Hlavně pokud se je nedařilo naplnit, nebo se do nich obsah těžko sháněl. Problematickou rubrikou byl podle Tilliche komiks, který kreslila Lenka Tillichová, „...*to vyloženě polarizovalo lidi, protože to byl takový suchý humor a lidi se zasmáli, nebo lidi, kteří to vůbec nepochopili a nechtěli (ho). Takže ve druhém ročníku*

²² Roverská akce, která je součástí Mikulášského víkendu.

(osmém) komiks nebyl a ve třetím ročníku (devátém) zase byl, ale v jiné podobě, protože jsme si říkali, že tam být musí. (Tillich, 2020)

Další rubrikou, kterou Tillich vnímá jako „trapnou“, byla *Poradna Johouše Bouzy*. Název byl odvozen od přezdívky Josefa Tillicha – Bohouše – a přezdívky Josefa Novotného – Jouzy –, kteří jsou jeho autory. Tillich říká, že se jedná o satiru a humor. *Celé to byla taková satira, až sarkasmus, když jsem si to včera četl, tak u některých textů jsem se pobavil a u některých jsem si říkal, že je to trapné, a některé texty by dnes nemohly ani vyjít, protože jsou nekorektní*“ (Tillich, 2020). Ve skutečnosti poradna nebyla oddělená a byla psána velice vážným způsobem.

Po nástupu paní Staněk do funkce šéfredaktorky prošel časopis změnami. Témata neměla promyšlená. Uvažovala nad dvěma rubrikami, které měli předchozí šéfredaktoři – aktuality a pozvánky. Tyto rubriky vnímala, že jsou dostupné na internetu, a proto otiskovat je v časopise nemá význam. Lidé ji je ale stále posílali (Staněk, 2020). Staněk přirovnává *Roverský kmen* k blogům nebo Facebooku. Kmeny chtěly otisknout kronikové záznamy a pro ni bylo těžké je odmítat, protože podle její představy měly články vypadat jinak. Problémem bylo, že těchto příspěvků nebylo mnoho a obtížně komunikovala s lidmi, kteří se ozvali před uzávěrkou. Za nedodaný obsah bylo obtížné hledat náhradu (Staněk, 2020).

Naplňovat rozsah časopisu nebylo pro šéfredaktorku příliš obtížné, protože měla kontakty a oslovovala přímo konkrétní lidi. Také fungoval princip, kdy měl každý člověk přiřazenou svou rubriku a té se věnoval. Ve druhém ročníku se rozhodla, že část textů převezme rubrika s názvem *Stovka*. Skládala se z textů, které se věnovali informacím za celých 100 let od vzniku skautingu. Druhá rubrika, která se věnovala historickým tématům se jmenovala *Za oponou*, obsahovala dopisy a vzpomínky oldskautů. Aby Staněk nemusela shánět obsah na poslední chvíli před uzávěrkou, rozhodla se, že bude pracovat s předpřipravenými texty (Staněk, 2020).

Desátý ročník je dělen do velkého množství rubrik, který musela Staněk sama plnit. V 11. ročníku se počet rubrik zmenšil na šest – *Úvodník*, *Reportáže*, *Nápady*, *Myšlenky*, *Počtení* a *Knihovna*. O tomto kroku rozhodla Staněk s grafičkou Jitkou Turbákovou, aby bylo obsah lehčí plnit a byl celkově přehlednější, jelikož některé dosavadní rubriky nedávaly Staněk smysl. *„Vůbec jsem si nedokázala určit, nebo vzpomenout, pochopit, co byla rubrika KPZ. Přišlo mi to jako směska, toho, co se jinam*

nevešlo.“ (Staněk, 2020). KPZ²³ byla rubrika, která vycházela v 10. ročníku, kterou později zrušila.

V době, kdy redakci vede Staněk, časopis prochází velkou obměnou. Od 11. ročníku je časopis plně barevný, do té doby byla barevná pouze titulní a závěrečná strana. Také Staněk zrušila přílohu *Semínka*, protože bylo obtížné hledat dostatek obsahu. Zrušení probíhalo po dohodě s TDC. Uvádí, že zrušení proběhlo z finančních důvodů (Staněk, 2020).

Zemanová pracovala ve svém prvním ročníku s knihou *Teorie barev* od Johanna Wolfganga von Goethe. Znamenalo to, že každé číslo má svou barvu a obsah se věnuje jejímu významu. Tento úmysl avizovala ve svém rozhovoru s Evou Staněk v čísle 55 z června 2008. Teorie určovala okruhy témat a ty pak Zemanová propojovala s cíli, které měla stanovené. Barvy mají svůj význam pouze v ročníku 12, dále jim není přikládán žádný význam, přesto však jednobarevný prostor vyplňuje téměř polovinu titulní strany. Podle čeho volila témata pro další čísla si nepamatuje (Zemanová, 2020).

Rozsah časopisu se šéfredaktorce naplňoval snadno. Rubriky rušila, po dohodě s redakcí, na základě zpětné vazby od Náčelnictva a Výkonné rady nebo z důvodu vyčerpání témat a obtížného hledání obsahu (Zemanová, 2020). V časopisu zavedla lomení do tří sloupců (Zemanová, 2020).

Karasová vybírala témata na základě porad s redakcí a obracela se i na čtenáře, aby zjistila, která témata je zajímavá. Fungování rubrik bylo podmíněno cíli od Náčelnictva a Výkonné rady. Karasová spolupracovala s Roverským odborem. K časopisu měla supervizorku Ivanu Martinkovou, skautskou přezdívkou Ifanka, která jí po každém čísle dávala zpětnou vazbu, které hodnotila na základě cílů (Karasová, 2021).

V časopisu přibyla nová rubrika, která se jmenuje *Čekatelská*. Jedná se o metodickou rubriku, která má roverům a rangers přinášet podporu v období, kdy již mají splněnou čekatelskou zkoušku, ale ještě nemají vůdcovskou. Rubrika vznikla z důvodu, že Karasová viděla mezeru v pokrývání tohoto tématu, a protože se nikdo této skupině metodicky nevěnoval (Karasová, 2021).

Plánování probíhalo na rok dopředu a každá rubrika měla svou charakteristiku, kterou určila šéfredaktorka. Redakce se snažila pokrývat témata, která by mohla zajímat mladé lidi a zohlednit roverský program. Důležité bylo, aby témata byla aktuální a zároveň, aby redakce měla dostatečnou kapacitu je zajímavě zpracovat (Karasová, 2021).

²³ Krabička poslední záchrany

Ostatní rubriky rozvíjely čtenáře ve všeobecných tématech. Atraktivní bylo cestování, které zpracovávala rubrika *Svět kolem nás*.

Karasová své následovnici navrhovala, aby časopis byl zkrácen. Od 20. ročníku časopis vychází se 48 stranami. Problém v naplnění rozsahu neviděla. Pouze někdy musela texty prodlužovat a vždy měla v záloze text, který by mohla dopsat (Karasová, 2021).

Rubriky téměř neupravovala, pouze u některých měnila název a rušila sloupky, protože bylo těžké je naplnit (Karasová, 2021).

Šéfredaktorka Procházková se snažila kalkulovat s aktuálními tématy. Volba témat byla ale intuitivní a vycházela z toho, co hýbalo skautským prostředím. Během debat s redakcí se bavili o tom, jaké bude téma a v čem bude jeho smysl.

Procházková udělala výrazné změny ve zpravodajské sekci časopisu. Přesunula ji ze středu časopisu na začátek. Dále k ní přidala zprávy ze světa, které umístila na mapu se šipkou ukazující na konkrétní stát, kterého se informace týkala. Předchozí šéfredaktorka měla zprávy uprostřed, protože měly oddělit skautskou část časopisu od „neskautské“ a tím tak tvořily předěl témat (Karasová, 2021). Procházková naopak chtěla, aby si po otevření časopisu čtenáři přečetli zprávy.

Důležitá byla témata, která vnímala jako společenský nebo skautský fenomén. Naopak trpěla témata, která se věnovala metodice, protože Procházková nevěděla, jak se k nim postavit. Chyběla jí léta, která by strávila jako rangers organizovaným programem. Snažila se však hledat lidi, kteří mohou o tomto tématu psát (Procházková, 2021).

Nejobtížnější bylo, že někteří autoři posílali své články na poslední chvíli, a neměli dostatek času na jejich editování. Procházková zrušila část podrubrik u rubriky *Rovering*, protože jí nedávaly smysl a nebyla schopná určit, co do nich patří. Hlavní rozhodování o chodu časopisu, včetně rušení rubrik, měla Procházková se svou zástupkyní Zuzanou Orlovou, skautskou přezdívkou Zuzka, která je v tiráži psaná jako editorka. Orlová s Procházkovou rozhodovaly o chodu časopisu ve dvojici. Orlová pro ni byla „něco mezi kreativní ředitelkou a editorem...“ (Procházková, 2021). Některá témata a prvky časopisu přicházely od členů redakce. Procházková zmiňuje mapu zpráv, se kterou přišla Kristýna Pechová, následná šéfredaktorka. (Procházková, 2021).

Dvojice šéfredaktorů, Pechová a Kousal, nemá pevný systém ve vybírání témat. Pokud najdou něco zajímavého, může se to využít pro další téma časopisu. Své působení začali v čísle 116 tématem „Proč“ a v čísle 117 se věnovali klubovně. (Pechová, 2021).

Rubriky zatím neměnili, ale chtějí se tomu společně věnovat. Rádi by se více přiblížili společné představě a chtějí zohlednit zpětnou vazbu, kterou získali od čtenářů. Z dotazníků zjistili, že čtenáři nerozumí některým rubrikám a tématům, kterým se časopis věnuje. Jejich témata jsou určena Výkonnou radou Junáka, která zadává strategické cíle, kterým by se časopis měl věnovat. Mají rozvíjet čtenáře a jeho skautské já (Pechová, 2021). Pro šéfredaktory jsou důležitá lifestyleová témata, například cestování. Skautská témata jsou však nad lifestyleovými. Kousal rubriky zpravodajství a pozvánky vnímá jako servisní rubriky a nepovažuje je za téma (Kousal, 2021).

Náročnost plnění obsahu, podle Pechové, záleží na obtížnosti zvoleného tématu, kterému se mají věnovat. Lehčí témata lze snáz propojit a členové redakce na ně lépe reagují a mají zájem je psát. Pokud potřebují, aby rubriku někdo dostatečně odborně a kvalitně napsal, hledají externisty. Taký postup se týká hlavně rubriky *Čekatelská* (Pechová, 2021).

4. 3. Podoba redakce

V prvních dvou ročnících *Kmene* je v tiráži uveden jako redaktor pouze Miloš Zapletal. Články mají své autory, kteří jsou v rámci skautské organizace uznávaní, například Ladislav Rusek, skautskou přezdívkou Šaman, Václav Břicháček, skautskou přezdívkou Gigant, Mirko Vosátko, skautskou přezdívkou Grizzly. Tato jména jsou dominantní zejména v prvním ročníku. Většinou se jedná o lidi, kteří jsou věkově podobně staří jako Miloš Zapletal a nemají ke skupině roverů blízko. Josef Tillich v rozhovoru však tvrdí, že „...Miloš Zapletal, 80-90 % článků psal sám, často pod pseudonymy.“ (Tillich, 2020) V druhém ročníku se k článkům dostávají méně věhlasní členové Junáku. Mezi autory patří manžel třetí šéfredaktorky Josef Tillich, skautskou přezdívkou Bohouš.

Zapletal chtěl, aby časopis tvořila komunita roverů, kteří by aktivně posílali příspěvky ze své činnosti. Během prvního ročníku chtěl kolem časopisu vytvořit redakci, která převezme jeho pozici, nikdo se mu však nepřihlásil, proto vedl redakci dva roky sám a dělal i všechny redaktorské práce. Grafickou úpravu časopisu dělal Libor Hofman, skautskou přezdívkou Rak (Zapletal, 1999).

Daniel Frič se nacházel v podobné situaci jako Zapletal. Nesl veškerou odpovědnost za redakci a tíha úkolů spojená s vydáváním čísel ležela na něm. Měl k dispozici několik lidí, kteří mu pomáhali s psaním článků. S nimi se snažil pravidelně setkávat a debatovat o podobě časopisu. S některými lidmi z redakce se fyzicky vídal, ale nebavili se, jak bude časopis vypadat. Jeho tehdejší podobu probíral s Romanem Šantorou, skautskou přezdívkou Bobo, který tehdy vedl Tiskové a distribuční centrum Junáka (Frič, 2021).

Frič měl k dispozici okolo pěti členů, kteří mu pravidelně přispívali do časopisu. Snažil se hledat i jiné lidi na různých akcích nebo mezi členy Roverské Banánové Republiky²⁴. Ti mohli přispívat do časopisu nebo psát do přílohy *Semínka* (Frič, 2021).

Nový šéfredaktor zdědil po Zapletalovi redakční poštu, na kterou mu psali čtenáři, kontakty na lidi, se kterými Zapletal *Kmen* zakládal, a archiv článků, které mohl Frič ve svých prvních dvou ročnících otisknout. Šlo zejména o články k zamyšlení (Frič, 2021).

²⁴ Roverský kmen, kterého byl Daniel Frič členem

Data s články zpracovával z disket a přepisoval rukou psané dopisy od čtenářů do Microsoft Wordu, ve kterém tvořil články (Frič, 2021). O grafickou úpravu se starala Lucie Klimešová a o sazbu Tomáš Ernest, oba pocházeli ze studia GAO. S nováčky v redakci Frič nepracoval, byl rád, když mu někdo pomohl zpracovat téma. Vnímal, že on byl v redakci nováček a necítil se jistě, aby mohl radit nebo úkolovat ostatní členy redakce (Frič, 2021).

Tillichová spolupracovala nejvíce na časopisu se svým manželem Josefem Tillichem. Ze začátku se snažili kooperovat s lidmi, které neznali, a s redakcí, která fungovala za Friče. Tento přístup se jim neosvědčil, proto později spolupracovali s lidmi, které znali a byli s nimi přáteli. Jejich redakce čítala stabilně kolem šesti lidí, kteří se postupně měnili. K psaní článků využívali externisty, kteří nebyli skauty.

Časopis dělali společně manželé s grafičkou, ostatní členové redakce dodávali texty, které si dříve rozdělili. Dodání tématu do určitého data byla jejich zodpovědnost. Pro potřeby redakce fungovaly webové stránky, které napsal Tillich (Tillich, 2020, Tillichová, 2020).

Šéfredaktorka měla možnost komunikovat s předchozím šéfredaktorem, ale příliš takové možnosti nevyužívala. Pro komunikaci se svou redakcí používali telefon, e-mail a osobní setkání, někdy i dopisy. Internet sloužil jako snadný nástroj pro komunikaci. V prvním ročníku museli upravovat fotografie, se kterými nebyli spokojeni po práci grafika. V sedmém ročníku měl na starosti grafiku Jiří Nevěřil z Grafického studia MLOK v Brně. Osmý a devátý ročník graficky upravovala Monika Reichlová, kterou si Tillichová vybrala sama. Ve volbě nové grafičky neměla podporu TDC a tehdy si nebyla jistá tím, jak si grafičku správně zvolit (Tillichová, 2020).

Eva Staněk působila v redakci jako centrální bod, ale členové redakce nebyli mezi sebou propojeni. Veškerá komunikace probíhala přes šéfredaktorku, která rozdávala úkoly a požadavky. Šéfredaktorka říká, že nikdo z redakce nevěděl, jak celý časopis vzniká. Kolektiv autorů nevnímala jako redakci (Staněk, 2020). V tiráži má proto u přispěvatelů napsané „*Na tomto čísle spolupracovali*“, tím ruší pojem „redakční rada“, kterou měla Tillichová.

V tiráži uvádí pravidelně šest lidí, kteří se na obsahu podíleli. Měla k dispozici dva fotografy a dvě editorky. Grafiku zajišťovala Jitka Turbáková. Pro časopis využívala tvorbu externistů, kteří byli jejími přáteli (Staněk, 2020).

S předchozí šéfredaktorkou v kontaktu byla, ale o *Kmeni* se nebavily. Pro komunikaci v redakci využívali e-maily, sociální síť ICQ a komunikovali přímo s lidmi, neměli skupinovou platformu. Články upravovala v Microsoft Word. S nováčky v redakci Staněk vůbec nepracovala (Staněk, 2020).

Klíčové pro šéfredaktorku Zemanovou bylo to, že autoři fungovali jako dobrovolníci. Své spolupracovníky si vybírala ve svém okolí a jednalo se o lidi, kteří měli znalosti o určitých tématech a chtěli se podílet na tvorbě časopisu. Svůj tým lidí by nazvala redakcí, protože „významně vstupovala do toho, co bude obsahem časopisu“ (Zemanová, 2020), vnímá ji však jinak, než je běžné u jiných médií. Ale v porovnání s Evou Staněk získala redakce větší přístup do tvorby časopisu (Zemanová, 2020).

Svou redakci, která měla do deseti lidí, hodnotí jako velkou, protože na poměry skautských časopisů to je vysoký počet. Dále měla k ruce korektory. Grafiku zajišťovala Jitka Turbáková. Téměř polovinu obsahu tvořili externisté (Zemanová, 2020).

Zemanová se snažila s redakcí pravidelně fyzicky scházet. Pro tvorbu časopisu používali prostředí Googlu (Dokumenty a Disk), pro komunikaci e-mail. Po příchodu Jiřího Bělohradského, skautskou přezdívkou Caesh, redakce využívala systém na WordPressu, který umožňoval lepší editaci článků (Zemanová, 2020).

Šéfredaktorka chtěla, aby nováčci chápali celý proces tvorby časopisu. Každý nováček měl svého mentora, který se o něj staral. Nováčci přinášeli nové nápady a byli posilou v týmu, ale vyžadovalo to s nimi velké množství práce (Zemanová, 2020).

Karasová se na začátku snažila rozdělit autory podle rubrik, tento systém se jí ale časem neosvědčil. Po Zemanové do redakce přešlo několik lidí, ale většina se časem obměnila. Oproti předchozí redakci ještě početně rostla, měla 10 až 12 lidí. K tomu měla Karasová k dispozici editorku, dvě korektorky a grafičku Jitku Turbákovou. S redakcí se snažila pravidelně vídat, pokud to bylo možné. V 19. ročníku to nebylo realizovatelné, protože studovala v zahraničí. Většina setkání probíhala v menším počtu (Karasová, 2021).

Svůj tým lidí vnímala jako redakci, která je naprosto specifická tím, že celá pracuje dálkově a pracuje ve dvouměsíčním cyklu (Karasová, 2021).

Jako externisty využívala organizátory akcí, lidi s různou zkušeností a osoby, které cestovaly. Někdy se stávalo, že postupně přecházeli do redakce (Karasová, 2021). Z počátku ji s editací časopisu pomáhal Václav Zeman, skautskou přezdívkou Šík, který je manželem Zemanové.

Pro komunikaci používala redakce e-mail a pro tvorbu časopisu prostředí Google Disku. Posílali verze článků v Microsoft Wordu e-mailem a postupně je editovali. Před využíváním prostředí Googlu využívali FTP²⁵, ale ten se jim neosvědčil (Karasová, 2021).

K nováčkům v redakci se Karasová snažila přistupovat individuálně, potkávat se s nimi a dávat jim zpětnou vazbu. Zbytku redakce nové členy představila, ale jelikož pracovali na dálku, neměla pocit, že potřebují znát všechny pracující v redakci (Karasová, 2021).

Další šéfredaktorském období patřilo Procházkové a editorce Zuzaně Orlové, která poskytovala oponenturu. Redaktory pak Procházková dělila na dva typy. První typ, který aktivně sám přichází s nápady, a druhý typ, který napíše zadané téma. Počet členů redakce se pohyboval mezi pěti a deseti, tři korektorky a grafička Turbáková. Ta dělala sazbu časopisu. Titulní strany zajišťoval Lukáš Němec, protože šéfredaktorka nebyla spokojená s prací Turbákové (Procházková, 2021).

Zkušenosti redaktorů byly různé, někteří studovali žurnalistiku a někteří se chtěli realizovat jinou cestou ve skautingu. Po Karasové měla v redakci několik členů, kteří se v průběhu let vyměnili. Externisty využívala pro odborné a cestovatelské články, kterým rozuměli lépe než lidé z redakce (Procházková, 2021).

Procházková ze začátku spolupracovala s Karasovou a vydaly společně dvě čísla, při kterých získávala zkušenosti o vzniku časopisu. V průběhu dalších let docházelo k občasné konzultaci a Karasová napsala pro *Kmen* několik článků (Procházková, 2021).

Pro komunikaci používali v redakci Google Disk, e-mail a často i Facebook Messenger, pokud bylo něco potřeba urgentně řešit. Procházková s Orlovou se radily přes Skype, v případě, že se nemohly setkat osobně. Jejich porady se konaly před každým číslem. Veškerá tvorba časopisu probíhala v cloudu Google Disku, protože Procházková často cestovala a potřebovala mít věci dostupné online (Procházková, 2021).

S nováčkem se Procházková snažila vždy sejít a vyjasnit si, co která strana od působení v *Kmeni* očekává. Snažila se vystupovat jako mentorka a osobně s nimi řešit podobu jejich článků. Šlo jí o to, aby si člověk osvojil žurnalistické řemeslo. S redaktory se vídala méně, než by chtěla, ale přesto se jí podařilo s některými členy redakce navázat osobní bližší vztah, například s Vojtěchem Kousalem (Procházková, 2021).

²⁵ File Transfer Protocol – protokol pro přenos dat mezi počítači po síti

Podle Kousala je vedení časopisu složené ze dvou šéfredaktorů – editora Matěje Richtra²⁶ a koordinátora online týmu. Pod vedením časopisu je redakce, fotograf a ilustrátor. Korektorky a grafička Turbáková jsou samostatné a šéfuje jim Pechová. Další částí redakce je online tým, který řídí web *Kmene*. Počet redaktorů je zhruba sedm (Kousal, 2021).

Stav členů redakce po výměně šéfredaktorů byl malý, proto noví šéfredaktoři nabrali mnoho nových členů. Zkušenosti byly podobné jako u Procházkové, část redaktorů studuje žurnalistiku a část se rozhodla působit v *Kmeni* z jiných důvodů (Pechová, 2021). Někteří z redakce měli zkušenosti s psaním jiných textů, které nebyly žurnalistické, například s povídkami (Kousal, 2021).

Externisty šéfredaktoři oslovují pro jejich odbornost na určité téma, nebo pro účast na akcích, kde nebyl nikdo z redakce. Stálými externisty jsou lidé z Roverského odboru, kteří do každého čísla píšou sloupek (Kousal, 2021, Pechová, 2021).

Společně s Procházkovou tvořili číslo 114 a část 115. Nyní se s ní radí pouze narázově, pokud se potřebuje na něco zeptat (Kousal, 2021).

Organizace redakce probíhá na platformě Slack, přes e-mail a Facebook Messenger. Odevzdávání článků a jejich editace je v prostředí Google Disku (Pechová, 2021).

Nováčci musí před vstupem do redakce napsat cvičný článek a v případě editorů a korektorů zeditovat text. U rozpisu témat pro každé číslo je uvedené, že některé texty jsou určeny pro začínající autory, jde zejména o pozvánky a zprávy. Autoři mají k dispozici editora článku, který jim může poradit a edituje s nimi text. Pro redakci existuje redaktorský manuál, který obsahuje návody, jak psát texty pro potřeby *Kmene* a jak zacházet se zdroji a fotkami. Manuál ulehčuje práci editorům, aby nemuseli odpovídat na stejné otázky opakovaně (Kousal, 2021). Někteří úvodním testem neprošli, protože šéfredaktoři nebyli spokojeni s jejich výsledky, to se týkalo hlavně korektorů (Pechová, 2021).

²⁶ Autor práce

4. 4. Zásahy nadřízených

O zásadách nadřízených, cenzuře a problémech s organizací se Zapletal v žádném ze svých textů v časopise nezmiňuje. Jeho problémem byly finance, které měly zajišťovat samostatnou existenci časopisu. V 1. čísle píše, že potřebuje alespoň tisíc předplatitelů za rok, kteří zaplatí 20 korun. Částka měla stačit pouze na zaplacení výtisků (Zapletal, 1997). Na konci prvního ročníku v čísle 5 píše, že časopis má 1300 předplatitelů a do dalšího ročníku by si přál 2 000 odběratelů, aby byl časopis zcela soběstačný (Zapletal, 1998). Ani ve druhém ročníku se nezmiňuje o problémech.

Zapletal ve všech editorialech vyzývá čtenáře, aby se přidali do redakce a posílali mu obsah, který by mohl vytisknout. V čísle 9²⁷ na straně 49 jsou propagované nově vydávané knihy TDC a vydavatelství Skauting v Liberci. Nejsou však označeny jako advertorialy či reklamy.

Omezení šéfredaktora spočívalo ve volbě témat, protože „*Kmen nechce své čtenáře jen bavit, ohromovat senzacemi, přinášet oddechové čtení, plytké články o zpěvácích a kapelách a všem ostatním, čím lidé zabíjejí čas. Základní obsah můžeme shrnout do tří bodů: ... 2. Pěkné, hodnotné, ale někdy trochu náročnější čtení.*“ (Zapletal, 1997)²⁸ Toto je jediná forma cenzury, o které Zapletal mluví.

Redakce byla volná, nebyla omezována. Frič byl člověk, který rozhodoval, kdy časopis půjde do tisku a celý ho dával dohromady (Frič, 2021). Z nadřízených byl nejčastěji v kontaktu s Romanem Šantorou, který v té době působil jako ředitel TDC a staral se o časopisy. Tehdejší funkce časopisů podle Friče fungovala jinak než dnes. Dnešní časopisy vnímá jako oficiální informační kanál Junáka (Frič, 2021).

Frič o funkci časopisu pod jeho vedením říká, že „*Rozhodně to nebyl jako oficiální časopis hnutí. Já jsem to bral jako příležitost k propojování různých roverů nebo roverských kmenů, kteří o sobě třeba i věděli. Protože prostě ta skupina se nějak spolu právě potkávala na kurzech a podobně, ale jen tak jako věděli, že existují, a dál jsem chtěl, aby se vlastně víc ty informace a ty vlivy z těch jednotlivých míst republiky scházeli na jednom místě. Ale nebyl to žádný jako pokyn shora nebo nějaká jako promyšlená strategie, spíš to byla jako moje vize.*“ (Frič, 2021)

²⁷ Přepsáno na scanu z čísla 8 z února 1999, číslo 9 je v chronologickém číslování časopisu správné

²⁸ V citaci zřejmě chybí sloveso přinášet, poskytovat či podobně

Po dobu svého šéfování redakce nemusel řešit žádný konflikt a redakci vnímal jako totálně nezávislou, protože v té době to byl „pravěk skautských časopisů“ (Frič, 2021). Časopis fungoval volněji a byl méně organizovaný než dnes. To považuje spíše záporně (Frič, 2021).

Šéfredaktor chtěl tisknout témata, se kterými byl spokojený. Nejednalo se ale o žádný zásah nadřízených, ale o individuální rozhodnutí (Frič, 2021). Frič si není vědom, že by se v časopise objevovala inzerce, připouští pouze výskyt reklamy na časopisy a publikace TDC (Frič, 2021). Přesto se v časopisu objevují články, které propagují určitý obchod a nabízejí slevový kupon na určité zboží.

Manželé Tillichovi se necítili být omezováni ve volbě témat, ale nepociťovali ani aktivní podporu při řešení problémů, které nastaly s redakcí. Ve chvíli, kdy chtěli změnit grafika časopisu a nedokázali se rozhodnout, očekávali podporu ze strany TDC. Podobnou situaci řešili se spravováním webu, který fungoval pro časopis (Tillich, 2020; Tillichová, 2020).

Časopis se zdál Tillichovi také příliš drahý na to, že byl celý černobílý a distribuce probíhala přes tiskové zpravodaje ve střediscích. Zpravodajům přišel balík všech časopisů, které si dané středisko objednalo, a měli ho potom za úkol rozdat příslušným lidem. TDC zajišťovalo platbu grafika, tisku a distribuci. Šéfredaktorka dostávala autorský honorář 5 000 Kč. S touto situací nebyli spokojeni, proto vydali Manifest s podnázvem „*Návrh změn 9. ročníku Roverského kmene*“ (Tillich, 2020). V něm popisují své problémy a chtějí, aby byly napraveny.

Z počátku jejich působení v redakci o časopis nikdo z nadřízených nejevil zájem. Tillichovi nebyli spokojeni s přístupem Roverského odboru, který chtěl tisknout články v časopise, ale nechtěl pomoc je napsat (Tillich, 2020). Tillich říká, že „*Nevníмали jsme to úplně pozitivně, vnímali jsme to tak, že za ten časopis máme plnou odpovědnost a když někdo začne něco diktovat, že by něco chtěl, ale nepomůže s tím, jak do toho dostat. ... Něco je možná dané tím, že jsme v Olomouci a všichni ostatní byli v Praze.*“ (Tillich, 2020).

Šéfredaktoři museli řešit někdy problémy s tím, že u fotografií nebyl uvedený autor, dále museli řešit stížnosti na konkrétní články. Sami pak odmítali články, které neměly dostatečnou kvalitu nebo se týkaly témat, která byla příliš specializovaná a nevyhovovala širokému zaměření časopisu (Tillich, 2020).

Šéfredaktorka Staněk si nevzpomíná na žádné omezení ze strany organizace. V *Kmeni* vycházela reklama, kterou dostávala e-mailem. Vzpomíná: „*Našla jsem e-maily, José a Dyk mi posílali e-maily s výchovnými cíli časopisů a chtěli po mně, abych napsala komentář a zpracovat to do strategie Kmene. Já jsem je ignorovala a pak jsem jim jednoho dne odpověděla, že vůbec nevím, co po mně chtějí.*“ (Staněk, 2020) Tyto e-maily byly první náznaky toho, jak má systém v budoucnosti vypadat.

Žádný konflikt řešit nemusela. S lidmi TDC vycházela, protože k nim byla blíž fyzicky (Staněk, 2020). Poprvé v historii časopisu se objevuje inzerce. Pro Staněk nebyla problém, protože vždy dostala jen vlastní obrázek reklamy s informací, jak velký na stránce má být, a tyto informace předala grafikům. Téma, které by neotiskla, nebylo. (Staněk, 2020).

Následující šéfredaktorka Zemanová vzpomíná na příklad, kdy vydávala grafickou dvoustranu do časopisu, který se nelíbil mimo jiné i Josefovi Výprachtickému, skautskou přezdívkou José. Zemanová si ale trvala na svém a prosadila si ji, protože v časopise podle jejího názoru měla být část věnovaná umění (Zemanová, 2020).

Jako formu cenzury vnímala cíle, které časopis měl naplňovat. Ty dostávala zadané od Výkonné rady a Náčelnictva. Časopisy koordinovala Kateřina Hořevová, která dohlížela na plnění strategických a taktických cílů. Na těchto cílech Zemanové vadilo, že nemohla přemýšlet nad aktuálními událostmi a měla témata částečně předem daná (Zemanová, 2020). Zemanová byla členem redakce už za Staněk, ale ani její přístup se Zemanové nezdál dobrý, protože byl příliš individualistický, dle jejího názoru měla větší roli hrát redakce (Zemanová, 2020).

Redakci vnímá jako nezávislou, protože se jí vždy podařilo věnovat se tématům, kterým chtěla, a pak je dosazovala na dané cíle. Zemanová nebyla spokojená se vztahy s TDC. V tom jí měl pomáhat Roman Šantora, který ji časopis připomínkoval a vymýšlel předělávky, které se Zemanové někdy nelíbily. Zmiňuje se, že měla fyzicky jezdit na reportáže, ale na to nebyl dostatečný rozpočet (Zemanová, 2020).

Inzerce, kterou šéfredaktorka musela umístit do časopisu, bylo příliš mnoho a neměla ji dostatečně dlouhou dobu předem k dispozici. Kvůli reklamám bylo potřeba upozadovat redakční obsah (Zemanová, 2020).

Zemanová se snažila do časopisu dostávat všechny články, které se k ní dostaly, ale tuto práci ji ztěžovaly pevně dané rubriky a nedokonalost příchozích textů, které

vyžadovaly mnoho editací. Systém se jí příliš nelíbil, proto se to snažila řešit s TDC, což se jí příliš nedařilo (Zemanová, 2020).

Karasová vzpomíná na článek, který nevyšel, protože se jí pozdával příliš kontroverzní. Měl se týkat lidí s pedofilií, kteří působí v dětských organizacích. Článek měl vyjít v roce 2015, o jeho nevydání požádala sama šéfredaktorka (Karasová, 2021).

Zpětně vnímá do jisté míry kontroverzní texty, například rozhovor s transsexuálním skautem Markem Šípkem, skautskou přezdívkou Rex, o skautské pomoci uprchlíkům na Balkánském poloostrově. S těmito články část lidí nesouhlasila (Karasová, 2021). Karasová se snažila, aby názory byly precizně odděleny od faktů a byly k nim uvedeny zdroje.

Ze strany TDC nečila žádné omezení. Z Roverského odboru měla k dispozici Ivanu Kučerovou, skautskou přezdívkou Ifanka, která podávala zpětnou vazbu na vydaná čísla. Šéfredaktorka chtěla psát nezávisle, a ne pouze kopírovat věci, které jí nadřízení pošlou (Karasová, 2021).

V zadání měla, že má pracovat s Rovernetem²⁹ a propojovat ho s časopisem. Rovernet později upadl a nebyl o něj zájem. Snažila se v časopise odkazovat, ale tato forma propagace ji nepřišla příliš vhodná (Karasová, 2021).

Redakce byla nezávislá na organizaci a cíle, které měla, byly obecné. Karasová s nimi neměla problém, protože (Karasová, 2021). „...*Strategické cíle toho Kmene jako časopisu byly: časopis vede k osobnímu rozvoji roverů a rangers, časopis podporuje efektivitu skautských nástrojů pro rovery a rangers, časopis poskytuje metodickou podporu a časopis podporuje pocit sounáležitosti se skautským hnutím*“ (Karasová, 2021)

Inzerce vnímala jako technický problém. Měla zadané, jak má být inzerce velká, a musela ji umístit do časopisu. Jejich sázení a umístění nechávala na grafičce. Inzerce někdy umísťovala šéfredaktorka k článkům, které se k sobě tematicky hodily, ale nesečkala se s požadavkem, že by to musela udělat nuceně (Karasová, 2021).

Šéfredaktorka odmítala články, které autoři nebyli ochotní editovat, aby mohly vyjít v časopisu. Autoři někdy trvali na svém originálním návrhu, který nechtěli upravovat (Karasová, 2021).

Šéfredaktorka Procházková nepamatuje, že by fungovala cenzura, ale vzpomíná si na některé momenty, nad kterými se pozastavila. Takovým příkladem je podepsání

²⁹ Skautský portál určený roverům a rangers

smlouvy mezi Junákem a Lesy České republiky, kdy následně měly být v časopisu vytištěné články s tematikou lesa. Šéfredaktorka pak články označila jako placené advertorialy (Procházková, 2021).

Časopis se i nadále řídil taktickými a strategickými cíli. Náčelnictvo schvalovalo strategické cíle a Výkonná rada taktické. Jejich vyhodnocování probíhalo v červnu a šéfredaktorka mohla navrhnout jejich úpravu.

Při svém vedení redakce se Procházková ocitla v situaci, kdy cíl nesplnila. „*Pamatuji si, že tenkrát jsem z toho byla dost rozladěná z tohohle (pozn. e-mailu se zprávou o nesplnění cíle), ale myslím si, že nakonec to byla jako spíš dost špatná formulace toho člověka, který si to podle mě, blbě rozmyslel, než že by to jako myslel vyloženě jako cenzuru.*“ (Procházková, 2021)

Procházkovou cíle přesto neomezovaly, protože byly podobné tomu, jak si vedení a obsah časopisu představovala ona sama (Procházková, 2021).

Redakce byla podle šéfredaktorky nezávislá do té doby, dokud nenastal nějaký problém, který by si vyžadoval pozornost nadřízených. Dále pak v případě, že potřebovali otisknout nějaký článek. Tato situace se nestávala často a byla spíš ve formě nabídky, zda se časopis nechce věnovat něčemu, co Ústředí udělalo (Procházková, 2021). Zároveň šéfredaktorka říká, že se znala téměř se všemi nadřízenými lidmi osobně (Procházková, 2021).

Inzerce nebyla problém, kromě toho, že se šéfredaktorce některé reklamy nelíbily vizuálně a všichni čtenáři je museli vidět (Procházková, 2021). Články, které do redakce došly pozdě, nebo nebyly v dobré kvalitě se do časopisu nedostaly (Procházková, 2021).

Šéfredaktorka Pechová si není vědoma ovlivňování, v tom, co může v časopise otisknout. Zřejmě to je proto, že netisknou věci, které by se nadřízeným nemohly líbit (Pechová, 2021). Časopis se řídí strategickými a taktickými cíli, které mohou šéfredaktoři upravovat, podobně jako Procházková. Kousal vnímá, že s nadřízenými je spolupráce hlavně o nastolení směru, kterým se má časopis ubírat, než o diktování jeho obsahu (Kousal, 2021).

Pechová cíle nevnímá jako přílišné omezení v činnosti, protože cíle jsou psané volně, ale některé jsou obtížné na vyhodnocení (Pechová, 2021). „*Asi třeba cíl motivovat, už si nepamatuju, jak to tam je přesně, ale něco jako motivovat starší rovery nebo lidi, co už nejsou prostě roveři, jak jako zůstat ve skautingu. Já nevím, jestli jako toho je prostě časopis schopný, když to tak řeknu.*“ (Pechová, 2021).

Kousal na cílech oceňuje, že je má možnost měnit. Získává průběžná hodnocení, která potom pomáhají lépe směřovat obsah časopisu (Kousal, 2021).

Neshody, které šéfredaktoři řešili, pocházely z redakce, když museli řešit problém jedné přispěvatelky, která nebyla spokojená s editacemi (Pechová, 2021; Kousal, 2021). Kousal považuje událost za následek problému s online komunikací a vzájemným nepochopením (Kousal, 2021). Dále řešili reakce čtenářů na konkrétní články, které Kousal považoval za drobnosti (Kousal, 2021).

Šéfredaktoři se shodují, že redakce je nezávislá ve své tvorbě i ve výběru spolupracovníků. Finančně však potřebuje podporu TDC a členských příspěvků členů Junáku a peněz pro neziskové organizace (Kousal, 2021; Pechová, 2021).

Inzerce není omezením v práci a vědí o ni pár týdnů před uzávěrkou. Šéfredaktoři odmítají články, které nejsou vhodné pro časopis, například pokud se jedná o příliš odborný text. Stalo se, že je oslovila firma, aby o nich napsali článek a neoznačovali to za inzerci. Odmítli (Pechová, 2021; Kousal, 2021).

4. 5. Vývoj koncepce časopisu

Cílem časopisu pod vedením Zapletala bylo ho upevnit a zajistit mu dostatek čtenářů a předplatitelů. Na konci šéfredaktorovy činnosti v časopise se jej podařilo splnit. Původně chtěl být v redakci pouze rok, ale nakonec ji vedl dva roky, protože neměl lidi, kteří by ho převzali (Zapletal, 1999).

Šéfredaktor získával zpětnou vazbu v podobě dopisů, na které reagoval. Ve svých editorialech vyzýval čtenáře, aby mu je posílali, chtěl reakce od publika. Boj mezi časopisy v organizaci Zapletal nezmiňuje v žádném ze svých článků. Počet odběratelů byl po prvním ročníku více než 1 300³⁰ (Zapletal, 1998).

Cílem šéfredaktora Friče bylo propojovat, seznamovat rovery a rangers a mít strukturovanou platformu, která k tomu bude sloužit. Frič si myslí, že se mu cíl dařil částečně naplňovat. Záleželo na tom, kolik obsahu měl k dispozici, a jak moc dané číslo dělal sám (Frič, 2021).

Zpětnou vazbu šéfredaktor systematicky nezískával, měl k dispozici pouze dopisy, které nebyly dostatečné. Zejména mu chyběla zpětná vazba z regionů mimo Prahu (Frič, 2021).

Konkurenční boj mezi časopisy v organizaci Frič nevnímal. Kolik bylo výtisků a odběratelů si Frič nepamatuje (Frič, 2021). V 17. čísle z prosince 2000 reaguje Petr Kabelík, skautskou přezdívkou Kolinc, na anketu: „...*pouze 16 čtenářů z celkového počtu 3 100 výtisků měsíčně...*“ (Kabelík, 2000) Informaci však nelze ověřit od redakce. V 30. čísle Frič píše, že „...*a z nichž se tiskne, a vyrobili 1 800 Kmenů podle objednávky TDC.*“ (Frič, 2003). Jediné placené místo měl šéfredaktor (Frič, 2021).

Vizuální styl se měnil podle toho, jak se postupem času zjišťovalo, co časopis potřebuje. Grafici měli velkou důvěru šéfredaktora, protože věděli, co dělají. Grafiky dělali Lucie a Tomáš Ernestovi (Frič, 2021).

Frič vnímá, že dostal časopis jako věc, kterou založil Zapletal, což je slavné jméno českého skautingu. Dále ho přebíral jako mladý následovník. Frič chtěl dále omladit *Kmen* o téměř dvě generace, které byly mezi šéfredaktory. Požadavkem bylo udělat časopis praktičtější pro lidi. Změna je patrná na první pohled, že dříve časopis dělal

³⁰ V čísle 8 píše v dopise na straně 49 někdo se skautskou přezdívkou Jerry z Pardubic, že patří mezi „...*jedno z 2,5 tisíce odběratelů Kmene...*“ (Jerry, 1999) Informaci nelze ověřit z časopisu.

zkušený pedagog a spisovatel Zapletal. Frič u sebe oceňuje zejména zavedení pevné struktury v podobě členění do kapitol a rubrik (Frič, 2021).

Cílem Tillichové bylo dělat dobrý časopis pro rovery (Tillichová, 2020), Tillich dodává, že tak toho chtěli docílit podle vzoru Miloše Zapletala (Tillich, 2020). Tillich cíl pak hodnotí, „*ten poslední ročník byl dobrý. Ty témata se nám dařila, ohlasy jsme měli docela dobrý.*“ (Tillich, 2020)

Manželé se snažili získávat zpětnou vazbu od čtenářů v podobě ankety, kterou vyhodnotili. Dále získávali ohlasy od čtenářů, které nemohli brát jako objektivní (Tillich, 2020). Snažili se časopis propagovat, například ve skautských klubovnách vyrobili stromy z provázků a na ně pověsili čísla *Kmene* (Tillichová, 2020).

O velkých změnách rozhodovali po poradě s redakční radou. Vizuální styl navrhla grafička a schvalovalo ho TDC (Tillich, 2020). Počet předplatitelů v roce 2003-2004 byl 1 400 osob³¹.

Tillichová si myslí, že časopis předávali dál modernější. Chtěla časopis dělat různorodější a pestřejší, co se grafiky i žánrů článků týče (Tillichová, 2020). Tillich vyzdvihuje, že časopis už nebyl dílo pouze šéfredaktora, ale větší měrou se na něm podílela i redakční rada. Také je rád, že zachovali *Semínka*, i když byl problém mít dostatek kvalitních textů (Tillich, 2020).

Šéfredaktorka Staněk měla za svůj cíl propojovat rovery a udržovat povědomí o roveringu. Se svým výkonem byla spokojená. Od čtenářů ale dostávala zpětné vazby, že se jim časopis nelíbí (Staněk, 2020).

Konkurenci mezi skautskými časopisy nevnímala. Ostatní redakce fungovaly dost osamoceně a neměla do nich vhléd. Počet výtisků si Staněk nevzpomíná, za jedno číslo dostávala 3 000 Kč (Staněk, 2020).

Staněk neví, jak rozhodovala o velkých změnách. Uvádí příklad grafika, kterého chtěla vyměnit ona a TDC ji vyhovělo (Staněk, 2020).

Když časopis přebírala, vnímala ho jako Tillichův projekt, kde byl dominantním šéfredaktorem. Změnu ve vedení vnímala jako velkou po stránce množství členů i po stylu, kterým se časopis vedl. Byla ráda, že nemusí řešit grafiku, a byla toho názoru, že časopis předává Zemanové v dobré kondici (Staněk, 2020).

³¹ Údaje pochází z Manifestu, viz Obrázek 1

Následující šéfredaktorka Zemanová si žádný vlastní cíl pro časopis nekladla, protože zadané cíle ji přišly dost svazující. Chtěla upozornovat na různorodost a problémy světa, proto zaměření bylo humanistické (Zemanová, 2020).

Redakce se snažila získávat zpětnou vazbu na různých akcích, nebo ve skupinách, kde byli čtenáři. Práce se zpětnou vazbou nebyla pružná a projevovala se zpětně (Zemanová, 2020).

Konkurenční boj mezi časopisy v Junáku nevnímala a netušila, jak to funguje v jiných redakcích. Z velkých změn zmiňuje, že dostala úkol úpravu vizuálního stylu. Počet výtisků si nepamatuje (Zemanová, 2020).

Za největší změnu, která proběhla za jejího působení, hodnotí Zemanová lepší fungování redakce a věnování se novým tématům. Další šéfredaktorce časopis předávala Zemanová ve stavu, „*byla jsem schopná nastavit ty procesy, aby fungovaly, byly jasné a srozumitelné.*“ (Zemanová, 2020) Na své předání neměla negativní reakce (Zemanová, 2020).

Cílem šéfredaktorky Jany Karasové bylo plnit strategické cíle, rozvíjet osobnost čtenáře a nabízet metodickou podporu. Chtěla reagovat na aktuální témata a ukazovat je tak, jak se s nimi čtenář běžně neseťká. To bylo obtížné s dvouměsíčníkem. Myslí, že cíl splnila, i když se to mohlo dělat kvalitněji. Zadané cíle plnila bez problémů (Karasová, 2021).

Karasová se snažila získávat zpětnou vazbu od čtenářů pomocí anket a *Sond do skautského světa*³², ze kterých se snažila poučit. Ne vždy se to však dařilo. Vybírala si konkrétní náměty a témata, kterým by se bylo možné věnovat a zpracovat (Karasová, 2021).

Šéfredaktorka připouští, že *Roverský kmen* byl srovnáván s časopisem *Skauting*. Říká, že na *Kmen* nebyl nárok, aby byl metodický. Jeho předností bylo, že ho tvořili roveři pro rovery, což žádný jiný časopis nemá na tak vysoké úrovni (Karasová, 2021).

O změnách vizuálu rozhodovala po dohodě s Janem Dočekalem, skautskou přezdívkou Lupen. Změnu graficky si prosadila šéfredaktorka sama. Nelíbilo se jí, jak Jitka Turbáková zpracovává titulní stranu (Karasová, 2021).

Počtem výtisků si Karasová není jistá, odhaduje ho na pět až sedm tisíc (Karasová, 2021).

³² Nástroj pro získávání zpětné vazby v Junáku.

Karasová před svým šéfredaktorováním příliš *Kmen* nečetla, proto nechtěla měnit věci moc revolučně. Měla v úmyslu se ke změnám postupně dopracovat. Prvně upřednostnila v časopisu skautská témata. Dle jejího úsudku se Zemanová na konci svého působení věnovala jiným tématům, která byla vzdálená nejmladším roverům a rangers. Karasová říká, že se to postupem času stávalo i jí. Zároveň předávala redakci, se kterou šla práce dělat dál (Karasová, 2021).

Cílem šéfredaktorky Kláry Procházkové bylo nastolovat témata, o kterých se tolik nemluví, s ohledem na svou širokou cílovou skupinu. Myslí si, mohla lépe vést redakci. Nebyla spokojena s některými texty (Procházková, 2021). Zpětnou vazbu se snažili získávat od čtenářů, ale to bylo obtížné, protože na ankety odpovídalo málo lidí (Procházková, 2021).

Vztahy mezi skautskými časopisy vnímá jako drobnou rivalitu. Naopak s časopisem *Skauting* se doplňovali, protože *Skauting* je metodický časopis, a sdíleli společně témata, o kterých se chystají psát. Plán témat měla Procházková přichystaný na rok dopředu (Procházková, 2021).

Velké změny v časopisu plánovala na letní prázdniny, protože v té době časopis nevycházet. O změně vizuálního stylu rozhodovala společně s grafičkou. Ostatní změny konzultovala se svojí editorkou a zohledňovala podněty z redakce, pokud je měla (Procházková, 2021). Od 23. ročníku je fotografie na titulní stránce nahrazena koláží, někdy kreslenou, jindy proloženou fotografií. Procházková počet výtisků odhaduje na 7 500 kusů (Procházková, 2021).

Procházková se chtěla stát členem *Kmene*, protože před tím nebyla ani aktivní čtenářkou. Chtěla časopis přiblížit většinovému čtenáři, protože měla pocit, že za Karasové se témata oddálila. Procházková vnímá, že za její éry časopis otvíral témata, která dříve ne. Dále zasílala *Kmen* v prostředí organizace a vytvořila si skupinu kontaktů, které byly po ruce, pokud chtěla se věnovat nějakému tématu. Na konci svého působení cítila, že se oddaluje od svých čtenářů. Ona sama se chtěla věnovat jiným věcem (Procházková, 2021).

Šéfredaktorka Kristýna Pechová vidí svůj cíl v děláni kvalitního, aktuálního časopisu, který má blízko ke své cílové skupině (Pechová, 2021). Vojtěch Kousal cíl rozšiřuje o snahu posílit zpětnou vazbu a komunikaci mezi čtenáři a redakcí. Chce být také víc vidět na různých akcích (Kousal, 2021). Oba vnímají, že na některých cílech pracují a některé se jim daří naplňovat více a některé méně.

Dvojice šéfredaktorů zavedla web *Roverského kmene*, kde zveřejňují články a do budoucna chystají bonusový obsah. Jako problém vnímají komunikaci na sociálních sítích (Kousal, 2021).

Boj mezi časopisy v organizaci Pechová nevnímá. Napětí pociťuje pouze mezi *Kmenem* a *Skautem*. Pro inspiraci vedoucím je určen především *Skaut*. Naopak pro rozvoj vedoucích je vhodnější *Roverský kmen* (Pechová, 2021). Kousal nevnímá žádnou rozepři mezi časopisy, protože každý má svou vlastní cílovou skupinu. Porovnávat se může pouze web *Roverského kmene* s webem časopisu *Skauting* (Kousal, 2021).

O velkých změnách se snaží rozhodovat demokraticky. Oba šéfredaktoři se vyjádří a vždy, pokud spolu nesouhlasí, se ptají redakce. Takto řeší velké problémy (Pechová, 2021). Šéfredaktoři mají rozdělené věci, za které odpovídají. Drobné úkoly řeší bez konzultace s ostatními. Velké změny konzultují společně s poradním hlasem editora nebo zbytkem redakce (Kousal, 2021).

Počet výtisků odhadují kolem sedmi až osmi tisíců. Rozpočet činí kolem milionu korun na celý ročník, tato částka je včetně inzerce (Pechová, 2021; Kousal, 2021).

Časopis přebírali ve fungujícím stavu, ale bylo potřeba provést určité změny. Také potřebovali doplnit redakci o další členy (Pechová, 2021). Kousal oceňuje, že jim Procházková ukázala, jak časopis a jeho vedení funguje (Kousal, 2021).

4. 6. Termíny a zdroje

Šéfredaktor Miloš Zapletal využíval zejména skautské zdroje, protože se časopis svou náplní věnovala nejvíce skautským tématům. V některých číslech vyšly i neskautské texty, například v čísle 5 (*Dopisy Otakara Březiny*) nebo v čísle 8 (báseň *Žák* od Jiřího Wolker). Neskautská témata se týkala zejména literatury a vyskytovala se v každém čísle.

Roverský kmen byl od začátku vydávání plánovaný jako časopis vycházející pětkrát ročně. Proto zřejmě i jeho příprava probíhala v tomto cyklu. Zapletal si připravoval některé texty předem do zásoby (Frič, 2021). Každé číslo vycházelo vždy první den daného měsíce, například číslo 8 vyšlo 1. února 1999, číslo 9 vyšlo 1. dubna 1999 atd. Uzávěrka v časopisech uvedena nebyla.

Šéfredaktor Daniel Frič, nedokáže odhadnout, jaký poměr tvořily skautské a neskautské zdroje pro články. Mezi skautské řadí články, které mu posílaly *roverské kmeny*. Neskautské zdroje měly zajišťovat širokost témat, například rozhovory. „*Snažil jsem se o ty širší témata, aby to nebylo jenom jako o tom, co dělat jako s roverským kmenem, ale tady jako politika, historie nebo něco podobného.*“ (Frič, 2021)

Poměr mezi skautskými a lifestyleovými tématy odhaduje šéfredaktor na polovinu. Poměr se lišil podle obsahu čísla a podle toho, kolik měl materiálu a sil se určitému tématu věnovat (Frič, 2021).

Frič mnoho věcí řešil těsně před uzávěrkou. Chodil do školy a svou činnost plánoval, „...*ale nakonec stejně dojde jako na to, že za týden je uzávěrka, jde se do tisku a nám ještě chybí 10 stránek. 10 stránek, který máme ještě jako nezaplňný.* (Frič, 2021) Tento problém řešil i přesto, že měl domluvu s lidmi, kteří do časopisu pravidelně přispívali a počítal s nimi (Frič, 2021).

V období Lenky Tillichové se ze skautských témat vyskytovaly v časopise *novinky a reportáž*. Většina zdrojů byla skautská (Tillich, 2020). Pro odborné články, které se týkaly přírodních témat, využívali neskautské zdroje (Tillichová, 2020).

Některé články zadávali i na více čísel předem. Zejména ty rozsáhlejší nebo přílohu *Semínka*. V tomto případě záleželo na spolehlivosti autora, jak se s úkolem vyrovnal (Tillich, 2020).

Eva Staněk v časopisu většinou plnila skautská témata, která psali skautští autoři a známí šéfredaktoři. Neskauti, které Staněk zmiňuje, byli z přírodovědecké fakulty (Staněk, 2020). Redaktoři měli zhruba měsíc na psaní článků. Šéfredaktorka následně připravila podklady pro grafičku, následovaly korektury, a nakonec šel časopis do tiskárny a distribuce. Čas se dělil na měsíc na psaní a měsíc na editaci, korektury, práce grafičky a odeslání do tisku (Staněk, 2020).

Šéfredaktorka Julie Dominika Zemanová chtěla psát o skautských tématech, které odrážejí skautské hodnoty, ale bez použití slova „skaut, skautský, apod“ (Zemanová, 2020). Zemanová si vzpomíná, že tvorba následujícího čísla začínala ještě před vydáním předchozího čísla. Grafička pro ni představovala „...*dobry poměr rychlosti a schopnosti udělat to rychle a udělat to přiměřeně dobře.*“ (Zemanová, 2020)

Za éry Jany Karasové rozložení zdrojů pro články záleželo na tématu časopisu. Jestliže byl zdroj skautský nebylo rozhodující pro jeho použití, hlavní byla jejich relevantnost k tématu. Některé rubriky – *Rovering* a *Čekatelská* –, byly dominantně skautskými tématy. Karasová dbala i na rovnoměrnost zdrojů, například, aby nebyli v rozhovorech pouze muži (Karasová, 2021). Autoři měli měsíc na psaní článků. Po odeslání čísla do tisku si šéfredaktorka dávala pauzu před tvorbou dalšího čísla. Na začátku nového čísla si redaktoři mohli vybrat z nabízených témat, po jejich odevzdání následovaly editace (Karasová, 2021). Nejvíce práce zabral šéfredaktorce týden před odevzdáním časopisu do tisku. Práci se věnovala až 10 hodin denně. V případě potřeby zadávala texty, na které bylo pouze 14 dní, výjimečně i týden. Čím dříve článek dostala k editaci, tím kvalitnější byl výsledek (Karasová, 2021).

U skautských témat se snažila Klára Procházková pracovat s primárními zdroji, mluvit přímo s lidmi nebo pracovala s literaturou a metodikou. U neskautských témat se snažila čerpat z knih a odborných studií. Zprávy přebírala z médií, například z *iRozhlasu*, a hledala zprávy, které se dotýkaly skautů (Procházková, 2021). V týdnu po odeslání čísla do tisku se snažila domluvit, co budou psát v tom dalším. Následovalo rozebrání článků autory. Pokud článek nepsal nikdo z redakce, snažili se najít externisty. Termíny si autoři domlouvali individuálně s editory. Týden před odesláním do tisku dostala texty korektorka a grafička (Procházková, 2021).

Šéfredaktorka Kristýna Pechová říká, že nejvýznamnější zdroje u neskautských témat jsou zkušenosti autora a internet. U skautských článků se snaží vycházet ze

zkušeností autorů a skautských webů zmiňuje krizovatka.skaut.cz (Pechová, 2021). Na přípravu jednoho čísla vychází přibližně měsíc a půl, kdy se na práci podílí redaktoři. Tento čas se liší podle toho, jaké číslo se zrovna připravuje, minimálně však tři týdny. Po uzávěrce autoři články odevzdají editorům, kteří je editují a upravují s redaktory. Následuje korektura, dále editoři umístí sazební značky pro grafičku, která následně články nasází a pošle náhledy. Editoři mohou připomínkovat náhledy a pak posílají časopis do tisku (Pechová, 2021). Vojtěch Kousal dodává, že standartně proces trvá asi osm týdnů. Články se připravují postupně, některé jsou v sazbě, některé na korektuře (Kousal, 2021).

5. Závěr

Práce ukázala, jak se vyvíjela činnost na *Roverském kmenu* v průběhu času od devadesátých let až po poslední čísla, která byla vydána.

U vedení redakce si můžeme povšimnout trendu její institucionalizace a proměny v kolektivní tým. Z počátku byl časopis závislý na svém šéfredaktorovi – Zapletalovi, Fričovi, Tillichovi. V období Staněk a Zemanové tým lidí, kteří tvořili časopis, získával větší roli. Tato přeměna byla dokončena za éry Karasové. Jednotliví šéfredaktoři a šéfredaktorky byli různými osobnostmi, které byly v mladém věku (krom Zapletala, kterému v době založení časopisu bylo 67 let a sám píše, že byl starší o dvě generace (Zapletal, 1999)). Většina z nich při práci v časopise zároveň studovala vysokou školu.

S rostoucím počtem lidí, který se o časopis staral, musela růst i organizovanost redakce a příprav. Postupem času nestačilo, aby vše zajišťoval šéfredaktor sám. Byl donucen, v pozitivním slova smyslu, se částečně spoléhat na redakci. Spolupráce na časopisu byla vždy dobrovolná, šéfredaktoři a šéfredaktorky museli s touto skutečností počítat. Bylo třeba hledat kompromisy.

Časopis se vyvíjel i po grafické stránce; z černobílého časopisu s ilustracemi se stal plně barevný časopis s fotkami. To umožňovalo jeho rostoucí finanční zázemí a jiné způsoby financování. Šéfredaktoři také začali lomit text do dvou sloupců a přidávat různé grafické prvky – infoboxy, QR kódy, zvýrazněné mezititulky –, aby časopis zůstal moderní a oslovil čtenáře.

Další významná část vývoje časopisu spočívala v tom, jaký o něj měl zájem Junák jako organizace. Z počátku šéfredaktoři spolupracovali pouze s TDC a později s více částmi organizace. Staněk zavedla cíle, které určují chod časopisu. Šéfredaktoři říkají, že cíle je většinou neomezovaly v činnosti. Měli možnost je ovlivňovat. Redakci stále tak hodnotí jako nezávislou na Junáku.

Výpovědi jednotlivých šéfredaktorů také ukazují, jak se vyvíjely technologie a jak se měnilo jejich využití pro tvorbu časopisu a komunikaci s redakcí. Internet od dob manželů Tillichových usnadňoval komunikaci a stal se hlavním komunikačním prostředkem, protože role dopisů slábla. Díky prostředí Google Drive mohla Procházková vést redakci kompletně online a Karasová řídit redakci z Vídně. To samozřejmě s sebou přineslo

negativa. Členové redakce společně měli pouze omezený kontakt a nemuseli se všichni znát.

Pozice šéfredaktorů je usnadněná v tom, že se příliš nemusí starat o finanční stránku časopisu. Proto nemusí mít starost, zda prodají dostatek výtisků či jestli mají dost předplatitelů. Později se v časopisu začala objevovat inzerce, kterou redakci dodávalo TDC, a šéfredaktoři ji pouze umísťovali do sazby.

Mimo zpracování vývoje historie časopisu se mi podařilo získat digitalizované první tři ročníky *Roverského kmene*, které byly uloženy v archivu a nebyly dostupné pro širší veřejnost.

6. Zdroje

Literatura

FOGLAR, Jaroslav. *Život v poklusu*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Olympia, 1997. s.180
ISBN 80-703-3482-7.

SKUHRAVÁ, Anna. *Skauting je dobrodružství!: pro děti i rodiče : průvodce skautingem a užitečné informace pro rodiče* [online]. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 2014 [cit. 2020-10-22]. ISBN 978-80-7501-061-2.

ŠANTORA, Roman. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. 2. upravený dotisk. Praha: Junák - TDC, 2012. ISBN 978-808-6825-724.

JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3568-9. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:63754c30-5d18-11e8-b415-5ef3fc9bb22f>

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. s. 62. ISBN 978-80-7367-683-4. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:87db1b40-5fbd-11e6-95c7-005056825209>

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-736-7040-2.

COHEN, Susan. *The Scouts* [online]. Velká Británie: Shire Publications, 2012 [cit. 2021-04-12]. ISBN 978-0-74781-151-0. Dostupné z: <https://read.amazon.com/?asin=B01BY302F4>

Články v periodickém tisku

FRIČ, Daniel. Hru považuji za hlavní kosmický princip: dopisní rozhovor s Milošem Zapletalem o tomto časopise, rovingu a skautském gymnáziu. *Roverský kmen*. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 1999, 3(11), 13-15.

TILLICHOVÁ, Lenka. Představujeme vám novou šéfredaktorku. *Roverský kmen*. Praha: Tiskové a distribuční centrum Junáka, 2006, 9,(5.), 4-5. ISSN 1213-0664.

ZAPLETAL, Miloš. Vzkazy čtenářům. *Roverský kmen*. Praha: Tiskové a distribuční centrum Junáka, 1998, 1(5.), 49.

ZAPLETAL, Miloš. Slova na rozloučenou. *Roverský kmen*. Praha: Skauting, 1999, 2(5), 49.

Jerry. Dopis. *Roverský kmen*. Praha: Skauting, 1999, 2(8), 49.

KABELÍK, Petr. Ostuda Roverského kmene: ad. Kmen č. 16, Výsledky ankety. *Roverský kmen: časopis roverů a rangers*. Praha: Tiskové a distribuční centrum Junáka, 2000, 4(16), 8. ISSN 1213-0664.

FRIČ, Daniel. Jak se dělá časopis. *Roverský kmen: časopis roverů a rangers*. Praha: Tiskové a distribuční centrum Junáka, 2003, 6(30), 4-7. ISSN 1213-0664.

Naše poslání. *Roverský kmen*. Skauting, 1997, 1(1), 1-2.

Články v elektronické podobě

Miloš Zapletal - 1. šéfredaktor Kmene. In: *Drive.google.com* [online]. 2017, 18. 5. 2017 [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: https://docs.google.com/document/d/1pVaVxE3U3dkTJiJZMHEHRz56_fnsbabtWxFj4u2wVj8/edit?usp=sharing

PROCHÁZKOVÁ, Klára. Daniel Frič - 2. šéfredaktor. In: *Google drive* [online]. 2017, 18. 5. 2017 [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: https://docs.google.com/document/d/1WqVV39CHe_IMr4w_LHn2G1NdZFunuFJfZ0rFfWWy1rw/edit

Rozhovory

Daniel Frič – 2. února 2021

Lenka Tillichová a Josef Tillich – 3. prosince 2020

Eva Staněk – 18. prosince 2020

Julie Dominika Zemanová – 26. prosince 2020, doplnění 30. prosince 2020

Jana Karasová – 7. ledna 2021

Klára Procházková – 26. ledna 2021

Další zdroje

HOBZOVÁ, Ludmila. 01 ROLE VEDOUCÍHO STŘEDISKA. *Skaut Křižovatka* [online]. 2017, 26.10.2017 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/stredisko/lide/personalistika/prirucka-pro-vedouci-stredisek/3528-01-role-vedouciho-strediska?autologin=1>

ČASOPIS PRO KAŽDÉHO SKAUTA: (SPOLKOVÝ ČASOPIS). *Skaut Křižovatka* [online]. 2015 [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/organizace/dalsi-institute/tdc/tdc-casopisy/skauting/709-casopis-pro-kazdeho-skauta-spolkovy-casopis>

Junák - český skaut, z. s. stanovy spolku: schválené XIV. Valným sněmem Junáka v Litomyšli dne 29. 3. 2014 [online]. 29. 3. 2014, , 25 [cit. 2020-10-21]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/wp-content/uploads/2018/05/stanovy-junaka.pdf>

Junák — český skaut Výroční zpráva 2019. 1. Praha: Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s., 2020. ISBN 9788075011428. str. 10.

Tiskové a distribuční centrum Junáka. *Skaut Křižovatka* [online]. [cit. 2020-11-01]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/organizace/dalsi-institute/tdc/699-tiskove-a-distribucni-centrum-junaka>

Statut Tiskového a distribučního centra [online]. 2011 [cit. 2020-11-01]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/dokumenty/file/295-statut-tdc>

Zakládací listina České rady dětí a mládeže. *Česká rada dětí a mládeže* [online]. 11. 2. 2004 [cit. 2020-11-22]. Dostupné z: <http://crdm.cz/zakladajici-dokumenty/zakladaci-listina-ceske-rady-deti-a-mladeze/>

Charta českého skautingu na počátku 21. století. *Východomoravská lesní škola* [online]. [cit. 2020-11-22]. Dostupné z: http://www.vmls.cz/dokumenty/cinovnici/Charta_skautingu.pdf

Výroční zpráva 2003 Tiskového a distribučního centra. In: *Skaut Křižovatka* [online]. 2016, 18. 10. 2016 [cit. 2020-11-24]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/dokumenty/file/1493-vyrocnizprava-tdc-2003>

Scouting, Volume 1, Number 1, April 15, 1913. *The Portal to Texas History* [online]. Texas, 2021 [cit. 2021-04-12]. Dostupné z: <https://texashistory.unt.edu/ark:/67531/metaph282629/>

Skauting: Měsíčník pro skautskou výchovu. 29. Český Junák, svaz skautů a skautek, 1990.

Obrázky

Obrázek 1: Výstřižek z Manifestu Roverského kmene

Ad 1) Od Boba jsme dostali vloni tabulku s plánovaným rozpočtem vydávání Kmene v roce 2004/2005 i ostatních časopisů, vycházející z reálných čísel roku 2003/2004. Čísla pro Kmen byla následující:

Náklady	Kmen	Náš komentář
mzdy	48 953	odvod pro pracovníka TDC (zřejmě ¼ úvazku)
honoráře	25 000	honorář šéfredaktorky (22500 honorář + 2500 daň 10%)
tisk	112 000	1600 čísel á 14 Kč 5x ročně
reprogr. práce	60 000	5x12000 Kč
cestovné	2 000	původní plán 10000 Kč
poštovné	500	původní plán 2500 Kč
rozpočítaná distribuce	50 859	cca 8,50 Kč na jedno číslo při počtu 1200 předplatitelů
CELKEM	299 312	

Výnosy a příjmy	ROKM	
Dar ÚRJ - registrace	133 823	
Přijaté předplatné	315 000	1400 předplatitelů á 225 Kč
Reklama		
Tržby		
CELKEM	448 823	

7. Přílohy

Seznam primárních otázek

Osobnost šéfredaktora:

- Měl jste osobně zkušenosti s žurnalistikou?
- Jaká byla Vaše pozice a náplň činnosti ve skautu v předchozím období?
- Proč jste přijal post šéfredaktora?
- Jak dlouho jste odhadoval, že budete zastávat funkci?
- Proč jste funkci předal dál?
- Kterými časopisy, médii jste se inspiroval?
- Jakým způsobem jste vedl redakci?

Volba témat a rubrik:

- Podle čeho jste volil jednotlivá témata?
- Jejich řazení v časopise?
- Jaká témata byla důležitá?
- Jaká byla doplňující?
- Jak lehce šel rozsah časopisu naplnit kvalitním obsahem?
- Podle čeho jste volil nové rubriky a rušení starých?

Podoba redakce:

- Jakou podobu mělo fungování redakce? Jaká byla její struktura?
- Kolik jste měl k dispozici členů a jejich zkušenosti?
- Využíval jste i externisty?
- Fungovala podpora ze strany starého šéfredaktora?
- Jak probíhala komunikace mezi členy? Jaké platformy jste používali?
- Jaké nástroje k tvorbě článků?
- Jak jste pracovali s nováčky?

Zásahy nadřízených:

- Omezovala Vás organizace v činnosti? Fungovala cenzura?
- Musel jste někdy řešit nějaký konflikt?
- Do jaké míry byla redakce nezávislá?
- Omezovala Vás při práci inzerce?
- Bylo nějaké téma, které jste neotiskli?

Vývoj koncepce časopisu:

- Jaký byl cíl časopisu pod Vaším vedením?
- Dařilo se ho naplňovat?
- Získávali jste zpětnou vazbu od čtenářů? Pracovali jste s ní?
- Byl boj mezi časopisy v organizaci? O jejich kvalitu?
- Jak jste se rozhodovali o velkých změnách? Např. změna vizuálu?
- Kolik bylo výtisků?
- V jakém stavu jste časopis přebíral?
- V jakém stavu jste časopis předával?

Termíny a zdroje

- Jaké jste používali zdroje?
- Jak velkou část tvořily zdroje, které nebyly skautské?
- Jaký byl kalendář vydání čísla?
- Kolik měli autoři času na psaní článků?
- Jak fungovala uzávěrka v časopise?

Přílohy na CD ROM

Přepsané rozhovory

Ukázky čísel ročníků 1997-1999

Rozhovory

Chronologicky řazené dle šéfredaktorů, pro přehlednost jsou promluvy uvedeny písmeny:

T: tazatel, Matěj Richtr; R: respondent, popřípadě doplněné o index, v případě více respondentů rozhovoru.

- **Daniel Frič, skautkou přezdívkou Mimi, 2. února 2021, platforma Zoom**

(R: Daniel Frič)

T: První okruh osobnost šéfredaktora, jaké jsi měl zkušenosti se žurnalistikou, předtím, než si vzal pozici toho šéfredaktora?

R: Jo? Já jsem vlastně asi v tu dobu už studoval Vyšší odbornou školu publicistiky v Praze, ale myslím, že asi jo, takže to bylo něco, co mi bylo blízké, co jsem studoval a pokud se nemýlím, tak jsem předtím měl i zkušenost s časopisem Skauting, do kterého jsem tu a tam něco jako psal, dělal jsem korektury. Takže jsem byl tak jako trochu zaháčkovaný v tom skautském psaní, takže tedy co se týče žurnalistiky nebo jako profesní zkušenosti.

T: Jaká byla tvoje pozice a náplň činnosti ve skautu předtím, než jsi byl šéfredaktor?

R: Já jsem z Prahy ze střediska Prosek a vedl jsem oddíl vlčat a vlastně asi taky v tu dobu co jsem dělal Kmen a zároveň jsem byl členem Roverský Banánové Republiky, která vlastně do dneška na Proseku. Tak a dělal jsem. Vlastně nějak si ani nepamatuji, jak jsem se dostal na to Ústředí, kde mě oslovil právě Roman Šantora-Bobo, abych mu pomohl s tím Kmenem. No jo.

T: Proč jsi přijal post toho šéfredaktora? A jak dlouho se odhadovalo, že tu funkce budeš zastávat?

R: No, mně to přišlo tehdy ohromně zajímavý, nebo vlastně jako když tak začíná, přemýšlí, co jako kde bude psát, nebo kde získat zkušenosti, tak mi to přišlo jako výborná příležitost. Jo, takže to jsem bral všema deseti, to jsem byl rád za to. Otázka je, jestli jsem si jako v tu dobu, protože mi bylo, v roce 99... No, takže mi bylo prostě 21. Jestli jsem si tady jako neukousl velké sousto, ale jsem rád, že jsem tím prošel, protože určitě to člověka naučí spoustu věcí, nejen jako psát, ale vlastně i ty věci kolem jo, jak to vlastně vzniká, že musíš mít nějaký okruh přispěvatelů, nějaký reakce...

T: K tomu se dostaneme ještě. A jak dlouho jsi říkal? Promiň...

R: Promiň, jsi pak ta otázka měla ještě druhou část jo.

T: Jak dlouho jsi odhadoval, že tu funkci budeš zastávat?

R: To jsem neodhadoval. To nevím, přede mnou to dělal Miloš Zapletal dělal dva roky, jo dva roky. No tak asi jako dva roky, tak nějak. Nakonec jsem udělal čtyři ročníky, jestli nekecám teda...

T: A proč jsi tu funkci předal dál Lence?

R: No, protože už to nešlo. Já už jsem měl moc práce, vlastně dělal jsi nějaký jako. Začínal jsem vlastně pracovat normálně jako v práci a vedl jsem ten oddíl, bylo toho příliš jo. Takže, a navíc si myslím, že čtyři roky, nebo jestli říkáš pět, bylo jako až až. Že je lepší, když se to střídá, nebo když ten nový pohled přijde rychlejc.

T: Kterými časopisy nebo médií ses inspiroval pro tvorbu Kmene?

R: To nějak, že bych se jako někdy koukal, jak se taková věc dělá to ne, to spíš bylo po diskusích s Bobem tehdy a vlastně moje jediná zkušenost tehdy byl Skauting, ten časopis Skauting. Četl jsem spoustu jako novin, časopisů, ale že bych nějak vědomě z vybíral časopis, který je pro mě vzorem to ne.

T: Jakým způsobem jsi vedl redakci, jak tyto hodnotíš osobně?

R: Myslím, že mizerně, redakce, protože já nevím, jak to funguje dneska jo, ale tehdy vlastně redakce jsem byl já, že jo. Jo, byl jsem já redakce a podařilo se mi jako v průběhu, nebo tak jako postupně kolem sebe shromáždit několik lidí, řekl bych tak jako do pěti, který mi jako trošku pomáhali, jako který byli takoví ti jako pravidelní přispěvatelé, ale je, co jsem jako postrádal. A co jsem vlastně jako podcenil bylo, že pořád jsem oslovoval čtenáře s tím, že mě zajímá, že potřebuji jako nějakou jako jejich pomoc, abych, že mě zajímá, co se děje mezi jako roverama, v roverských kmenech, co je zajímavá a tam jsem myslím, že moc neuspěl, že se mi to prostě nepodařilo ty lidi jako oslovit, abych získával dostatečné množství jako materiálu, který můžu použít. Samozřejmě se mi podařilo jako získat, ale řada těch věcí byla průměrná, že se něco nakonec nepoužily.

T: Díky. Máme svou první okruh. Volba témata rubrik, podle čeho jsi volal jednotlivá témata pro ty čísla?

R: To nevím, to je tak dávno. Já vlastně myslím, že časem jsem jako začal o tom být při, že to chvílku trvalo, že jsem původně jsem si myslel, že budu mít nějaké jako stálé rubriky, nebo prostě, že tam budou jako chlívěčky, do kterých budu ty věci dávat, ale

časem jsem přišel na to, že je lepší, když ta struktura je volnější. Jakože se zkrátka vždycky nepodaří naplnit všechno.

T: Jaké bylo řazení rubrik v tom časopise?

R: To už asi v tuhle chvíli víš asi líp ty než já. Já jako, jestli sis to procházel.

T: No procházel. Ale mně tady právě, jsme se třeba u jiných šéfredaktorů jsme se dostali k docela zajímavým věcem, tak jestli v tom jsi měl taky nějaký systém nebo.

R: No já jsem jako považoval za důležité mít tam jako nějakou reportáž a nějaký jako rozhovor, to mi přišlo jako klíčový a pak kolem toho jsem to nějak obaloval. Jo já jsem tam měl takový jako průvodce tím číslem, takový jako ptáčky tehdy, takže to mi jako dávalo nějakou jakoby takovou tu páteř, jakože vždycky bylo čím začít. Jo tam byl takový úvodníček, ale asi dneska je to jakoby, když já teda teď jsem už delší dobu Kmen neviděl, ale myslím, že dneska jako je toto uspořádanější, než to bylo tehdy, vlastně ono to je před dvaceti lety, že, a to byl takový trošku větší punk, že jsem jako věděl, co tam chci, ale když jsem to neměl, tak jsem neměl jsem moc času to jako získat, tak jsem ten prostor vyplnil tím, co jsem měl právě k dispozici.

T: Jaká témata byla důležitá a jaká doplňující?

R: To říkám. No já myslel, že jsi se mnou jako chtěl tam mít ten rozhovor a nějakou jako další reportáž něco z nějakého kurzu nebo z kmene nebo nějaké akce. Jo, to myslím, že pro ně bylo jako důležitý a pak, jestli se nepletu, tak tam vždycky byl nějaký jako oznam akcí, které jsou, který se jako chystaj. A ono taky se to jako měnilo ročník od ročníku, se na to kouknu, tak tady byla rubrika, že doporučení knížek, že jo, třeba jako recenze, tak ta se tam objevila. Pak samozřejmě ještě jsem měl, nevím, jestli funguje dnes, že jsme měli přílohu Semínka, (T: nefunguje) a to mě přišlo jako zajímavá věc.

T: Promiň, o tom můžeš povídat, jak chceš, protože já jsem ty Semínka neviděl. Nedržel jsem je v rukou, vím, co tam bylo, jako někdo mi ukazoval, ale vlastně tvoje Semínka jsem neviděl.

R: Jo to bylo jako prostor pro autorskou tvorbu jo, že tam byly básničky od různých autorů, jako myslím, že docela někteří fakt dobrý a různě jako krátký prózy a bylo to jako příloha toho Kmene, autorská.

T: Jaký byl problém rozsah naplnit kvalitním obsahem?

R: No, to jsem jako že vlastně, že to kolísalo, že když jsem měl dost materiálu, který bude zajímat tak ten obsah byl zajímavější, sám jako naplnit, já nevím, kolik to bylo stránek, jestli 40, 42. No jo, že vlastně jako jeden člověk, (T: 48 klasických, 52 včetně obálky) že někdy bylo normálně nad moje síly vlastně to naplnit kvalitním obsahem, za kterých bych si vždycky stál. Vždycky tam bylo prostě něco slabšího, co tam bylo prostě jenom tak, aby se ten obsah zaplnil, nebo aby se ten obsah jako doplnil a teď to prostě nějak vypadalo.

T: Ty jsi nikdy neuvažoval o nějakém snížení počtu stran, že by to třeba bylo příjemnější nebo lepší vlastně?

R: To asi tehdy jsem ani neuvažoval. Nevím, to už si těžko vzpomenu, ale myslím, že jsme to, jak jsme začali takhle, tak jsme i skončili, takže na těch 48 stránkách.

T: Podle čeho jsi volil nové rubriky a rušil staré? (R: si nepamatuji) Říkal jsi, že některé jsi zrušil v průběhu a některé...

R: Já totiž vlastně, když si to tak vezmu, možná budeš mít zase líp než já, že vlastně ten časopis původně, jak ho založil Miloš Zapletal tak byl jako takový jako volnější, myslím bez rubrik, bez striktně daných rubrik, asi jako obsahuje mohl být jako klidně zajímavější, ale prostě neměl tu strukturu kterou očekáváš, když čteš časopis tak má nějakou tradiční strukturu, která vždycky má být v každém čísle a s tím já vlastně, co si tak vzpomínám, jsem jako do toho i vlastně šel, že bych tomu chtěl dát nějaký jako rytmus, že by to mělo mít rubriky, ale to už ti opravdu neřeknu, jak jsem jakoby tehdy uvažoval o tom, kterou zrušit, jakou nezrušit, jakou nahradit, to fakt už si nevzpomenu, bohužel.

T: Třetí okruh podoba redakce, já redakcí myslím v tvém pojetí asi redakční radu, protože jestli ten svůj tým lidí nazýváš redakční radou. To mi musíš říct ty a otázky mám teda jako na redakci, ale myslím tím tu skupinu lidí, která ten Kmen tvořila. Jakou podobu mělo fungování redakce? A jaká byla její struktura?

R: Tak se tam vlastně byl já, jako šéfredaktor, já jsem to vlastně celý kontroloval a pak jsem měl, jak jsem říkal, okruh několika lidí, který časem se tak trochu proměňoval, kteří mi jako pomáhali plnit některé ty věci, já jsem vlastně tuhle hlavní tíhu jsem na sobě měl

já, když jsem chtěl ten hlavní text čísla, tak to byla moje práce a pak jsem měl kolem sebe pár lidí, kteří mi pomáhali s nějakými určitými věcmi a měli jsme i, s některýma jsem se i setkával pravidelně, s některými méně, ale že bychom se jako jednou za měsíc, jednou za čtvrt roku scházeli a debatovali, jak ten časopis má vypadat, to se nedělo. To jsem, myslím, spíš probíral s Bobem na TDC tehdejším.

T: Kolik jsi měl k dispozici členů? A jaké byly zkušenosti?

R: Tak jsem říkal, tak asi řekl bych tak jako 5. Myslím, že nás bylo, nebo já plus pět a pak já úplně jsem nebyl... Byl jsem jako v tom roverském hnutí v tu dobu aktivní. Byl jsem v té Banánový Republice a prošel jsem nějakými kurzy, takže jsem věděl o spoustě jako zajímavých lidí, který jako můžu oslovit, který mi přijdou zajímavý. A který mi jako můžou něčím zajímavým přispět. Jo, takže to jsem tu a tam dělal.

T: Jak jsi teda využíval externisty?

R: Dával jsem jim úkoly jo, že když jsem věděl, že někdo psal, nebo i do těch Semínek. Což vlastně byla taková bokovka trošku, ale že jsem věděl, že třeba někdo píše, tak jsem těm lidem dal příležitost, že můžou přispět do Kmene.

T: Fungovala nějak podpora ze strany starého šéfredaktora Miloše?

R: To nechci, aby bylo negativní, ale já jsem to přebral a od té doby to bylo moje dítě a co jako myslím, že nejvýraznější jako pomoc od něj byla, že jsem do začátku dostal redakční poštu a s ní vlastně i kontakty na lidi, kterýma on ten Kmen rozjížděl, takže tam, jestli si dobře vzpomínám, to byla trošku jiná generace než já tehdy. Spíš jako starší skauti, ale některým z nich jsem pak psal, jestli nemají něco, čím by mohli přispět do tohoto nového Kmene, který byl v tu chvíli vedený někým úplně jiným a ten archiv Milošův byl super, protože tam byla řada věcí, která já jsem mohl v těch prvních dvou ročnících ještě jako použít, který tam byly jako schovaný jo, že prostě nějaké věci, který byly nadčasový, reportáže, že jo, ale psaná k zamyšlení, nebo něco takového, v tom archivu je.

T: Jak probíhala komunikace mezi členy a jaké platformy jste používali.

R: Používali jsme email a telefonovali jsme si a pamatuj si to jako dneska, že tehdy byly diskety. Takže Vlastně to nebylo jako dneska, že všechno hrozně jako rychle je prostě se

tvoří jako online u nějakých jako online skupinách, ale všechny věci se musely jako předat na disketě, jo. Nebo prostě ani ty maily nebyly tak jakože by prolezly texty. To jo, ale prostě fotky nebo takové věci. To se všechno předávalo prostě na disketách.

T: A třeba dopisy ještě hraje nějakou roli?

R: Dopisy jo, určitě, jasně dopis jo, jako spousta věcí byla psaná vlastně rukou. To je pravda, že je přepisoval.

T: Jaké nástroje jsi používal k tvorbě článků?

R: Co myslíš za nástroje jako počítač?

T: Jestli třeba Word nebo něco jiného?

R: Jo rozhodně Word tehdy. Word, a to bylo vlastně všechno, jako žádná dramatická jiná vychytávka.

T: Pracoval jsi s nováčky? Případně jak?

R: Co myslíš nováčky?

T: V té redakci.

R: No já jsem byl nováček, že jo. To prostě nemyslím, že bych jako někoho někam jako do něčeho posunul, jako že bych i někoho nasměroval k něčemu, co jak jako dramaticky pak změnilo nějak jeho osud, že se z něj pak stal novinář nebo tak, to ne, ale byl jsem rád za každou podanou ruku, za každého prostě člověka, který mi s tím pomohl, takže v tom jsem vlastně viděl jako jejich přínos spíš mě, než abych já je nějak jako do něčeho tlačil. Já jsem byl rád, když ty lidi psali to, co zajímá je, než abych jako je nějak jako úkoloval.

T: Dobře, díky. Čtvrtý okruh: zásahy nadřízených. Omezovala tě organizace nějak v činnosti fungovalo nějak cenzura u těch článků?

R: Myslím, že to jsem snad nezažil. Ono totiž vlastně, popravdě řečeno, jsem měl velkou volnost v tom, jak jsem to dělal. Já nevím, jak to je dnes, jestli tam je nějaký šéf nad tím, jak tam vypadá, ale já jsem vlastně, snad nekecám, ale myslím si, že jsem vlastně já byl, ten kdo to dal dohromady a pak řek:, „Je to dobrý. Jedeme jako do tisku.“

T: Takže třeba tehdy nějaký koordinátor časopisu, to asi nic. Nebo taktické cíle od Náčelnictva a Výkonné rady, to nebylo.

R: Ne, ne.

T: Jaký jsi měl vztah s těmi nadřízeným a jako TDC, Výkonná rada, Náčelnictvo, Roverský odbor, jestli už tehdy byl.

R: Skoro žádný bych řekl. Já v tu chvíli vlastně jsem nejvíc komunikoval s Romanem Šantorou – Bobem, kterej byl šéf přes časopisy. A to bylo asi to hlavní jo, že bych měl nějaké zadání od nějakých jako oficiálních orgánů Junáka, to si myslím, že jsem nikdy neměl a vlastně ani nevím, jestli někdo takový v tu chvíli existoval, kdo by mi jako mohl říct. Jo ono vlastně asi ty časopisy v tu dobu taky fungovaly i trošku jinak jo, dneska je to asi jiný, dneska prostě to je nějaký oficiální kanál prostě informační, já nevím, jak to přesně je.

T: Jaká byla tehdy role toho časopisu v rámci toho hnutí, jak ty jsi to vnímal?

R: No rozhodně to nebyl jako oficiální časopis hnutí. Já jsem to bral jako příležitost k propojování různých roverů, nebo roverských kmenů, který jako o sobě třeba i věděli, protože prostě ta skupina se nějak spolu právě potkávala na kurzech a podobně, ale jen tak jako věděli, že existují a dál jsem chtěl, aby se vlastně víc ty informace a ty vlivy z těch jednotlivých míst republiky, scházeli na jednom místě. Ale nebyl to žádný jako pokyn shora nebo nějaká jako promyšlená strategie, spíš to byla jako moje vize.

T: Musel jsi nikdy řešit nějaký konflikt a se čtenáři nebo v redakci nebo s někým.

R: Myslím, že ne.

T: Do jaké míry byla redakce nezávislá.

R: To jsem zvědavý, co napíšeš jako těch ostatních, protože tohle byla jako totální nezávislost. To byl prostě jako pravěk skautských časopisů.

T: Omezovala tě nějak inzerce?

R: Neměli jsme, myslím, že jsme neměli inzerci.

T: Já jsem se právě u některých článku nebyl jistý, jestli to jako je neoznačená inzerce nebo ne, protože tam v některých číslech byly slevové kupony. A někdy mě ty články právě jako přišly: „Hele běžte si koupit tam do toho obchodu vzduchovky, mají je tam zlevněný,” ale jako vyloženě pro skauty.

R: To bylo za Míry v časopise.

T: Ano dobře já to zkusím najít. Další otázka je: bylo nějaké téma, které jste neotiskli?

R: Jako já jsem otisk, s čím jsem byl spokojený. Jako že by se někde někdo jako objevil a řekl: „Hele tohle ne,” tak to se nikdy nestalo, protože já jsem se ani nikoho neptal. Prostě tam vlastně jako nebyl nikdo, koho bych se mohl ptát, tam byl akorát ten Bobo, ale prostě to byla moje jako sólo rozhodnutí.

T: Ještě k té reklamě.

R: Jo, to mi řekni to jsem zvědavý.

T: Jo, hledám, jak se sdílí obrazovka. Tady je třeba ten štítek právě.

R: Aha.

T: Jako by tenhle článek není ten, který jsem hledal, ale věnuje se taky té mapě. No, jestli tam třeba byla nějaká jako spolupráce s tím obchodem nebo něco takového. Kde se to tam vzalo prostě, víš?

R: To nevím, to už je prostě fakt dávno. Nebo tehdy, já nevím, na co byla tahle inzerce, ale vycházely samozřejmě (T: Na mapy) jako časáky a další a další publikace. Tak možná se tam jako objevilo jako propagace.

T: Jo, to tam bylo právě, různé výtisky TDC.

R: No, to si myslím, že bylo přirozený.

T: Pátý okruh: Jaký byl cíl časopisu pod tvým vedením. A jak se ti ho podařilo naplňovat?

R: No, jak jsem řekl. Já myslím, že cíl byl jako propojovat ty lidi a nějak jako šířit tu roverskou myšlenku v nějaký strukturované formě a mít nějakou jako platformu, kde se ty lidi můžou jako poznat. A kde se ty kmeny můžou poznat a kde se dozvedí něco o tom, čím žije to hnutí, jako roverský u nás. Jestli se mi to jako dařilo, to nevím, to už fakt ne.

T: Tak podle tebe, jak na to vnímáš.

R: Já myslím, že to jako se dařilo do určité míry, bych řekl jo, tak jako že samozřejmě čím víc těch zajímavých příspěvků jsem měl, tím s tím líp se to dařilo, jo. Pokud jsem to číslo vlastně třeba z 80% dělal já sám tak se to samozřejmě dařilo míň, protože tam bylo míň vlivu od těch pro který to bylo a který já jsem očekával, že třeba pomůžou trošku víc, než tomu tak bylo.

T: Získával jsi nějak zpětnou vazbu od čtenářů? A pracoval jsi s ní nějak? Ty jsi tam v jednom čísle měl velkou anketu, ve které jsi žádal o zpětnou vazbu. Pamatuješ si z ní nějaké výsledky?

R: Ne, ne. Já jako můžu říct, že vlastně zpětnou vazbu jsem dostával těžko, jo, že vlastně dostával jsem vlastně i ty dopisy, jsem dostával tu a tam jo, jako papírový, že mi kdo napsal. Ale cítil jsem spíš, jakože to nebylo dostatečné množství prostě, nevím, jak to funguje dneska. Ale myslím si, že tehdy to bylo jako že jsme to trošku jako by tvořili tady v Praze, ta parta a že vlastně ty lidi z těch regionů nebo prostě z těch kmenů nebyli jako příliš aktivní, co se týče zpětné vazby.

T: Díky. Byl nějaký boj mezi časopisy v organizaci? Mezi těmi ostatními skautskými časopisy, třeba o jejich kvalitu nebo podobně.

R: To nevím to i kdyby, tak bych o tom asi nevěděl, protože vlastně tohle byl, dvouměsíčník, jestli se nepletu. (T: Jo.) Já jsem vlastně na tom TDC naseděl. Já jsem tam prostě neměl místočko, kde bych jako vnímal tyhle politický věci, takže vlastně nevím.

T: tak jestli ty jsi něco nevnímal, že třeba ve Skautingu vás nějak očerňovali: „Nečtěte Roverský kmen“?

R: To myslím, že ne.

T: Kolik bylo výtisků, kolik bylo odběratelů a třeba kolik byl rozpočet jednoho čísla, to víš nějak?

R: To bych kecal. To nevím. Jsem to věděl, ale jsem to zapomněl.

T: Jo ty tam v jednom čísle píšeš 1300 odběratelů, tako, jestli třeba ještě to šlo nějak nahoru nebo dolů pak.

R: Nevím. Asii tehdy to byla pravda, když to tam píšu, ale vlastně jako zpětně to už bych si nevzpomněl

T: Taková dvoj otázka: V jakém stavu jsi časopis přebíral a v jakém jsi ho posílal dál?

R: Já myslím, že jsem... taky, prostě jako fakt je to hrozně dávno, od té doby se stala spousta věcí, který prostě tohle totálně překryly. Ale já jsem ho jako dostával jako existující věc, rozjetou Milošem Zapletalem, velkým jménem skautského hnutí a bral jsem to, že je to značka, která funguje, ale kterou by měli dál budovat ty mladý, jo. Já jsem to vlastně, já nevím, kolik bylo Milošovi tehdy, ale mně prostě...

T: No 50 mu muselo být, jestli teď má 80.

R: Tak 60.

T: Jo, 60 vlastně.

R: No, to byl úplně jako rozdíl dvou generací skoro, takže já jsem chtěl, aby to víc odráželo jako tu, aby to bylo praktičtější trošku jako do toho roverského hnutí, aby se tam prostě jako ty lidi viděli. Já myslím, že Miloš to dělal jako super, ale že to byl úplně jiný. Když si to dáš máš vedle sebe, tak ten rozdíl je zřejmý. Jo, že vlastně on tam do toho často svou celoživotní zkušenosti pedagoga, spisovatele a s těmi kontakty, co měl za tu dobu a najednou to bylo někde úplně jinde. A jestli se mi to podařilo nebo, jak jsem to jako předával. Já myslím, že jsem jako udělal ten krok jako první, že vlastně nějak jsem jako rozjel, že jsem z toho udělat ten časopis, mi přijde, předtím mi přišlo, že to nemá nějakou strukturu, že tam jsou ty rubriky, že se tam dozvíš něco z toho roverského hnutí, že tam je ten rozhovor, tak to myslím jako, že jsem vlastně s tím začal, a to pak na to navazovali ostatní.

T: Dobře, poslední okruh, termíny a zdroje, jaké jste používali zdroje a jakou část tvořily zdroje, které nebyly skautské pro ty články?

R: To nedokážu odhadnout. Já vlastně, jedna věc je, když jsem třeba dostal něco z roverského kmene, tak to samozřejmě je jako skautský zdroj, ale pak jsem třeba, já jsem se a dělám rozhovor, pokud sis, s Martinem Mejstříkem třeba, nebo tak jako ty věci. Víš, kdo je Martin Mejstřík?

T: Ne.

R: To byl v roce 89 jeden z vůdců těch studentů, v roce 89.

T: Jo, tam bylo to téma svoboda, jestli si dobře pamatuji.

R: Snažil jsem se o ty širší témata, že to, aby to nebylo jenom jako o tom, co dělat jako s roverským kmenem, ale tady jako politika, historie nebo něco podobného. Tak tyhle věci, ale jsem si většinou psal já nebo jako nejsem.

T: Na kolik to bylo teda časopis jako na kolik to bylo skautský časopis. A na kolik to bylo časopis lifestylový nebo témat, které nezmiňovali ten skauting?

R: Jo jasně, tak to je myslím, tak půl na půl. Já jsem samozřejmě chtěl, aby tam bylo nějaký jako širší záběr, aby tam to nebylo jenom jako o těch roverských aktivitách a roverský kmen, ale aby tam bylo i něco, co vlastně pro mladého člověka, kterému je náct, nebo je právě jako dospělý, aby se to nakonec dozvěděl něco širšího světě. Jo to samozřejmě zas ten poměr byl dost proměnlivý, podle toho jako na co jsem já měl síly, a na co jsem měl ty věci od těch přispěvatelů, jo, protože spousta těch věcí. Já jsem spoléhal na to, že mi napíšíou jako lidi z venku.

T: Jaký byl kalendář vydání toho čísla. Kolik měli autoři času na psaní článků, jak fungovala uzávěrka v časopise?

R: No tak času. To ti taky neřeknu samozřejmě jako, že se věci jako řešili na poslední chvíli. No jo, protože já jsem vlastně jako chodil na školu a byl to takový to, že člověk tu věc jako plánuje dopředu, ale nakonec stejně dojde jako na to, že za týden je uzávěrka, jde se do tisku a nám ještě chybí 10 stránek. 10 stránek, který máme ještě jako nezaplňný.

T: Tys měl nějaký ten svůj okruh těch přispěvatelů a s těmi se nějak pracoval jakoby, nebo to jenom jako bylo „Hele možná ti někdy...“, jako byl to nějak organizovaný nebo jsi to bral spíš, že

R: Ano, já jsem se s některými z nich vídal pravidelně a měl jsem jako domluvu, že přispívaj do toho čísla s nějakýma pravidelnýma textama, to jo.

T: A bylo to úplně na nich jakoby, co tam napíšu nebo jsi třeba nějak jako určoval: „Napiš mi něco o Havlovi“.

R: No tak měli nějak... Já už si nevzpomenu. Ale prostě měli nějak jako svůj okruh, kterej byl jako jejich dítě. Jo to já jsem prostě do toho příliš nezasahoval, tak jakože, počítal jsem s tím, věděl jsem, že tam budu dvě stránky od toho na tohle téma, nebo v téhle rubrice od někoho a s tím jsem počítal.

T: Teď mám otázky, které jsou takový halabala. Bylo to, jak jsem procházel ten tvůj časopis, co mě napadalo. Byly nějaké jako cíle toho Junáka jako organizace, které si plnil nebo nebylo.

R: Ne určitě ne, už jsme se ale o tom bavili, že bych dostal nějaké zadání, že něco tam musí být, to ne. Já myslím, že to bylo o dost volnější, než je to dneska. Jo, že vlastně tehdy to byl takový prostě trochu jako anarcho časopis. Jo vlastně jsme si tam opravdu mohli jako dát, co jsme chtěli.

T: Vnímáš to spíš kladně nebo záporně, že to nebylo organizovaný.

R: No asi záporně. Když si na to tak jako vzpomenu, tak bylo to takové hodně jako neurované, si myslím jo, že vlastně kdybych to dělal dneska, tak bych si asi stvořil nějakou jako stálou partu lidí, s kterýma bych se scházel častěji, než jsem se scházel tehdy a s kterými bych jako nějak třeba i jako koncepčně řešil ten časopis. My jsme samozřejmě něco jako by chtěli, ale vlastně nakonec to zbylo na mě a na několika jakoby dalších jednotlivcích a řešilo se to jako za běhu. Jo, vlastně ta organizace nebo ta struktura, jak se ty věci dávají dohromady, a vlastně o co nám jde, nebyla úplně jako pevná, jo. A já vlastně tehdy jako mladý, vlastně ještě studující, začínající žurnalista, jsem vlastně o tom moc nevěděl, jak se takováhle věc jako řídí. Jo, bylo to prostě jako asi mnohem volnější, než je to dneska, ale to neznamená, že lepší. Myslím si, že určitou strukturu by ten proces toho vzniku časopisu, i ten tým kolem toho, by měl mít, s určitou zodpovědností.

T: Díky. Ty jsi ten časopis už vydával kompletně elektronicky, i tu přípravu, protože co jsem se dozvěděl, tak ještě Miloš to dělal pomocí starých filmových zpracování, že to nějak nosil, úplně nevím, ale vlastně bylo to tím, že ta doba už pokročila, nebo třeba si v tom uměl nějak víc chodit, tady v tom zpracování?

R: Jo, já vlastně díky časopisu jsem se potkal s tím DTP studiem, kde se to dělalo. Normálně dělalo se to v počítači, prostě jako nějaký design, dneska je asi nebo něco...

T: Jo, to tam někde zmiňuješ konkrétně.

R: No, takže tam to jako vznikalo, no na počítači. Takže vlastně teď bych nerad kecal, ale myslím si, že vlastně ani Miloš tam neměl fotky.

T: Ne, měl tam minimum. Měl tam spíš kresby.

R: Tak my jsme chtěli prostě tam mít fotky v nějaký jako určitý kvalitě a chtěli jsme, aby to jako vypadalo jako časopis, a ne spíš jako knížka.

T: Jo, jo.

R: Jsme tam zavedli sloupce, tak jako rytmus toho, nadpisy, když se kouknu na ty Milošovi věci, tak mi zpětně přijdou, že jsou, já to teda nemám před sebou.

T: Já to tady mám, třeba mě u toho Miloše napadlo, že změna oproti Zetovi je zjednodušení článků, méně intelektuální témata, která jsou dostupnější pro průměrného rovera, rangers, no, tak tak to na mě působilo, že si to hodně zjednodušil ten časopis a zpřístupnili.

R: Jo, jasně a chtěli jsme, aby to vypadalo jako časopis jo, tak.

T: Jak fungovalo to financování časopisu. Museli jste si na sebe vydělat nebo to bylo dotované.

R: Ne, my jsme si nevydělávali, nemuseli jsme si vydělat to vlastně šlo mimo mě. My jsme vlastně nikoho neplatili, já jako za sebe, jako šéfredaktor jsem nikoho neplatil, myslím.

T: A tys měl placenou tu pozici?

R: Já jsem měl nějakou, ale jako úplně směšně placenou pozici. Za to číslo jsem měl nějaký jako, nějaký jako plat. Ale jako fakt nízký.

T: Ty jsi několikrát měnil vizuál, jak tohle probíhalo.

R: No já myslím, že vlastně to vycházelo z toho, jak jsme jako zjišťovali postupně, co tam chceme a chtěli jsme, aby se to nějak jako vyvíjelo, takže tomu jako jsem podřizoval i tu

jako vizuální stránku. Já teda musím říct, že moje velké štěstí bylo právě, že jsem dělal v tom s těma dětěpákama, s tou Lucíí a s Tomášem, který právě jakože mi ohromně pomohli nebo věděli, jak se tahle věc, měli nějakou zkušenost, jak se ta grafika časopisů nebo nějakých publikací dělá jo, takže za to vděčím jim.

T: A to byl, kdo, to byli členové redakce nebo právě z toho studia?

R: To byli z toho studia, to byla Lucka Ernestová a Tomáš Ernest.

T: Díky. Jo, tady té zpětné vazby ti čtenář píše, že se mu to úplně nelíbí, jestli to přečteš, a mě by zajímalo, jestli jste na to jako nějak reagovali, tady na ten dopis?

R: Myslím, že ne. Já jsem jako by vlastně byl rád za každou i klidně negativní věc, kterou jsem od těch čtenářů získal, jo? Proto jsem to taky asi otisk, že vlastně jsem chtěl jako ty lidi povzbudit, aby mi jako dali vědět, aby mi jako dali vědět, co se jim líbí a co jim tam chybí, jo. Takže to byl asi hlavní důvod, proč jsme to vlastně jako otiskli. Aby sme jako ty lidi trošku jako povzbudili, že vlastně tady na tý straně někdo je a chce vědět, co se jim líbí, co se jim nelíbí.

T: Válný sněm v roce 2001 si dal za úkol podporovat časopisy. Cítili jste nějakou změnu oproti dřívějšíku?

R: Nevím, nepamatuju si, 2001, to jsem ještě... Nevím, promiň. Spíš bych řekl, že ne.

T: Fungovala nějak spolupráce se slovenskými časopisy? Ty to tam několikrát zmiňuješ, byla tam nějaká spolupráce?

R: S jakými časopisy, promiň?

T: Se slovenskými skautskými časopisy.

R: To nevím. To si nevzpomínám.

T: Já jsem si nezapsal, kde to přesně bylo.

R: Ale jako, že bysme to měli nějakou stálou jako spolupráci s někým na Slovensku, to ne, to si myslím, že ne.

T: Vidíš to? Ty tady v tom úvodníku píšeš nebo jsi vyzýval čtenáře, aby masivně přispívali, na kolik ses na to teda spoléhal? Na to jsme si odpověděli docela.

R: Já jsem myslel, když jsem do toho šel vlastně, to je asi úplně první číslo ne?

T: To je 11. Jo, to je první tvoje číslo.

R: Možná se vlastně do toho šel s tím, že jsem očekával, že ty lidi jako nadchnu a že uvidí, že „hele kmen je nějaký jiný“ a všichni mi okamžitě budou psát. A já prostě budu jenom ty věci vybírat a budu přemýšlet jako spíš co tam nedat než dát, ale to se vlastně nikdy nestalo. Jo, já jsem měl vždycky problém jako získat ten obsah od těch lidí, který jako nebyli se mnou zaháčkovaný, já jsem jako neznal pros ten jako do těch dobrovolných lidí, kteří něco poslali do svého časopisu.

T: Ty jsi vlastně zaved tyhle ptáčky a prostě ten vizuál toho časopisu. Byl to tvůj nápad a tvoje ilustrace nebo to bylo právě z toho studia.

R: No byl to asi můj nápad. Já jsem chtěl, aby to vypadalo jako jinak, když to člověk koupí a otevře, než ten předchozí časopis a chtěl jsem, aby to mělo nějakou jako jednotící linku, takže jsme zvolili ptáky, takový trošku možná infantilní, jako teďka už zpětně bych to asi jako nazval, ale byl takový pokus, jak to udělat jako víc časopis jo, že máš prostě ty ptáčky, každý z nich, každá ta rubrika měla nějaké spojení s těma ptáčkama, jestli nekecám.

T: Jo, jo. Je tady moudrých sov houkání, co se šeptá na drátech a tak...

R: Pak jsme teda od toho ustoupily časem, protože nám to přišlo, že nás to svazuje příliš, ale prostě byl to takový jako experiment, takový pokus za pochodu.

: Ty tady máš na jedný stránce něco jako úvodník, pak máš tady něco jako úvodník, mně to tak přišlo. Co to mělo být tyhle dva texty na úvod?

R: Jo, jéžiš, to už taky nevím. Já myslím, že vlastně tam ambice zkraje byla, že tam pokaždé bude úvodníček, který bude jako z pohledu těch ptáčků. Jestli nekecám. Pak prostě začne časopis a tam...

T: Můžeme se kouknout. Jo jakoby má tady ptačí motivaci ten jeden a druhý jako za tebe psaný, takže by to mohlo odpovídat. A co to byla ta soutěž Liga pasu pro Evropu? Tady to.

R: To nevím. Liga pasu pro Evropu? Nevím.

T: Dobře. Ty jsi ještě některé texty lomil na dva sloupce a některé jenom na jeden jakoby takhle. Ale některý už byly na dva, a já je nemůžu najít. Jo třeba tady. Ale nebylo to jakoby nic pravidelného. Proč některý tak a některý mák.

R: Já myslím, že jsme se to učili vlastně, jo. To asi myslím, že nebylo úplně jako vědomý rozhodnutí, spíš jsme to tak jako brali, jak to šlo a časem jsme asi zjistili, jak to bylo dál, jestli tohle jsou jedny z těch prvních čísel jo, ale časem jsme asi zjistili, že prostě když máš sloupce, tak je to mnohem čitelnější.

T: Jo, později už to má pravidelně. Tady je taky Liga pasu pro Evropu.

R: Jo to byla nějaká...

T: To byla soutěž nějaká.

R: To jsme dělali s Aladinem. S Vladimírem...

T: No, přesně tak.

R: No, ale už si to nepamatuju.

T: Dobře. Tady je pak vizuál změněnej, na život kmene.

R: Ano.

T: Dobře, bylo to rychlý.

R: Já se omlouvám, já spoustu věcí jsem zapomněl. Tak kdyby jsi třeba potřeboval ještě něco doladit, že by ti tam něco chybělo, tak kdyžtak napiš, já ti to můžu třeba i napsat jako odpověď prostě emailem.

T: Jo, já jsem se chtěl právě chtěl zeptat, jestli jako podle tebe něco, co bylo pro tebe důležité, ale neptal jsem se na to nebo jestli nějaká oblast, do které jsem jako vůbec nezamířil, tak jestli mě tam jako odkážeš, tak budu rád.

R: Jasně, ale já myslím jako vlastně, že to je, jakože přirozené, že jsem toho spoustu zapomněl, jo.

T: Jo, to nezpochybňuju, ale třeba... Můžeš mi ještě třeba říct něco o těch Semínkách, jaký ty jsi tomu dával význam.

R: No já jsem Semínka zdědil od Miloše. A to byla vlastně příloha Kmene, to byla jenom A6. A jak jsem vlastně už říkal, to byl prostě prostor pro, co já si asi nejvíc pamatuji, tak prostě byly básničky třeba od Katel, to je Navrátil. Že tam vlastně byl prostor pro ty tvůrce mladý.

T: Takže ty jsi je jenom shromažďoval, ne že bys tam dával nějaký jako filosofické texty a tak, jako to dělala Lenka.

R: Možná jo, tak bylo jich, já jsem to vlastně dělal 4 ročníky, takže 20 Semínek, takže nevím, jestli to vždycky byly básničky, jo. Takže tam byly možná nějaký jako filosofické texty.

T: Teď mě napadlo, jak ses vůbec k tomu Milošovi dostal, protože je přece jenom tam byl ten třicetiletý rozdíl. Takže vy jste se nějak znali nebo nebo jak? Protože předpokládám, že výběrový řízení tam nebylo.

R: Ne ne. Já jsem vlastně v tu dobu dělal pro TDC, něco málo do Skautingu. Dělal jsem korektury a nějak jsme se jako s Bobem tam prostě potkávali, tak jsem byl taková asi tvář, která tam chodila nejčastěji, takže prostě si mě vytáhl. Jako já jsem Miloše předtím viděl prostě na kurzu na Fonsu někde, kdysi dávno, ale e by že bych jako ho znal nějak blíž to ne.

T: Takže jako nevíš, jak to vypadalo v té jeho reakci.

R: Jo to nevím, to nevím.

T: Tak jo, tak já víc otázek asi nemám.

- **Lenka Tillichová a Josef Tillich, skautskou přezdívkou Bohouš, 3. prosince 2020, platforma Zoom**

(R1: Lenka Tillichová, R2: Josef Tillich)

T: Měl jste osobně zkušenosti se žurnalistikou, než jste začali dělat Kmen?

R1: No, já osobně do toho šla proto, že jsem na gymplu celých těch sedm let dělala školní časopis. Takovou jsem měla zkušenost, jakože není nějak... No, a pak jsem začala studovat češtinu, takže to je taky trochu k tomu, ne jakože žurnalistiku.

R2: Já jsem přispíval do časopisu již za předchozího šéfredaktora, byl jsem členem redakční rady a přispíval jsem do olomouckého časopisu Rover, který byl takový místní. Také docela rád jsem psal, takže takovou nějakou minimální zkušenost jsem měl.

T: Redakční rada je jako redakce, nebo to je něco speciálního?

R2: Redakční rada za toho předchozího šéfredaktora to fungovalo tak, že. Časopis Kmen vytvořil Miloš Zapletal, který byl jeho osobní záležitost. On do těch prvních dvou, nebo tří ročníků, které vedl (T: dva). Buď to bylo tři a tři, nebo dva a čtyři ten Mimi, teď už nevím. Tak Miloš Zapletal, 80-90 % článků psal sám, často pod pseudonymy. Protože to byl profesí v podstatě spisovatel, tak to byl jeho vlastní projekt, když to převzal Mimi, tak se ocitl v těžké situaci, že najednou musel najednou hledat články kde se dalo, situace byla taková, že časopis dělal on sám a redakční rada byla zřízená... Já si ani nevzpomínám, že bychom se někdy sešli a na koho narazil, tak ten v té radě byl, za Mimiho. A v podstatě každý článek, který jsem mu poslal, tak Mimi otiskl a byl za něj velmi vděčný. A proto mám pocit, že... Ale nevím, to uvidíš sám, jak ti to potom popíše. Když jsem přišel a něco mu poslal, tak mi všechno otisk. Zatímco u Miloše Zapletala, když tam jsem mu něco poslal, tak on sice říká R1: pište pište, a všechny povzbuzoval, ale vůbec to nebyl pravda, jakože u Miloše (T: Co jsem koukal, tak tam je dominantní jeho jméno hlavně, nebo Šaman a takoví lidi). To jsou teda fiktivní osoby, a to je teda v podstatě Miloš.

T: Jaká byla vaše pozice a náplň ve skautu předtím, než jste vzali šéfredaktorování?

R1: Já jsem v podstatě předtím jsme docházela do vysokoškolského roverského kmene v Brně, do Dýchánku. V mateřském středisku jsem neměla žádnou funkci.

R2: Já jsem vlastně vedl od roku 1990 do 1998 skautský oddíl Králováci, který jsme založili v Olomouci. 1994 do roku 2004 jsem vedl Čtvrté středisko Junáka v Olomouci a vlastně v podstatě jsem se podílel v roce 1995 jsem absolvoval kurz FONS jako účastník a v roce 1997,98 jsem byl instruktor na tomto kurzu a v roce 1999–2001 jsem ten kurz vedl, dvakrát v Jeseníkách a jednou na Slovensku. Takže jsem měl takovou jistou zkušenost s roverským programem. Navíc jsme v roce 1996 jsme založili vysokoškolský roverský kmen Nicmoc v Olomouci. Pro studenty, kteří studují a odešli ze svých mateřských oddílech, aby skauting pokračoval u nich. Protože to byla doba, kdy... Dnes se dá říct, že

je skauting populární, ale tehdy byla doba, kdy skauting, nechci říct, že úplně bojoval o přežití, ale měl takový obraz něčeho nemoderního. Ty jsi skaut a všichni se ušklibli a jít někde v kroji vyžadovalo jistou odvalu, protože už vyprchalo to úvodní nadšení po revoluci v 89. a v podstatě byla doba kdy ten skauting se začal proměňovat a nikdo nevěděl, jak to bude, nebude. Roverský program, ten v podstatě neexistoval a nikdo nevěděl, jak ho dělat. A roverské kmeny skoro neexistovaly, to byly spíše výjimky, které pracovaly soustavněji dlouhodobě, byly to takové pokusy.

R1: V mém mateřském středisku, tam vlastně roving nikdy nefungoval. Já jsem ze Žamberka. A když jsme dělali Kmen, tak jsme byli manželé a bydleli jsme v Olomouci a tam jsem vedla roverský kmen Vévěčka, v rámci toho šéfredaktorování, během té doby stejné. Takže i z té praxe člověk něco získá a použije.

T: Proč jste ten post šéfredaktora předali dál?

R1: Protože jsme čekali první miminko.

R2: A navíc po třech letech jsme měli pocit, že jsme dosáhli nějaké jakoby určité úrovně. Převzali jsme ten časopis ve chvíli, kdy byla jeho budoucnost, řekl bych, nejistá. V podstatě, protože máme strašně dobrý vztah k Miloši Zapletalovi, jsme to brali jako nějakou povinnost vůči němu, to by bylo asi na dlouhé povídání. Ten časopis v podstatě stál před zánikem, možná se k tomu dostaneme během rozhovoru. Ale snad se nám ho podařilo nějak stabilizovat, s pomocí TDC a měli jsme pocit, že se podařilo dosáhnout určité úrovně a dál není schopen dělat ty věci nějak, je to tvořivá činnost a člověk se vyčerpá. Já jsem tam dělal soutěž do všech čísel, která vyžadovala velkou komunikaci s čtenáři a nasazení. Všichni ji chtěli, ale nikdo to nechtěl dělat. Takže to bylo pro mě, měli jsme pocit, že to bylo akorát a podařilo se něčeho dosáhnout. A nástupce byl Evička, která byla ochotná, kterou jsme znali, studovala tady v Olomouci a byla členem Nicmocu. A chtěla ten Kmen převzít, měli jsme radost, že se to podařilo předat dál.

T: Jak vy jste to měli prakticky mezi vámi dvěma? Protože pod vším je podepsaná Lenka, ale teď mi přijde, že mluvíš spíše ty, Bohouši.

R1: Víš co, my jsme se totiž, Jožka mě vlastně do toho uvrtal, abychom to vzali. (T: jo to jsem četl, že jste o tom přemýšleli po jamboree v Thajsku) jo a my jsme se po tom jamboree vzali a časopis byl v podstatě náš první manželský projekt a skoro bych řekla,

že Roverský kmen bylo naše první společné dítě. V podstatě bych řekla, že Jožka mi pomáhal zejména v technických věcech, protože to byla doba, kdy ještě já jsem ještě neuměla v podstatě s počítačem a všechno to začínalo. Měl taky hodně kontaktů a oslovoval články pro lidi, které jsem já neznala. A dělali jsme to v podstatě společně.

R2: Já bych to řekl, že Lenka je nesmírně tvořivá ve všech možných oblastech, výtvarnou, literárně-dramatickou. No a já su zas třeba komunikativnější, takže bych zas řekl, dělali jsme to spolu. Přes ty technické typy jsem dělal já, když bylo potřeba řešit nějaké konflikty, tak jsem to taky řešil já.

T: Jak dlouho jste odhadovali, že bude tu funkci zastávat?

R1: To jsme tak nějak neodhadovali, nevím, to jsme nechávali tak plynout. Neměli jsme žádnou představu.

R2: Neměli jsme žádnou představu, jako rok, nebo dva a konec. Jako měl ten Zet, který, myslím, řekl že rok, nebo dva a konec. Ale to jsme předem neřešili a měli jsme pocit, že to přišlo úplně včas. V červnu v roce 2006 vyšlo poslední číslo Kmene, které jsme připravovali v srpnu se nám narodil náš syn.

T: Kterými médii jste se inspirovali?

R2: nám se líbil i ten původní kmen, který dělal Miloš Zapletal. Byl to takový jakoby, spousta skautů, roverů, činovníků to nazvala s určitým despektem jako literární časopis v podstatě. Nám se to tak líbilo, ale bylo jasné, že to není úplně udržitelné a v tu dobu jsem četl, odebíral i slovenský časopis Médium, který taky byl v některých věcech zajímavějších. Zkrátka jsme chtěli dělat zajímavý časopis pro tuto věkovou skupinu.

T: A povedlo se vám to? Dle vašeho soudu?

R2: to musí posoudit asi jiní. Včera jsem se se probíral těmi, předtím, než jsme se domluvili na tomto rozhovoru, těmi starými čísly a je to vidět, že v podstatě v prvním ročníku našem ročníku, v sedmém celkem, jsme byli nezkušení a vybrali jsme špatného grafika, byli jsme hozeni, takže jsme necítili, žádné takové vedení, bylo to celé ponecháno na nás a plácali jsme se v tom. Vytvořili jsme redakční radu a nechtěli jsme se ocitnout v situaci, jako byl ten Mimi, kdy tam nebude co dát. Snažili jsme se vytvořit síť stálých přispěvatelů. (T: k tomu se dostaneme) To je ta redakční rada v podstatě. A

v tom posledním ročníku se podařilo prosadit barevnou titulku a více stránek a přímou distribuci. Nevím, jestli tam máš otázku k distribuci, to bude určitě potřeba zmínit. V podstatě, když jsme ten časopis přebírali, když my jsme s ním začínali, tak všechny skautské časopisy z nějakého důvodu, zdražení, chodily tomu se říkalo novinové výplatné, tehdy. Jakože těch společností je víc. Tenkrát to bylo tak, že ve středisku byl jeden člověk, kterému se říkalo tiskový zpravodaj a tomu došel balík, který je distribuoval do střediska. Já jsem jím byl u nás ve středisku a často se stávalo, že tam ten balík zůstal, časopisy zůstávaly a nedostávaly se ke svým adresátům. To byla situace ročníku 6 a 7. To byla situace, ze které jsme byli velice nešťastní, a vlastně hrozilo, že časopisy zaniknou a Kmen byl jeden z prvních na řadě. Proto jsme i v průběhu našeho druhého ročníku jsme sepsali takové prohlášení, které jsme nazvali Manifest redakce Roverského kmene, četla to celá ta naše redakční rada a sepsali jsme to my. V podstatě jsme v něm kritizovali spoustu věcí, které se nám nelíbily ze strany vydavatele TDC a vlastně část těch věcí se nám po vzájemné komunikaci podařilo zlepšit. Tiskový zpravodajové, ta funkce v podstatě zanikla a časopisy se začaly dovážet zase domů, a to byl ten náš devátý ročník, ten poslední. Další, co bylo barevná obálka se povedla a zvýšení počtu stránek, ale to jsme nepožadovali, ale po domluvě s TDC se to povedlo, nevím o kolik víc je jich tam víc.

T: Dá se k tomu prohlášení někde dostat?

R2: Můžu ti to poslat, některé věci tam jsou takové lehce osobní, i včetně těch reakcí. Kdybys to chtěl použít tak tam je to trochu s rozmyslem, vlastně je to bakalářka, to je veřejné, kdyby se to dalo do příloh, tak by to chtělo získat povolení ostatních. Boba, nevím, jestli ještě někdo, já s tím problém nemám. Byla to taková věc mezi námi a vydavatelem, včera jsem si to našel včetně těch reakcí. (T: já si to přečtu a zvážím to) Přečti si to a zvaž to no.

T: Podle čeho jste volili jednotlivá témata:

R1: Udělali jsme si nějakou vlastní představu, co bychom si v Roverském kmene přečíst. Neměli jsme žádné zadání od TDC, bylo to čistě na nás a měli jsme tu inspiraci minulých čísel akorát. Mohli jsme si udělat okruhy a k nim hledat lidi, kteří by se k nim vyjadřovali. Třeba na přírodu jsme měli kamarádku, která se tím zabývala a ta znala lidi. Když jsme chtěli něco tvořivého tak jsem já znala lidi. Chtěli jsme, aby to bylo pestré. Chtěli jsme to

něčím obohatit, třeba komiks a soutěž, ale bylo to čistě na nás. Neměli jsme žádné zadání.

R2: To byl ten první ročník a na konci prvního ročníku jsme si domluvili s TDC, že byla vložená anketa, na kterou jsme dostali, nevím přesně, na to že lidé na ankety příliš nereagují, to byla ještě papírová anketa, že, nebylo po mailu. Dostali jsme 20, 30 odpovědí, které jsme zpracovali a vlastně nám už ta redakční rada fungovala, scházeli jsme se i. Rubriky jsme pak upravovali na základě ohlasů diváků a názorů členů té redakční rady. Na začátku jsme neměli ani moc času, všechno se to dělo za poklusu a stálo nás to velké, byly s tím spojené velké emoce a ten výsledek podle toho nevypadá. To byl ten ročník 7 a ten ročník 9 už spoustu věcí byla nastartovaná a jela samostatněji. A výsledek, bych řekl, že vypadal mnohem lépe. Plus jsme, co se týká těch rubrik, nebo náplně toho čísla. Tak my jsme byly poslední, kterým se podařilo zachovat samostatnou přílohu Semínka, tak jak ji vytvořil Miloš Zapletal. On plánoval, že to bude takový textík, ke kterému se člověk vrátí i po řadě let, že to člověk bude mít takovou knihovničku. Ale víme, jak to je, člověk dnes už ani nemá knihovnu, všechno je dnes takové pomíjivější, i včetně těch papírových časopisů. Vidíme to všude kolem sebe, ale nám se to ještě dařilo. To byl asi největší problém, nejtěžší úkol (R1: to bylo nejtěžší) sehnat zajímavý obsah do Semínek.

R1: Texty většího rozsahu a měly být s hodnotou.

T: K těm Semínkům, já jsem je nedržel v ruce, takže nevím, jak to vypadá. Víím, že to je malá publikace.

R1: V každém čísle byla, mělo to poloviční rozměr jako ten časopis, takže vlastně A6 a (R2: menší číslem), taková knížečka do kapsy, (R2: 32 stran to mělo, a to jsou věci, ke kterým se dá vrátit).

T: a ta náplň byla zamýšlejí texty?

R2: Dám třeba pár příkladů, toto jsou dopisy z Kanady, úvod: „Vážení čtenáři v prosincových Semíncích vám přinášíme dopisy, které adresoval Pavel Zákora – Akéla od počátku devadesátých let až téměř do současnosti Miloši Zapletalovi do Liberce. Bratr Akéla vedl v Chrastavě u Liberce skautský oddíl v roce 1984 však odešel do Kanady s rodinou. Zde nejdřív pracoval v dolech na měď, a přitom také řadu let vedl skautský a

vlčácký oddíl a podílel se na činnosti skautské kanadské organizace. Splnil si svůj sen, když se mu podařilo skloubit svůj velký zájem o přírodu a život zvířat ve volné přírodě a své povolání. V těchto dnech Akéla fotografuje a filmuje zvířata v různých částech světa. Letos strávil tři měsíce na Kamčatce, kde točil film o medvědech o BBC a americkou TV Animal Planet a tak dále.“ Jo v podstatě milovník Setona a jsou to takové věci.

R1: další jsou třeba od Vladimíra Smékala Duševní hygiena každý den. To je na pokračování. Pět úvah nad básní Rudyarda Kiplinga O kultivaci duchovního života. Takový textík, ke kterému se dá vrátit. A taky jsme tam publikovali vítězné prózy a poezii z Polibku múzy, protože dřív to bylo spojený s Mikulášským víkendem. Nevím, jestli pořád. Jsme tam i dávali. Jednou se nám rover ozval, že objel republiku na kole a psal si z toho deníkové záznamy. To tam třeba vyšlo, myslím, že tam byla i poezie samostatně. Kdosi se ozval, že píše básničky, a tak jsme vydali jeden samostatný díl. Na všechno si nevzpomenu. (R2: Bylo jich 15 za tu dobu.) Jednou bylo i drama skautské historie, tak to taky pak vyšlo no. Celý ten scénář, tak nějak.

T: jaké bylo řazení rubrik?

R1: To já už nevím

R2: Ono se to měnilo, záleželo na grafice, a v posledním ročníku jsme chtěli, aby uprostřed byla dvojstránka s fotografiemi. Vepředu byl Úvodník, obsah. To se měnilo ročník od ročníku a myslím si, že to nehrálo tak důležitou roli, zásadní roli to nehrálo. Asi to bylo stabilní v tom jednom ročníku.

T: Jaká témata byla pro vás důležitá a jaká doplňující?

R1: Vždy jsme se snažili, nebo já s tím mm spojené s šéfredaktorováním, že jsme se snažili jezdit i po těch roverských akcích, aby tam byla i reportáž, nebo něco z dění. A to zas bylo, že se člověk dostal i na zajímavá místa, skautských sněmech, nebo tak, ale jinak asi záleží, jak je člověk založený. Každý může přispět tím, co je pro něj srdeční záležitost a aby to bylo celistvé, a musíš si pak sehnat víc věcí, protože každý je na něco jiného.

R2: chtěli jsme, aby tam bylo něco z přírody, protože byla taková doba, že jsme měli pocit, že v některých oddílech, kmenech se ta příroda, která ke skautingu patří neoddělitelně, že se vytváří a aby tam byl duchovní přesah, který bude lidi inspirovat.

Aby tam byla nějaká rozhovor se zajímavou osobností, v prvním ročníku jsme zvolili oldskauty a jejich příběhy, to, co vlastně dnes dělají v Post Bellum a další organizace, tak tehdy to tenkrát začínalo. Vyhledávali jsme oldskauty, které jsme znali a jeden třeba, protože jsme bydleli v Olomouci tak tam tenkrát byl jeden olomoucký oldskaut, který byl jinak už vůbec nebyl známý, nevím, jestli se vůbec registroval a byl na předválečném jamboree v Maďarsku, někdy v třicátých letech. Bylo to takové...

R1: Víím, že jsme si jednou říkali, že by bylo zajímavý i do takového menšinového časopisu třeba oslovit někoho známého, takže pro mě byl zajímavý zážitek šéfredaktorskéj, že jsme získali třeba získali rozhovor s Radúzou, s Markem Ebenem.

R2: s Jiřím Stránským, na Marka Ebena to byl problém sehnat hlavně nějaký kontakt, protože se těšil popularitě, ale jeho tatínek se narodil v Žamberku, odkud Lenka pochází a nějak přes tamty lidi se podařilo sehnat mailovou adresu.

T: Jak lehce šel rozsah časopisu naplnit kvalitním obsahem?

R1: Jasně, trochu s tím vždy bojuješ, když přichází uzávěrka, jestli už to bude nebo nebude, ale myslím si, že jsme neměli problém to naplánovat s tím, co tam chceme, co by tam mělo být a pak záleží na spolehlivosti jednotlivých přispěvatelů.

R2: NO to byl největší problém, kde jsme v tom jednom seriálu fotoseriálu, kde je o činnosti redakce, tak tam je psané, že Jouza zase opět zmeškal uzávěrku a někteří s tím zase měli takové dlouhodobější, nebo častější problémy s tím dodáváním textů. Ale na konci nebyl docela problém, že jsme museli v prvních ročnících uhánět, ale něco jsme museli psát sami a na konci v tom devátém ročníku jsme texty krátili i odmítali, což samozřejmě se vždy nesetkalo s... Člověk něco napsal, myslel si že je to dobré a on mu to pak musel odmítnout tak je to tak oboustranně nepříjemná záležitost, ale v podstatě to byla nutnost, takže ke konci s tím žádný problém nebyl, mohli jsme si i vybírat ze sítě našich spolupracovníků a nebo v podstatě redakční rada, nebo každý z ní pak měl zase kontakt na někoho zajímavého.

T: Podle čeho jste rušili a zaváděli nové rubriky?

R2: to už jsme asi částečně odpověděli, názory členů redakční rady, názory čtenářů, které jsme měli z té ankety a samozřejmě i dle vlastního uvážení.

R1: No anebo když se to nepodařilo naplnit, nebo když se nám to těžko shánělo.

R2: Takovou vlastně zajímavou rubriku byl komiks, který kreslila Lenka a byl celostránkový a tam jsme získali (R1: buď se to líbilo, nebo se to nelíbilo) něco jako dneska Facebook, to vyloženě polarizovalo lidi, protože to byl takový suchý humor a lidi se zasmáli nebo lidi kteří to vůbec nepochopili a nechtěli. Takže ve druhém ročníku komiks nebyl a ve třetím ročníku zase byl, ale v jiné podobě, protože jsme zase říkali, že tam musí být.

T: byla ještě nějaká rubrika takhle kontroverzní?

R2: jestli kontroverzní nevím, spíš taková trapná, když jsem si to teď četl, ale byla to potom co jsme jako psali, no taková (R1: Poradnu) jak to nazvat psychologickou poradna.

T: Jakou podobu měla redakce a jaká byla její struktura?

R1: my jsme měli to naše šéfredaktorské centrum jsme sdíleli domácnost, takže my jsme se o tom mohli bavit neustále, ale ostatní lidé byli z jiných měst a z daleko, takže jsme museli komunikovat většinou nějak přes počítač.

R2: emailem, po telefonu jsme komunikovali a jinak naše redakce byla nás minibus na Neředíně 1+1, takže tam jsme si s jedním počítačem a scannerem. Bohužel jsme museli i upravovat fotky, zvlášť v tom prvním ročníku, protože ten grafik to nezvládal tu práci dobře a byla to úplně trefa mimo. Nevím, jestli tam bude otázka na grafickou úpravu.

T: Myslím, že tam něco takového ještě mám. Bylo u vás to téma Roverského kmene časté?

R2: no jasně, když to bylo naše první dítě. Chodil jsem do práce jako lékař, chodil jsem do Fakultní nemocnice, kde jsem byl zaměstnaný. Lenka po dva roky dostudovala druhou vysokou školu v Brně a třetí rok jako redaktorka ve vydavatelství Univerzity Palackého, takže v podstatě. A aby to místo získala, zúročila, že už dva roky dělala šéfredaktorku Kmene. Tak jsme se o tom bavili, to bylo důležité téma. Žili jsme skautingem a žili jsme Kmenem.

T: Kolik jste měli k dispozici členů redakce a jejich zkušenosti?

R1: Já už si to teda nepamatuji, protože na začátku tam byli lidi, kteří proto nám byli dost kritičtí, třeba Hraboš sám pak vypadl z redakční rady, protože se člověk potřebuje obklopit lidmi, se kterými si rozumí. Zároveň jsem nechtěla ty lidi, co měl Mimi kolem sebe nějak zatratit, nebo jak to říct. My jsme oslovovali i lidi, přestože jsme se neznali osobně. To taky chvíli fungovalo ale pak to vyšumělo a pak se to proměňovalo a většinou jsme se opřeli o naše blízké přátele.

R2: Bylo to v podstatě se dívám na první a poslední ročník, bylo to vždy 6 lidí, kteří se proměnili, velkou oporou nám byl Dazůl – Pavel Drábek, který jednak dodával texty, jednak je úžasná osobnost skautingu na Vsetínsku a jednak nám dodal hned na začátku několik DVD s použitelnými, opravdu pěkných fotek, protože to jsme měli nouzi a museli jsme si všechno shánět sami. Takže to bylo, Evička byla takovou velkou oporou, Fimfárum, Jouza, Beruška v podstatě v tom posledním ročníku. Všechno to byli naši kamarádi už předtím. Byli tam teda i výjimky, že někoho jsme zas tak neznali a někdo nám ho doporučil, nebo jsme ho převzali.

T: využívali jste externisty?

R2: no jasně, neskauty jsme využívali hlavně když jsme potřebovali obsadit nějaké téma, tak nám bylo jedno, jestli to je nebo není skaut.

R1: tak třeba ta naše kamarádka Fimfárum, která byla v redakční radě, je vlastně přírodovědkyně a sháněla nám ty přírodovědné články. Ale ne vždy to byli skauti.

R2: Ale většinou převažovali skauti.

T: fungovala podpora ze strany starého šéfredaktora? Mimiho?

R1: Ne vůbec, on se od toho úplně odstříhl.

R2: Ne, neměli jsme v podstatě, když jsme se ho chtěli na něco zeptat tak ta možnost byla, ale té jsme moc nevyužívali. On byl velmi šťastný, že se toho zbavil, alespoň takový jsme z toho měli dojem, možná ti řekne něco jiného.

R1: my jsme se setkali vlastně jednou a měli jsme jeden spolu sraz, kdy on mi řekl, jak to zhruba funguje a podobně. A to jsem ho viděla poprvé a naposled.

R2: My jsme se znali dřív z kurzu FONS, ale on, co si způsobil, že co si vzpomínám, že řekl na tom setkání. Nepočítej s tím, že ti nějak pomůže, počítej s tím, že si to všechno budeš muset dělat sám. nikdy nefungovala ta redakční rada. Sám jsem jím byl členem, jestli jsme se nikdy nesetkali, nebo jednou, ale za těch několik roků.

R1: A to jsme se snažili setkávat i osobně, když byla nějaká příležitost, při roverských akcích.

R2: tak setkávali jsme se, našel jsem nějaké zápisy. Určitě jsme se několikrát sešli jako redakční rada.

T: Jak probíhala komunikace mezi členy? Jaký platformy jste používali?

R2: Tak telefon, mail a osobní setkání. Možná někdy i dopisy, protože ty Lenka dosud ráda píše, jako výjimka v dnešní době. Nástroje tehdy nebyly, že hodí něco na síť a všichni to okomentují to tehdy nebylo.

R2: to začínalo všechny ty chaty a tak.

T: Pracovali jste s nováčky v redakci

R1: Ne, my jsme se opřeli o lidi, který jsme znali. Jakože přišel tam někdo nově.

R2: Ten časopis jsme dávali my dva s grafikem, potom s grafičkou do kupy. Ostatní přidávali jen články, a to je vždy, že to někdo musí uhánět. Rozdělili jsme si úkoly, řekli jsme si kdo co jako napíše a jaké téma a do kdy, a to byla potom jeho odpovědnost. A my jsme řešili, když to pak nedodal. A tehdy jsme vytvořili první webové stránky, přišly mi neudržitelné. Tehdy mě mrzelo, že vydavatel je nedodal, nebo možná i já jsem je tehdy psal, protože jsem se zajímal o všechno možné. Tak jsem nějaký zdrojový kód nějak udělal, vypadalo to strašně, ale bylo to takové ňáké, bylo to základně funkční. Byla na to velká kritika, jak to vypadá, ale všichni byli rádi, že to funguje. Tak jsem se teď díval, že ta podoba těch stránek. Ten webmaster, jak se dneska říká, se nějak zlepšila, ale byly tam i nějaké debaty.

T: Jak to teda bylo s tím grafikem, nebo teda grafičkou?

R1: Já to teda cítím, jako ohromnou křivdu, když mě někdo zaúkoloval, nebo já jsem se tehdy přihlásila jako na to, že bych se chtěla stát šéfredaktorkou kmene. TDC mi tehdy

vůbec nepomohlo s výběrem grafika, oni mi tehdy řekli, že vyber si grafika, a já jsem neměla žádnou zkušenost, takže jsem. Takže ten první rok byl grafikem v podstatě pán v Brně, který nám dělal zároveň svatební oznámení. Samozřejmě měl nějaké zkoušky, ale nebylo to nic moc. Já jsem všechno brala tehdy tak po studentsku, já jsem třeba nedostala ani informaci, jestli můžu zajít třeba do pěti různých studií a nabídnout jim tuhle práci s tím, že mi zkusí něco zalomit, protože jsem se bála, že to budu muset zaplatit. A nikdo mi na to nedal žádné prostředky. No to bylo hrozný.

R2: jediná informace byla najděte si grafika, Lenko, když studuješ v tom Brně tak ideální bude, když to bude někdo tam. Pan Nevěřil se jmenoval, myslím. Svatební oznámení, když jsme mu donesli obrázek a text tak to zvládl docela pěkně myslím, že, tam nebylo co pokazit. A když měl dělat časopis, tak to bohužel nedopadlo dobře, na tom ročníku 7 to jde vidět, ono i dneska existují lidé, kteří si říkají, že jsou grafici ale je to takový, jsou to lidé, kteří umí s nějakým grafickým programem, ale se vypracovali do výborné úrovně, ale spousta z nich nemá to grafické cítění, nejsou schopní nic vlastního nakreslit, a to je pravděpodobně tento. S pánem jsme se vůbec neviděli, nechci mu křivdit, ale v podstatě žádné vlastní, že by tam dodal nějakou kresbu. Všechny malbičky mu v podstatě dodávala Lenka, všechny fotografie jsem si musel upravovat sám v Korelu předtím než jsme mu to dali, opravovali jsme mu topografické chyby. O to jsem se zajímal, byla to zoufalost. Byla to i naše chyba, neměli jsme to, ale takže hned po prvním ročníku jsme se shodli s TDC, že to v podstatě dál nejde.

R1: Byla to taková horko těžko nabitá zkušenost, ale potom jsme vlastně objevili v Olomouci, ve vydavatelství Univerzity Palackého, nám to potom dělala grafička Monika Rajfová a ta měla potom vlastní nápady, měla trochu šmrnc, dělal to dobře. V těch podmínkách, že to muselo zůstat černobílý.

R2: No oproti tomu nesrovnatelně lepší, ona by teda dělala nejraději dělala celobarevný, ale po tom ročníku 8 nám i sama říkala, alespoň tu barevnou obálku. Ale pořád jsme naráželi na tu ekonomiku, což se dotýkalo toho našeho Manifestu. Pořád se říkalo, že časopisy jsou ohrožené, časopisy jsou prodělečné a počítalo se s tím, že nějaké časopisy zaniknou. Vlastně jsme teď velmi vděční, že teď jsou časopisy zachovány, a dokonce teď i nějaké přibývají pro ty nejmenší.

T: Omezovala vás teda nějak organizace v činnosti? Fungovala nějak cenzura?

R1: My jsme teda měli spíš pocit, že nás neomezují, že to celé spíš nechali na nás. Spíš nám chyběla nějaká zpětná vazba, nějaký pocit, že se o nás starají. Cítili jsme se trochu bezprizorní, i v těch tématech, třeba v hledání té grafičky, všechno bylo vlastně na nás. Když jsme chtěli alespoň s něčím trochu pomoc tak to byl problém.

R2: v podstatě jsme všechno dělali na koleně. Jsem vyrobil ty stránky, myslím, že jsem to byl já, možná s nějakým kamarádem, potom to vlastně někdo přebíral. Když jsme chtěli teda používat adresu skautskou na tom serveru, skaut.cz nebo co to bylo, tak adresa nám byla zřízena, ale neustále obrovské trápení bylo, když jsme se k ní chtěli dostat, protože tam byla nějaká automatická změna hesla a tehdejší webmaster Junáka, což byl skaut, které jsme asi nikdy neviděli a byl neustále arogantní a jaký je na to borec a jak je perfektní. A neustále vlastně nám kladl na vinu, že jsme si to zablokovali to heslo, ale to vůbec nebyla pravda. Až on nakonec, taková drobnost ale kolik tím člověk ztratil měsíců, urgování toho. Obrátte se tady na toho, on vám s tím pomůže a on byl podrážděný. Jsme byli jediní, kteří nebyli v Praze, a to přihlášení byla nějaká vlastnost toho systému, že se tam to heslo nějak měnilo samo a ten výsledek toho byl, že jsme se nemohli dostat k redakčnímu mailu. Časopis vlastně i pro ty předplatitele připadal drahý, černobílý časopis, který stál, teď nevím, jestli to řeknu přesně, 45 korun přes ty tiskové zpravodaje, a hlavně se dostával obtížně ke čtenářům. Ten časopis byl prodělečný a kdyby si ten časopis nechali čtenáři doručovat domů, tak ta cena bude 85 korun, za tu dobu by si to nikdo tehdy nekoupil a asi ani dneska, si myslím. Všechny tyto věci jsou zmíněné v tom materiálu, který ti pošlu a tam je i ta naše debata. Oni chtěli, aby to všechno bylo nejlevnější, Lenka nebyla ani zaměstnankyní. Měla dohodu o provedení práce, nebo autorský honorář, který stál 5 000 korun. TDC zajišťovalo, zaplatilo grafika, tisk a distribuci, cítili jsme to jako dost velké napětí, jak to bylo nastavené. Bude to patrné i z toho materiálu, který ti pošlu a prosím o nějaké jeho citlivé využití, my s těmi lidmi jsme v dobrých vztazích. Nakonec to svůj účel splnilo, protože ta distribuce byla lepší a další stránky a obálka. Podporu nebo nějaké zadání ze strany TDC jsme moc necítili, všichni byly rádi, že ten časopis funguje a bylo to plně nechané na nás.

T: byl to jenom Kmen, nebo takovou situaci měly všechny časopisy?

R1: My jsme do ostatních časopisů v podstatě neviděli, jak to tam funguje. Ale u nás to asi byla otázka, zda do toho má nám mluvit i třeba Roverský odbor...

R2: Roverský odbor, který tehdy nějak vznikl, nějak se proměňoval, a tak najednou si začal činit, že by tam chtěl dát nějaké články, stránky. Nevnímali jsme to úplně pozitivně, vnímali jsme to tak, že za ten časopis máme plnou odpovědnost a když někdo začne něco diktovat, že by něco chtěl, ale nepomůže s tím, jak do toho dostat. Tam to bylo nějak, myslím, že až v posledním ročníku, že to bylo. Ze začátku se o Kmen nikdo nestaral, on ho nikdo ani nečetl a byl to takový časopis před zánikem. Celý ten 7. ročník a až na konci toho 9. se o to začali zajímat, tehdy vznikla síť Rovernet na internetu, určité napětí tam bylo. My jsme si do toho nechtěli nechat moc mluvit a oni nám do toho mluvit chtěli a nikdo nechce moc pomáhat, jsem měl pocit. Něco je možná dané tím, že jsme v Olomouci a všichni ostatní byli v Praze.

T: Byla tedy redakce nezávislá?

R2: Určitě, to bylo úplně na nás, co do toho časopisu dáme. Co jsme tam dali, to jsme tam dali. Byly i nějaké negativní ohlasy.

R1: Ne od organizace, spíš konkrétně, že se někdo ozval.

R2: Někdo se ozval ke konkrétnímu článku, že byl někdo dotčený. Problémy se řešily, když byla nějaká fotka, když nebyl uvedený zdroj. A někdo se ozval, nárokoval si. Tehdy byla jiná doba, nic se moc neřešilo, byl to poměrně běžný jev i v jiných časopisech té doby. Jeden fotograf se tenkrát ozval, že tam nějaká fotka. Některá dvojice vyfocena při hře spolu a že to vypadá, že patří k sobě a oni spolu možná k sobě ani nepatří ten kluk a holka a když se na to podívají, že budou dotčeni. Ale to asi k té práci patří, aby takové to věci řešil.

T: Bylo nějaké téma, které jste neotiskli?

R2: Redakce jsme byli my, takže nám nikdo nic nedodával.

T: Tak redakční rada.

R2: Jo něco bylo, co se týkalo příliš, něco webdesignu, něco příliš specializovaného. Že to nebylo pro časopis, nějaké články, že neměly tu kvalitu, kterou jsme požadovali. V poslední době byly články, které jsme neotiskly.

R1: Ale bylo jich minimum.

R2: Spíš jen to, co nemělo dostatečnou kvalitu, nebo že se to nehodí pro zaměření časopisu.

T: Jaký byl cíl časopisu pod vaším vedením?

R1: Dobrý časopis pro rovery, já nevím už. Jestli jsme to měli nějak definovaný, nebo ne.

R2: Můžu se podívat, jestli tam něco máme. Ale asi tak nějak. Možná povzbuzení na té roverské cestě. Asi jsme nad tím nějak nepřemýšleli, chtěli jsme dělat dobrý časopis, který založil Miloš Zapletal.

T: Protože v současnosti nějaký, neřeknu to přesně, bylo tam cíl ze strany Roverského odboru, ve stylu podpora roverské cesty a podpora zájmu o společnost. Což by měl být cíl toho časopisu. Dařilo se vám ten cíl naplňovat.

R2: Myslíme si, že ten poslední ročník byl dobrý. Ty témata se nám dařila, ohlasy jsme měli docela dobrý.

R1: Měli jsme pocit, že to jde od horšího k lepšímu.

T: Získávali jste teda zpětnou vazbu od čtenářů? Jak jste s ní pracovali?

R2: Dělali jsme anketu a výsledky jsme si dali do tabulky, pak jsme to zohlednili s redakční radou a při plánování dalšího ročníku. Zejména pozměnili jsme podle ohlasů, tak jsme vlastně změnili jednotlivé rubriky. Ohlasy byly na Kmen byly takových těch nadšených čtenářů, kteří byli fanoušky a psali odpovědi do soutěže a bylo to takové milé. Ti se účastnili soutěže a ti byli takový aktivní a ti Kmen rádi četli a těšili se na něj, takže to nebylo úplně objektivní.

R1: Taky jsme se snažili Kmen různě propagovat. Protože jsme měli pocit, že se o něm dostatečně neví. Měli jsme různé nápady a na skautských základnách jsme zakládali strom s háčkama, kde visely jednotlivé Kmeny. Takové čítárny Kmene. Snažili jsme se,

aby se to dostalo mezi lidi, těch ohlasů nezíská nějak moc. Žádný průzkum celoplošný jako nebyl.

R2: S těmi ohlasy to je vždycky. Je to vždycky problém, protože si to musí člověk tak nějak vyžádat. Lenka vystudovala rozhlasovou a televizní režii a scenáristiku na Janáčkově akademii a šest roků v Českém rozhlase Olomouc svůj pořad vzpomínky nějakých starých lidí a celou dobu přišly asi tři dopisy. Lidi zvláště v dnešní době, lidi je musí motivovat, třeba nějakou odměnou.

T: Jak jste rozhodovali o velkých změnách? Třeba ten vizuální styl? Mezi vámi dvěma, nebo jste se radili s redakční radou, TDC?

R2: Radili jsme se redakční radou a ta situace byla neudržitelná po tom prvním ročníku, kde to s tím grafikem nevyšlo a po sedmém ročníku vlastně byla změna nutná a paní Raifová udělala změny, které schvalovalo jak TDC, tak i redakční rada, jestli to viděla to už nevím. Změny rubrik to jsme udělali kolektivně. Jak jsme se domluvili no.

T: Vzpomenete si, kolik bylo výtisků?

R2: To bude v tom materiálu, který ti pošlu. To bych si nyní vymýšlel

T: V jakém stavu jste časopis přebírali a v jakém jste ho předávali dál, pak Evičce?

R1: Já si myslím, že jsme ho předávali hlavně dál a modernější. Třeba jsem měla představu od toho Mimiho, nebo od Miloše, že to koncipovali, že časopis má být založený na osobnosti šéfredaktora, že to je jeho tvůrčí činnost a že to je dost literatury. A Mimi zase tam měl ty ptáčky. Chtěli jsme výtvarně zajímavý. Měla jsem takovou představu, taková ale dost menšinová, takové větší pestrosti, víc žánrů, že si tam více lidí najde to svoje a nebyla to taková menšinová literární záležitost. Že to bude pružný, moderní časopis, který reflektuje, co se v rovingu děje zrovna.

R2: Ještě možná, že to tvořilo víc lidí, že to už nebylo jen dílo šéfredaktora a co kdo přispěl, že redakční rada pracovala a výrazně se podílela na činnosti. Měli jsme radost, že se podařilo uchovat tu přílohu Semínka, kterou už Evička zrušila. Byl to velký problém sehnat kvalitní texty.

T: Jaké jste používali zdroje? A jak velkou část tvořily neskautské zdroje?

R1: to asi záleží na jednotlivých člancích, ale jako jasně tam byla oblast těch z dění, ze skautského to člověk čerpal z toho, reportáž, nebo něco. Ale v odbornějších, přírodnějších, tam jsme čerpali z prací doktorandů, třeba co nám ta Fimfárum dohodila, nebo jsme oslovovali nějaké psychology a podobně. I mimo hnutí jsme se hodně snažili.

R2: Ono i většina ze skautských zdrojů se mi zdá.

T: Jak vypadalo celé vytváření jednoho čísla? Od vydání jednoho čísla po tisk druhého?

R1: No po vydání úleva, že je teďka chvíli klid. A čím víc se blížila další uzávěrka, tím víc byl člověk nervózní, jestli se všechno stihne. Pamatuji si, že jsme koncepčně pracovali celkem dobře, když jsme měli pravidelnou rubriku, dokázali jsme si předpřipravít články na celý rok. Samozřejmě spolehlivosti jednotlivých přispěvatelů, někdy to bylo včas a někdy taky ne.

T: Kolik měli autoři času na napsání článku?

R2: My jsme jim to zadali i na nějaké číslo předem, zvlášť když měli nějaký větší článek, nebo když jsme hledali ty Semínka. Znáš to, řekneš v únoru, že potřebuješ na červen článek a on to začne psát na konci května. Každý má jinou náтуру a spolehlivost.

T: Fungovala korektura v časopisu, jste ji nezmiňovali.

R2: Jako jazyková korektura? (T: Jo).

R1: My jsme totiž neměli na to nikoho zvlášť. Já vystudovala češtinu, takže jsem to dělala já a navzájem jsme si tolik věřili, že umíme česky. Našel jsi tam nějaké hrubky? Bylo jich tam moc?

T: Ne, nevšímal jsem si jich, nebo jsem je nehledal.

T: Jak jste pracovali s duchovním a vnitřním rozvojem r&r?

R1: snažili jsme se zařazovat články na duchovní témata

R2: Aby tam vždycky v tomto směru bylo, několikrát nám tam přispěl kněz Jiří Kaňa. Kratičkým textem, necírkevně laděným. Člověk se snažil i ten výběr těch osobností, něco o Albertu Schweitzerovi tam bylo. Bylo to pro nás důležité a snažili jsme se to tam zařazovat. Čtenář si ale vždy volí, co si přečte.

T: Soutěž byla inspirovaná Foglarem?

R2: To byla snaha podnitit, získat kontakt se čtenáři. Nechci říct, že jsme měli pocit umírajícího časopisu, ale v podstatě časopisu nějak krize hrozila. Soutěž jsme si řekli, že chceme zkusit a mě to bavilo. Úplně přesně to také už nevím, každopádně všichni říkali, že soutěž chtějí.

R1: A ty kontakty z toho, třeba se na soutěž se chytlo málo lidí, ale jakým způsobem reagovalo, z toho jsme měli hroznou radost. Byla jedna z mála věcí, kde měl člověk přímý kontakt s tím čtenářem a lidi vlastně reagovali.

R2: Byla to náročná práce, všechno sehnat a vymyslet to. Nějak se to prostě povedlo. Třetí ročník se mi už dělal nechtěl, ale nikdo to nechtěl dělat, vyráběl jsem pak křížovky, to mě bavilo. Trochu jsem si to pak tím ulehčoval. Myslím, že to jsou jediné tři ročníky, kde byla dlouhodobější soutěž.

T: Co byla rubrika Hendikep? Působila na mě...

R2: ve kterém to bylo ročníku?

T: My už v tom trochu tápeme

R2: To je delší než půlka tvého života, ne?

T: No, ano.

R2: promiň.

T: Nic se neděje, jen si to uvědomil.

R2: Uvědomit si co člověk před 14 lety dělal.

R1: Myslím, že to mělo být, že rover je mladý zdravý člověk, chtěli jsme upozornit na ty starý a nezdravý.

R2: To bylo tehdy to nikdo, dřív bylo heslo služba, ale dřív to některé roverské kmeny se scházeli a chtěli se tam poznat. Naši jen jezdili do přírody, chtěli jsme to asi, je tam neslyšící, společnost byla tehdy někde jinde. Upozornit na tuto součást společnosti.

T: vy jste už v roce 2003 používali email. Byl to hlavní prostředek, nebo doplněk pošty?

R2: Hlavní prostředek, jednoznačně. I podle těch anket, 9 papírových a zbytek webový formulář, který odeslali. Převažoval email a dopisy taky chodily teda.

T: Vy jste byli už součástí redakce už za Mimiho.

R1: Já ne.

R2: Já jsem byl členem redakční rady, ale rozhodně bych neoznačil za člena redakce. Redakční rada byla, že to nefungovala, nevím, co ti řekne Mimi, ale nevím, že bychom se někdy sešli, nebo že bychom pravidelně pracovali. Byla to napsaná jména lidí, kteří tam byli ochotní něco napsat. Ale to ti musí říct on. Možná poslední dva, nebo kolik roků, vůbec jsem se nepodílel na tom, jak ten časopis vypadá, kromě povinnosti, že tam něco napsat a on mám pocit, že mi to vždy otiskl.

T: Podle čeho jste vybírali hosty na rozhovor? Přišlo mi to dost výběrové, Eben, nebo Radúza a nějaký vědec.

R2: Pan Grygar, astrofyzik Jiří Grygar.

R1: podle toho, aby byli známý a pocit, že v malém časopise může mluvit známá osobnost, aby to bylo čtenější a aby se to povýšilo.

R2: a byli to lidi u kterých jsme předpokládali nějaký kladný vztah ke skautingu, takže ta Radúza ona jezdí na vandry. A lidi, u kterých jsme mysleli, že jsou podobně naladěni, podle jiných rozhovorů.

T: Vy jste v roce 2005 vydávali časopis, Semínka, a ještě jste měli bonus na webu. Jak jste to stíhali?

R1: Sehnat Semínka to byl velký směr a vůbec se nedivím Evičce, že to zrušila. Ale tím, že to je dvouměsíčník tak se to dalo.

R2: Nás to hlavně bavilo. A žili jsme skautingem a poznali jsme se skrze skauting a byl pro nás všechno. Tomu času toho dost věnuje, když teď vidím, kolik času jsem tomu věnoval. S každým jsem si dopisoval z té soutěže, a ještě z redakce. To internet jsem měl pouze v práci a připojovali jsme se možná ještě vytáčením a žádné wifiny ještě nebyly.

T: Jak internet byl pro vás důležitý?

R2: Ohromné ulehčení, ze strany komunikace. Fungovaly maily a internet, měli jsme pocit, že nefungovala propagace a o časopisu téměř nikdo nevěděl. Podle toho, co jsem teď četl tak byly diskuse na webu. V podstatě nevím, co na stránkách bylo.

T: Psali jste, že tam je jeden bonusový článek.

R2: to už jsem zapomněl, vůbec už nemám představu.

T: Komiksy tehdy kreslila Lenka?

R2: V ročníku 7.

R1: v ty první, v ročníku 9 to už dělal někdo jiný.

T: Otázka na Poradnu Johouše Bouzy. To je předpokládám tvůj pseudonym?

R2: To jsme dělali společně s Jouzou, takže to vzniklo Johouš Bouza.

T: Chvilí jsem přemýšlel, jestli to je vážné, nebo satira?

R2: Celé to je satira samozřejmě. Kluci říkali, že patří ke Kmeni i humor a chtěli jsme ho tvořit s Jouzou. Ale nevím, jestli to pak bylo vtipné. Asi to bylo jako ten komiks, své čtenáře si to našlo, někomu se to líbilo a někoho to pobouřilo. Vzpomínám si, že naši kamarádi, kteří bydleli v Olomouci, tak jsem dostal lahvičku Bouzovitu, což tam byl takový doplněk, doporučovaný panem doktorem. Celé to byla taková satira až sarkasmus a když jsem si to včera četl, tak dneska u některých textů jsem se pobavil a u některých jsem si říkal, že to je trapné a některé texty by dnes nemohly ani vyjít, protože jsou nekorektní.

T: Ano, měl jsem z toho podobný pocit. V posledním ročníku ročníku jste psali hodně o Polibku múzy, měli jste s nimi nějakou spolupráci?

R1: Vždycky jsme se snažili čerpat z té soutěže literární z toho co tam vyšlo. Vítězku té vítězné sekce výtvarné, co tam byla jsme poprosili, jestli by nám nedala linoryt do soutěže. Bylo to tvořivé, a proto jsme z toho chtěli čerpat.

R2: V tu dobu myslím, že to byla největší celostátní roverská akce, a byl Mikulášský seminář, Polibek múzy a skautský ples. Miquik se to začalo jmenovat až později.

T:2001, 2007, ne 2003.

R2: Mám pocit, že to tehdy byla taková největší akce, kde se roveři z Česka a částečně ze Slovenska setkávali. Vycházelo to částečně z kurzů FONS.

T: Spolupracovali jste ještě ze Zetem? V jednom díle jste navazovali na jeho roverské gymnázium a říkali jste, že se znáte.

R1: Jo tak to bylo, my se přátelíme dodnes, ale ta spolupráce nebyla nějak. Když jsme se potkali, tak jsme se bavili o Kmeni.

R2: Jednou, dvakrát do roka jsme se navštívili a on byl i u nás v Olomouci. Odmítl postel a lehl si do chodby na karimatku. Cítili jsme se trapně, ale on jinak nedal. Takže jsme od něj dostávali nějaký ohlas, je rád, že Kmen pokračuje.

R1: Je pravda, že nám občas něco zprostředkoval, třeba ty dopisy od toho Akély do Semínek.

R2: Občas se k tomu vyjádřil a byl rád, jak to funguje.

R2: To už byla taková doba, kdy... Poslední kurz, kam se mi ho podařilo přemluvit k účasti byl FONS 2001 a na jednu akci v Olomouci. Ale on na to nerad jezdil, protože ho tam všichni vyhledávali, že je známý a on v podstatě, že všechno důležité, co chtěl předat, že si to zpracoval a napsal do svých knih. Asi měl z projevů, my blízcí jsme byli velice vděční a viseli jsme mu na rtech, a je to inspirativní člověk. Ale zdálo se, že setkávání s lidmi ho unavuje.

T: Je něco jsem přehlédl ve svých otázkách? Kam se ještě nasměřovat?

R1: My takhle zpětně vnímáme, že je to strašně vzdálená minulost, a dneska už skautují naše děti a my už moc aktivní nejsme. A když přijde Kmen, že se v tom igelitu válí dost dlouho, než ho někdo otevře. To jsme si taky neuměli představit a proti tomu jsme bojovali. Jsme za ty tři roky vděční a bylo to naše první manželský mimi, náš první projekt. Ale jsme za to vděční, i za ty jakoby novinářské zkušenosti.

R2: Byli jsme mladí, Lence bylo 23 a mně 31, když jsme s tím začali. Šli jsme do toho s nadšením a velkou roli hrál Miloš Zapletal a chtěli jsme, aby ten časopis nezankl. Splnili jsme si nějaký sen o nakladatelství, nebo antikvariátu, protože jsem knížky miloval. Nějak jsme si to zkusili a chvíli ho drželi a pak ho předali dál.

- **Eva Staněk**, 18. prosince 2020, platforma Zoom

(R: Eva Staněk)

T: Měla jsi osobně zkušenosti se žurnalistikou, když jsi přebírala RK?

R: Úplně minimální, měla jsem za sebou pár článků do místních tábořských novin, které se jmenovaly Palcát a tam jsem psala většinou články skautský, nějaká rubrika Píšou čtenáři. Nikdo se mnou neřešil redakční práci, co jsem poslala, to mi otiskli. A pak jsme na středisku vydávali náš časopis Linprta – Liga na podporu roverů a rangers Tábořska. Tam jsem měla na starosti grafiku, tehdy to fungovalo tak, že každý autor článek napsal na stroji, nebo v ruce a my jsme ho kopírovali, nebo sestříhávali v ruce a dělali koláže. Možná pak později upravovali do textů.

T: Jakou jsi zastávala pozici, funkci ve skautu před šéfredaktorováním?

R: Já jsem byla v roce v roce 2007, 2008. Dostala jsem se k tomu, že jsem fungovala na roverských kurzech a v Roverském odboru. Do té doby jsem zvládla jedno volební období vést středisko.

T: Proč jsi přijala post šéfredaktora:

R: asi těch důvodů bylo víc, tu skládanku spíš dedukuji, než že bych si to pamatovala, ale tak určitě šlo o to, že vytváření časopisu bavilo, teď vzpomínám na zkušenosti s Limprtou a bavilo mě psát a znala jsem se všema třemi předchozíma šéfredaktora. Protože Miloš Zapletal byl v roce 1997 na FONSu, kde jsem byla jako účastník a tam nám oznamoval, že od září bude vycházet nový časopis a ať mu dáme kontakt a téma, kterým do časopisu přispějeme, a pak z nás tahal články. Znala jsem s Mimim a Lenkou, nemyslím si, že jsem do předchozích Roverských kmenů přispívala. (T: přispívala) Oni byly taky jinak koncipované. (T: Měla jsi tam nějaké články) Jo? No a byla jsem v kontaktu s Bohoušem a Lenkou. Oni tehdy čekali rodinu a chtěli Roverský kmen předat. Myslím, že přišli konkrétně za mnou s nabídkou. Určitě jsem neprocházela žádným výběrovým řízením, nebo nebyla to veřejná výzva. Bylo to takové, že do sebe zapadlo několik puzzlů.

T: Plánovala jsi, jak dlouho budeš šéfredaktora zastávat?

R: Nechávala jsem to běžet, měla jsem nějaký limit tři roky. Já jsem dneska procházela historii své e-mailové složky a vím, že ten impulz pro předání přišel, když sama Julie, která pak časopis vedla a původně pochází z Tábora a byla jednou z přispěvatelek. Spolu

jsme nad tím Kmenem přemýšlely a sama mi řekla, že by chtěla někdy takovou pozici dělat, a tak jsem si řekla, že je čas to předat, když ten člověk tu je. A já to taky nechci dělat věčně, proto byla tak správná chvíle to předat.

T: Proč jsi tu funkci předala dál?

R: Asi jsem to řekla v předchozí otázce. Nebylo to, že bych to měla v plánu, nebyla jsem unavená, vyhořelá. Byla jsem spokojená s tím, jak vypadá ten druhý ročník. Spokojená s prací grafičky, protože ten první ročník byl s grafikem náročný. A měla jsem pocit, že když to Julii nepředám, tak za rok bude mít jiné plány.

T: Kterými médii ses inspirovala?

R: To si takhle zpětně nepamatuji a nejsem si jistá, že bych to takhle hleděla.

T: Ty jsi v rozhovoru zmiňovala A2larm, je to poslední díl za Lenky. Jestli si to můžeš najít. „Nějaké oblíbené samozřejmě mám Reflex, Čtyřlístek, časopis Host, noviny A2, sborníky Gymnasion, ale s těmi bych Kmen nechtěla srovnávat, protože ten se vymyká časopiseckému mainstreamu.“ Otázka byla, s jakými časopisy přicházíš do styku a jakými chceš Kmen inspirovat.

R: To je asi jediný, co jsem chtěl říct, jsem četla Reflex a Hosta, protože jsem studovala v Olomouci bohemistiku. Ale nikdy mě nenapadlo srovnávat profičasopisy. Nemyslím si, že jsem měla někdy konkrétní inspiraci pro Kmen

T: Dá se říct, jak jsi vedla redakci? Jestli to bylo spíš demokraticky, nebo autokraticky, autoritářsky? Jak to vypadalo?

R: Nad tím jsem hodně přemýšlela teď, když jsem listovala tím archívem. Koho tam vlastně uvádím v tiráži. Na některé lidi si vůbec nevzpomínám. Tehdy to nebyla reálná redakční práce, prostě kdyby se to mělo převést na styly vedení, tak to asi nejde. Já jsem utvářela osnovy a měla jsem kolem sebe stabilní tým lidí. Dva stabilní fotografy, Kytku a Rozuma. Ti mi dělali takovou fotobanku, když něco nafotili tak mi to poslali k volnému využití. Nebo jsem jim napsala, že potřebuji fotky s takovým a takovým motivem a oni mi něco posílali. Pak jsem měla dvě korektorky, Mamuta a Verču Královou, která dělá dodnes pro TDC. V mém prvním ročníku byly rubriky, které měli na starosti konkrétní lidi a já jsem nezasahovala do toho o čem články budou, takový volný seriál. A řízení vůči nim nebylo tematický, ale věděli, že se musí vejít do dvou stran a věděli, že se musí vejít do takového počtu znaků a když tam budou mít fotku, že to bude o tolik kratší.

T: Podle čeho jsi volila jednotlivá témata, tu osnovu?

R: To si právě nepamatuji, jsem si ta témata procházela a pobavilo mě, že jsem našla obsáhlý e-mail od Aleše Vitingera, kde mi jedno to číslo. Že si ho celé přečetl, že je to celé nuda, že vůbec nechápe, kde je to téma neřesti. Pamatuji si, že se mě to velmi dotklo, ale když nyní listuji tím časopisem, tak úplně chápu, protože kromě dvou článků se tam to téma těžko hledá. Opravdu mě to mrzí, vůbec nechápu, jak jsem na ta témata chodila. V jednom díle bylo téma čas, a to si pamatuji, jak za mnou přišel Bobo, že zjistil, že táta jednoho skauta z Tábora, pan Pacovský, vydal knihu o času a možná i timemanagementu. A umí to téma nějak pojmut. Každé téma nebylo nějak hluboce promyšlený, ale to už tak trochu dedukuji.

T: Jaká byla důležitá, jaká doplňující témata?

R: Bojovala jsem s dvěma věcmi. Bylo zvykem v časopisech dělat nástěnku aktualit a pozvánek, co se bude vést. Ale v době, kdy jsem časopis vedla, byl internet poměrně běžná záležitost, alespoň pro ty vysokoškoláky, biď se stály fronty na počítačový učebny. Tak už tehdy aktuální informace ztrácely význam, ale bylo těžké se z toho vymanit, protože lidé to stále posílali, možná to vyžadoval Roverský odbor.

T: Aktualitami myslíš zprávy, nebo pozvánky na akce?

R: Spíš ty pozvánky a pak další věc, se kterou jsem si nevěděla rady byly reportáže z akcí, protože nepůsobily moc atraktivně a aktuálně. Bylo těžké z nich udělat něco zajímavého. Teď to řeknu trochu nadsazeně, ale Roverský kmen fungoval trochu jako pozdější blogy a dnešní Facebook. Kmeny o sobě chtěly něco napsat, ale bylo to trochu jako kronikové záznamy, někde jsme se sešli, jeli jsme vlakem... To si do dneška pamatuji, že to bylo těžký věci, protože jsem neuměla tyto články odmítat, bylo těžké vykomunikovat, že jestli to tam chcete musí to vypadat jinak a taky ten problém byl, že těch zájemců o přispívání do Kmene nebylo moc a když se někdo takový ozval a chvíli před uzávěrkou poslal a bylo to blbý, tak bylo obtížné hledat něco jiného.

T: Jak bylo těžké naplnovat ten obsah 52 stran obsahem?

R: Nemyslím si, že to bylo zcela obtížný, já jsem v tom starším roverském věku už jsem byla na konci vysoký školy, tak jsme se znali s hodně lidma a často jsem chodila za konkrétníma lidma, ať mi něco konkrétního napsali. Část toho časopisu byla dané lidma, kteří tu rubriku měli na starosti. Ve druhém ročníku jsem si to zjednodušila, že jsem tam

přebírala už hotové texty. Jedna rubrika se jmenovala Stovka, byly to vzpomínky skautů na uplynulé skautské století, a druhá řekněme oldskatů, jejich dopisy a vzpomínky, které posílali na různé kurzy. Možná to byla i reakce, že chci mít jistotu, že část obsahu nebudu muset shánět.

T: Podle čeho jsi volila rušení a zavádění nových rubrik?

R: Můj první ročník si nepamatuji, druhý ročník ovlivňovala grafička, ta mi doporučila, aby rubrik bylo méně, kvůli vizuálnímu vyznění. Mi to dávalo smysl v tom, že to bylo lehčí než obsáhlá tříštivost. Vůbec jsem si nedokázala určit, nebo vzpomenout, pochopit, co byla rubrika KPZ. Přišlo mi to jako směska, toho, co se jinam nevešlo.

T: Hlavní slovo měla grafička a ty?

R: Myslím, že ano.

T: Jakou podobu měla redakce a jaká byla její struktura?

R: Redakce nespolupracovala mezi sebou, ale bylo to vždy napojené na mě. Nescházeli jsme fyzicky vůbec, bylo to, že jsem rozdávala úkoly a požadavky, jak jsem ti říkala o těch fotografech, nebo jsem komunikovala s lidma, kteří zařizovali nějaký obsah. Co je pobavilo, nejčastější platforma byl e-mail, nebo ICQ, ze kterého jsem si ty chaty kopírovala do e-mailu. Protože vlastně nevím, možná z toho chatu mizely. Vlastně si myslím, že nikdo kromě mě nevěděl, jak to číslo vzniká a co v něm komplexně bude. Redakční práce na redaktorech, zodpovědných osobách byla velmi úzká na tu jednu věc, kterou měli na starosti. Pamatuji si, že jsem cítila, že to reálná redakce není, proto jsem do tiráže psala, na tvorbě se podíleli, nebo něco takového.

T: Jaký v tom pro tebe byl rozdíl?

R: Asi ta realita, jak jsem to popisovala, jak jsme spolupracovali, tak jsem si nepředstavovala ideální práci redakce. V tom, že bychom se scházeli a ty věci vymýšleli společně. A taky fakt, že jsem byla jako jediná finančně honorovaný z TDC a přišlo mi, že ta odpovědnost je na mě, protože já jsem za to placená.

T: Ty jsi teda zrušila pojem redakční rada, který fungoval ze Lenky a Bohouše?

R: Ano ano

T: Kolik jsi měla k dispozici členů v redakci, i když jsi to teda nepovažovala za redakci, a jaké byly jejich zkušenosti?

R: Já si to zcela konkrétně nepamatuji, kdybych se nedívala, tak si nevzpomenu na nikoho. Spolupracovala jsem s těma dvěma fotografama, Kytkou a Rozumem, s korekturama mi pomáhala Mamut a Verča a pak jeden rok měla jednu rubriku na starosti Veve Puncarová, Julie, ale já ani nevím, jak jsem k nim vlastně přišla. Určitě jsem si je vybrala všechny já, nikoho jsem nezdědila od Lenky a Bohouše. Fimfárum byla ten typ, že jsem se s ní kamarádila a napsala jsem se jí ať mi napíše ten a ten článek. Kamila Fricová, jakože tam byla velká stopa mých přátel, ale ti v redakci nebyli.

T: Využívala jsi externisty?

R: Ano.

T: Fungovala podpora ze strany starého šéfredaktora?

R: My jsme byli vždycky v kontaktu, nebylo to nijak cílený, nepamatuji si, že bychom si kvůli tomu volali, nebo psali. Nedokážu si teď vzpomenout na ani konkrétní komentář Bohouše a Lenky, asi mohu říct, že nebyli nespokojení, ale možná to bylo tím, že začali mít rodinu. Kmen nebylo téma, které jsme společně řešili.

T: Které platformy jste používali kromě ICQ a e-mailu? Třeba dopisy? Jak vypadala komunikace mezi členy redakce?

R: Myslím, že nebyla žádná hromadná, bylo to buď to, že já jsem komunikovala s jednotlivcem. K tvorbě článků jsem používala Word, bylo do dávno po T602, kde jste dělali tu Limprtu. Pak jsem jednotlivé články posílala grafikům, kteří to dělali v něčem svém.

T: Pracovala jsi nějak s nováčky?

R: Ne, vůbec.

T: Omezovala tě organizace v činnosti? Fungovala cenzura?

R: Žádnou vzpomínku nemám, v Kmeni vycházela reklama, kam mi Fred a Střízla e-mailem. Reklamní banery, s informací, kolik zaplatili a jak velké to v Kmeni má být. Našla jsem e-maily, José a Dyk mi posílali e-maily s výchovnými cíli časopisů a chtěli po mně, abych napsala komentář a zapracovat to do strategie Kmene. Já jsem je ignorovala a pak jsem jim jednoho dne odpověděla, že vůbec nevím, co po mně chtějí.

T: Kolik ti bylo v době šéfredaktorování?

R: 28, 29

T: Musela jsi někdy řešit nějaký konflikt?

R: Nemusela.

T: Byla redakce nezávislá? Bohouš a Lenka nebyli spokojení s prací TDC, proto vznikl Manifest Roverského kmene, kde požadovali ujasněné vztahů. Tak jestli jsi řešila něco podobného. Protože oni Roverský odbor a TDC dost hejtili.

R: TO asi nebylo, protože já jsem předtím krátce členka Roverského odboru a chodila jsem ten časopis zpracovávat na TDC, hledala jsem možnost, kde se dal ten časopis sestavovat. Konflikty jsem necítila, protože jsem měla k nadřízeným fyzicky blíž, asi.

T: Jak jsi pracovala s placenou inzercí? Protože ta byla za tebe prvně.

R: Nevzpomínám, že to bylo nějak komplikovaný, protože mi přišly podklady a nebylo jí moc. Přišel mi hotový obrázek a informace kolik má zabírat místa a pak jsem to předala grafikům, nepamatuji si, že by v tom byl nějaký problém.

T: Bylo nějaké téma, které jsi neotiskla?

R: Asi ne, neměla jsem, nemyslím si, že by existovaly volné články, které by mi přišly. Bylo jich málo a nějak se tam pokaždý vešly. Lidi jsem oslovovala já a nadřízení po mně nechtěli vytiskni tohle a tohle. Kmen nebyl organizací nějak řízený a nebylo to tehdy, že by mi říkali, co tam má být. A ty e-maily, od Dyka a Josého byly první vlašťovky, který vnášely systém do toho, jak to plnit.

T: takže to bereš zase pozitivně?

R: Já jsem jim nerozuměla, nevěděla jsem, co chtějí. Úplně mě to minulo.

T: Takže časopis pod tvým vedením žádný cíl neměl?

R: Asi jen nějaký obecný, udržovat povědomí o rovingu, dávat pojítka mezi jednotlivými roverama, spojovat je. Nebyl bezcílnej, ale nebyly někde jasně deklarovaný a rozhodně nenavazovaly na nic celostátního, tak možná intuitivně, co jsem měla zkušenosti s rovingem skrze Roverský odbor.

T: Myslíš si, že se ti ten cíl podařilo naplňovat?

R: Nevím, Aleš Šlitinger mi několikrát napsal, že je to nuda, netuším. Já jsem s tím tehdy byla spokojená, že je to dobré dílo a že mi to jde. Neexistovaly oponentury, nebo dávání zpětné vazby.

T: Řešila jsi nějakou zpětnou vazbu kromě Aleše?

R: Nene

T: Junák vydává více časopisů. Byl nějaký boj mezi nimi? Věděla jsi, co se děje v jiných redakcích?

R: Nene, Já jsem chvíli byla v redakční radě časopisu Skauting, tehdy to vedl Marek Bárta a byla to trochu frustrující zkušenost, protože jsem nevěděla, co po mně chtějí. Byla jsem členem a nic jsem nevěděla, pak když jsem vedla Roverský kmen, byli jsme dost samostatné ostrovy. Ani jsem nevěděla, kdo dělá ty druhý časopisy.

T: Jaká byla finanční stránka časopisu?

R: Já jsem za každé číslo dostávala 3 tisíce a nepamatuji si kolik to bylo peněz.

T: A kolik jste měli výtisků, odběratelů?

R: netuším, si nepamatuji.

T: V jakém stavu jsi časopis přebírala a v jakém jsi ho předávala?

R: Obě situace byly velmi dobré, ale každá z jiného hlediska. Časopis jsem u Lenky a Bohouše vnímala jako jejich, tedy hlavně Bohoušův projekt, který se hodně podobal, jak to dělal Miloš Zapletal, že tam byl cítit hodně rukopis šéfredaktora, hodně věci si dělali sami. Jeden ročník i Lenka sama ilustrovala, dělala obálky a pro mě bylo uklidňující, že jsem věděla, že to budu dělat jinak, protože na to nemám kapacity a ani to nebyl můj sen, takto časopis dělat. Předěl mezi námi byl velký, možná i v množství lidí, kteří časopis psalo. Těch lidí bylo více za mě. Když jsem ho předávala, tak jsem z toho měla takový pocit, když jsem teď ten časopis prolistovávala, tak mi to přišlo jako nuda, ale tehdy jsem měla radost z grafičky, tehdy Jitka Turbánkové. Tu jsem si nevybírala já, tehdy TDC vypsalo nějaký inzerát. Vyšli mi vstříc, protože jsem byla nespokojená s prací toho starého grafika, Kraus se jmenoval, myslím.

T: A ten byl ještě po Lence?

R: Já vlastně nevím, že to byl někdo, koho mi Fred přidělil. Moc to nefungovalo, nevyhovovalo mi, jak to dělal, ale nedokázala jsem mu oponovat, rozuměla jsem tomu,

že mu nestačilo, že se mi to nelíbí a pak se to celé rozbilo i lidsky. Fredovi jsem potom říkala, že s ním spolupracovat nechci. Do vypsaného výběrového řízení se přihlásil tento Radek Kraus a pak Jitka Turbánková, vybrali jsme ji a spolupracovalo se nám moc dobře. Vyhovoval mi ten způsob, kterým ona tu grafiku dělala. A proto jsem ji předala pak té Julii. A přišlo mi, že jí časopis předávám v dobré kondici.

T: Velké změny jste dělali ve spolupráci s TDC?

R: Já nevím, s kým to dělali moji předchůdci a nevím, jak jsem přišla k tomu Krausovi. A v mé prosbě ke změně grafika, mi prostě TDC vyhovělo. Prostě se to stalo.

T: Psala jsi ty jako šéfredaktorka články?

R: jojo, psala jsem úvodníky a podle mě do každého čísla jsem napsala článek. Spíš, protože jsem chtěla, a protože mě to bavilo.

T: Vzpomeneš si jaké jste využívali zdroje? Jestli skautské, nebo neskautské? Ke článkům.

R: Témata byla spíše skautská, jeden rok byla rubrika, Komu se zelení, to byl pokus o ekologicko-přírodně-udržitelnou linku, ale většinou to byli skauti a využívala jsem svoje známé. Z přírodovědecké fakulty, tam pár neskautů bylo, ale většinou to byla skautská tematika a skautští autoři.

T: Jaký byl kalendář čísla? Od naplánování až po dodání výtisků. Kolik měli autoři času?

R: Asi měsíc měli na to, aby dodali. A já jsem pak během týdne, nebo prodlouženého víkendu dala dohromady podklady pro grafičku, a pak zvlášť tak Jitka a během druhého týdne jsme udělali pár korektur, přečetly to holky jazykový a v té chvíli to šlo do tiskárny a z ní pak na TDC a tam se to rozesílalo. Měsíc byl na dodání článků a měsíc byl na to zpracování, poskládání, jak mají jít texty za sebou, rozdělali jsem to na stránky, dodala jsem fotky od kluků, grafička to udělala během týdne, holky si to přečetly a opravily. Otočily jsme si to znova za 14 dní, tři neděle, pak tisk a pak za jeden den do distribuce.

T: Máme za sebou základní otázky. Byla jsi fanoušek Roverského kmene od začátku?

R: Ano, potkala jsem se v tom roce 97 s Milošem Zaplětalem, a on nám v srpnu říkal, že v říjnu vyjde první číslo. Měla jsem ho hned předplacený. Byla to taková otázka cti kurzů FONS, že odebírají Roverský kmen.

T: Bohouš si poměrně dost zakládal na soutěži, kterou tvořil. Ty jsi soutěže také měla, byly pro tebe důležité.

R: Už si to vůbec nepamatuji. Vím, že jsem se jedné účastnila, tam jsem psala nebo fotila nějaký strom, ale svoje soutěže si vůbec nepamatuji.

T: V čísle 47 v Úvodníku píšeš, že mělo být pexeso, ale kvůli nedostatku předplatitelů nebylo. Jak byly finance teda velký problém?

R: Trochu jsem si na to vzpomněla v těch mailech. To pexeso bylo takové jedno velké nedorozumění, to přišlo jako dobrý nápad, že uděláme pexeso s hlavounama z Ústředí. Nepamatuji si, jestli jsem to s někým konzultovala, nebo to byl nějaký můj impulzivní nápad. V jednom Úvodníku jsem to nějak slíbila a pak se proti tomu José postavil, že je to hrozná blbina, že to nikoho nezajímá. A to, co jsi četl, byla asi nějaká výmluva. Vím, že se mně to tehdy dotklo, že to nepůjde, protože mi přišlo, že to bude lehké udělat.

T: Co byla rubrika KPZ? Články byly od všeho trochu?

R: Vůbec netuším.

T: Semínka. Ty jsi je zrušila. Jak jsi je změnila? Vycházela na internetu, Bohouš říkal, že jsi je zrušila. Jak to tedy bylo.

R: Myslím, že Semínka jeden rok vycházely a že tam byly texty mých kamarádů ze šuplíku a zápisky z cest. Pak zrušení Semínek byla dohoda s TDC, kdy hrály roli finance, že to ten tisk jen prodražuje. Byl to takový obchod v mém prvním ročníku, že vyšel barevný speciál v grafice příštího ročníku, byly tam zprávy z Obroku a z Polibku múzy. Vlastně na to nemám vzpomínku, nebojovala jsem za ně. Vím, že pro Bohouše s Lenkou to bylo důležité, ale já Freda nepřemlouvala, aby to pokračovalo.

T: Jak internet, webové stránky Roverského kmene byly důležité? Nebo tištěný časopis hrál prim?

R: Tištěný hrál hlavní roli, ani si nevzpomínám, že by nějaké byly.

T: Bohouš mi říkal, že už je nějak plnili.

R: tak to si vůbec nepamatuji.

T: Co bylo cílem rubriky Za oponu zapomnění? Tam byl text s Toufarem.

R: To byla rubrika, kterou měla na starosti ta Veve Puncarová, a to byla velmi přemýšlivá mladá dívka, která je asi o deset let mladší než já, měla chuť představovat inspirativní události, o kterých se běžně v dějepisu neučí. Byl to takový autorský projekt její.

T: Pracovala jsi s výročím 100 let skautingu ve světě?

R: Asi ne, v jednom z ročníků byla rubrika Stovka, která reflektovala století skautingu ale to z pohledu oldskautů.

T: Jaký jsi měla vztahy s TDC a s Roverským odborem?

R: asi v pohodě, protože v oboru jsem chvíli dělala, s Fredem jako šéfem TDC taky a s Bobem, jako předchozím šéfem, taky. Všimla jsem si, že jsem měla rubriku Špičky, kde jsem představovala vedoucí organizace a v jednom díle byla anketa s nima. Já jako zástupce Roverského kmene jsem nepěstovala nějaké konkrétní vztahy ať už s TDC, nebo s Roverským odborem.

T: Měla jsi v tom roce 2007 pocit, že ti internet bere čtenáře?

R: Tohle bylo strašně zajímavý, protože jsem měla pocit, že jo. Připomněla jsem si, že ta doba byla jiná, nebyli jsme online a neměli jsme chytré telefony a ta doba, kdy jsem měla sednout k počítači, byla pro mě, že obětuji svůj čas, nebylo to samozřejmě u toho vysedávat. Internet se začal stávat zábavou v něčem, tak možná jsem, asi to nebyly obavy konkrétní. O nikom jsem nevěděla, že by přestal číst Kmen, protože čte Vosu na jazyku, nebo nějaký blog na internetu. Ale asi to byly takové obecné obavy, o kterých se začínalo mluvit.

T: Jak to bylo v roce 2008 s tím speciálem, protože na webu jsou čtyři čísla a speciál. Bylo šest čísel?

R: asi bylo čtyři čísla a speciál.

T: Ten byl první celobarevný díl Roverského kmene. Jak se ti to podařilo?

R: To je zajímavá otázka. Nemyslím si, že to byla jako moje zásluha. Je možné, že jsem to zmínila, ale asi to chtěli i Lenka s Bohoušem a za mě jen možná zlevnili technologie. Prostě se to jen stalo, nepamatuji si nějaká jednání.

T: V roce 2008 byla změna distribuce.

R: Nepamatuji si vůbec.

T: V tom desátém a jedenáctém ročníku byla změněná grafika, se změnou grafika předpokládám. Podílela ses na návrhu, nebo jsi to celé nechala na grafičce?

R: Oba ročníky jsem měla nového grafika, ten hlavní layout, hlavního ducha tam vnášel grafik, u toho Radka Krause jsem nedostala vůbec na výběr, Jitka dělala do výběrového řízení nějaké návrhy a pak jsme je společně vybíraly, s ní byla taková kreativní práce, s tím Radkem moc ne.

T: Jak se díváš na vhodnost článků? V čísle 54. bylo článek Jak být sexy? Které by dnes bylo asi nekorektní.

R: Nevím, jak se tam dostalo. Zajímavé. Vůbec netuším, mě překvapilo, jak se kamarád vrstevník, o kterém vím, že Kmen nikdy nečetl, měl potřebu napsat, že ta jedna stránka s Alešovou fotkou, jak se ti dva převlečení lidé líbají, že mu to přišlo ostré. Ale k článku Jak být sexy se asi nevyjadřoval.

T: Myslíš tu dřevárnu?

R: Ano, já vůbec nevím, kdo ten článek napsal. Je tam podepsaná Sally, což je aluze na Mladý svět z 80. let, kde byla rubrika kde odpovídala Sally

T: Takže to není myšleno vážně?

R: Nevím, koukám na ten článek, jako když ho vidím poprvé. Asi to byla recese.

T: Když se podíváš na další stránku, tam je grafika. Co to mělo znamenat?

R: (Smích) to se musíš zeptat Lupena. S tím jsme se dohodli, že do každého čísla udělá grafiku, a já jsem si tehdy myslela, že je to něco jako infografika. Že to bude podporovat to téma čísla. Ale on vytvořil uměleckou koláž a dodal ji asi pět dní po deadlinu. Byla jsem z toho úplně na nervy a pamatuji si, že jsme si k tomu telefonovali někdy pozdě v noci a do dodneška si pamatuji, že ho mrzí, že to nechápu, že ta bedýnka s mezinárodními znakama organizací a ty bublinky, který přečnivají, že symbolizují, že nemáme zůstat jen v té naší bedýnce, ale musíme jít nějak mimo. Dodneška je to pro mě a viděla jsem, vzpomínka frustrace na mě úplně vplynula, na tuhle spolupráci s Lupenem.

T: A ten Lupen je kdo?

R: Janek Dočekal, který teď dělá grafiku Skautovi, dělá PFka, vyrostl do grafika, který spolupracuje s TDC. Teď vyšla skautský komiks Odvaha je volba, kterou on řídil. Tehdy byl student architektury, nevím, jak jsme k sobě přišli, ale bylo to. Moje vzpomínka na práci s Kmene, je že jsem to dělala s přílišnou lehkostí z dnešního pohledu. Byla to taková podstatná role, hlavní komunikační médium roverstva a dělala jsem to až příliš sama a na koleni s kamarádama, kteří byli kolem mě. Vzpomínky na to jsou hezký a mám radost, že se objevila Julie, že to chtěla dělat. Bohouš to chtěl možná předat dřív, ale zas tolik zájemců nebylo.

T: Ještě jedna otázka mě napadla. Ty jsi v dozorčí radě TDC.

R: To jsem pořád, to se stalo později, je to orgán, který si zřizuje starosta, pro řízení toho pobočného spolku a oslovil mě přímo José, který hledal někoho se zkušeností s TDC. To byl asi ten hlavní motiv. Rada TDC řeší TDC globálně, plus některé projekty, kde jsme se hledali řešení s provázaností časopisů, aby na sebe navazovaly. Z popudu TDC se našel koordinátor časopisů, nikdy jsme neřešili konkrétní časopisů, ale dostáváme informace, že se mění šéfredaktory a občas nás osloví s žádostí o tip.

T: Za tebe byl Kmen financovaný 250 korunami předplatného.

R: Já jsem v těch financích nikdy nechápala, a ani to nevím teď.

- **Julie Dominika Zemanová, skautskou přezdívkou Julie**, 26. prosince 2020, doplnění 30. prosince 2020, platforma Zoom

(R: Julie Dominika Zemanová) Rozhovor začíná doplněním úvodních otázek, na které Zemanová odpovídala písemně.

Písemné doplnění:

Osobnost šéfredaktora:

Měl jste osobně zkušenosti s žurnalistikou?

Ne, měla jsem tehdy pouze blog, který moje předchůdkyně znala a četla.

Jaká byla Vaše pozice a náplň činnosti ve skautu v předchozím období?

Vedla jsem roverský kmen, absolvovala roverské lesní kurzy a VLK Gemini. Vedla jsem družinu v oddíle.

Proč jste přijal post šéfredaktora?

Byla jsem oslovena Evičkou. Byla to čest a zodpovědnost zároveň. Chtěla jsem jí dostat.

Jak dlouho jste odhadoval, že budete zastávat funkci?

Na začátku jsem o tom pravděpodobně nepřemýšlela. Neměla jsem výhled, že bych k nějakému datu skončila.

Proč jste funkci předal dál?

Protože jsem čekala první dítě.

Kterými časopisy, médii jste se inspiroval?

Jednoznačně Respektem a Infoservisem.

Jakým způsobem jste vedl redakci?

Měla jsem kolem sebe na tehdejší poměry redakcí v Junáku velký tým lidí. Bylo pro mě důležité pracovat s nimi jako s dobrovolníky, chápala jsem, že zodpovědnost je hlavně na mé straně, ale zároveň měli možnost vytvářet obsah úplně stejně jako já. První rok jsem žila ve Vídni, tak to jsme se nescházeli často, ale později jsme se scházeli před každým dalším číslem a vymýšleli ho společně. Některé rubriky měly své garanty a ti zajišťovali, že text bude, ale já jsem měla konečnou zodpovědnost. Byla to parta kamarádů, podobně naladěných.

Rozhovor:

T: Jaká byla důležitá a doplňující témata?

R: V tom prvním ročníku, to prostě vycházelo, že budu pracovat s Goethovou teorií barev, která určovala okruhy témat pak se to propojilo se stanovenými cíli a na ně napojenými rubrikama.

T: Ty jsi ty barvy, hrály důležitou roli i v dalších ročnících? Protože tam vždy byla dominantní jedna barva na titulce.

R: Ne, jen v tom prvním ročníku, protože to téma se pak vyčerpalo. Ta témata nevím, jak jsme vymýšleli.

T: Jak lehce šel naplnit časopis kvalitním obsahem.

R: Nevím, jestli kvalitním, ale naplnit snadno. To jde doložit, že v nějakém bodě došlo k navýšení počtu stran, protože jsem neustále chodila a říkala, že nejsme schopni

naplňovat cíle časopisu a naplňovat ho kvalitním obsahem, protože ten obsah neustále přetékal.

T: Ten časopis měl stále 52 stran, což bylo stejně jako předešlé ročníky.

R: Podle mě došlo k navýšení stran, ale nepamatuji si kdy. Buď někdy museli mít 56 stran, nebo nevím.

T: Podle čeho jsi rušila staré a zaváděla nové rubriky?

R: Rušení starých rubrik, buď na základě zpětných vazeb, které jsme získávali od Náčelnictva, nebo Výkonné rady, nebo že nešly naplnit, nebo se téma vyčerpalo. Nemělo to žádný speciální klíč.

T: Rušila jsi to ty, nebo na základě dohody s redakcí?

R: na základě dohody s tou redakcí.

T: Jakou podobu mělo fungování redakce a jaká byla její struktura.

R: Klíčové bylo, že fungovala na dobrovolnický bázi, to bylo fungování. Nicméně co se o tom dá ještě říct, já jsem si ve svém okruhu vybrala lidi, kteří měli k tématu, co říct. Které bavilo psát a chtěli se podílet na tom obsahu.

T: Byli to tvoji známí, nebo náhodní lidé?

R: Byli to hodně blízcí lidi a některýma jsem se ale nevidala. Část byla, že jsme se dokázali potkat, ale část, třeba Šuměnka ta byla v Jižních Čechách, takže někdy jezdila na ty porady a někdy prostě ne.

T: Kolik jsi měla členů redakce a jaké byli jejich zkušenosti?

R: To se hodně lišilo i ten počet. Myslím, že se to vždycky pohybovalo do deseti lidí. Nicméně ve srovnání s ostatními časopisama to bylo jedinečné, že tým byl tak veliký. Že byl vůbec tým, v praxi časopisů ostatních to není příliš obvyklý. Dlouhý čas to bylo, že Skaut neměl žádnou redakci, to dělal Zdeněk sám. Světýlko nemělo redakci, Skautský svět dělal Marek Bárta sám, pak se to změnilo, ale myslím si, že to bylo dlouhou dobu inspirativní, jak Roverský kmen fungoval.

T: Už bys nazvala svůj tým redakcí, nebo lidí, kteří ti pomáhali. Předchozí šéfredaktoři dělali velkou část časopisu sami.

R: V porovnání s čím? S běžným časopisem, s běžnou žurnalistickou praxí to redakce nebyla, ale v porovnání s předchozí praxí to byla redakce zcela určitě. Redakce to byla, zcela významně vstupovala do toho, co bude obsahem časopisu, pro mě to bylo vždy důležité.

T: Využívala jsi i externisty?

R: Určitě, významnou měrou. Řekla bych, že polovina článků byla zajištěna, že jsme oslovovali někoho dalšího.

T: Fungovala podpora ze strany Evičky?

R: Asi jenom v tom prvním čísle. Ze začátku ano, vlastně asi první dvě čísla, protože to jsem maturovala a byla jsem totálně v mlze, nepamatuji si to vůbec. V druhém čísle byla k ruce. Evičky významný vklad byl také v tom, že jsem po ní zdědila všechny dokumenty, které k Roverskému kmeni existovaly. Taková mapa článků, nevím, jestli se to ještě dělá a jestli to dál někdo podědil. Já jsem to určitě předávala dál, mapa zaplněnosti článků, spousta kontaktů. Dál jsem spolupracovala s Helenou Kovalovou, Mamutem, která dělala korektury. Korektor se změnil až časem, až ona nemohla. Evičky vstup nebyl veliký, ale v tomhle byl velké bohatství.

T: A máš to ještě někde? Dá se k tomu dostat?

R: Myslím si, že to někde na disku to mám.

T: Mohl bych se na to podívat?

R: Ano

T: Dyštak si to připomenu.

T: Jaké platformy a jste používali pro tvorbu článků a komunikaci mezi členy?

R: Asi jsme používali tehdy, prostě už Google dokumenty, si myslím. Klíčový nástroj byl e-mail a asi jsme si moc nevolali, to tehdy ještě nefungovalo. Myslím si, že v nějaké fázi, kde se stal členem redakce Keš, Jiří Belobradský, Bělohradský, tak pak jsme využívali redakční systém na Wordpressu, asi. Tam bylo bezva, že se tam nalily ty články a mělo to funkci pending review by, že ten článek postupoval článkem fázema, kde zrovna reálně byl. Někdo to tam dal, někdo další to připomínkoval, korektury a bylo to zřetelný. To jsme využívali hodně, nějaký čas ne ze začátku, ale bylo to skvělý, protože když jsem pak

začala dělat Ben Já a Mínu, tak mi chybělo, že to není na jednom místě a dá se to připomínkovat na jednom místě.

T: Kromě papírového čísla plnili jste i web, nebo měli jste i web?

R: Ne.

T: Jak jsi pracovala s nováčky v redakci?

R: No, ze začátku jsem dbala na to, aby chápali celý proces vzniku časopisu a člověka měl někdo na starost, tím si nejsem zcela jistý, ale myslím si, že když přišel někdo nový, že pracoval v tandemu s tím, kdo už tam byl. Hodně jsem myslela na to, že je klíčový o člověka pečovat. Příchod kohokoliv nového byla radost, že přišly nové impulzy a posila, ale vždycky to bylo nesmírně moc práce s člověkem.

T: Omezovala tě nějak organizace v činnosti? Fungovala cenzura?

R: Zajímavý příklad byl, že první ročník a asi i nějaký další, jsem spolupracovala s Lupenem, Janem Dočekalem. Lupen měl dodávat grafickou dvoustranu, José a další to nenáviděli, vůbec nechápali, proč to tam má být, ale já jsem trvala na svém, že to tam má své místo, nějaká forma umění tam prostě patří.

T: to je ta dvoustránka uprostřed?

R: Ano, ale bylo to nesmírně obtížné, protože Lupen byl, nevím, jak je to s ním dneska, byl extrémně nespolehlivý, což s mým fungováním z Vídně bylo šíleně stresující. Jednou za čas jsem se dostala na internet jsem potřebovala dostat věci dál a čekala jsem, že to budu od Lupena mít, ale on to tam nikdy nedodal ani na ten poslední termín, takže jsem musela vymýšlet, jak se dostanu k internetu, abych to mohla poslat. Jinak nevím, jestli fungovala nějaká jiná forma cenzury, mě přišlo, že forma cenzury jsou nějaké vstupní cíle, že si je nemají dávat.

T: Co to bylo za cíle, od koho jsi je dostávala?

R: Buď od Náčelnictva, nebo Výkonné rady, to už si nepamatuji, ale během času se to nějak měnilo, ale nepamatuji se, v jakém pořadí. Do toho procesu vstupovala nějak Káča Hořevová, která koordinovala nějak ty časopisy a ona vymyslela šílený způsob strategických a taktických cílů a jejich vyhodnocení. Který asi působí doteď, nebo alespoň ty cíle pro Ben Já a Mínu mají strukturu, já jí nerozumím, nefandím jí a přijde mi, že se moc dobře takhle časopis dělat nedá. Teď mi to je jedno, ale tehdy to bylo...

T: Jaké to byly konkrétní cíle? Jakože třeba téma přežití v přírodě musí mít 5 200 znaků?

R: Ne to ne, ale jako by jasně ti to říkalo, že musíš inspirovat k náplni roverské činnosti. To ti zcela jasně říká, že tam musí být návod, nějaké inspiro, co ti roveři mají dělat, tak toto asi nebyl cíl, který mě neiritoval, ale štvě mě ta myšlenka, že už dopředu, že v nepřemýšlíš, co je v ten daný čas aktuální a nejdůležitější, ale máš to dopředu nějak daný. To si myslím, že je nějak daný.

T: Ty jsi byla v redakci za Evičky, tam to nebylo. Když jsi psala pro Kmen, tak si o něm mohla myslet svobodně? Jaký v tom byl rozdíl?

R: Strašně se tím zkomplikovala ta práce, jako by mřížek, přes který se díváš na vytváření obsahu toho časopisu bylo strašně moc. Chceš si držet nějaké téma, to mi přijde jako dobrá zvyklost, téma směřuje pozornost nějak, to byla jedna mřížka, druhá byla skrze cíle, další byla skrze rubriky, aby to drželo pohromadě, a to mi přišlo jako až moc. Není to svobodný psaní. Zároveň si myslím, jak to bylo za Evičky to bylo špatně. Bylo to autonomní a moc to neodráží potřeby, nebo co se aktuálně děje. Strašně záleží na jednom člověku. Kdyby byly ty cíle zadané nějak obecně, zároveň fungovala redakce a redakční radě, jak je v žurnalistice zvykem, tak si myslím, že je to dobrý postup.

T: Jde teda nějak zhodnotit, jak byla redakce nezávislá?

R: Tak byla, nějak jsem si vždycky dokázali prosadit svá témata, která jsme nasadili na nějaký cíl, nebo se ten cíl nenaplnil. Takže zásadně byla nezávislá, ale zbytečně se to komplikovalo.

T: Mluvila jsi o Náčelnictvu a Výkonné radě. A s TDC a Roverským odborem jsi měla dobré vztahy, nebo tam to bylo lepší?

R: TDC to je taky kapitola sama pro sebe. S TDC bylo nejhorší to, že tehdy já jsem asi od začátku mi měl k ruce Bobo, Roman Šantora, a to bylo hrozný, protože on si představoval, že mi připomínkoval ty články a procesně to bylo celé strašné. A on pak říkal, že toto je špatný téma, co je potřeba upravit, ale pak na to nebyl čas. Protože když jsem zdůrazňovala tu dobrovolnost redaktorů, tak to je prostě z toho dělá náročný koktejl, někdo má požadavky a zároveň víš, že lidi studují a po nich nejde, aby něco předělali. Můžeš to chtít, ale nefunguje to. Ten Bobo pak vymýšlel předělovky, se kterými jsem ne vždy souhlasila. Tlačil taky na věci, který jsou dobrý, jako jezdit fyzicky na reportáže na roverský akce, ale potíž byla v tom, že to se nedá dělat s 2 650 penězi. To prostě je totální

sci-fi, já bych většinu svých peněz, které jsem vydělala bych projezdila na ty akce a oni to nebyli schopní vůbec reflektovat, že tou prací můžu žít, ale do nějaké míry mě to živí. To je blbé pak.

T: A ze strany Roverského odboru?

R: Tam to bylo asi dobrý většinou, nepamatuji si nic.

T: Myslíš si, že tam hrál roli tvůj poměrně mladý věk? Ty jsi říkala, že ti bylo 19? nebo 18. Hrál to nějakou roli v, že ti do toho víc kecali.

R: Primárně hrálo velkou roli, že to skautský časopis. Tam je jasný zadavatel, který, mi přijde zajímavé téma, že Junák to chápe jako metodický nástroj, ale mi připadá jako zbytečná devalvace svébytného média, které by měl fungovat zcela nezávisle na zadávání.

T: Omezovala tě v práci nějak inzerce?

R: Ano, nebyli ji schopni dodávat včas. My jste udělali nějaký obsah a ten se pak musel překopat, kvůli té inzerci. Inzerce bylo hodně, podle mě. To naráželo, že jsme měli víc obsahu, než se vejde, a ještě ho vytlačovala inzerce. Asi vždycky byla na témata, která se slušela k tomu, co Junák dělal.

T: Bylo nějaké téma, které ty jsi zrušila, nebo které jsi odmítla?

R: Myslíš, jestli jsem ho napsala a někdo mě pak donutil ho zrušit, nebo jestli jsem nějaké téma dostala externě, a to jsem neotiskla?

T: Asi oba přístupy.

R: ten první asi ne, co jsem považovala za důležitý to v tom časopisu bylo. Druhé se prostě stávalo, chodil obsah. Mi přišel nějaký obsah, ale já jsem ho pak ani nemohla otisknout, a to jsem ještě měla naplňovat cíle. Ty cíle jsem měla pevný rubriky a ty jsem vždycky věděla, že je musím naplnit a když někdo napsal tak měl prostě smůlu. Kdybych měla nějaké velké sekce, kdybych držela jenom velké sekce typu reportáže, téma a rozhovory... tak by byla mnohem větší šance, tak to bude lépe odrážet, co je důležitý a zbytečně jsem odmítala spoustu textů. Zároveň je pravda, že ne vždy bych to chtěla otisknout, nebo jsme to otiskli a nějak jsme to vymysleli, nějak ten text se do časopisu dostal. Já dodnes nejsem nejlepší editor a ty texty, které přicházeli od roverů, oldskautů, často nejsou dobrý, a to znamená fůru práce.

T: Editory, korektory jsi k ruce neměla? Jsi říkala Mamuta?

R: Jo to jsem měla, korektorka pak dělala čistě korektorskou základní práci, nevěnovala se stylistice, opravovala gramatické chyby, čárky, spojovníky... Editora měl dlouho měl dělat Bobo, ale to nefungovalo nějak dobře. Procesně to bylo špatně nastavené, on vstupoval do toho v bodě, kdy to mělo jít na korektury, a to je prostě pozdě. A to se pak špatně předělává.

T: Proč jsi s tím něco nedělala, když jsi byla šéfredaktorkou skoro pět let?

R: Já jsem neustále chodila za Fredem, když jsem byla v Praze, že tohle je jako špatný.

T: A tohle se nedařilo změnit?

R: Ne to se nedařilo změnit. Jakože myslím, že TDC je z principu je rezistentní orgán, instituce.

T: Jaký byl cíl časopisu a jak se dařilo naplňovat?

R: My jsme asi neměli žádný, my jsme měli ty zadaný cíle a ty ti pošlu, což bylo dost svazující na to, aby člověk si ještě dělal nějaké jiné cíle. Byli jsme dost ovlivněni, aby ten časopis vypovídal, že je svět nějak pestrobarevný, že jsou v něm různé problémy. Zakotvení bylo silně humanitní, humanistické spíš. To bylo dost určující, a to by se asi dalo nazvat cílem.

T: Pracovala jsi nějak se zpětnou vazbou od čtenářů?

R: Psali jsme různé výzvy a myslím si, že vznikla facebooková stránka, pokud se nepletu. Jako by se dělaly různé dotazníky, posílaly se na Obrok, nebo přes Křižovatku. Snažili jsme se oslovovat třeba konkrétní roverský kmeny, fungovalo to takovou setrvačností. Proces vzniku časopisu je takový pomalý, když se pracuje s dobrovolníky a pracuje se na dálku a je to hodně pomalý. Zpětná vazba se projevila hodně zpětně, nikdy to nebyla rychlá reakce.

T: Byl boj mezi časopisy v organizaci?

R: Asi ne, nevěděla jsem, co a jak funguje, dokud nebyla setkání šéfredaktorů, tak jsem vůbec netušila jakoby jak fungují ostatní lidi, netušila jsem, že to Zdeněk dělá sám. Takže si myslím, že ne. Časopisy jsou od sebe tak moc vzdáleny, že ne.

T: Jak jste rozhodovali o velkých změnách?

R: Já jsem asi měla přímo zadání, že se vizuál musí změnit. První číslo bylo s takovým čárovým kódem, jestli si to pamatuji dobře. Ale to bylo zadání z vnějšku, jestli v průběhu docházelo k nějakým velkým změnám nevím, skoro bych řekla, že ne.

T: Kolik bylo výtisků, odběratelů a finance?

R: To si vůbec nepamatuji, TDC je ale bude mít.

T: V jakém stavu jsi časopis přebírala a v jakém předávala dál?

R: Největší změna byla asi to fungování tou redakcí a mně se jakoby zdá, že změna byla díky tomu i obsahová, protože do té doby časopis byl velkým odrazem toho člověka, který ho tvořil a tvořil ho sám. Najednou se do časopisu dostávalo spoustu témat. Bylo to nějak omezený, kdybychom byli parta jaderných fyziků, tak časopis bude taky vypadat jinak.

T: Mám pocit, že jsi hodně hovořila o průběhu, ale jaký byl na začátku a konci.

R: Teď co jsem říkala to bylo o předávání od Evičky ke mně. Jak jsem ho předávala dál? Já bych řekla, jakože moje, že jsem byla schopná nastavit ty procesy, aby fungovaly, byly jasné a srozumitelné. Kami, která časopis přebírala už razila svoji cestu, ale myslím si, že tohle si hodně převzala, dlouho mi to tak připadalo. Ten časopis, jak jsem ho předávala byl ve slušné kondici, nebyly na to nějaké špatné odezvy.

T: Měnily se hodně redaktori v redakci?

R: Stejní rozhodně nebyli, ta fluktuace byla malá.

T: Jaké jste používali zdroje? Jaký byl poměr skautských a neskautských zdrojů k článkům?

R: Nerozumím otázce.

T: Jestli témata byla skautský, nebo neskautský.

R: Myslím, že jsme se snažili půl na půl, protože jsem chápala, že skautský časopis, ale velká část mě dělala časopis, který bude mluvit k cílové skupině mladých lidí a přišlo mi to skautský. A pořád si to myslím, že psát skautský časopis neznamena, psát o skautech a skautingu, jako v tom smyslu, že se v textu musí objevit to slovo. Obzvlášť u toho roveringu mi přijde, že má smysl psát o tom současném světě, protože to nabízí ty příležitosti ke službě, ukazují se problém, jaké svět má a tím pádem i ty příležitosti ke službě, myslím si, že to nemá být skautský, jako takový. A nebavilo mě to nikdy číst, ryze

skautský. Mě by nebavilo číst časopis jenom o skautech. Tehdy jsem dost intenzivně žila skautingem, dělala jsem instruktorské zkoušky a byla jsem členkou lečjakého týmu. Pro mě ale skauting víc odráží hodnoty, ke kterým mě vede než...

T: Jaký byl kalendář jednoho čísla, od rozdělení témat po tiskárnu? Kolik měli autoři času na psaní? Jak fungovala uzávěrka?

R: Jediné, co si vzpomínám, že to číslo se začalo tvořit ještě před ukončením toho předchozího čísla. To je asi jediné. Pohledem do nějaké tabulky bych zjistila víc. Ještě mě k tomu napadá, že když jsme se bavili o té grafice, dlouho věděla, že Jitka Turbáková pro mě nebyla top grafik, ale ona byla jako dobrý poměr rychlosti a schopnosti udělat to rychle a udělat to přiměřeně dobře. Dneska bych byla asi chytřejší.

T: Ty jsi ty grafiky měnila?

R: Ne, ale přemýšlela jsem o tom, protože u titulky je to vidět, to bylo složité domlouvání o tom, jak to má domlout. Nebyla jsem spokojená, ale neměla jsem nápaditost k vymyšlení něčeho jiného a Jitka prostě vytvářena XY návrhů, ale... U obálek byl problém s fotkami, to bylo složité shánět složité.

T: Proč složité?

R: Měla jsem okruh fotografů, ale kvalitní fotky nebyly. A nebyly možnosti bank, fotobank, takže jsem napsala zadání někomu a on štrachal fotky, a to nejlepší tam bylo.

T: Ve dvanáctém ročníku jsi barvy vysvětlila, že je to teorie barev, ale i další ročníky mají dominantní barvu, to už nemá žádný význam?

R: Ne, asi ne. To bylo laděný do ročních období. Modrá k únoru, duben světle zelená...

T: Třináctý ročník má první díl jiný grafiku než ostatní a ve dvanáctém taky.

R: To byl pokus, pravděpodobně se to někomu nelíbilo, nebo mně. Vzpomínám si na debaty na čárový kód, který na té titulce vypadá blbě a že neumíme sehnat ty fotky.

T: Měnila jsi grafiku, nebo to dělala Jitka?

R: celou dobu Jitka

T: Změnila jsi layout ze dvou na tři sloupce, to byla modernizace?

R: Asi jsme hledali v různých fázích, jak pokročit dál v oblasti. Tohle je věc, ke které se

měl přizvat nějaký profesionální grafik, k tomu jsem neměla vzdělání žádný a v tom věku je to asi docela klíčová věc, jak to vypadá, si myslím.

T: Ty jsi pracovala pod Evičkou, která měla ještě černobílý časopis, ale ty už jsi pak pracovala s barevným. Jak se změnilo přemýšlení o časopisu?

R: Nevím, protože s Evičkou, když jsem pracovala tak jsem, jak to říkáš, to zní, že jsme na tom spolupracovaly, ale tak to nebylo. Spíš jsem přihlížela tomu procesu, těžko se na to odpovídá. Nikdy jsem nepracovala přímo s ní, abych mohla říct, jaká byla ta změna. Moje zadání bylo barevný časopis, což začalo najednou začalo klást nároky na fotografie a celkový layout.

T: Strana 62, jeden rok jsi měla články v angličtině. Měla jsi na to zpětnou vazbu? Nebyl to risk, že to čtenáři nepochopí?

R: ne, neměli jsme na to žádnou zpětnou vazbu, skončilo to, protože to dělala Eva Skopalová, která pak odešla a neměl v tom kdo pokračovat. Bylo to moc náročné na přípravu, ale jinak to mělo své místo a má to mít své místo.

T: Přišlo mi, že tvoje cílovka starší roveři, vzdělanější, inteligentnější lidé. Ty témata na mě působily dost progresivně.

R: To asi jo, to odráželo jako jsem já a jaký byl ten tým. To je asi i pravda, to je dobré, že to zmiňuješ, to je věc, kterou mi někdo vytýkal, že jsme byli int'ošský časopis, to je tím, že jsme byli inspirovaní Respektem, Infoservisem. Jiná témata mě nezajímala, blbě se mi o tom psalo.

T: V čem se tě dotkla změna vydávání časopisu v červnu 2009?

R: Jako jeden odraz to bylo, že to byla větší odpovědnost, větší tlak, že to musí vyhovovat více lidem. Jinak si myslím, že jsem tehdy moc nerozuměla té debatě. (T: Můžeš to rozvést?) Odpovědnost a ten důraz a že by se to mělo líbit více lidem, protože ta skupina byla větší bylo něco v čem se to odrazilo. Já jsem sledovala tu debatu kolem té spolkovosti časopisu, ale moc jsem jí nerozuměla, nedokázala jsem si utvořit vlastní názor a nemám ho do teď.

T: Na co odkazuje poslední strana, kterou vidíš? Zadní stránka a téma časopisu je Jinak jsme stejní.

R: To jsou věty z časopisu, to je prostě z rubriky vytržená jedna věta, si myslím. To jsme asi nebyli schopní zajistit ty fotky a řešili jsme co s tím. Pak nás napadlo tady toto.

T: Ty jsi měla komiks, který dřívější šéfredaktoři označovali jednu z nejkontroverznějších částí časopisu.

R: Jaký komiks? Ten dělala Eliška... To mě překvapuje, že to označoval za kontroverzní. To dělala Eliška Šípková. To bylo skvělé. To bylo jedna z věcí, která byla super a pořád si myslím, že je super. Výrazně převyšuje celkovou kvalitu časopisu. Já jsem měla štěstí na tu Elišku, dnes je dobrá výtvarnice, dělá pro festival ve Zlíně a její film byl nominovaný na filmy do Cannes a tehdy to byla začínající, ne výtvarnice, ona se tím neživila, byla na střední škole a měla jsem velké štěstí, že jsem s ní mohla začít spolupracovat. Když jsem vybírala, kdo bude dělat Ben Já a Míny tak jsem si na ni vzpomněla. Po dlouhé době jsme spolupracovaly.

T: V říjnu 2010 píšeš, že chceš další spolupracovníky do Kmene. Přišlo ti 10 lidí málo?

R: Asi ano, když jsem je potřebovala. To si nepamatuji.

T: V dubnu 2011, nejen v dubnu, se pak stávalo, že tam byly divné znaky. Znamenalo to něco?

R: To byla asi grafická chyba.

T: byly v infoboxech hodně.

R: Porovnával jsi to i s tištěným číslem? Jestli to není jenom špatně nahraná verze.

T: Já, jestli to nebylo nějaká šifra.

R: to je zřejmě chyba.

T: Rubrika Evžen si neví rady. Co to mělo být?

R: To mělo být další důležitá rubrika. Hodně souvisela s, chtěla jsem to říct předtím, odkud byla ta redakce. Část redakce byla propojená se společenstvím Areo, to je kontroverzní skupina, která dál funguje neoficiálně, ale dlouho to byl i zapsaný spolek. Mý spolupracovníci Jirka Bělobradský, Václav Dostál, svého času asi i Aleš Bělobradský, ale i Kristýna Drápalová, byli součástí Aria. Tam bylo dobrým zvykem, že se velmi intenzivně řešily vztahy lidí a další takový int'ošský věci a hodně na dřevě. Na internetu se o tom dá něco najít, dokonce na to téma vznikla diplomová práce.

T: To je spolek neskautský?

R: Ano, ale z půlky si myslím, že to byli skauti. De facto to navazuje na skauting, to uskupení existuje už dlouho. Navázalo to na spolek Přátel hudby, nebo nevím přesně, Mládeže hudby. Mělo to ke skautům celkem blízko, možná by ti lidé dělali, kdyby byl povolený. A to s sebou přinesl Keš, Václavka. Svá témata chtěl a akcentoval a já jsem tomu dala zelenou.

T: Nemá to inspiraci za Bohouše a Lenky rubrika, řešili to vztahy ironicky.

R: Asi ne, já jsem čísla Bohouše znám malinko, i čísla Evičky všechna neznám. Nečetla jsem to nikdy celý. Inspiraci to víc mělo v Bravu, kde to taky byly rubriky a měly ambici být zcela vážný.

T: A tvůj Evžen je vážný nebo ironický?

R: To je výsostně vážné téma, témata byla myšlená vážně. Nesou s sebou sarkasmus v tom podání, jak je to otevřeně inspirované Bravem, tak to mělo mít v sobě vtip.

T: Pracovala jsi s oslavama 100 let skautingu, v roce 2011?

R: Asi nějak jo, pamatuji si nějaké fotky, které jsou z té doby. Nějak asi jo, ale nepamatuji si to zcela přesně.

T: Pod některýma článkama bylo logo Evropské unie, nebo takové ty štítky. Byla to nějaká spolupráce, nebo využívání programu?

R: Byl to asi projekt napsaný na časopisy, ze kterých jsem nikdy neviděla ani korunu, ani časopis. A mojí povinností tam bylo umístit to logo. Se mi zdá, že souvisí, jak jsme se bavili o té cenzuře, to si myslím, že by se dít nemělo. V okamžiku, kdy píšu projekt na časopis, který někdo dělá trochu externě, tak by měl být součástí v té rovině, že o tom ví a ně že dostane zadání tohle tam otiskni.

T: Na dalšího šéfredaktora bylo vypsané výběrové řízení. Mohla jsi to nějak ovlivnit? Byla jsi v komisi nějak?

R: Já jsem byla v komisi a vlastně jsem ji výrazným slovem vybírala. Rozhodovalo se pak mezi dvěma lidma a bylo to na mně zodpovědnost vybrat dobře.

T: Byla příloha Semínka, kterou Evička zrušila, ale říkala, že na ně nějak myslela. Existovala za tebe Semínka, nebo to upadlo?

R: To prostě už nebylo.

T: Můžeš mi ještě upřesnit vztah k penězům? Ostatní lidi byli, dřív Evička ta byla taky na vejšce, ale jako by finanční stránku časopisu nebrala vážně, nebo se jí nezaobírala. U tebe mám pocit, že dost.

R: Já jsem, zřejmě Evička byla nějak podporovaná od rodiny, to je teda domněnka, ale já od rodiny podporovaná nebyla musela jsem si na bydlení a na všechno vydělat sama. A prostě pro mě to není alfa a omega ty peníze, ale problematické to bylo, že to zabírá nemalou část volného času, kvůli které nemůžeš mít plnohodnotnou brigádu. Pamatuji si, že jsem jednou jela za Fredem z Brna a říkala jsem, že to buď budu dělat dál, ale potřebuji víc peněz, nebo to přestanu dělat abych mohla mít jinou práci, abych víc peněz. Určitě je v pohodě, aby to někdo dělal dobrovolnicky celý, ale jakoby ten člen musí být zajištěný z jiných zdrojů.

- **Jana Karasová, skautskou přezdívku Kami, 7. ledna 2021, platforma Zoom**

(R: Jana Karasová)

T: Ty se někde psaná jako Kami a někde jako Karni.

R: Karni ne, možná jsi na mě narazil jako Jainu, ale já vlastně já mám od nás ze střediska přezdívku a všude v Kmenu jsem psaná jako Kami. Zároveň jsem na kurzu Rovelu a shodou okolností většina lidí mě zná jako Jainu.

T: Jo aha, tak to jenom překlep tam, já jsem totiž tam četla jako Karni. No dobře, takže Kami jsi. se dobře, tak jo můžeme začít. Jaké jsem měla zkušenosti žurnalistikou předtím, než se vzala to místo toho šéfredaktora

R: Já jsem byla jsem na konci druháku na bakaláře za žurnalistice v Olomouci.

T: A jaká byla tvoje pozice a náplň činnosti ve skautu předchozím období předtím šéfredaktorováním?

R: To je trochu složitější, protože ten rok, co jsem se hlásila jsem dělala jsem docela dávno v září 2013 znamená, že to bylo... Tak ještě musím být dopočítat, jak byly ty roky 2010, 2011 jsem byla v prváku, 11,12 na Erasmu a potom už bylo teda 12,13. Jo? No teď až ten, co jsem vlastně začala, protože já jsem to výběrko bylo někde na jaře 2013. Ten

školní rok 2012/2013, tak jsem byla vedoucí vlčat u nás ve středisku a zároveň jsem dělala vůdcáky. Od toho začátku března 2013. No a předtím jsem vlastně ve skautu ve středisku skoro nic nedělala a ani jsem nebyla nějak ve spojení a no v podstatě a od konce gymplu, což bylo 2010, a předtím ještě tak jako čtyři roky jsem taky vlastně ve středisku nic moc nějak měla na starosti pořádání sbírek, jako postavme školu v Africe, Velikonoční kuře, a tak a potom vlastně někdy okolo toho roku 2015, tak jsem vedla po spoluvedla družinu světlušek a připravovala jsem jako vedoucí den tábor.

T: proč jsem přijala a ten post z toho šéfredaktora, proč ses tam přihlásila?

R: Jsem chtěla dělat něco v médiích. Já jsem totiž studovala dvě školy – mezinárodní rozvojová studia a žurnalistiku, jako dva jednoobory, a s rozvojovkou jsem byla rok předtím na Erasmu a vracela na tu žurnu a já nevím, jak jsi to teď, ale my jsme měli ten druhý ročník takový hodně praktický se týče té novinářské stánky a je jak jsem... no ne, že bych byla nerozhodnutá, ale já jsem vždycky směřovalo trošku víc, k té rozvojovce a na tu žurnalistiku jsem se nějak dostala a tak, ale potom roku na Erasmu jsem přijela a zpátky a už jsem si říkala, že bych chtěla tu žurnalistiku chtěla udělat víc a prakticky a asi nějaké pozici kam jsem myslela, že bych se mohla dostat, tak jsem se hlásila a to byla jedna z nich.

T: Jak dlouho jsi odhadovala, že tu pozici budeš zastávat.

R: Neodhadovala, nebo jako určitě jsem počítala s tím, že to nebude na rok, to by mi přišlo nefér, ale nedokázala jsem jako říct přesněji delší dobu než dva roky.

T: Proč jsi tu funkci teda pak předala dál?

R: Protože jsem po dvou letech odešla studovat do zahraničí. A ještě jeden rok, co jsem byla v zahraničí studovat, tak jsem ještě tu funkci zastávala, ale vlastně to bylo hodně nekomfortní a další rok potom musela psát diplomku. A už by to bylo hodně náročné.

T: Kterými časopise nebo médii ses inspirovala pro tvorbu Kmene?

R: No, to je těžký jakoby třeba podvědomě, a já teď nevím, jestli už v té době vycházel Reportér a Respekt, možná typem těch článků, jako možná trochu The Economist. Ale jako ta inspirace byla hodně volná, spíš neřekla, že to bylo konkrétně těmi médii, ale spíš tím featurovaným stylem psaním, reportážním, takhle no.

T: Dobře a jakým způsobem se vedle redakci?

R: co by tě konkrétně zajímalo?

T: Jak ty to vnímáš?

R: No a teď bude hodně vzpomínat. Tak hlavně po mailu...

T: Jakým způsobem. Jako lidi jsou před tebou většinou říkali, že autoritářsky, nebo že to bylo hodně na nich, nebo takhle jo?

R: Já jsem se snažila respektovat, že jsou to dobrovolníci a vlastně, ale zároveň... jsem k tomu přistupovala jako k práci s dobrovolníky. Což má svoje specifika, že to nejsou zaměstnanci, kromě teda těch dalších, kteří byli, jako grafička a tak, od které jsem potom očekávala, že to na čem se domluvíme, tak platí, že můžu mít na ně vyšší nároky, co se týče deadlajnů a tak, takže jsem u těch dobrovolníků vždycky se snažila hledat nějaký způsob dohody a vždycky mi záleželo na tom, co pro ně ty věci, co budou dělat nějakým způsobem jako možnost, jak se seberealizovat nebo rozvíjet, něco co oni chtějí a tak a zároveň jsem samozřejmě chtěla, aby ten časopis měl nějakou kvalitu. Ale to potom už bylo na mně, zajistit, posunout ty texty, skládat ten časopis, tak aby ta kvalita byla dostatečná. A co se týče práce s tou redakcí, tak já jsem se vždycky snažila hledat nějaké průsečíky toho, co ti lidé chtějí dělat. Kdyby si chtěli posunout, třeba je in, třeba i něco nabídnout, jestli byste chtěli zkusit zvládnout to, a tak s tím jaké cíle jsme měli naplňovat. A co jsme vnímali jako nějakou potřebu toho hnutí.

T: Volba témat a rubrik. Podle čeho jsi volila jednotlivá témata?

R: To jsme dělali dohromady, vždycky jsme měli nějaký brainstorming, jaká témata by se mohly promítnout a pak jsme o nich hlasovali a třeba si nejsem jistá, že jsme nedělali i nějakou jako anketu mezi více lidmi, co by je zajímalo, tím si ale nejsem jistá.

T: Myslím, že jste tam něco takového měli a o tom úvodníku jednom, že jste se ptali.

R: Asi jo no, takže jsme x se snažili shromáždit nějaká témata a podle toho vybírat témata, to je hlavní, ale zároveň. Jo a potom se týče těch rubrik. Tak vycházely z cílů, které byly zadané.

T: A ta témata jste si zvolili jako redakce, nebo tam byl třeba i od TDC, nebo Oboru?

R: Nene, takhle já jsem z Odboru spolupracovala s Ivankou, ale do tady těchto věcí nám vůbec nezasahovali a TDC absolutně ne. To poslední slovo u tématu jsem měla já a myslím, bylo to tak, že nám ještě pak schvalovali návrh toho, jak to má vypadat, ale jako to bylo v podstatě jenom formální. Možná nám to schvalovala, já si myslím, že Ivanka.

T: Každé to dělá každý to číslo nebo téma?

R: To bych se musela podívat. Ivanka byla člověk, který poskytoval potom nějakou jako zpětnou vazbu hodnocení Kmene, který dělala. Já myslím, že teda hodnotila, ale to byl velmi jednoduché. Ivanka byla člověk v Roverském odboru, která měla na starost Kmen jako časopis. A určitě nám hodnotila každé číslo, jako za celý ten ročník a hodnotila na něm teda, jaké bylo téma, co se povedlo, jak na tom bylo číslo graficky a co se nepovedl. A potom ještě hodnotila to z hlediska cílů a to tak, že ty jednotlivé texty, které jsme tam měli, tak se podívala, které ty cíle splňuje a napsala kolik textu, který ve které rubrice splňuje.

T: A ona to hodnotila za sebe, nebo měla nějaké průzkumy od čtenářů nebo tak?

R: Podle sebe. Jo a potom se týče těch cílů. My jsme vždycky dostali na začátku tabulku, jaké cíle by ten časopis, nebo ten ročník měl splňovat. Myslíš, že na konci se ještě vždycky vyhodnotilo celkově, jestli jsme to splnili nebo ne. No, ale to byly vlastně jako velmi obecné cíle. Moc se neměnily. Myslím, že Ivanka jen jako, já jsem případně třeba i navrhla, jak se podle mě, měly změnit pro příští ročník. Navrhoval je Roverský odbor Výkonné radě a Výkonná rada nebo Náčelnictvo to potom finálně schvalovali, ale šlo jen o formalitu, která byla velmi podobná. No a já si myslím, že jsem teda potom nějakým způsobem jako možná navrhla, jak bude, jak tam bude další ročník vypadat, ale nic jako velmi... Že by mi spíš jako asi říkali, jakým způsobem, co by tam co by mohli třeba nabídnout a tak. Já jenom vím, že podle mě po prvním ročníku, co jsem to vedla, což bylo 17. Já se podívám se tam pak přibylo. Tak mi to potom přidávali jednu rubriku, sekci, která se jmenuje Čekatelská a potom měli poradu se všemi šéfredaktory časopisů a dívali jsme se, jestli se můžeme doplňovat, inspirovat a tak. Jsme se bavili s Kátou, která v té době vedla Skauting, jak a co oni tam dávají a co my tam dáváme. Jsme zjistili, že v žádném časopise nejsou metodické články věnované lidem, kteří jsou vlastně v roverském věku, mají už čekatelky, ještě nemají vůdcáky a dělají nějakou skautskou

činnost se znalostí těch čekatelů. No, takže jsem potom navrhovala, že by malé procento z těch cílů toho Kmene mohl být věnovaná právě tady té skupině lidí, kteří s největší pravděpodobností jsou ti, kteří budou číst Roverský kmen a případně k tomu ještě dostanou třeba Skauting, ale potom jako ty konkrétní věci, co se, my jsme to měli asi někde nějak vymyšlené.

T: K tomu se dostaneme v druhé části. Můžeme pokračovat v tom obecně. Jak jste řadili témata v časopise? Mělo to nějaký klíč, nebo?

T: My jsme ze začátku nějakým způsobem dané, jak to bude vypadat. každý ročník měl udělaný koncept, kde byly rozepsané rubriky. Každá rubrika měla nějakou svou charakteristiku, kterou. To jsem asi nějak rozvrhla já první sama, když jsem podávala ten projekt v tom výběru a potom a jsme taky trochu s tou redakcí to upravili, vždycky na začátku toho ročníku jsme něco přidali, upravili, změnili, pospojovali ty rubriky. A jinak byly zhruba stejné, vycházely zase z těch cílů a z té logiky, jak jsme já a zbytek redakce vnímali ty věci, jak a co nám přišlo důležité a že to odpovídalo tomu, co ty mladé lidi té době zajímalo. No a byla vždycky udělá na nějaká jako nějaký plán témat, které jsme se snažili naplnit. Já se teď dívám na ty soubory, tak očividně jsme měli i nějaký popis charakteristiky jednotlivých rubrik, co se do nich má zařazovat, jak mají vypadat.

T: Jaká témata pro tebe byla důležitá a jaká doplňující?

R: To je tak hodně konkrétně otázka, jaké témata byla důležitá a jaká doplňující. Jak se na to dívám, tak myslím, že ještě jednu věc jsme se snažili hodně zohlednit, a to je roverský program jako na designovaný, tak vlastně, aby alespoň část v časopisu rozvíjela témata toho roverského programu, takže jsme se věnovali jako rozvíjení oblasti – Rover je skaut, duchovní, a tak. K tomu jsme měli přizpůsobený, nejen ty rubriky, ale nějaké speciální prvky, které měly víc podporovat teda ten roverský program. Já jsem se snažila, abychom přinášeli témata, která jsou relevantní pro tu chvíli, jako zajímavá a zároveň vycházeli jsme z těch věcí, které jsou zajímavé pro nás a můžeme je dostatečně zajímavě zpracovat. Co se týče ještě, když se bavíme o tématech, tak nemyslíš tím jenom o tu rubriku Téma?

T: Myslím to obecně. Čím se plnily.

R: Pro každé číslo jsme měli dané jedno téma, ale nebylo to tak, že by celý ten časopis byl tematický, tam bylo několik stránek, kde to jedno téma rozebírala z více pohledů pro tom většinou rozhovor. Někdy se to téma i reflektovalo v těch dalších rubrikách, ale někdy vůbec ne. Vždycky ten časopis bude metodický, minimálně zčásti a pro mě bylo asi důležitý přinášet tam témata, která dávala možnost rozvíjet roving v Česku.

T: A dařilo se ti to?

R: Těžko říct, to se dost těžko měří s těmi možnostmi, které jsme měli. Myslím si, že potom ty metodické články sloužily jako podklad pro různé další roverské kurzy, nebo další materiály, které vznikly v rámci Roverského odboru a zároveň, se tam objevila nějaká dobrá praxe, to fungovalo. No a potom, když si jako vezmi k těm jednotlivým čtenářům, tak pro mě jako byly důležité témata takovou nějakou základní všeobecného Rozhledu, něco, co tě baví pro život a určitě jsme tam měli rubriku Svět kolem nás, což cestování tam bylo, protože to je atraktivní téma, protože to lidi rádi čtou a pak jsme tam měli nějakou, a to bylo podle mě, ještě předtím než vůbec vznikl Odbor skauti na zemi, nebo vůbec ten projekt, jsme tam měli rubriku zaměřenou na nějakou globální a lokální odpovědnost, udržitelnost. Já teda nedokážu úplně odpovědět, co mi přišlo nejdůležitější. Myslím, že vždycky jsem se to snažila dělat, tak aby se tam objevovala různorodá témata, aby si tam většina lidí aspoň něco našla, co je zaujme a pak si přečte něco, co ji není zas tak blízké, ale vlastně tím, že se střetávají s nějakým jiným pohledem, s nějakým jiným tématem, nebo s nějakým jiným názorem, tak se rozvíjely. Rozhodně jsem to neměla tak, že bych se tam snažila protlačovat nějaká konkrétní témata. Naopak jsem to tam snažila vytvářet nějakou rovnováhu v různorodosti témat, takže tam jako stěžejní rubrika Roving, která měla být jako metodická, odpovídat na to, co se děje uvnitř hnutí a ty ostatní rubriky už jsou trošinku více, aby zajímavé jenom pro skauty, takže vlastně potom ta další část v časopisu velké části měla obstát i mimo skautské prostředí.

T: Jak lehce šel časopis naplnit kvalitním obsahem?

R: No, jako moje rada Rajčeti, která byla si to pak po mně získala, tak byla, že si myslím, že klidně ten časopis unese zkrácení o několik stran, což se taky stalo. Ale že by to byl zásadní problém naplnit, jako témat jsme měli dostatek, problém byl někdy, že některé

věci nevyšly, tak jak to bylo naplánované. Ale někdy vypadl nějaký článek, takže jsem musela jiný prodlužovat. Ale zase to je vždycky takové vyjednávání, že ty dostaneš. Ty máš nějak teoreticky naplánovanou délku textu a někdy třeba pošle delší a byly texty, u kterých to nemělo smysl zkracovat, takže jsme měli i několikastránkové reportáže s velkýma fotkami, kde se na natáhly ty stránky, které třeba chyběly tím, že vypadl nějaký článek. Neměla jsem vyloženě, já jsem vždycky měla v záloze něco, co bych ještě byla schopná tam napsat já, že jsem si to chtěla napsat, ale nebyla jsem nikdy v situaci, že bych nakonec neměla co dát do toho časopisu pár dnů před uzávěrkou. Jako říct, že to bylo jednoduché, to není pravda, ale se počítá s tím, že to musí naplnit a měl už to potom strategie kdy věděl, že může něco protáhnout, když náhodou něco odpadne, někdy se stávalo, že to číslo bylo přeplněné, takže jsem musela zkracovat

T: Podle čeho jsi zaváděla nové rubriky a rušila staré?

R: Já jsem to asi moc nedělala, kromě teda toho, že jsme přidávali tu Čekatelskou, ale to bylo kvůli tomu, že když jsme se podívali na to, že za ty jsi hromadně tak jsme zjistili, že tam není metodická podpora pro tuto určitou věkovou skupinu a přišlo nám to vhodné a potom to potvrdila i Výkonná rada. Tak že kvůli tomu a potom jako co jsme různě třeba trošinku upravovali a byly různé sloupky, které bylo těžké někdy naplnit, nebo nám nepřišli, že jsou pro nás tak zajímavý tak jak bychom chtěli. Pak se třeba jako upravily nějaké specifické věci, my jsme měli nějakou spolupráci s Obrokem, který měl tu možnost generovat zajímavá témata, zajímavý obsah, takže nevymýšleli novou rubriku, jenom jsme jednu rubriku, takhle alokovali jednu rubriku na to, aby tam vznikala obsah ze strany Obroku. Trošilinku jsme něco změnili v názvu, ale to možná potom první prvním ročníku, kde se něco upravilo, ale podle té zkušenosti, podle té zkušenosti jsem viděla jako jak se co třeba jmenuje, nebo co to daří naplňovat, ale já si myslím, že tam zásadní změny nebyly a mezi druhým a třetím ročníkem, který jsem uvedla, tak skoro vůbec.

T: A oproti Julii?

R: Po prvním si nejsem jistá, tady nemám koncept toho ročníku, toho prvního. Takže já si to zkusím otevřít, abych si to trochu připomněla. Myslel jsem tam nějaký každý neudělala. No asi jsme vyhodili Tvoření.

T: Podoba redakce. Jakou mělo podobu mělo fungování redakce. Jaká byla její struktura?

R: Byla skupina lidí, kteří se na tom nějak podíleli. Jako byli lidi, kteří typicky psali určité věci spíš, ale neměla jsem to nějak rozdělené, možná jsem měla ze začátku snahu, to mít nějak víc jako strukturovaný a mít lidi, kteří jsou v těch jednotlivých rubrikách a tak, ale vlastně v konečném důsledku to tak nebylo. Bylo to spíš tak, že byl jako zkušenější lidi anebo lidí, kteří přispívají pravidelně a lidi, kteří přispávali míň a takový jako to je úplný jádro. Ještě se podívám, jak jsem to předávala Rajčeti, tak jsem nějak určitě dávala nějaký seznam lidí, kteří...

T: Měla jsi hodně nových lidí oproti Julii, nebo jsi zdělila?

R: Úplně na začátku se vlastně hodně změnila, protože jsem po Julii zas až tak moc lidí přecházelo ke mně, jenom menší část, takže jsem asi hodně ze začátku hledala lidi, kteří by to doplnili a tak. A myslím si, že jsem to tak jako doplňovala průběžně, takže jsem pak je i Rajčeti jako nepředala všechny lidi, ale někteří lidi, kteří začínali za mě potom třeba pokračovali dál. A teď já si nejsem úplně jistá, ale ty tvoříš teď ten časopis s Týnou?

T: Ano.

R: No tak podle mě, začínala ještě za mě, takže tam jako byli lidi, kteří takhle dlouhodobě přešli. Ale jako možná i někde našla.

T: Oni prý existují nějaký zápisky, které už jsou od Evičky, ještě před Julii, ale který jako zdělila nějaký materiál, že jsou.

R: Jako že bych si třeba že bych měla seznam jako lidí v té to poznáš podle toho, kdo je napsaný u čísla, ale...

T: Kolik jsem tedy měla k dispozici členům a jaký byly jejich zkušenosti?

R: Já si to schválně otevřu. A kolik nás tam bylo napsané na začátku, na začátku nás tam bylo 16, je to možný. Jako já jsem měla ještě k ruce editorku Shamanku, ale já jsem byla taky spousta... Ona byla taková jako pomocná editorka, pak jsem měla zhruba těch 10 až 12 lidí v redakci, plus dvě korektorky a teda jednu grafičku. No a když se teda podívám na ten poslední ročník, tak kolik nás tam bylo? No tak zhruba asi stále nás bylo stejně,

jako těch 12-13. My se vždycky bude hodně namíchaní. Na posledním čísle dokonce bylo 15 lidí, jo, tak tam a jestli asi hodně přizpůsobovala tomu, kdo toho kolik zvládl napsat. A byli tam lidi, kteří tam byli snad jako od začátku. Jako třeba Marťa Babijová nebo Šamanka, která už přišla jako fakt dlouhodobě, pak tam byli lidi, kteří si tak jako různě přidávali. A jako jejich zkušenosti, ale to bylo fakt různorodý. Byly tam lidi, kteří už dlouhodobě psali pro Kmen předtím, byli s medicí, kteří studovali medicínu. Byli tam lidi, kteří dělali žurnalistiku, nebo je bavilo psaní. Byli tam roveři, kteří začínali s rovingem, bylo jim třeba 15-16. No, jako absolutně různorodý.

T: Ještě k té struktuře, třeba vídali jste se nějak, nebo to všechno bylo online?

R: Ty první dva roky jsem se snažila, abychom se sešli, jako scházíme se v menším počtu, někde se nepodařilo se sejít. Měli jsme několik setkání přespávacích a potom ten poslední rok to pro mě bylo absolutně nereálné.

T: Julie ta měla přímo fyzicky porady, že nahnala všechny lidi do Prahy, nebo skoro všechno.

R: Já jsem se o to taky snažila, ale jako my jsme mívali porady minimálně na začátku toho ročníku a třeba jsme se sešli jenom čtyři nebo tak. Já jsem se snažila, já jsem nebyla z Prahy, takže jsem se snažila. Takže bych ti neřekla, kolik jsme těch porad měli a pak možná i nějaké online porady, kdy jsem byla už ten rok pryč, ale naprostá většina toho, jako určitě na začátku, když jsme ten ročník dávali dohromady, tak minimálně část redakce byla na fyzické poradě, před každým číslem pak už ne, možná jsme měli jako myslím si, že ty počet těch fyzických porad se snižoval s přibývajícím ročníkem.

T: Využívala si externisty pro psaní článků?

R: Jo, třeba jsme oslovovali různé kurzy, nebo nám někdo napsal, že by se chtěl podělit s nějakou zkušeností a organizátoři akcí, lidi z toho Obroku třeba, jednotlivé kmeny. Vlastně když bylo takové specifické téma, lidi, kteří byli někde na cestách, a tak, to byly typické rubriky, které jsme pokrývali z externistů a někteří potom třeba přicházeli do redakce.

T: Fungovala nějak podpora ze strany staré šéfredaktorky?

R: No, moc ne, protože Julie byla těhotná, takže vlastně hodně rychle se potřebovala toho časopisu „zbavit“, začátku jsme se potkávali. Nicméně já jsem na začátku dělal editora Šík. Chci tím, že ona mě trošku jako kdyby zaučovala do toho, aby to potom mé editorování bylo dobré. První číslo se mnou dělala. To společně, druhé číslo bylo zrovna v té době tedy rodila, takže mi pak. Šík je Václav Zeman, manžel Julie, on asi vede dál Skautský svět.

T: Jak vypadala komunikace mezi členy, jaké platformy jste používali?

R: Email a Google disk.

T: Jaké nástroje pro tvorbu článku?

R: Co tím myslíš?

T: v čem jste psali ty články?

R: Mi to posílali ve Wordu, někdy potom asi jsme si to sdíleli na Google disku a tam jsme to upravovali. Myslím si, že až později, protože na začátku to asi ještě úplně nešlo, nefungovalo a on ani nebyl na začátku skautský email, takže až potom, co byl skautský email, tak nějak takže a pak to asi záleží. Já jsem promluvila s některými lidmi, kteří to chtěli upravovat, tak jsme to měli asi online, to bylo potom jednodušší. Ale většinou jsme si posílali verze přes Word a ten jsme měli v režimu úprav a něco. Ze začátku jsme se snažili používat FTP, ale úplně nefungovalo a potom jsme přešli na ten Google Disk. No, možná se i Dropbox, ale ten fungoval.

T: Pracovala si s nováčky?

R: Tak jako nějak individuálně. Vždycky jsem se s ním a psala co by chtěli dělat nebo jsem se s nimi potkala, zavolala a snažila jsem se vždycky ze začátku jim dávat nějakou zpětnou vazbu, domlouvat se. Jsem samozřejmě napsala těm ostatním, jakože tady máme někoho nového. A kdesi cosi, ale tím, jakože jsme se neselekávali pravidelně, nebo takové, že přijdeš do práce a pracuješ tam v té jedné redakci tak jako ani ostatní asi neměli úplně nějaký takový pocit z toho, že nutně potřebují poznat každého nového člověka.

T: A nazvala bys ten svůj tým lidí redakce? Protože předchozí šéfredaktorka ho tak nenazývala? Protože to tak necítila.

R: Pane jo, jako já jsem to nazývala redakcí. Byla to naprosto specifická, ale pro mě tým lidí, kteří vytváří časopis je nějaká redakce. Je to úplně něco jiného, než když jsi v médiích, které mají svojí fyzickou redakci a tak. Jenomže v dnešní době, to je jako... Ano, já docházím do práce, ale pak je spousta lidí, kteří teď nemůžou jít do té fyzické redakce, a přesto pracují na dálku, a tak stáhle je to redakce, no, takže pro mě to byla redakce. Je to naprosto specifická tím, že jsou to dobrovolníci tím, že to dvouměsíční a ale jo.

T: Zásahy nadřízený. Omezovala tě nějak organizace v činnosti, fungovala nějak cenzura?

R: Jeden článek nevyšel, ale ten byl jako velmi takový kontroverzní, u kterého jsem se vlastně já vyžádala. Byl to článek o pedofilech, o lidech, kteří mají pedofilii a působení dětských organizacích.

T: A proč ti to přišlo jako přes čáru?

R: Protože jako v té době jsme otiskli článek o transskautovi, jak se v té době má. Jak je teď bezpečnost a ochrana dětí Junáku a vůbec jako přístup, tak to v Junáku vůbec nebylo a vlastně ani ve společnosti to bylo trochu jinak vnímané, to téma. A jako proč to nakonec nevyšlo, tak bylo... Takže já teď tak jako spíš uvažuji o tom, to i bylo tím, že já jsem v té době jsem nebyla ještě tak editorsky jistá a informačně jistá tím, že ten článek jako tedy bychom otiskli a tím, že to bude specifický rozhovor, takže tam nebudou informace, které by mohly být nějakým způsobem zavádějí a zároveň, že ta organizace bude moc s tím nějak jako pracovat, že to bude pro ní přínosem a já jsem si za tím nestála natolik, abych mohla ho otisknout a říct: jako já si myslím, že ten text v téhle podobě do toho časopisu patří, na rozdíl od jiných článků, které mohly být kontroverzní nebo mohly z nějakého společenského hlediska jako mít nějaký jiný názor jako protireakci.

T: Byl to ještě nějaký jiný článek, než rozhovor s tím Rexem?

R: Jako myslím si, že třeba od té skautské pomoci uprchlíkům, v té době. Když vyšla metodika Lidé v pohybu. Což vyšla až potom, ale kdyby ta reakce ani té skautské skupiny nebyla cílem prezentovat lidi, kteří pomáhají uprchlíkům na Balkáně je vlastně jako dobrý příklad, určitě jako s tím část lidí nesouhlasila.

T: Já myslím, že jako právě tady u těch článků mi přijde, že se někdo mohl dívat jako na kontroverzní, ale jinak si taky žádné nevybavím, kde bych měl nějaké otazníky.

R: Jako my jsme tam potom měli prostory, které byly jen, aby prezentovali své názory a vždycky jsem dávala pozor, aby tam nebylo něco prezentované jako fakt. Když potom někdo psal článek autorsky a prezentoval něco, jakože tohle je fakt, ale podle mě to jako nebyl fakt, a tak jsem ho uvozovkách nutila, aby to prezentoval jako svůj názor, nebo aby to ozdrojoval, aby mi napsal větu: A bylo tam 150 lidí a třeba na nějaké demonstraci a já jsem mu řekla jako jak to víš? On řekl. No já jsem to odhadl a říkám. No, dobře, tak tam napíše, že podle mě. A tohle nebylo úplně jako příklad toho, co se stalo. Jako my jsme tam potom třeba měli ještě jeden rozhovor. Ona je holka z Teplic, muslimka, a hodně pracovala na tom, aby komunikovala mezi lázeňskými hosty a obyvateli Teplic nějaká pravidla. A pak jsme tam měli i jako i nějaké další rozhovory, takhle s lidmi té zahraničí, tak myslím si, že tak ještě tohle.

R: A ta organizace. Omezovala tě nějak ta organizace jako samotná? Protože co teď mi říkáš, mi přijde, že ty jako šéfredaktorka jsi to omezovala. Organizace jako Roverský odbor, TDC, Výkonnou, Náčelnictvo a takhle.

R: Já jsem se necítila nějakým způsobem... Jasně cítila žádnou kontrolu se týče TDC, vlastně já jsem měla celou dobu dost pocit, že Fredovi, ředitelovi, je naprosto jedno, co v tom dopise vychází.

T: A Ifanka? Ta byla koordinátor skautských časopisů?

R: Ona nebyla koordinátor časopisů, ale jenom Roverského kmene z Roverského odboru. Jako Ifanka vlastně k tomu neměla vůbec žádné poznámky, které, ona mi spíš podávala zpětnou vazbu a absolutně nic jako neříkala, co by tam mělo být, co by tam nemělo být, jako dávala nějaký svůj názor, ale zároveň jako tím já, jak jsem neměla pocit, že bychom měli by mi nějakou omezování nebo že bychom byli nějak určovaní, tou s organizací a vlastně tak to mohlo být i kvůli tomu, že co jsme publikovali, tak bylo v nějakém jako obecném v souladu s těmi lidmi, kteří tyto jinak mohli nějak kontrolovat, cenzurovat, nebo usměrňovat a zároveň, ale já jsem ten časopis nechtěla dělat jenom tak, že by to jako byl nějaký jako informační plátek toho vedení vůči členům, ale jako myslím si, že to nejde úplně. Neměli jsme žádné prostředky na to, abychom mohli dělat jako nějakou

kontrolu vedení a neotevírají jsme tam žádné kauzy nebyl. Nebabrali jsme se v nějaký číslech něco takového absolutně. A to by šlo dělat jo, ale to by musel dělat člověk, který už má nějakou jinou zkušenost, ale jako vždycky jsme tam měli jenom takový to ptejme se i na nějaké kontroverznější otázky, zdrojujeme si to sami ty články, nepřepisujeme to, co nám oni pošlou, ale berme to jako jeden zdroj.

T: a oni se teda myslíš ti nadřízení? Musela jsi někdy řešit nějaké větší konflikt?

R: Někjaký konflikt, jako myslíš konflikt s tou organizací?

T: Nebo třeba nějaký jako nespokojený čtenář?

R: Někdo občas napsal, že se mu něco nelíbí, ale bylo to naprosto minimální.

T: Ted' nemyslím, že ti někdo psal, že ten článek se mi nelíbil, ale spíše jako konflikt něco jako fakt většího.

R: Ne.

T: Dobře. Do jaké míry byla redakce nezávislá?

R: Na čem?

T: Na organizaci. Nebo obecně, jak to cítíš?

R: Jako já si myslím, že je naprosto, jediná věc, ve které jsme byli navázání na tu organizaci bylo to, že ona nám dávala cíle toho časopisu. Jenomže ty cíle byly tak obecné, že pokud nikdo v té organizaci neměl pocit, že by se tam měl objevit nějaký jako konkrétní názor nebo tak, nebo že by se tam něco ne mělo objevit. Což mně se teda jako nestalo, že by za mnou někdo přišel a začal mi říkat tady tenhle článek by tam určitě měl být a tady tohle nepiš, to jsi mi nestalo. Tak vlastně my jsme si mohli v rámci těch cílů dělat v podstatě, co jsme chtěli.

T: Od Julie jsi nějaký názor tady na to nezískala? Ona totiž na to dost nadávala, nebo nebyla spokojená.

R: Ale já nevím, jestli se ty cíle nějak nezměnily, nebo jestli se nezměnila potom nějaká jako jich kontrola. Je teda ještě možné, že v prvním ročníku tam zrovna nebyla Ifanka, ale někdo jiný, ale nevím. Já teda nevím, jaké jsou ty současné. Tak strategické cíle toho

Kmene, jako časopisu, byly: časopis vede k osobnímu rozvoji roverů a rangers, časopis podporuje efektivitu skautských nástrojů pro rovery a rangers, časopis poskytuje metodickou podporu a časopis podporuje pocit sounáležitosti se skautským hnutím. A jako já osobně se strategickými cíli nemám problém, protože pokud někdo řekne, podporovat všestranný osobní rozvoj, aktivní činnost, aktivní přístup, ukazovat jako různé cesty v osobní oblasti, osobního rozvoje a podporovat promítání jako skautský hodnot do každodenního života, tak jako já nemám, co proti tomu namítat, jako hodnotově. A zároveň budovat odpovědnost za rozvoj a budoucnost Junáka, tak představovat skautské hnutí jako zajímavé s atraktivní komunitou, jako já jsem si to vždycky překládala zároveň tím, že to neznamená, že nemůžeš být v tom, co se děje v tom skautingu, kritický, takže já s těmi cíli jsem jako žádný problém neměla a dost možná kdybychom cíle toho časopisu stanovali jako my sami, tak vlastně asi dojdeme ke stejným nebo podobným cílům.

T: Omezovala tě nějak inzerce při práci?

R: No, jako naprosto technicky. Já jsem se nikdy, možná tam byly nějaké adventorialy, a to bylo vždycky označené a bylo jich minimum a zároveň my jsme nikdy...

T: Myslíš jako články, které byly reklama?

R: Já bych si musela vůbec projít ty čísla, jestli jsme tam nějaký případ měli, ale já jsem měla zadaný, jak ta inzerce bude veliká a musela jsem to nějak narvat do toho, takže o to šlo. Jenom o to technicky si to rozkládat tak, aby to nenarušilo to flow těch článků a taky co se týče obsahu. Tak o to šlo absolutně mimo mě. Tak jak to, podle mě, chodí naprosto v běžných redakcích, kdy ta redakce může mít nějaké hodnoty, nebo teda chtít, mediální dům prodává reklamní prostor a můžeme mít nějaké své zásady pro koho ten reklamní prostor neprodává, já jsem asi, podle mě, věděla, co jsou to za firmy a možná, když jsme napsali o outdoorových věcech a věděla jsem to předem, že jsem to věděla, když jsme to psali dřív. Pak jsem jenom dostala informaci, ale bude tam jedna reklama celostránková, 2 reklamy na půl stránku v a pak šest třetinek, jedna na výšku a zbytek na šířku a já už jsem si to v tom plánu jen rozvrhla pak jsem dostala ten balík pro grafičku, která to tam nasázela, no a já jsem ani nerozhodla, to jsem nechávala na grafičce, na které straně, která reklama bude. Tam jsem neříkala vůbec tady na stranu 5, dej tohle a

k tomuto článku to. Maximálně jsem řekla prohodíme tady tyhle, protože mi to nepřišlo hezký barevně a možná jsem dávala vědět Fredovi dopředu, že budeme psát článek o nějaké z outdoorových značek, podmínkách při výrobě a tak. On se mě asi ptal jako jaký bude obsah, jestli může nabídnout někomu prostor, takže jsme psali o outdoorových věcech, sportech, nebo nějakém cestování, tak jako to nabízel těm firmám, ale jakože bych dostala nějaký požadavek opačného rázu, tady tuhle reklamu na deskové hry umístí tam k tomu o deskových hrách, si absolutně nevzpomínám.

T: Té reklamy bylo akorát, moc, nebo málo?

R: Nebo to vůbec neřešila, jako nepřišlo mi, že by to tam moc, to asi ne. Neřešila jsem to. Byla doba, kdy jí bylo víc, před prázdninami, a tak typické to dávalo smysl, ale jako s inzercí je to složité, no, jako když můžeš mi jít můžeš dělat médium bez inzerce, ale musíš potom zaplatit ten čtenář. Takže to jsem brala jako nějakou danost. A šlo to dost mimo mě v tom, jak to ... Jasně, kdyby se mi najednou zvýšilo množství inzertních stran, někdy se stalo, že tam byla více celostránek a vlastně taky mně to nějak nevadilo, někdy to bylo naopak, že jsem byla ráda, že mi přišla o 1 celostranu navíc, protože ten obsah nějak vypadl. Kdyby byla polovina času inzerce, nebo dole musela být na každé stránce, tak jasně, to už je divný. Ale jako já ještě vím, že jednu věc, kterou jsme občas dělali, že když byly 3 třetinkové inzerce, že jsme to dali na jednu stranu. Ale možná, že jsem řešila nějaké konkrétní případy, ale nic takového, co by mi uvízlo v paměti, že by mě napadlo, že to byl nějaký problém.

T: Bylo teda něco, kromě těch pedofilů, ještě nějaké téma, které jsi odmítla, nebo které jsi nevytiskla?

R: Neotiskli jsme všechny témata, která jsme měli vymyšlené, ale kvůli tomu, že jsme neměli člověka, kdo by to zpracoval nebo jsme třeba měli nějaké články od někoho, ale nebyly dostatečně kvalitní, aby se daly otisknout a ten člověk, nebyl ochotný to upravit, tak abych já za tím mohla stát, tak to se asi jako v jednotkách případů mohlo stát, ale jinak jako, co jsme chtěli... A to si myslím, že jsme měli zajímavé obsahy, protože měli jsme něco ze syrských uprchlických tábořích na tureckých hranicích Spíš, že bychom něco neotiskli kvůli tomu, že bych to odmítla, tak bylo tak spíš, si myslím, že byly věci, které by byly zajímavé otisknout, ale ta kapacita nebyla na to, je dostatečně pokrýt a

udělat z toho ten text. Mít víc takových zajímavých zahraničních reportáží by bylo super, které ukazují na nějak jako problémy i trochu z jiného hlediska a jsou fakt jako z místa. A měli jsme něco o migraci a tenkrát ještě nevládl Trump, takže to nebo takhle velké téma,

T: Ale článek o migraci mezi Mexikem a USA a taky jsme měli.

R: No jo jasně, no, ale v té době to téma znělo jinak než dnešní době. Já jsem samozřejmě vždycky hledala tady tyhle věci, které jsou z míst, kde se ti lidi nedostanou, jsou o tématech, které se v mainstreamu neobjevují a kde my jim můžeme dát třeba větší prostor, ale myslím si, že jich tam mohlo být víc, ale zároveň jak kdyby dostat se k těm tématu na mít lidi, kteří to napíšu pro tebe jako zadarmo. Já jsem třeba se vždycky snažila, aby věci, které se dají pokrývat z terénu, aby se pokrývaly z terénu. Aby když píšeme o nějaké akci, tak aby tam byl někdo, kdo na té akci skutečně byl, aby ten člověk přijel s tím, že o tom bude psát článek a ptal se lidí, kteří tam jsou, jak se jim to líbí, aby to byla reportáž, aby to nebyl zápis z kroniky, ale to nešlo vždycky.

T: A třeba peníze nebyl to problém.

R: Jakože my jsme měli nějaký minimální rozpočet na cestáky, jasně, že kdyby člověk měl nějaký jiný rozpočet, jenomže to by potom ti lidi nemohli být dobrovolníci. Já, kdybych měla zaměstnance, redaktory, tak jim můžu říct mnohem snáze, chci abys tady na tento den pracoval. Ale tady tohle tam jako úplně nebyla možnost, že by se dělalo. Já jsem si jako i tak jsem si vlastně vymohla nějaké zaměstnance uvozkách navíc, že jsem měla tu editorku a lidi, kteří pracovali, ale zároveň by to bylo těžké vybírat, jako mít teda některé redaktory jako zaměstnance, některé redaktory jako dobrovolníky. Ale jasně, když máš v momentě, kdy tu redakci uvozkách profesionalizuješ, to jsem se snažila, ale vždycky to byli jenom dobrovolníci a jestli tam byla možnost je jako nějak motivovat, a dát jim nějaké výhody a tak, ale když je někdo si jistý, že má nějaký standardní plat za to, že odpracuje, udělá nějaké úkoly, nebo nějaké hodiny, tak je to něco jiného, než když je dobrovolník, kterému za to dobrovolnictví, dáš nějakou výhodu. Dokážu si představit a myslím, že jsem o tom i uvažovala, že kdyby člověk měl zaměstnance, tak jim přikáže, jak mají to udělat a tady takhle jsem se vždycky snažila a jenom vyjednávat mezi těmi lidmi, jestli náhodou by někdo nebyl ochotný přece jenom to udělat.

T: Co si mám představit pod tím, že se snažila profesionalizovat redakci?

R: Že jsem chtěla, aby ty věci, které byly jako designovaná, aby to byly feature články, které dělali tím způsobem, že člověk si to vyzdrojuje sám, že si nesedne nepřečte si pět článků z jiných časopisů a neudělá z toho nějaký summary.

T: Jako nějak vést k té redakční práci, nebo novinářské práce jako vlastní?

R: Mě nejvíc bavilo a teď nám to jako. Jasně, když nám se nám podařilo sehnat člověka, který na to byl odborník, napsal nám článek, tak jsem neměla tu potřebu se ještě ptát dalších pěti odborníků, ale když to psal redaktor, tak jsem chtěla, aby on si ty věci ideálně zjišťoval od konkrétních lidí, aby tam byly citace. A když už tam nemohly být citace konkrétních lidí, tak aby se tam třeba uvedl ještě publikace, kterou někdo napsal. Klidně využijeme zahraniční zdroje a pokud je to možné, tak běžme do toho terénu a napišme tu věc na základě nějaké zkušenosti z terénu. Aby to nebyly jenom jako slohovky školní, napište na tohle téma, jo.

T: Dělala jsi už tehdy v Rozhlase?

R: Ne ne, ne, já tam dělám teď rok a vlastně.

T: Kolik bylo těch článků, který jako lidi posílali spontánně, že to lidi chtějí otisknout?

R: Málo, občas někdo. Anebo to určitě tak ani třeba, že bychom měli jednu na číslo to ne, jako někdo třeba napsal, že někde byl. Tak myslím, že ty cestovatelské články a články o akcích byly nejčastější, ale občas někdo poslal třeba článek úplně na nějaké jiné téma, jakože si tady napsal článek. Ale snad jako nikdy to nebyly články, které by se daly vzít a otisknout a potom jako záleží na tom člověku, jestli přistoupí to, že od toho, jak vypadá a jak bude otisknutý to možná bude hodně jiný, protože tam ta práce byla, anebo chtěl, aby se mu otiskl tenhle článek, ale už na něm nechce pracovat.

T: Jaký byl cíl časopisu pod tvým vedením?

R: No tak naplňovat ty strategické cíle toho, aby to byl časopis, který směřuje k osobnímu rozvoji, který poskytuje metodickou podporu. Pro mě jako bylo důležité, aby reagoval na současná témata, což u dvouměsíčníku nese omezení a aby to, aby to přinášelo, aby

otevřelo nějaké téma, se kterým se a možná ne úplně běžně ta cílovka, hlavně ta mladší cílovka, ve škole setkává.

T: Dařilo se ti ho naplňovat?

R: Jo, já si myslím, že jako jo, myslím si, že by to šlo dělat kvalitněji a myslím si, že kdybych to dělal a po nějaké jiné zkušenosti nebo tak, tak bych to asi dělala jinak. Ale myslím si, že to že určitě jsme neměli problém naplnit ty cíle, které tam byly dané z Výkonné rady, s tím vlastně jako nemám... Vždycky se nám podařilo to pokrýt, tak že bychom se tomu věnovali dostatečně do hloubky, nebo že bychom přinesli úžasný, nový pohled nebo tak, to ne. A co se týče jako těch mých nějakých ambicí, co jsem si dávala, nebo takové to, kam směřovat, mi to spíš a tak, tak si myslím, že se to podařilo naplnit jako v několika textech anebo sériích textů, nebo pokrytí témat, které se tam podařilo dostat a zpracovat. V mnoha věcech, když bych se na to podívala teď, tak bych řekla, tady jsme měli mít ještě druhou stranu, tady jsme se měli zeptat ještě tohoto.

T: Získávali jste zpětnou vazbu od čtenářů? Jak jste s ní pracovali?

R: Dělalí jsme si, našla jsem něco z roku 2014. Kde jsme měli jako nějakou zpětnou vazbu od čtenářů, kterou jsme si vyžádali, jako dotazník, zajímalo nás, jak moc čtou, co se líbí, jestli se k něčemu vrací pravidelně, jestli podle nich splňuje ty cíle. Myslím si, že jsme z velké části zjistili, že jako naplňujeme, a to co jsme chtěli, takže mi to asi jsme. Nejistili mít úplně zásadního a já si teda nejsem jistá, jestli pak nebyly i nějaké Skautské sondy, které se na ty časopisy ptaly, ale že to možná bylo i v nějaké době, kdy já jsem začínala. Člověk si to přečte a řekne si u věcí, které by ho nenapadly, tak si řekne, hele, to je super, u věcí, které nezvažoval, věci, které člověk zvažoval a věděl, že nejsou nějak reálné, tak přehodnotil, jako stále to není reálné a vidím to jako pozitivní, vyhodnotili, co jsme nemohli zrealizovat, co nebylo reálné. Já cítila, že tohle není jako argument, který by ten časopis posunul nějakým směrem, tak jsem si znovu komentovala. A pak jsem tu zpětnou vazbu v praxi nepromítla. No, ale pokud tam bylo zajímavé téma, pokud tam byla nějaká praktická věc, která si dala udělat, pokud tam bylo něco jako tady tohle častěji, nebo nápad na zajímavé lidi i pokud někdo napsal, že by si chtěl přečíst a tak, to bylo vítaný, protože ty vlastně se neustále se snažíš se hledat témata, která jsou neobvyklá, ty se

snažíš přijít s něčím, co ještě nebylo napsané a bylo to docela jedno je, ideální, co nebylo napsané i někde jinde v těch médiích.

T: A dařilo se ti to?

R: Naprosto minimálně samozřejmě ty nemáš úplně, ten přístup k tomu, k té každodenní jako práci, to nebyl ani ten šéfredaktor tu práci nedělá na full-time, to není práce na tom časopisu, není práce jako není to celý úvazek. To potom jak ovlivňuje, že ty se můžeš do té časopisu dávat. Ale jako jasně, my jsme přinesli věci, které jsem nikde neobjevily, nebo které se třeba zase objevovat později, jsme v prvním ročníku měli rozhovor s Adamem Ondrou, tenkrát ne že by byl neznámý, ale ten hype, který je okolo něho teď, ten nebyl... Jasně byly tam osobnosti, které teda byly zajímavé, ke kterým se nám podařilo dostat. Tematicky neříkám, jako zpracováním to mohl být více jako lepší, ale tematicky jsme přinesli v jednotlivostech věci, které se v médiích ještě v té době nebylo. No a potom třeba co se týče metodiky, protože vždycky metodická část toho v časopisu byla dost rozsáhlá, tak spíš si myslím, že se nám tam dařilo otevírat témata, která se třeba ještě do té doby jako nediskutovala a zvažovala se.

T: Vzpomeneš si na nějaké konkrétní?

R: Já si myslím, že jsme psali o práci se vztahy v kmeni, co že věc, která je teď jako je mnohem jako častější.

T: Ty vztahy myslíš to chození tam bylo? Byl boj mezi časopisy v organizaci?

R: Jako pro nás trochu né boj, ale tak jako srovnání se Skautingem, ale myslím si, že i kdyby na ten Kmen nikdy nebyl takový tlak, aby to byl vyloženě kvalitní metodický časopis, protože si myslím, že specifikum toho Kmene je, že to je časopis, který je trochu od roverů pro rovery, takže se tam, já jsem to tak jako vnímala, že já si můžu dovolit tam otisknout článek, který v uvozovkách je trochu méně kvalitní, ale má tu přidanou hodnotu, že psaný přímo tou věkovkou, která ho čte, že vlastně to, že ten člověk dostal tu příležitost na tom článku pracovat je stejně jako důležitá součást práce časopisu pro hnutí, jako to, že potom si ten článek někdo přečte. Což si myslím, že ty ostatní časopisy nemají, protože to je třeba Světýlka a do Skauta přispívají ty děcka, ale tvoří to vlastně lidi, kteří jsou starší než to cílovka, Skauting, sice tvoří velmi podobná cílovka, jenomže to je mnohem odbornější časopis. Kmen je časopis, který z největší části tvoří ti lidi, kteří

ho zároveň čtou, a proto ty, když tam máš v redakci šestnáctiletého rovera, který jako začíná, tak ho nějakým způsobem vedeš k tomu, aby se zlepšoval, jenomže je jasný, že ta kvalita těch jeho článků není úplně, pokud není nějak talentovaný nebo nemá jiné zkušenosti, tak bude na začátku horší a ty to jako šéfredaktor se snažíš trochu dohnat, posunout a tak. Ale jsem měla a některé články, které jsem překopala jako od A do Z. Nebyla jsem vlastně u nich podepsaná, ale někdo to byly jakoby moje díla. Některý věci ustoupíš, zvláště když to je třeba reportáž z akce, nebo když je si řekneš, že text mohl být kvalitnější, jenomže by byl méně autentický.

T: Jak jste rozhodovali o velkých změnách? Třeba vizuálů.

R: Já jsem změnu vizuálu dělala spíš, protože, a zpětně to vidím tak, že s tím jako když jsme se o tom bavili, tak mi to tak jako nadhodila Julie a ona asi měla trošilinku ne problém, ale když jsem byla v tom výběru, tak já jsem asi nebyla ta prioritní kandidátka. Je to tak, jestli?

T: Já právě myslím, že ne.

R: Já nevím, ještě tam byla Tlampa, podle mě. Já nevím, kdo všechno tam byl potom v tom konečném.

T: To mně říkala tak, že právě jako bojoval větší míře za tebe, teda to taky teda nekecám.

R: To nevádí. No, každopádně nebo tak, já jsem se s ní o tom tak otevřeně v té době nebavila. Anebo to mohlo být i s tím, že i kdybych chtěla, aby ten předěl mezi tím starým a novým šéfredaktorem byl prostě jasný. Takže já jsem taky nějakým způsobem i jako doporučila, abych ten vizuál změnila hned na začátku. A to byla jedna z těch prvních věcí, kterou jsem já dělala a já, když jsem potom Rajčeti předávala.

T: Ty jsi ten vizuál změnila v 17, v 18 nový a v 19 jsi měla ještě nový, který vlastně doteď.

R: No úplně ne, protože já jsem v 19 změnila jenom tu titulní stránku, jen ten cover. Já jsem nebyla spokojená s tím, jak zvládla navrhnout tu úvodní stránku, ten cover, ale vlastně v té době, tak já jsem neměla takové jako kontakty, abych si to byla schopná dělat jako jinak.

T: A s těma věcmi jsi nechodila na TDC nebo tak?

R: Ona tam nebyla žádná podpora z toho, já jsem to konzultovala s těma lidmi a vlastně i tenkrát s Lupenem, který třeba pak dělal jako jiné grafické věci a tak, ale vlastně. Já až potom jsem si teda prosadila, že to bude dělat jiný grafik, kterého jsem si sama našla, takže vlastně ten vnitřek, tu sazbu, dělá jako stejná grafička, ale cover jiný grafik mi dělal. Jinak asi proto ta změna byla možná.

T: Takže tobě ten vnitřek dělala Jitka, ale titulní stranu ti dělal ještě jiný grafik, který není uvedený?

R: Podle mě je uvedený, jako že dělá tu titulku. Já jsem 19. ročníku potom jo.

T: Jojo, Lukáš Němec. A to Jitce nevadilo, že někdo jiný dělá cover?

R: Já jsem to tak chtěla, ale ne, protože ona se s tou obálkou dost, když jsme měnili tu grafiku, tak se z toho obálkou dotýkala. No a my jsme teda po tom prvním ročníku ještě změnili jednu věc. A to že jsme udělali menší font nadpisu, protože vymýšlet nadpisy na ten obrovský fond to bylo úplně hrozný ale já každopádně potom Rajčeti doporučovala, aby neměnila úplně zásadně hned tu grafiku, protože z mé zkušenosti, člověk a my se po prvním ročníku měli nějaké změny, protože když si to člověk teprve omakal a zjistili, jak to funguje v praxi, tak dokázal dát grafičce to dobré zadání, jo. A s tím, že já jsem měla nějakou představu, co tam potřebuju v té grafice a ono se tam musely udělat nějaké změny, oproti té Julii, ale tím, že jsem dělala úplně nový styl, ale zároveň jsem ještě jako neznala přesně ty potřeby toho časopisu tak si myslím, že ta grafika nebyla zas až, ten layout, tak super kvalitní, jako by mohl být, kdyby se to dělalo znovu, ale tam samozřejmě potom bylo limit toho, že jsem z finančních důvodů nemohla zase zadat za rok, udělej mi ještě úplně jako jinak, protože to vlastně stojí nějaké peníze a je to vlastně docela náročný proces, jsem si samozřejmě nechávala od redakce poslat nějaké názory, volili jsme x věcí. A potom od různých dalších lidí se zabývali grafikou, tak mi dávali nějaké tipy, co a jak udělat, co třeba opravit, ale to finální rozhodnutí potom, bylo na mně.

T: Kolik bylo výtisků, odběratelů a třeba rozpočet toho čísla to, předpokládám šlo taky mimo tebe nebo?

R: To ti nechci kecat, jako já jsem viděla čísla a já si myslím, že to bývalo tak okolo pěti až sedmi tisíc. Jinak nejsem si úplně jistá, ale co se týče rozpočtu, tak to vůbec si

nepamatuji. Jako možná jsem to slyšela, ale já jsem vůbec neřešila třeba ani tiskárny, a to nebyla moje starost.

T: V jakém stavu jsi časopis přebírala od Julie a v jakém stavu jsi ho předávala Rajčeti?

R: Jsem Kmen předtím, než jsem ho začala šéfredaktorovat, jsem to řekl moc nečetla. Takže já teď nedokážu, jako jasně nějaké články jsem znala a vlastně to, že se tam hledá šéfredaktorka. Tak to mi řekla moje spolubydlící, která asi něco z toho četla. Já nevím, já jsem to tak nějak zaznamenala. Takže já úplně nedokážu posoudit, já jsem pak samozřejmě si nastudovala přečetla nějaké ty čísla, které byly pod Julií udělané a z velké části jsem jako, já jsem ani v tom projektu v tom výběrku jako nepřicházela s tím, že já to teďka potřebuji dělat úplně jinak. Já tady nechci dělat žádnou velkou revoluci, to úplně není můj styl, spíš to pojmout asi nějak po svém, navázat na ty věci, které fungovaly, ale věci... Těžko se ten stav hodnotí, protože si myslím, že ten šéfredaktor i ta daná redakce toho přináší strašně moc, takže vznikají jenom jako různé pojetí toho časopisu. A nedokážu říct, jestli jsou jako kvalitnější, nebo méně kvalitní.

T: No a dám příklad: nelíbí se mi pátá strana, líbí se mi, že první je rubrika Téma a pak jsou rukodělky a tak. Něco takového jako čistě subjektivního.

R: Tak jsem nad tím nepřemýšlela, takhle jako nelíbilo se mi to v tom, tak to budou dělat jinak a tohle mi dává logiku, tak to budu dělat takhle. Já vím, že Rajče potom změnila, ale jsem měla tu logiku toho, že primárně to má být o rovingu, takže první věc, kterou přinášíme je Roving, což je téma na nějakou komunitu, potom Téma, které už je, řekněte pro konkrétní lidi a uprostřed časopisu je zpravodajská věc, která dělá trošinku ten předěl. A já si myslím, že je jednu z věcí, kterou jsem říkala, že ten časopis za Julie reflektoval trochu jako tu její generaci a ten jako přístup a že ta moje generace už má trošilinku jiná témata, možná trošilinku, jinak nad tím přemýšlet, vybírá si jiné autory jako vzory a takže, třeba Ty poslední ročník Julie už byl jako mířené trošilinku pro lidi, kteří jsou jako třeba nad 20, 22 let takové jako ta horní věková skupina. A já jsem možná měla trochu pocit, že bych to chtěla stáhnout, aby to bylo zajímavý i pro ty lidi, kterým je 15, 16, že si myslím, ale že přirozeně pak už i po těch třech letech jsem se vás se dostávala do té jako horní skupiny. A jako myslím si, že bych to mohla dělat dál, kdybych byla v Česku, kdybych jako víc pracovala s rovery, jako kategorie, ale vlastně tak jsem

musela víc investovat času do toho, abych věděla, jaká jsou ta témata. Ne, že by to nešlo dělat tím, že by nemohl být ten šéfredaktor časopisu starší, ale musel by neustále reflektovat, že nemůže jenom vycházet z vlastní zkušenosti, že musí se podívat i na to, co je v obzorech trendy nebo co je pro tu mladší, že jako to byla asi moje hlavní výtky, v obzorech výtky, k tomu, jak to dělala Julie. Předávala jako já si myslím, že jsem předávala alespoň část redakce, kterou jsem, jak je úplně nedostala, to bylo pro mě důležité. Samozřejmě potom nevím, jak s tím Rajčete pracovala, já jsem s ní pak ještě některé ty čísla dělala, že jsem ji dělala editorku, to první číslo jsme dělali, tak nějak spolu dohromady, takže vlastně pro mě bylo důležité, aby si to udělala podle sebe a přišlo mi, že jsem jako na ten časopis předávám ve stavu, kdy se na něm dá stavět a dá se ještě jako o hodně posouvat. Myslím, že se to stalo za Rajčete, že nemusela ten časopis, ani tu redakci stavět úplně jako od nuly, nebo nemusela tam dělat ani velké změny. Protože, podle mě, Julie časopis přede mnou vedla delší dobu, než byly ty tři roky a možná se jako očekával trochu větší refresh. Takže tady bylo ještě jako kam jít dál jako s nějakými změnami, ale stavět šlo na tom, co jsem s tou redakcí jsem dělala já.

T: Termíny a zdroje. Jaké jste používali zdroje a jak velkou část tvořili zdroje skautské a neskautské?

R: To velmi záleželo na tématu jo. To je skautská příslušnost zdrojů nebyla to, co bylo rozhodující, šlo vždycky o ten najít zdroje, které k tomu tématu mají co říct, které byly relevantní. A ať už to bylo to jako v metodické části, protože je mnoho věcí, které jsou specifické a nikdo jiný k tomu nějakou informaci nepodá, pokud to není skaut, ale zároveň, co se týče jako metodiky, pedagogiky zážitkové, tak tady jako spousta mimoskautský zdrojů, které se daly nějakým způsobem porovnávat a tak. A ty jinak jako je v životě...

T: Dá se říct kolik těch otázek bylo na skautská téma a kolik na neskautská?

R: Tak oni tak jako byly tam rubriky, které byly primárně na skautská témata, takže Rovering a Čekatelská, ty ostatní to někdy byla reportáž ze zajímavé akce, která byla skautská a někdy z akce, která nebyla skautská, někdy jsme tam měli lidi, kteří byli skauti a dělali něco zajímavého, nebo tam byli lidi, kteří kdysi dávno skautovali a něco zajímavého, anebo to nebyli skauti. Jo, ale jako, že by to bylo primárně o tom, že jsou to

skauti, tak to asi ne, jako mně vždycky spíš o to téma a někdy jsi chtěl třeba, když jsme tam měli rozhovor s knězem, tak jsme chtěli, aby byl skautský, aby to téma reflektoval z toho skautského pohledu, ale pak jsme tam chtěli lidi, kteří mají nějakou zkušenost. Chtěli jsme tam někoho, kdo udělá něco zajímavého. Pro mě asi je i třeba důležité mít nějakou rovnováhu v tom, jestli to teda z rozhovoru, jestli to nejsou rozhovory jen se samýma chlapama, jestli tam máme nějakou jako rozmanitost zkušenosti.

T: Jaký byl kalendář vydání jednoho čísla? Kolik měli času na psaní článků? Jak fungoval ten proces toho psaní? Jak fungovala uzávěrka?

R: Myslím, že to bylo nejméně na to měli měsíc a já jsem většinou poslala věci do tisku a pak jsem měla třeba týden, kdy měla jako pauzu a pak jsem už na konci týdne posílala zadání z toho co bylo domluvené, aby se měli možnost, napsat se k tématu, navrhnout další témata a pak teda jako záleželo, jak se kdo rychle ozval. Já jsem teda ještě hodně flexibilně domluvila deadlajny, jenom jako vždycky byl nějaký obecný deadlajn do toho, kdyby všichni měli to odevzdat, ale v realu to vypadalo spíš tak, že každý to odevzdával v jinou dobu a já jsem podle toho pak dělala ty editace. A samozřejmě jako nejvíc věci se to dodělávalo 14 dnů před tím, než to šlo do tisku, poslední týden, jako co se týče mého třeba rozložení pracovního, tak a já jsem měla nějaký odhad zhruba hodin měsíčně, které na to číslo, které mám udělat, ale naprostá většina těch hodin byla nahromaděná v tom posledním týdnu. Ty jsem dělala třeba na časopisu deset hodin denně a ten první dva týdny jsem já, na časopisu dělala 5 hodin týdně a šlo hlavně o to jako komunikovat, psát emaily, a tak jo, takže když to nebylo rozložené vůbec rovnoměrně. A ti autoři jako myslím si, že jsem se třeba ještě nebála jsem se zadat text, který měl být hotový za 14 dnů, výjimečně i za týden, když něco vypadlo. Tak ten týden to byla spíš velká výjimka. To už jste si musel něco pokrýt, 14 mi přišla ještě jako standardní, za 14 dní se naprosto v pohodě, jako dá a napsat kvalitní článek i s tím, když musíš někde jet, ale většinou tam byl výhled těch tří týdnů a potom dvou týdnů dopracování. Samozřejmě, že čím dřív to psali, tím víc jsme na to potom měli čas to přepracovat, ale asi věděli, že v momentě, kdy mi to pošlou už těsně k tomu deadlajnu, tak já po nich budu chtít, aby na to reagovali do dvou dnů na tenhle poznámky, když mi to pošlu jako dopředu, tak je potom budu moct jako jednou za týden se k tomu vrátit a takhle to posílat.

T: Tobě bylo 21, 22, jestli dobře počítám? V tom roce 2013.

R: 22 mi bylo.

T: Ten vizuál teda potom 19, proč jsi měnila vizuál v 19. ročníku?

R: Protože jsem chtěla mít hezkou obálku a mě pak ta obálka přišla hezká, takže já jsem měla ráda obálky 19. ročníku, hodně.

T: Tady na tom, když se tam koukneš, tak tady ten jako jediný, ten únorový, má, že barevný, mě to jako zaujalo. Má to nějaký důvod tak nebo?

R: Vždycky měla reflektovat barvu toho čísla a tady to téma toho čísla a jedna verze obálky byla i červená. To by bylo asi moc, tak tady jsme zvolili tuhle.

T: Jak vzpomínáš na to výběrové řízení, které bylo vypsáno?

R: Hele já jsem ho měla mezi státnicemi. Takže jenom vím, že jsem se teda dostala do nějakého toho dalšího kola, do ústního, tak jsem volala, jestli jako doopravdy by mě zvažovali, jakože na tu šéfredaktorku nebo ne, protože jsem musela jet do Prahy nějak přes den. Kdybych vlastně přišla o den učení na státnice, a tak jsem chtěla vědět, jestli vůbec má smysl investovat čas do toho nebo ne. A jinak jako já jsem byla zvyklá na výběrové řízení na různé takové ne na pracovní pozici, ale na různé projekty a vlastně mi to přišlo asi podobné, jako že samozřejmě nesnášela jsem otázku: Jaký chci mít plat a tak, protože jsem vůbec neměla představu, ale no jako mám to spíš spojené s tím, že jsem nevěděla, jestli má cenu investovat do toho ten čas, když se mám učit na státnice.

T: Předem jsi členem redakce nebyla? Jaké byly vztahy s Roverským odborem, TDC, Rovernetem a Výkonnou radou a Náčelnictvem?

R: Rovernet je kapitola sama pro sebe, protože já jsem v tom zadání toho mého úvazku měla nějak jako pracovat s Rovernetem, snažila jsem se ho nějak propojovat, ale vlastně Rovernet jako i nějaký, my jsme se snažili i vytvářet nějaký obsah na ten Rovernet ze začátku. Ale tam to bylo strašně zamotaný a mně, to, jak byl vytvořený, úplně nefungoval. Takže já jsem čím dál víc a víc ustupovala od toho, když jsem říkala, že s tím Rovernetem se nedá pracovat, tak aby to bylo efektivní. A potom jsme v těch posledních ročnících, už jsme ho tam ani neměli v té smlouvě, nevím, nějak už i Roverský odbor

trošinku ustupoval, výrazně ustupoval. Takže od začátku jsem jako chtěla to mít, co nejvíc propojený a vytvářet a mě to a vlastně to neměla takovou tu odezvu a nezačala tam fungovat ta sociální síť, na kterou byl nadesignovaný. Takže já jsem potom se raději věnovala tomu časopisu než tomu Rovernetu. Vztahy s Roverským odborem, tak já si myslím, že ze začátku to měla jsi na starosti Sirka, tak jsem dostala nějaké obecné rady. Měla jsem s nima domluvený, že mi posílali sloupek, jsou to jako občas někteří autoři. Ale neměla jsem s nimi žádný konflikt. Chtěla jsem jen vždycky vědět, co se děje, jestli na něco nemůžeme navázat. Občas jsem odkazovala, zjistěte názor jako Odboru a tak, a potom co se týče toho hodnocení té Ivanky, tak to jsme neměli žádný jako konflikt. Já jsem to brala spíš na úrovni, že mám tady takhle jednu čtenářku pravidelnou, která mi dává zpětnou vazbu. A vůbec nevnímala, že je to nějak závazný. TDC, vlastně mi přišlo, nevím, jestli to bylo tím, že Fred měl bezbřehou důvěru. Ale mi přišlo, že jsem tady v té práci byla hodně nezávislá, ze začátku mě to možná, že děsilo nebo štválo, ale pak mě to asi spíš vyhovovalo s tím, že jsem vlastně jako mohla si tady tyhle věci vytvářet naprosto nezávisle, když jsem něco potřebovala, tak jsem si to prosadila.

T: No to Náčelnictvo, Výkonná rada, tam žádný?

R: Náčelnictvo, Výkonná rada, jako asi jsem dostávala, ale někde to nebylo. No jako že nebyly. Když jsem potřebovala s někým se o tom jako bavit, nebo s nimi od nich potřebovala, aby něco jako přispěli do toho, časopisu, tak vždycky byli vstřícní jo, ale zároveň. Já jsem neměl potřebu vytvářet nějaké velké vztahy s nimi.

T: Podle první úvodníku to vypadalo, že máš celou novou redakci, jak se ti podařilo vlastně sehnat tu redakci během toho, co se jako byla přijmutá, ale ještě jsem nezačal tvořit, během těch prázdnin.

R: Já myslím, že jsem dostala nějaké lidi, kteří se třeba přihlásili, protože oni jako věděli, že velká část redakce se bude obměňovat, takže už bylo nějak jako výzva. Tak jsem asi oslovila lidi třeba, co jsem já znala, oni zase dalších, taková jakoby snowball, nabalovali jsme lidi.

T: Co byla rubrika Kalokagathia?

R: To byla rubrika, která byla zaměřena na všestranný osobní rozvoj těch lidí, kde jsme chtěli nabízet věci, které jdou, jak po fyzickém zdraví, po mentálním zdraví, tak po nějaké jako duchovní aspekty a kulturním aspektu bytí člověka.

T: Znamená to jméno něco, nebo to je nějaký akronym, zkratka?

R: Je to řecký pojem pro vyváženou osobnost. My jsme věděli, co má být obsahem té rubriky a hledali jsme něco, co by to zaštiťovalo všechno, protože když dáš vlastně dohromady věci, které tam byly, jako sport, tak o kultuře, a duchovna a tak. Tak si, za Julči tam byla nějaká rubrika kultura jenomže to pro nás nebylo jenom o kultuře, to byl zrovna jako jeden z těch problémů jako nějaký souhrnný název té rubriky

T: Přejde mi, že ten časopis nějaký intelektuálních, až inťošských téma, což teda říkala Julie, jsi vrátila, pro to širší publikum. Pracovala si s tím nějak vědomě, nebo to jenom můj pocit?

R: Jo jo, tak to je asi dobrý popis toho, jak to bylo. No já si myslím, že jako ta změna byla, že z těch jako hodně kulturních témat jsme tam přitáhli zpátky věci, které se týkaly třeba sportu a tak, a potom to měl být časopis i pro středoškoláky a nejenom pro lidi, kteří jsou na gymplu, protože a myslím si, že to k tomu patří.

T: Tvoje cílovka byli spíš to lidi jako na středních školách?

R: Ne, to ne, to je těžké, protože máš lidi, kteří jsou na střední škole, pak máš ty, kteří jsou vysokoškoláci, kteří už jsou v práci. Vždycky tam byl nějaký kompromis, ale to je skladba těch témat, my jsme věděli, kdo je to naše publikum, kdo nás čte. A ta moje kontrola těch témat byla, když mám, takhle navržené číslo a představím si ty největší skupiny těch čtenářů, najde se v každém čísle pravděpodobně každá skupina těch čtenářů, alespoň něco a když budou číst obsah, který primárně osloví jinou skupinu, budou mu rozumět, co můžu udělat pro to, aby mu rozuměli víc, jak to můžu postavit, aby je třeba zaujal.

T: Jeden, dva ručníky jsi měla články ve slovenštině, pak se objevovaly články v angličtině. Proč? Nebála ses třeba, že to čtenáři, že to nepochopí, nebo že to nepřečtou? Protože tys tam neměl ani nějaké vysvětlivky, či slovníček.

R: Myslím si, že možná ve slovenštině tam něco takhle bylo zohledněné, ale musel bych se podívat, jak to je. A těch v angličtině, který byly v angličtině? To muselo být naprosté minimum. A nebyl to jenom anglický název. Já si myslím, že to bylo jako nějaký záměr. Musel bych vědět ten konkrétní článek. Aha jo, tak to Hydepark, který byl nejméně editovaný, pro lidi, kteří chtěli něco sdělit a tady ta pointa toho byla, že byla na mezinárodní akci a vlastně tady tohle mělo být pro lidi, kteří, mohli dostat obsah v jiném jazyce, jako naprostá výjimka, ale odpovídalo to té rubrice, články ve slovenštině, prostě jsme slovenského autora a přišlo nám, že nemusíme to překládat do češtiny, že to bylo naprosto pochopitelné.

T: U tebe mě zaujalo, že jsi věnovala dost prostorů tomu v medailonku těch autorů, oproti třeba předchozím šéfredaktorům, byl to nějaký tvůj záměr?

R: No, u Hydeparku to byl záměr, protože tam vlastně to byli lidi, protože vlastně ten článek prezentoval především ten jejich pohled, ale potom u těch ostatních, když si všimneš, tak tam byli buď představování lidi, kteří se kterým bylo dané interview anebo lidi, kteří jsou externí přispěvatelé do toho, co vlastně jako důvod, proč to tam bylo tak jasně u rozhovoru, to je to mi přišlo, že potřebuješ nějaké informace, aby si to nerozhodl dokázal číst o tom člověku. A u těch externích autorů, tak abys jim nějakým způsobem věřil, proč oni píšou ten článek, který oni píšou. Pak myslím si, že u té slovenštiny, že jeden článek byl nějaký Fonsový, nebo tak anebo něco. Kde tam byla spolupráce a bylo to fakt postavené na tom, že československý a že se prolíná.

T: Pak jsi tady měla komiksy, které později zmizely a pak si tam na konci měla komiks ze druhé světové války. Jaké na to byly reakce?

R: My jsme chtěli mít, ale vždycky nějak tomu tématu a v tu dobu jsme na to měli autorku, která nám ho mohla dělat, když jsme potom autorku neměli a bylo to víc pracné než přínosné, tak jsme je nedělali a ono to vždycky trochu vycházelo z toho, jaká se ti lidi se tam v tom sešli. Pokud jako došlo potom k nějaké výjimce, že něco šlo jako mimo to, jak se to běžně dělá, a to jsme občas udělali nějakou jako speciální stránku, nějakou anketu, nebo něco takového, protože to téma nám takhle přišlo zpracovat jako zajímavé nebo někdo nám dodal zajímavý obsah a nám přišlo, že k němu musíme jenom jako vytvořit tu adekvátní grafickou podporu.

T: No, takže to byl spíš jako podpůrný prvek? (R: Ano) Dobře. Tady věnuješ. Tak v tom čísle se věnujete časopisům. Ty tady jsou pak anketa mezi redaktory. A co mělo být jakoby cílem tohoto článku?

R: Ukaž mi, jaký to je číslo?

T: Je to červen 2014.

R: Jo, tak to bude po roce a myslím si, že to možná byla ta doba, kdy jsme chtěli, aby nám dali nějakou jako zpětnou vazbu a hledali jsme další lidi. A jo, já si myslím, že prvotním, proč to tak udělali, protože my jsme chtěli, aby ti lidi víc přispívali, nebo se přímo do redakce zapojili, ale nechtěli jsme dělat jenom jako takový inzerát, ale zároveň protože to bylo v té metodické části, tak jsme to chtěli využít k tomu, aby to bylo přínosné i pro ty lidi, kteří se nebudou chtít zapojit. No určitě prvotní část, jak kdyby časopis je jeden ze součástí toho roverského programu. Takže jsme zvolili nějakou formu, jak to prezentovat, jinak než jenom tam dát, že časopis je prvek roverského programu a zároveň, že my bychom byli rádi, kdyby se tam zapojili další lidi, no.

T: Duben 2014 strana 47, teď se tady odkazuješ na skoro tři roky starý rozhovor s psychologem a tady se odkazují na ten starý Roverskej kmen, fungovalo to běžně? Běžně to asi nefungovalo, protože tam těch více odkazů jsem si nevšiml. Ještě jsem se s tím nesetkal, že by se někdo snažil s odkazy nějakým způsobem pracovat.

R: Myslím, že jich tam bylo by to třeba odkazovat internet nebo na Rovernet.

T: To jo, ale přímo k tomu Kmeni, jako konkrétně tam nebyl nikde.

R: Nejsem si jistá. Já si myslím, že bylo to vícrát, jako nebylo to pravidelně, ale možná jsem to ale jako myslím, že si to nejvíc stávalo. Jako byl to určitě záměr tady vytvářet takové ty odkazy na různé další věci, my jsme pak měli i nějakou ikonku pro to, ale bylo to těžké, protože jsem neměla nastudované, co v těch všech těch předešlých Kmenech bylo, takže pokud jsem tam měla autory, kteří už něco psali předtím a věděli jsme, co psali a že teď se na to můžu odkázat, tak se na to odkládali jo, ale dohledávat to jako zpětně to nebylo jednoduchý. Snažili jsme se odkazovat, ale pak to bylo složitější. To je právě to, že po prvním ročníku získáš nějakou zkušenost, do čeho má cenu investovat ten čas a do čeho užne, ten přínos toho času, který není takový, jakože kolik do toho dáš

toho času, tohle potom byla jedna věc, o které jsem řekla, jako je to hezké, ale není to efektivní to dělat.

T: Říjen 2014 tam přinášíš reportáž ze Sýrie. A jaký jsi z toho měla pocit, protože ta reportáž mi přišla jako poměrně podrobná, a že ten člověk tam jako skutečně byl člověk.

R: Ti lidi tam skutečně byli.

T: V dobu se to už poměrně řešilo. Jak jsi ten článek neprožívala, byla jsi na něj hrdá, nebo?

T: Jo, vlastně asi jo. Já jsem byla jsem ráda, že ho máme, nebyla jsem ráda, že jsem tam nemohla být já, byla jsem ráda, že to psala Tlampa, protože a společně s Viktorou, ty reportáže dokážu napsat skvěle. Měli jsme fotky, jako víš, když se ti podařilo narazit na člověka, který někde byl a měl hezké fotky. A ještě k tomu dokázal alespoň trochu jako psát nebo tys ho potom dokázal dobře nasměrovat a myslím, že jsem jako nějak upravovala u toho článku možná strukturu, nebo co, jak to zaměřit a tak, ale tohle text, se kterým potom se strašně dobře pracuje, protože jako ten materiál je unikátní. A ty jsi jenom musíš hlídat, je to reportáž a zvlášť z těchto témat ani zkušení novináři nejsou schopni udělat reportáž, která je vyvážená a tak, aby tam mluvily všechny strany a na nás ani ten nárok jako nebyl. Říkám jako jo, ale normálně ve veřejnoprávních médiích, je tam vždycky snaha mít, když ti ty lidi řeknou, že nějaká autorita jim něco nedovoluje, tak ty si vždycky jako snažíš ještě té autority doptat na ten jejich názor, jak oni to vidí a to tady asi nebylo a tak pro mě spíš bylo důležitější, aby to bylo prezentované, aby bylo jasné, co jsou názory, co je to, co ti lidi viděli a co jak, ale zase jako nějaká mediální zralost toho čtenáře, že víš, že je to reportáž, která je určitého místa, které zachycují určitou situaci očima určitého novináře.

T: Jak důležitá pro tebe byla ta vyváženost respondentů? Protože většinou tam byl kluk a holka u různých anket, nějakých, kde ses ptala na názory a takhle. Souvisí to s výchovou toho čtenáře, nebo?

R: Pokud chceš prezentovat něco v anketě, tak je to vždycky anketa, ale i ta anketa má mít nějakou vypovídající hodnotu a tak. Když tam dáš pět 19 letých kluků z Prahy, tak bude méně reflektovat to možné názorové spektrum, než když tam dáš tři holky, tři kluky, někoho z Prahy, někoho z menšího města, někoho, kdo studuje gympl, někoho,

kdo výšku, někoho, kdo už ve 20 pracuje, někoho kdo je na učilišti, ne vždycky se ti podaří najít tady tyhle lidi, ale to zadání tak vždycky bylo, ať minimálně je to vyrovnané genderově, věkově a potom, když se nám sešli odpovědi z určité skupiny a věděli jsme, že tam máme odpovědi od určité skupiny, tak jsme záměrně, ještě jako se snažíme najít odpovědi někde jinde. Takže jako kde se to povedlo, tam se to povedlo. A kromě pak si myslím, že ještě to další kritérium bylo ať jsou to lidi, kteří jsou nejenom z města, ať jsou to lidi i z vesnic.

T: To silné propojení na tu metodiku Junáku a Čekatelská to teda vzniklo, protože nic jiného nebylo, nebo protože jste si uvědomovali, že ten program nikdo nezpracovává, nebo že tam chybělo?

R: To co se podává v těch skautských časopisech, tak dostávají metodiku rádcí, v rámci Skautu, dostávají metodiku lidi, kteří pracují s rovery, ale jako jenom s rovery a dostali metodiku vedoucí, ale že by se doopravdy někdo díval na tady tyhle čekatelské dovednosti a když lidi udělají čekatelky, tak budou v nich pravděpodobně někde a tohle už jsou jako vůdcovské dovednosti a teď tam je velmi úzký jako prostor mezi tím, kdy těm lidem můžeš ty čekatelské dovednosti rozvíjet tak, aby jsi nepřiliš zasahoval do vůdcovských a zároveň úplně jenom nepopisoval to, co se naučili na těch čekatelských kurzech, tohle jsme nikde nenašli. Já jsem měla ten argument, podle mě by to mělo být v Kmeni, protože největší část těch lidí, kteří budou čekatelé, ale nebudou vůdci, budou v té pozici, kdy dělají něco, kdy by se jim tyto technické informace, tak jsou v té věkové struktuře toho Kmene.

T: Měli jste ještě vlastní web, kromě toho Rovernetu?

R: Ne, neměli jsme ani Facebookovou stránku taky, takže my jsme neměli vlastně žádnou takovou vlastní identitu.

T: Jaký pravidla měl Hydepark?

R: Jako ze začátku byla idea – jedno téma, dva lidi, různé pohledy. To se nám možná jako dařilo v tom prvním ročníku, pak už to nemělo úplně takovou tu výtěžnost, takže než jsme toho úplně zrušili, tak tam jako ještě mohly být věci, které právě nám přišli. Někdo nám poslal, nešlo to zařadit úplně do nějaké konkrétní rubriky, ale bylo to zajímavé, něco autorského, něco, za čím ne, že by to bylo v rozporu s nějakými novinářskými, nebo

redakčními pravidly, ale něco, co bychom takhle neprovedli. Bylo to jako naprosto čistá publicistika.

T: Hlasovali rok dopředu o tématech. Ale to jsme si řekli, že jste opravdu hlasovali rok dopředu tématech. A ty jsi začala využívat grafické prvky, nějaké infografiky. No více jsi začala používat grafiky a tyhle infoboxy, byl s tím nějaký problém, nebo proč ses pro to rozhodla, oproti předchozím šéfredaktorům?

R: To bylo navázané na nový roverský program, my jsme ho měli v rámci časopisu nějak podpořit, já jsem se snažila ten časopis udělat tak, aby byl přenositelný do toho nejenom jako kmenového, ale i aby byl trošilinku něco jako sbírka aktivit, věcí, které ti lidi potom můžu udělat a samozřejmě pokud si o tom přečteš, nebo to máš graficky oddělané, kde se to můžeš vrátit, kdy můžeš nalistovat aktivitu, tak to byl efektivnější, takže tam šlo o to a vytvořit něco, co je rozpoznatelné, když člověk ví, aha, tam jsem četl ten článek a u něho byl návrh na aktivitu, teď to budu listovat, tak tady si spíš všimnu toho velkého růžového čtverečků, než obdélníku, než když to mám hledat někde v tom stejném textu. No a zároveň a jako věci, které prezentuješ. Jinak to je naprosto běžné dalších časopisech, že se grafy prezentují, nebo že věci, které nejsou součástí tohoto článku, tak se nějak snažíš odlišit.

T: Tady ten článek vlastně navazuje na výzvu Lidi v pohybu. Souvisel ten článek s tou metodikou v prosinci 2015?

R: Ne, nesouvisel.

T: A ty články nebyly nějak ovlivňované nějakým způsobem, že se to jako, hej tady je ta metodika, tak se tomu, prosím, věnujte.

R: Ne. My jsme měli to téma předem, to bylo ne, ne.

T: Jaký význam měl pro tebe sport, téma toho sportu, protože v předchozích ročnících se taky moc neobjevovalo.

R: Jako předchozích předtím, než jsem... Mně přišlo, že to je součástí toho věku, toho tématu a že to může přitáhnout lidi, kteří bys třeba některé jiné věci nepřčetli, že zároveň mě to může přitáhnout do té redakce kluků, kterých tam bylo vždycky míň, takže... Mně samotné to přišlo zajímavé jako ten obsah, že ta zkušenost sportu, že to

není jen o výsledku zápasu, ale že se ty věci jako daleko jako z hlediska právě nějakého zdraví a nějak zkušeností ne.

T: Jak se ti dařilo, jak se ti podařilo oslovovat hosty na rozhovory, protože tam byl třeba ten lezec, nebo světový náčelník.

R: Vždycky byla snaha tam mít nějaké jako exkluzivní hosty a myslím si, že v tom Rajče pokračovala jako ještě výrazněji a vždycky byl zrovna ten, kdo zrovna je jako dostupný, ke komu se můžeš dostat, takže když je tady tento člověk v Praze, tak šlo jenom o to získat k němu přístup a to potom jako šlo přes Výkonnou radu a zajistit člověka od nás, kterého dostatečně nabrýfuju, aby ten rozhovor v tom limitovaném čase, který dostaneš, byl dobrý, protože s ním asi budu dělat rozhovor ještě víc lidí.

T: Takže v tomhle ti pomáhala Výkonná rada?

R: Já si myslím, že to tenkrát bylo asi tím stylem, že jsme věděli, že tady bude a já jsem chtěla mít rozhovor.

T: Tady na té fotce to vypadá, že je to pozadí Karlovky, že to Miquik.

R: Jo, já jsem věděla, že on bude v Česku a věděla jsem to tu jeho návštěvu zajistil, což byla jsi tenkrát asi Permi, takže jsem mu napsala, jestli s ním můžeme dostat, jako to je naprosto standardní novinářská věc, kdy ty chceš mít rozhovor s někým a takže hledáš cesty přes někoho jiného, takže si myslím, že jako kdyby tahle vůbec nešlo o to, že jsme součástí jako skautů, ale že jsme si chtěli, že jsme našli tu cestu. Pak byli lidi, kteří měli s někým kontakt a tak, nebo jsme věděli, že z Člověka v tísní tady budou nějakí zajímaví lidi, takže zase oslovíš jako jejich PR a říkáš, my bychom měli zájem, můžete nám zajistit setkání s tímto člověkem.

T: Podílela ses taky na tom výběrovém řízení dalšího šéfredaktora? Mohla jsi to nějak ovlivnit?

R: Mohla jsem to ovlivnit hodně. Já jsem, myslím, zadávala ty úkoly, nebo vymýšlela jsem jako co bude součástí toho výběrka a hodnotila jsem jako vlastně určitě si nějakou doporučovala koho tedy vzít a myslím si, že jako vlastně ty projekty, které přišly, tak byly ne úplně ideální to je jo, že tam na svůj nebyl úplně obrovský výběr, že naopak to bylo spíš, takže Rajče a možná ještě někdo jiný bylo v pohodě a potom věci, které jako byly

takové kdy, neříkám, že byly nekvalitní, ale měla pocit, že ten časopis, vlastně ta kvalita výrazně snížila.

T: Tvá předchůdkyně chtěla psát o skautingu bez použití slova skaut. Mám pocit, že to nebylo úplně tvůj cíl, protože to skaut se tam objevilo poměrně často. Chápeš, co tím myslím?

R: Já jsem nad tím takhle nikdy nepřemýšlela. Ani vlastně jsem to od Julie neslyšela, tento její záměr a pro mě to asi nenapadlo. Jako já jsem chtěla, aby to bylo zajímavé i pro lidi, kteří jsou neskauti, ale bylo mi jasné, že je neosloví všechny věci, a že jenom jako některé, tam kde to nebylo potřeba tak jsme to nepoužili, ale tam kde ten člověk byl skaut, říkal tam nějaký názor, kvůli tomu, že je skaut tak já jsem neměla potřebu to nějak obcházet, protože to byl metodický časopis skautské výchovné metody, které je specifická, tak na mnoha místech, přesto, že si myslím, že i ta metodika může být pro jiné organizace velmi inspirativní, ale je to skautská metodika. Takže jako, podle mě, tam je na místě to označení použít.

T: Bylo hodně těch neskautských čtenářů? Máš na to nějakou zpětnou vazbu?

R: Ne, ale myslím si, že ještě jeden rozdíl mohl být mezi mnou a Julií. A to, že se ty časopisy rozesílaly jiným způsobem, protože já nevím, jestli dřív to nebylo, tak se si to ti lidi museli objednávat a nevím, kdy to skončilo, ale za mě už to bylo tak, že byl ten koncept toho spolkového časopisu, kde ty časopisy dostávali všichni členové Junáka, kteří si ho neodhlásili.

T: Za Julie už to bylo stejně. Za Evičky to bylo, že se to ještě vozilo na střediska a tiskový zpravodaj to musel roznést.

R: Já ještě, když jsem byla skautka jako malá, tak časopis dostávali jenom ti, kteří si ho zaplatili navíc a objednali a pak jsme si ho vyzvedli v klubovně.

T: To se změnilo někdy v letech 2010/11, myslím.

R: Ale tak to možná zasahovalo i částečně ještě do toho, jak to měla začátku Julie. Každopádně já jsem ani tu možnost neměla. Já si myslím, že dřív se teda oslovovali mnohem víc je lidí, kteří šli jako mimo skaut a že dneska to tak funguje asi jenom u Benjámíny, kterou potom Julie převzala asi jako tím stylem, že to je skautský časopis. Ale

jako u nás nikdy ani nebyl požadavek, abychom oslovovali lidi mimo organizaci a nevím vůbec, jak tomu se mohli dostat, takže pokud já bych to brala jako nějakou konkurenční soutěž, tak pro mě byla konkurence Skautský svět, že by si lidi místo toho, nebo jiný časopis skautský, kdy si ti členové Junáka mohl říct, nechci ten časopis, nebo radši chci mít jiný časopis.

T: jak tě ovlivňoval nový grafický manuál?

R: Vznikal v době, kdy jsem ten časopis a přejímal a takže jsme jenom vyměnili logo na začátku, nějak My jsme z něho nějak výrazně nevycházeli, on opravdu vznikl v době, kdy my jsme ten časopis? Kdy ... (zásek rozhovoru), když měl změněnou grafiku, takže ta změna byla, že jsme vyměnili logo na obálce a někde jinde kde bylo. Ale jinak jsme z něho nevycházeli.

T: Tady v posledním díle je úplně nový komiks, který vypadá, že je na pokračování.

R: Přijď dolů jenom na konci tenhle stránky. Jo, ale tohle je vlastně reklama na tu www.hrdinovevalky.cz, dobře to všechno.

T: to je vše. Jestli mě chceš ještě někam nasměrovat.

R: Jak se jako vnímám zpětně jako myslím si, že vlastně to, jak to bylo udělané bylo z největší části ovlivněné tou zkušeností, kterou jsem měla a která byla v té době nějakým způsobem novinářský omezená. A že jako já jsem se na tom hodně učila, a to jsem přinesla i na ten zbytek redakce A to bylo součástí toho, jak se oni mohli učit, takže tam úplně nebylo. To základní nastavení samozřejmě bylo udělat ten časopis co nejlepší. Ale nebylo to tak, že bychom měli už v tu chvíli, kdy jsem do toho časopisu vstupovala, že by to byla profesionální redakce a profesionální šéfredaktorka. Jestli se to nějakým způsobem vyvíjelo potom k profesionalitě, tak jako asi jo, ale nedá se to tady tímto srovnávat s časopisy, které mají profesionální redakce. Další věc mě k tomu napadá, jako že jsi určitě jsem do toho vnášela nějakou zkušenost.

T: Měla jsi nějakou zkušenost, jinou než teoretickou jako univerzity? Pracovala jsi v nějakém médiu? R: Jo, jako já jsem přispívala nějakými články do lokálních novin máme málo. Ještě když jsem byla na konci gymplu, nebo tak měla jsem za sebou asi v té době už jsem měla s sebou nějakou praxi základní, co jsme měli v rámci školy jako normálně v

Deníku psaném a průběhu toho studia 2014, během toho, kdy jsem byl šéfredaktorka, jsem byla na stáži, dělala jsem ne v mediu, ale v muzeu vědy, ale pracovala jsem tam v týmu současné vědy. A kdy vlastně jsem psala takové jako zprávy o současných objevech, které se psali každý den, každý měl jeden den v týdnu, kdy je psal a museli psát jednoduše pro publikum toho muzea a zároveň si tam dělali rešerše těch téma ze současné vědy, která se tam potom prezentovala, a pro mě to bylo jako novinářská hodně zásadní zkušenost, i když to bylo velmi krátké jo. A pak ještě teda co jsem měla za zkušenost, a teď bych tak by to bylo 2012, 2011, možná asi 11. Já jsem byla na světových dnech mládeže v Madridu součástí týmu, který vytvářel takové jako noviny pro české účastníky a vlastně nebyla profesionální práce. Ale co na tom bylo jako hodně specifického, bylo to, že jsme měli press kartu a takže jsme se dostali velmi podobně jako novináři Reuters, jo, takže vlastně a jsme se dostali k různým věcem, dostávali press střediska. Měli jsme přístup k věcem, které byly embargované a zároveň jsme toho obsahu vlastně vytvářeli, že jsme museli ráno jít do terénu, večer něco vytvořit, to se pak ráno vytisklo. Bylo to takový jako vlastně 14 dnů, kdy si člověk jako zažil nějakým způsobem rutinu se zdroji, které měl. A zároveň člověk byl v nějakém redakční týmu tam a s lidmi, kteří už měli nějakou zkušenost s médii, nebo byli už tenkrát studenti.

- **Klára Procházková, skautskou přezdívku Rajče, 26. ledna 2021, platforma Zoom**

(R: Klára Procházková)

T: První okruh. Osobnost šéfredaktora. Jaký jsi měla zkušenosti s žurnalistikou předtím, než jsi vzala to místo šéfredaktora?

R: Zkušenosti se žurnalistikou jsem měla takový, že jsem za sebou měla rok studia žurnalistiky na Masarykově univerzitě, bakalářského programu, a potom bych asi neřekla, že by to byla úplně zkušenost s novinářskou prací, ale spíš zkušenost s nějakým základním PR, protože jsem od nějaký 17 dělala mediálního zpravodaje u nás na středisku, takže spíš s propagací a s psaním tiskových zpráv.

T: Bylo to nějak významný? Protože u nás ty zpravodajové jsou spíš jako formalita.

R: Jo, no, u nás to vlastně nebyla formalita, protože já jsem si na to přišla sama tím, že vlastně mě to nikdo jako neudělil tu funkci, ale já jsem k tomu jako inklinovala od těch

15. A měla jsem pocit, že stojí za to nás zpropagovat, protože děláme zajímavé věci a vlastně jsem si to jako dost prošlapala celý sama, že jsem se jako učila psát tiskové zprávy a tak, vlastně ani nevím. No jako byl to proces a bylo to hrozné, ze začátku ty texty a vlastně si myslím, že ten můj přirozený zájem o nějaké jako veřejné dění a to, že jsem si ve skautingu mohla zkusit tu propagaci nakonec vlastně vedlo k tomu, že jsem šla na žurnalistiku a když pak přišla nabídka vést Roverský kmen, tak to pro mě bylo to ideální spojení vlastně žurnalistiky a skautingu.

T: Náplň činnosti ve skautu předtím šéfredaktorováním?

R: Já jsem si prošla celým tím klasickým růstem ve skautingu, takže jsem začala v nějakých osmi letech, a ve dvanácti jsem začala vést družinu a potom se to celý se proměnilo asi v 15, kdy jsme se začali podílet na vedení oddílu docela zásadně, protože tam byla velká generační mezera, vlastně ve dvou, dělali jsme zástupkyně naší vedoucí, které bylo v té době kolem 35, takže fakt tam byl docela velký rozdíl věkový a skončily jsme s tímhle tím zastupováním ve chvíli, kdy se to vedení oddílu předalo nové generaci. A to mi bylo nějakých 21, vlastně tam jako došlo k takovému docela přirozenému vystřídání, že já jsem jeden rok ještě jako dojížděla tu svoji funkci zástupkyně a ten druhý jsem vlastně přebrala Kmen.

T: Proč převzala post toho šéfredaktora?

R: No právě proto, že to že to jako přinášelo fakt naprosto ideální kombinaci toho, co jsem studovala a toho, co mě bavilo a vlastně ta nabídka tenkrát přišla mailem od mé blízké kamarádky, která dělá mediální zpravodajku v Brně Městě. Byla to moje instruktorka vůdcovském kurzu, právě jako komunikace a tenkrát jsme si tam padly do oka a ona zjistila, že se jako zabývám propagací a že půjdu na stejnou školu studovat ten samý obor, který studovala ona a když se sháněl šéfredaktor Roverského kmene, a tak jí poslali email a ptali se jí, jestli by o někom nevěděla. A ona ho preposlala mně a já jsem se tak nějak jako rozhodla, že do toho půjdu, do toho výběrového řízení.

T: Jak dlouho jsi odhadovala, že tu funkci mají zastávat?

R: Jo. Já jsem měla docela, si myslím, jasnou představu už ze začátku, protože na základě toho, co jsem slyšela od Kami, bývalý šéfredaktorky, po který jsem Kmen přebírala, tak ona ho vedla tři roky a vlastně mi přišlo, že to je jako tak akorát, 3 roky, podle toho, jak mi to popisovala, a já jsem sama chtěla sobě dát nějaký deadlajn, abych věděla, že to budu

mocť dělat naplno, že to jako v uvozovkách někdy skončí, že to neznámá, že budu Kmen vést 10 let, že to budu muset dělat, ale jsem to chtěla dělat tak dlouho dokud budu cítit, že mám síly a dokud budu cítit, že jsem blízko té věkové skupině pro kterou Kmen vychází.

T: Takže jsi měla předem daný tři roky a pak stop, nebo jak?

R: Měla jsem tam vlastně ty tři roky neustále v té hlavě, že déle jsem to dělat nechtěla. A vlastně to tak nakonec jako dopadlo, že z toho byly skoro čtyři. No, protože já jsem chtěla skončit už po těch třech letech, nakonec mě přemluvili ještě na půl roku s tím, že další půlrok jsem to jako tak napůl předávala, tak z toho nakonec byly čtyři, oficiálně.

T: Tu funkci jsi předala dál proč?

R: Protože jsem věděla, že budu nastupovat na plný úvazek pracovní a bylo mi jasné, že bych tomu nedokázala dát tolik energie, ani jednomu, ani druhému, a druhá věc byla ta, že jsem jako cítila už nějaké jako vyčerpání se v té funkci, že mi dávalo smysl, aby to dělal někdo, kdo bude mít nové nápady. Kdo bude blíž těm lidem, kdo dokáže dotáhnout věci, který já jsem sice měla v hlavě, ale neměla jsem na ně kapacitu, takže to tak jako přišlo přirozeně.

T: Jakými časopisy nebo médii ses inspirovala?

R: Pro mě, asi možná jako pro každého studenta žurnalistiky, na začátku měl nějaký vliv trošku Respekt, protože to nějak byla modla. A upozorňuji, že už dávno vlastně není, ale jako v té době byla a vlastně musím říct, že hlavně graficky, protože se mi líbila ta čistá grafika, kterou Respekt měl a ty velké předělové fotky a zároveň si myslím, že tam byla jako inspirace možná trošku médií veřejné služby, protože já jsem Roverský kmen, jsem si vlastně vybudovala v sobě představu, že bych chtěla, aby byl takový jako médium roverský služby, vlastně, ne jako v tom smyslu, že jsem hrozně chtěla poskytovat ten servis, který informační, který ti roveři potřebují, vzdělávat a bavit, stejně jako to mají média veřejné služby, Česká televize a tak, ale zároveň jako furt tam byl někde ten Respekt v hlavě, že bych chtěla otevírat témata, který jsou podstatný a palčivý, ale třeba se o nich moc nemluví, třeba jako vyhoření. To bylo docela dobrý, že jsme to otevřeli.

T: Jak se ti to dařilo?

R: Jak co, myslím, že vyšlo spoustu článků, který vyšly, protože nám třeba vypadlo nějaké téma a my jsme nepotřebovali ten obsah jako nějak vytvořit a chtě, nechtě se to pak, podle

mě, jako odrazilo na kvalitě, ale myslím si, že některé články, které jsme vydali byly dobrý. A měly velký potenciál. No a myslím si, že zrovna to vyhoření.

T: K tomu se dostaneme, podrobně k článkům. Jakým způsobem jsi vedla redakci? Jak ty to osobně vnímáš.

R: Jako ptáš se na systém, nebo na pocit?

T: Na systém spíš teď.

R: No ten Roverský kmen, nebo ta redakce byla specifická tím, že ty lidi byli, nebo jsou dobrovolníci, to sám moc dobře víš, byli z celé republiky. A ještě navíc dost často jejich hlavní náplní nebylo být redaktor do Roverského kmene, ale vést někde oddíl nebo dělat nějakou činnost. Takže člověk musel s tím jako hodně kalkulovat, že tam měl jako, že takový dva typy lidí, podle mě jeden typ lidí, který vlastně bavilo psát, ale v reálu třeba neměli kapacitu, nebo se jim nechtělo, vymýšlet témata, ale chtěli psát, takže to byli jako ideální kandidáti na zpracování témat, které už byly vymyšlené, a pak tam byli lidi, kteří byli kreativní, který to bavilo, který v tom viděli nějakou svoji realizaci a možnost se něco přiučit a ti sami přicházeli s těmi tématy. Vlastně jako už se s nimi dalo pracovat trochu víc, jako se redaktory skutečnými, protože tam dokázali dát nějaký svůj vlastní vklad. Takže s tím musel člověk kalkulovat, s tím, že ty lidi jako mají jiný motivace. A jinak jsme to celé dělali hodně na dálku.

T: Podle čeho jsi volila jednotlivá témata těch čísel?

R: Snažili jsme se přihlížet k tomu, že i když to vychází jednou za dva měsíce, tak stejně jako se dá nějaké kalkulovat s tím trochu aktuálním, takže typicky, když se blížil únor a vlastně byl ještě dejme tomu začátek roku a zrovna to bylo dvacet let od vzniku roveringu, tak jsme tomu věnovali téma čísla. Nebo ještě u něčeho jsme takhle jako kalkulovali s tím, že to bude aktuální, ale v reálu mám pocit, že to bylo dost intuitivní, že člověk se pohyboval v tom skautském prostředí, tak nějak jako tušil, nebo snažil se zjistit, co vlastně jako hýbe tím světem a pak tomu předcházela dvouhodinová debata o tom, co teda bude téma čísla a v čem je jako smysl toho tématu.

T: jak vypadalo řazení rubrik? Měnila jsi to oproti Kami?

R: Jo, měnila jsem to, protože třeba ona měla zpravodajství uprostřed, ty krátké zprávy, a to mi vlastně jako nedávalo smysl tenkrát. Proč by to mělo být uprostřed, když to je vlastně první věc, kterou tak nějak jako chceš, aby ty lidi věděli, podle mě. Takže jsem je

dala na začátek a vlastně ještě jsme tam pak časem přidali zprávy, ne jenom jako z hnutí, ale i ze světa, jako nějakého světového dění. To je ta mapa, že jo. Ona měla první řazený Rovering, pokud vím a já jsem tam dala ty zprávy a za to jsem dala Téma, protože mi taky jako dávalo smysl, když je to téma toho časopisu, aby bylo na začátku, a ne vlastně někde jako v druhé polovině, takže to jsem měnila a pak se jako část rubrik, které měla Kami, tak se určitě zachovaly, ale jako řada z nich doznala změn nějakých, nicméně vlastně ty základní sekce, těch 5, tak ty tam vlastně jako zůstaly tak nějak.

T: Jaká témata pro tebe byla důležitá a jaká spíš doplňující?

R: No, já si myslím, že hlavní pro mě byly témata, asi které jsem vnímala v tu chvíli jako nějaký společenský fenomén, nebo respektive skautský fenomén, který vlastně jako, podle mě, stálo za to na těch stránkách třeba vyzvednout nebo řešit nebo se jím zabývat. Takže tyhle typy témat a vlastně si myslím, že jsem trošku podcenila ty metodický témata, třeba možná i ty roverský, protože vlastně sama jsem nevěděla, jak úplně se k nim postavit, když jsem třeba viděla nějaký Kami texty, tak jsem jako vlastně měla pocit, že bych to sama nedokázala napsat, protože jsem si tím rovingem, jako skutečným, institucionalizovaným, nikdy neprošla, takže mám pocit, že jsem podvědomě psala pro tu věkovou kategorii než pro rovery jako takový.

T: To se třeba nešlo spolehnout na někoho jiného z té redakce?

R: Určitě šlo, ale těch článků i tak nevyšlo kolik, jako třeba možná někdo očekával, ale jako snažila jsem se cíleně hledat lidi, kteří k tomu mají říct víc než já.

T: Jak lehce šel ten rozsah toho časopisu naplnit kvalitním obsahem?

R: To šlo číslo od čísla, protože my jsme většinou jako neměli problém s tím to naplnit, ale dost často ztroskotalo na tom, že se ty texty nezvládli jako dokončit, že ti autoři je třeba nenapsali, nebo je poslali na poslední chvíli. A ukázalo se, že nejsou jako ready na to, abychom je poslali do tisku a na nějaký větší zásah už je pozdě. Takže to byl asi primární důvod toho, proč jsme občas bojovali s naplněním obsahu. Ne, že bychom to jako museli lepit nějak, no.

T: Podle čeho jsi volila nové rubriky a rušila staré?

R: To je hrozně těžké na tohle odpovídat takhle zpětně. Připomeň mi, kterou jsem zrušila třeba ty jo, no. Jakože třeba u té roverské sekce, tak mám pocit, že tam ty rubriky byly tři původně, když já jsem časopis přebírala. A přišlo mi, že vlastně sama jsem nebyla

schopná si jako, když jsem si snažila vydefinovat si obsah do těch rubriky, tak jsem sama na to nebyla schopná přijít, takže mi nedávalo smysl, abych do nich vymýšlela obsah, když vlastně nevím, co v nich má být, takže u některých jsem si to s Kami, jako rozřešila, zeptala jsem se jako k čemu to, sakra, používala a u některých jsem na to nepřišla, a tak jsem se na to vykašlala a bylo to.

T: Bylo to vždycky tvoje rozhodnutí, nebo o tom rozhodovala redakce?

R: Já si myslím, že my jsme byli asi a mrzí mě, to tomu se asi určitě dostaneme, ale my jsme spoustu věcí řešili ve dvojici, já a moje zástupkyně Zuzka a tam to bylo, si myslím, jako velmi vyrovnaný, že i když jsem nakonec měla to poslední slovo o tom posílání dotisku já, tak v reálu ty debaty nad obsahem byly jako dost rovnocenný, no, ale jinak jako jsme měly pár porad a tam vlastně přišla řada dobrých nápadů, který nakonec se přetavily v něco reálného, typicky ta mapa těch světových událostí, takhle vlastně vznikla jako z podnětu člena redakce.

T: Jakou podobu mělo fungování redakce a jaká byla jí struktura?

R: Jo tak celý se to od toho, že tu primární odpovědnost jsem měla já a když jsem zjistila, že na to nechci být sama a chci mít jistotu, že ty moje rozhodnutí budou mít nějakou oponenturu, tak jsem si k sobě přibrala Zuzku, která byla moje zástupkyně a byla něco mezi kreativní ředitelkou a editorem, kdybych to měla jako pojmenovat, protože na rozdíl ode mě, si myslím, že měla jako trošku větší zásobárnu nápadů, a nedržela se třeba tolik při zemi, jako já, ale zároveň já jsem jako korigovala v tom, co je a není možné. No a potom tam byla redakce, která vlastně ti redaktori se tak nějak jako dělily na ty dva typy: těch, co jako chtějí přispívat a do toho mají nápady a ty, co jako chtějí přispívat a na ty nápady nějak jako čekají, že dostanou. A od toho se i odvíjela jako komunikace, protože jsme si to na začátku vyjasňovali. Vždycky jsem se s každým tím členem potenciálním sešla a bavila jsem se o tom, co by on rád a vlastně nějak jsme si rovnali očekávání a potom ta komunikace byla intenzivní podle toho, jak moc on sám se chtěl zapojit. Takže, když byli lidi, kteří měli nápady a chtěli se zapojovat, typicky Vojta, tak vlastně dost často jsme se scházeli, řešili jsme jako jeho nápady, a to jakým způsobem to vylepšit. A bavili jsme se o Kmeni a tam byla jako velká invence z jeho strany, pak byli lidi, kteří byli takoví jako přispěvatelé a tam to fungování bylo takové, že jsem rozeslala témata článků, něco si vybrali a něco napsali, a tím to vlastně jako končilo. T: Tohle, že to že

část článků byla daná a část vymýšleli členové, to jsi převzala od Kami, nebo to byl tvůj nápad?

R: Hele, to přiznávám, že nejsem schopná rozklíčovat. Jakože vlastně fakt nevím, protože přiznávám, že vlastně nevím, jak to Kami měla, asi tam jako byla nějaká inspirace, ale podle mě se to dost krystalizovat téma samotným redaktorama, že jsem si vlastně všimla toho, jak moc chtějí být zapojení.

T: Kolik jsi měla k dispozici členů? A jaké byly zkušenosti? Řídila jsi redakci?

R: Ty jo, já si myslím, že to kolísalo někde mezi, když nepočítám sebe, Zuzku, korektorky a grafičku, tak to kolísalo jako od pěti do deseti členů, během těch čtyř let.

T: A jaké měli zkušenosti?

R: Byli tam ti, kteří studovali žurnalistiku, nebo měli nějakou zkušenost s novinářinou a chtěli se v tom dál rozvíjet a měli jako potenciál se v tom rozvíjet, nebo chuť, to byli, tak nějak jako symptomaticky, lidi, kteří přicházeli s těmi tématy a pak tam byli lidi, který to jenom bavilo. A ty dost často žádnou zkušenost neměli, ale přišlo jim to jako dobrý způsob, jak chce realizovat, takže většinou jako studovali buď jako konec střední školy, nebo ty poslední ročníky střední školy, nebo začínali někdy na vejšce, ale většinou úplně jiný obor, než byla žurnalistika.

T: Měla jsi novou redakci oproti Kami, nebo jsi ji zdělila?

R: Já jsem zdělila pár lidí, ale hodně se to proměnilo za ty čtyři roky, část lidí odešla, část přišla.

T: Využívala jsi externisty pro tvorbu čísla?

R: Využívala, a to primárně na témata, které byly třeba odborný, typicky, když jsme dělali metodický článek o Skautisu, tak mi dává smysl, aby to napsal někdo, kdo tomu rozumí.

T: A externisty mimo skaut, jako neskauty?

R: Já mám pocit, že asi drobně, ale to spíš bylo tak, že třeba se to stalo u nějakých cestovatelských článků, že se ukázalo, že někdo z redakce, Zuzka, nebo nějaký redaktor, má kamaráda, který někde byl a něco zajímavého tam zažil a pak jsme ho vlastně oslovili ohledně toho, ale že bychom vyloženě využíval i externisty, jako cíleně, to asi ne.

T: Fungovala podpora ze strany staré šéfredaktorky?

R: Jak to myslíš?

T: Jestli ti třeba pomáhala nějak začátku, podpora ze strany staré šéfredaktorky?

R: Fungovala a hodně, když jsem Kmen přebrala, tak vlastně se mnou Kami vydala první dvě čísla na půl a bylo to skvělý a hrozně mi to pomohlo vžít se do toho procesu a zároveň jako bylo fajn na to nebýt sám. Takže to bylo super. A vlastně pak i během těch čtyř let, tak jsme zůstaly v kontaktu a občas jsme se viděly a občas jsme sdílely nějaký jako zkušenosti a já jsem se jí třeba na nějaký věci i ptala zpětně a je pravda, je fakt, že vlastně se objevila jako autorka několika článků během čtyř let, protože jsem si udržela přehled o tom, co dělá, a to se nám na ty témata jako hodila.

T: Jak probíhala komunikace mezi členy a jaké platformy jste používali?

R: Používali jsme primárně Google Disk a e-mail, ale v reálu jako se to dost často posouvalo na nějaký Messengery a podobné věci a občas jsme si volali, zvlášť když to bylo urgentní, tak jsme si volali. A se Zuzkou, jsme si skypovaly, když jsme se před poradou čísla nemohly vidět, tak aspoň jako přes konferenci.

T: Fyzický kontakt, nějaké fyzické rady, to bylo něco, nebo ne?

R: Se Zuzkou jsme měly vždycky před každým číslem a ve chvíli, kdy jsme potřebovaly domluvit koncepci něčeho. S redaktorama tak to bylo výrazně méně, než bych si přála a to mě tak mrzí doteď, ale vlastně jako dost často to bylo způsobené tím, že jsme nedokázali najít ten termín, kdy se sejít a myslím si, že i u některých lidí ta motivace jako jet na radu před půl republiky, protože napíší tři články ročně, třeba nebyla tak vysoká, takže to bylo víc faktorů, ale s každým tím člověkem, který pro nás psal jsem se viděla těsně před tím, než pro nás začal psát a s některými členy redakce, tak jsem se viděla i jakože, když třeba psali nějaký článek, nebo měli nějaký záměr, tak jsme se potkali a bavili jsme se o tom, protože mně na tom záleželo a hlavně jsem cítila, že v tu chvíli, když člověk naváže nějaký osobní vztah, s tím člověkem se vidí, tak pak ta komunikace na čemkoliv a spolupráce je na úplně jiné úrovni.

T: Jaké nástroje jsi používala pro tvorbu článků? Předpokládám, že ten Google Disk, nebo Word?

R: Google Disk akorát. Já jsem o dost cestovala v průběhu toho všeho a potřebovala jsem to mít všechno v cloudu, kdyby náhodou.

T: Jak se pracovalo s nováčky?

R: S každým jsem se sešla, to už jsem říkala a vyjasnili jsme si nějaký očekávání. Chtěla jsem vědět, proč vlastně do toho jdou, co za tím je. Bavili jsme se o tom, jak moc aktivní plánují být a pak ohledně jako samotného psaní článků, tak jsme si tenkrát vyjasňovali, co se vlastně chtějí naučit a u některých lidí, tak jsem udělala tak, jsem to vnímala trošku mentorsky, třeba psali nějaký jako konkrétní typ článků a vím, že jsme se takhle potkali osobně a vlastně jsme spolu řešili podobu toho článku osobně, aby ten člověk se tím i něco trošku naučil. Snažila jsem se jako dávat větší důraz na to řemeslo žurnalistický u těch nováčků.

T: Zásahy nadřízených. Omezovala tě nějak organizace v činnosti, nebo fungovala nějakým způsobem cenzura?

R: Hele, nefungovala, ale zažila jsem několik momentů, nad kterými jsem se pozastavila a to jakože třeba ve chvíli, kdy se ukázalo, že Junák uzavřel nějakou ultra hyper smlouvu s Lesama České republiky a základě toho, že jim Lesy České republiky pošlu nějaký prachy, tak chtějí nějaké články ve skautských časopisech s tematikou lesa a to jsem dostala za úkol, a nebyla jsem z toho jako moc šťastná, ale jako tenkrát jsme to vyřešili, tak že jsme fakt označili jako PR článek, abychom jako aspoň dodrželi nějaký jako základy, podle mě, etiky novinářský. Potom vlastně ten Roverský kmen funguje tak, že má nějaké strategické a taktické cíle, toho, co má naplňovat. A ty jsou stanovený, respektive takhle, ty strategický jsou schvalovaný Náčelnictvem a ty taktický Výkonnou radou a člověk každý rok na konci června, tak dělá hodnocení toho ročníku, těch pěti čísel, a vlastně hodnotí tam sám, jak má pocit, že se mu ty cíle podařilo naplnit. Zároveň je, ale hodnocený i ze strany koordinátorky časopisů, která vlastně na to kouká nějakým nezávislým okem a pak se o tom Výkonná rada baví na svém setkání nejbližším a vlastně můžeš v rámci toho hodnocení navrhnout nějaký, jako změny těch cílů a oni je pak schvalují. Jednou se mi stalo, teď se dostávám k tomu podstatnému, jsem dostala mail, ve kterém jsem se dozvěděla, že jsi nám, že vědí, že se nám nepodařilo naplnit nějaký cíl, tak jak by bylo potřeba, že by bylo dobré, kdyby Roverský kmen, jako časopis zavázal tím, že to bude naplňovat, jako vlastně, že já nevím, že se to nějak zpřísní, nebo... Pamatuji si, že tenkrát jsem z toho byla dost rozladěná z tohohle, ale myslím si, že nakonec to byla jako spíš dost špatná formulace toho člověka, který si to, podle mě, blbě rozmyslel, než že by to jako myslel vyloženě jako cenzuru.

T: Ty cíle strategické a taktické, omezovalo tě to nějak v činnosti, nebo. Jak se tohle vnímala?

R: Mě to asi omezovat mělo, nebo možná by to mohlo být, ale v reálu jsem úplně podle toho ten časopis neplánovala, nebo respektive, možná jsem se jima inspirovala, ale chvíli jsem na ty cíle koukala až pak zpětně a vycházelo mi to, že se nám daří je plnit, aniž bych vlastně jakou dopředu to plánovala. Zřejmě ta představa byla natolik podobná té představě jako těch cílů, že to bylo v pohodě.

T: No a musela jsi někdy řešit nějaký konflikt? V tom časopise? Vůči čtenářům, vůči redakci, vůči nadřízeným.

R: Hele asi ne, asi nemusela.

T: Jak to teda vnímáš, nebo do jaké míry byla nezávislá?

R: Si myslím, že byla nezávislá do té doby, dokud neudělala nějaký průšvih, nebo něco bylo natolik výrazný, že si toho někdo všiml, ale tím, že mám trochu pocit, že vlastně, ty časopisy jsou v zájmu vedení, jenom ve chvíli, kdy tam potřebují dostat nějaký článek a jinak vlastně, jako jim na tom až tak nesejde, tak jsem necítila žádný tlak.

T: Předtím jsi říkala, že ta redakce, nebo že jsi nemusela řešit nějaký konflikt a teď mi říkáš, že dokavad' nebyl nějaký průser.

R: Jo, já vím, že to asi nedává smysl, ale tím chci vlastně říct, že když žádný nebyl, tak žádný problém nebyl ani, necítila bych, že bych byla pod tlakem jakože, protože vlastně nikdy nenastal žádný zásadní problém. Myslím si, že kdyby nějaký problém nastal a někdo by měl problém s tím, co jsme napsali nebo vydali, tak asi se nebudu cítit nezávisle, ale tím, že nenastal, tak to vlastně bylo jako velmi svobodný.

T: Jak často se stávalo, že tam nadřízení chtěli dostat nějaký článek?

R: Málo tak jako já si myslím, že se to stalo třeba dvakrát, nebo takhle u těch Lesů České republiky, tak jako tohohle typu, že by mi řekli, hele, uzavřeli jsme smlouvu, musíte vydat článek. Tak to se stalo jednou, ale jinak vlastně jako ve formě spíš v té nabídky ve smyslu, hele, děláme teď na Ústředí tuhle zajímavou věc a rádi bychom jí dostali mezi lidi, nechcete o tom napsat? Ale nebylo to tak, jakože musíte, ale spíš jako nabízíme vám to ke zvážení. Takže to byla taková vlastně, když máš ve standardním médiu někdo pošle tiskovku, tohle fungovalo dost podobně.

T: Omezovala tě nějak inzerce při práci?

R: Asi ne, protože jsem počítala, kolik místa zabere, takže se s tím dalo kalkulovat. Nikdy mi počet inzerce nepřekazil velikost článku.

T: Byla vhodná? Bylo ji dost, málo?

R: Asi mi to nepřišlo jako špatný. Krom toho, že některé ty inzeráty byly jako hnusný, ale to nebyla chyba Ústředí, to byla chyba dodavatele, který udělal hnusný inzerát a pak za něj zaplatil Junáku 20 000 Kč, aby to vyšlo v Kmeni a všichni na to museli koukat, ale jako s tím asi nic neudělám.

T: Bylo nějaké téma, nebo článek, které jsi neotiskla?

R: Jo, ale ta příčina toho, proč ne, byla v tom, že ten článek byl dodaný hrozně pozdě a strašně špatně napsaný. Takže nějaký jako, že člověku pak volala... Neměla jsem potřebu zadávat témata, o kterých jsem dopředu věděla, že nemají šanci vyjít, to by mi přišlo jako plýtvání časem redaktorů časopisu.

T: Jaký byl cíl časopisu pod tvým vedením?

R: Do časopisu pod mým vedením bylo otvírat a vyzdvihovala témata, o kterých mám pocit, že se tolik nemluví a mohlo by, takže nějakým způsobem otevírat nějakou diskusi. A dělat to s ohledem na to, že moje cílová skupina je taková, jaká je, takže přizpůsobovat to pojetí těch témat jako i tomu, že nepíšu pro lidi, kterým je 14 až 25. A tím pádem to vypadá trochu jinak, než když jsou to děcka, nebo když jim je 30.

T: Jak jsi pracovala s tou širokou cílovkou? Na koho jsi směřovala?

R: Já si myslím, že se to dost měnilo s tím, jak jsem stárla. Asi na tom se to i odrazilo pak to, že když mi moji přátelé začali říkat, že rádi čtou Roverský kmen, tak jsem usoudila, že je často to předat. Takže podle mě, když mi bylo těch 20, tak to odpovídalo té nižší skupině věkové a těm 20letým a jak to šlo dál, tak šla dál i vážnost těch témat třeba, nebo se to v tom.

T: Ještě k těm cílům, podařilo se ti ho naplňovat?

R: Šlo by to dělat určitě líp. Myslím, že vyšly texty, kterým úplně odpovídaly, ale zároveň to jako neznamená, že nevyšla řada textů, který, podle mě, byly zbytečný nebo

nedotažený. Kdybych měla být kritická, tak určitě se mi to částečně podařilo naplnit, ale 100 % rozhodně ne.

T: Získávala jsi nějak zpětnou vazbu od čtenářů? A pracoval si s ní?

R: Snažila jsem se, bylo to docela náročný, protože Roverský kmen ze své podstaty nestojí na tom, že si ho koupí lidi, kteří chtějí, ale dostávají ho všichni do schránky. Takže ty tím pádem nejsi ani schopna zjistit, jak vysoká je čtenost, nebo respektive, zjišťuje se to blbě, měli jsme docela dost snah získat nějakou zpětnou vazbu, ale že bychom udělali třeba nějaký průzkum, kde bychom zjišťovali to úplně ne. Víím, že jsme to měli v plánu, a nakonec jsme to neudělali, protože to dělali děčka z časopisu Skauting, redakce a v reálu jim stejně, nevýhoda internetových anket. V reálu jim stejně odpověděli lidi, kteří to čtou, který mají zájem, takže ideální případ by byly nějaký focusgrupy, kde by sešlo šest roverů, každý by měl trochu jiný názor a jinak by to četl, pak by se s nimi jako teprve dalo bavit, ale to by asi bylo hrozně časově náročný, a to úplně jsme to nezvládli.

T: Byl nějaký boj v organizaci mezi časopisy? O jejich kvalitu třeba?

R: Já si myslím, že tam byla asi jako drobná rivalita, ale spíš ne. Spíš tam byla snaha o spolupráci a nějaký jako vzájemný doplňování se třeba. Skauting je ryze metodický časopis a když se věnoval nějakému tématu, tak z metodického hlediska, naopak my jsme měli možnost se to jako takovým způsobem, že jsme o tom třeba napsali reportáž, takže vlastně se to zájem i jako doplňovalo, což bylo moc fajn a snažili jsme se o to. Občas jsme si jako nasdíleli, o čem hodláme příští rok psát a pak to třeba přizpůsobovali si navzájem a odkazovali na sebe a tak.

T: Vy jste teda tvořili ten plán rok dopředu těch téma?

R: Těch hlavních témat jsme se snažili, vlastně jsme ho měli většinou vytvořený dopředu, ale pak těch ostatních článků tak to se většinou, když se vymýšlelo to číslo, když se plánovalo. Jako ty hlavní témata byly většinou jasné dopředu.

T: Jak jsi rozhodovala o velkých změnách? Třeba změna vizuálu, nebo grafička, fotografií a podobně.

R: My jsme se tyhle ty velký změny snažili naplánovat na letní prázdniny, protože tam byla pauza ve vydání od června do října a tím pádem bylo dost času se na to připravit. Takže když jsme plánovali, jak změnit vizuál, tak jsme se s naší grafičkou si v létě a ona během dvou měsíců vlastně se na to připravila a tím pádem ten další ročník už mohlo to

jako být nově. Když byla i nějaká potřeba v průběhu roku, což se stalo u nějakých nových rubrik, tak jsme se to snažil řešit jako dopředu.

T: A rozhodovala jsi o tom ty a Zuzka?

R: S podnětama z redakce, který občas přišel.

T: Kolik bylo výtisků, předplatitelů? Jaký byl rozpočet toho jednoho čísla? To víš, nebo je to spíš na TDC?

R: To je to spíš otázka na TDC, ale pokud vím, tak počet lidí nebo počet výtisků, který se rozesílal členům, tak byl kolem 7 500 a upřímně ten rozdíl lidí, který mají zaplacenou registraci s časopisem a bez časopisu, tak nevím.

T: V jakém stavu jsi časopis přebírala po Kami. A v jakém stavu se ho předávala?

R: Já si myslím, že si to tahle otázka vůbec nezaslouží odpověď dobře, nebo špatně, ale spíš. Sbírala jsem ho nevím. Na to se hrozně blbě odpovídá, jakože vlastně nevím, co bych ti měla odpovědět, protože, podle mě...

T: Tak zatím jsi třeba zmínila, ale že jsi u Kami nechápala nějakým způsobem plnila obsah těch rubrik. Měnila jsi ty zprávy, tak jestli třeba naopak bylo i něco, co se ti líbilo, co se jako neměnila, nebo si na to řekla, že tohle musíš podpořit. A to, v jakém stavu se ho předávala, jak hodnotíš ty, na konci toho svého působení, časopis.

R: Jo já mám pocit, že jsem ho přebírala ve chvíli, kdy jsem nebyla aktivní čtenářem Kmene a moc jsem si přála, abych se jim stala, to byl jeden z důvodů, proč se mu začala vést, protože jsem měla pocit, že ty témata třeba možná neodpovídají asi lidem, se kterými se vídám, možná, že přišlo mi, že hodně odrážely to, že Kami vlastně studovala environmentální studia a humanitární studia a tak. Byť ty věci byly zajímavé, tak jsem měla pocit, že jsou třeba trošku určený, spíš starším a že třeba mě tolik neříkají, takže jsem asi měla jako tendenci to přizpůsobit věcem, které jsem měla pocit, že zajímají jako lidi kolem mě. A nějak to jako trošku zmodernizovat, no a předávala jsem, podle mě, časopis ve chvíli, kdy jsem byla hrozně unavená z toho vedení už, protože jsem v tu dobu byla na polovičním úvazku v Kmeni a na plném úvazku na univerzitě. Takže jsem jako hrozně si přála, aby to dělal někdo jiný a myslím si, že ten poslední rok byl, podle mě, trošku jakože jsem cítila, jak postupně ztrácím síly. V průběhu těch čtyř let, tak se nám jako podařilo zabývat věcmi, kterými se v Junáku nikdo nezabýval a přišlo mi dobrý, že jsme je zvedli. Třeba typicky jako otázkou, co to vlastně roving je, protože, podle mě,

to doted' nikdo neví a nemá na to odpověď. A to mě vlastně přišlo asi nejdůležitější, že jsem za roky chtěla zjistit, co to vlastně jako znamená roving a co je to ta identita toho rovera. A to se nám trochu podařilo zvednout a zároveň si myslím, že jsme byli jako hrozně dobře zasít'ovaný v tom skautském světě, že ve chvíli, kdy jsme chtěli psát o něčem, co nám přišlo jako dobrý, tak jsme měli velmi dobré kontakty na lidi, kteří nám to dokázali zprostředkovat.

T: V jakém stylu jsi chtěla modernizovat ten časopis?

R: Měla pocit, že je tam málo. Moc jsem si přála, aby byl trošku inspirativní ve smyslu, třeba nějakých zajímavých osobností, které prošly skautingem a můžou těm roverům něco dát, někam je posunout, nebo zatím, že skauting může být o něčem jiném, než že jedou na výlet. Takže v tomhle, že jsme dělali, podle mě, rozhovory s docela zajímavými lidmi, jako třeba s Matoušem Vinšem, který napsal Travel Bibli, s Honzou Vlachynským, který vede nejlepší bary v republice a byl skaut, s Jankem Rubešem, kolem, kterého byl hrozný hype tenkrát, když začal spolupracovat s Institutem, vlastně to mi přišlo dobrý, že to to jako přinášelo rozhovory s nějakýma lidma, který žili teď a tady a vlastně žili nima i ti lidi.

T: Termíny a zdroje. Jaké jste užívali zdroje pro články a jak velkou část tvořili zdroje skautské a jak velkou část zdroje neskautské?

R: Já si myslím, že jsme hodně, jakože skautské zdroje pochopitelně využívaly články, které nějakým způsobem zpracovávaly nějaký skautský téma a v těchhle těch ohledech jsme se snažili hodně jako mít ty zdroje primární, což znamená mluvit s těma lidmi nebo jsme čerpali z nějaký jako metodických a jiný skautský literatury, u tohodle typu článků. A u těch článků, které se nutně netýkaly skautského tématu, tak tam jsme čerpali z nějakých druhotných zdrojů. Což znamená taky jako z knih, z nějakých odborných studií. Třeba u zpráv, tak tam jsme hodně jeli, jakože jsme zdrojovali klasický média. Si myslím, že jsme hledali články, ve kterých se píše něco o skautech. Pak jsme je zdrojovali. že to vyšlo třeba na iRozhlase, nebo tak. Co jsme se snažili nevyužívat jako to, že se člověk dočte někde něco na internetu a pak z toho něco sesmolí, protože to je špatně, že jo.

T: Jaký byl kalendář vydání toho čísla od rozvržení témat až po poslání do tisku? Kolik tam měli autoři času na psaní článků a jak fungovala uzávěrka v časopise?

R: Většinu pauza mezi vydáním nebo posláním do tisku jednoho čísla a druhým, tak byla plus mínus dva měsíce. Takže jako v té době člověk to musel stihnout a tím pádem jako ve chvíli, kdy se poslal jedno číslo do tisku, tak my jsme se ještě ten týden snažili sejt a dát dohromady nějakou jako strukturu a seznam článků, které budou v dalším čísle, a to právě tak, že jsme vymysleli ty články, které bylo potřeba zadat a pak jsme vlastně jako naopak nechávali volný prostor lidem, o kterých jsme tušili, že se ozvou. Případně se to nějak jako na kombinovalo, že třeba jsme zaslali těch témat víc a ty lidi se ozvali a řekli, hele tohle zajímavé, ale pojal bych to ještě trošku jinak. Takže to byl první proces, kdy vlastně se zadávaly ty články. A tak nějak se určovalo, který redaktor bude, za který text odpovědný, případně se sháněli nějaké externí autoři. A to nám zabralo třeba týden tahle věc a vlastně ve chvíli, když člověk zadával to téma, tak rovnou si dohodl deadlajn s tím redaktorem, do kdy musí mít u sebe první verzi textu.

T: Editor si to domlouval s autorem individuálně?

R: Ano, já nebo Zuzka a ano individuálně. Redaktoři měli na ten článek, snažili jsme se, aby to bylo jako měsíc. No a pak vlastně probíhalo intenzivní vyměňování textu s redaktorem, kdy se to editovalo ta věc, ve chvíli kdy jsme měli pocit, že to ok tak zhruba jako v tom týdnu, kdy se to odevzdávalo, to znamená někdy pondělí se odevzdávalo a pondělí, takže týden před se to posílalo na korekturu a pak se to vlastně sázelo, ale postupem času se nám trošku zkrátil čas, který jsme měli na děláni časopisu, protože jsme po nějaké jako debatě grafičkou zjistili, že je pro ni lepší, když jí pošleme všechny články do časopisu třeba týden nebo dva dopředu, protože je to pro ní jednodušší to tam naházet všechno naráz, než když jí to chodí postupně v nějakých vlnách. Tak se to jako změnilo a my jsme se to jako trošku zkrouhli ten čas, který měli redaktoři, a to jsme se snažili jako přizpůsobit i grafice.

T: Ty jsi byla oficiálně napsaná jako šéfredaktorka až od druhého čísla toho ročníku, co se začíná, v prvním je Kami. To vlastně jako bylo poprvé, vždycky ten šéfredaktor přebíral tu redakci od toho nového ročníku. Jsi říkala, že ti pomáhala s prvníma dvouma čísly. Tak co se tam stalo, nebo proč tam vlastně nebyla ty.

R: Si myslím, že to vzniklo tím, že když jsem ten Kmen, jsem prošla tím výběrovým řízením, tak bylo někdy v červnu, že to přeberu a my jsme se s Kami už v tom červnu a sešli a já jsem vlastně celé prázdniny promýšlela novou koncepci, nebo to co bych ráda třeba změnila, nebo jak bych to chtěla celé pojmut, ale zároveň tam furt byla jako dohoda

nad tím, že to praktické provedení a tu finální odpovědnost za to první číslo, to tak bude mít vlastně asi Kami, protože já jsem ten proces vůbec neznala tím, že jsem v té reakci vůbec nebyla a nevěděla jsem, jak to probíhá, tak si myslím, že právě jako došlo k tomu, že ona ještě byla zodpovědná za to, že se to posílá do tisku a řeší se to nějak grafičkou ty věci všemožný a vlastně mě jako provedla celým procesem, ale tu finální odpovědnost měla ještě ona, myslím si, že takhle nějak to bylo.

T: Ty jsi ten čas úplně modernizovala, ty jsi přiřadila k rubrikám svoje značky jednotlivý. Jaký to mělo důvod? Co stálo za těma změnami?

R: Já si myslím, že ty značky tam byly už, to si myslím, já se kouknu.

T: Ne je to a od 21 ročníku, ale ty jsi začínala ve 20.

R: Počkej a značky myslíš takové ty ikonky u těch rubrik, jo, tak když se mrkneš, tak oni jsou na rozcích těch článků, tohle je Kami číslo poslední nebo respektive to z toho června a ty ikonky jsou tady, nevím, jestli to je vidět, že jo.

T: Takže ty jsi to jenom jako zvýraznila, protože ty jsi to dala i vlastně do toho obsahu, a přišlo mi, že právě s tím chceš jako víc pracovat?

R: Tak jo, tak to přiznávám, že si myslím, že bude spíš Jitky nápad tohle, grafičky, jakože kalkul tam asi úplně byl zrovna nebyl u těch ikonek.

T: Jo dobře. Já, jestli to třeba nemá nějakou souvislost to, že ses zajímala o to PR, nebo tak, že mi to přišlo právě jako dobrý prvek.

R: Já myslím, že tohle zatím nestojí.

T: Z čeho vplynuly změny vizuálu, třeba zalomení fotek do takového toho kulatého tvaru?

R: No, já jsem z toho byla hrozně nešťastná, to byla věc, se kterou přišla taky Jitka a bylo to na základě toho, že vlastně vešel v platnost nový skautský vizuál v té době, v tom posledním Kami čísle, který jsem ti ukazovala, tak tady je dokonce článek o tom, jak má vypadat logo nový skautský a s tím se pojí všechny ty bramboroidy a tak. Vlastně Jitka jako dostala zadání, že když se bude měnit ten vizuál, tak že by měl tak nějak odpovídat těm barvám a trochu tomu grafického manuálu a tím pádem nám zakulatila rohy těch fotek, ale jsem z toho byla hrozně nešťastná tenkrát, ale už jsem jí to jako nějak nestihla

říct u toho prvního čísla a mám pocit, že to zůstalo s námi ještě nějakou dobu a pak jsme si to teprve vyjasnili, že ty rohy mají být zpátky jako hranatý.

T: A jiný ty změny toho vizuálu ještě dostane, ale já teď zkusím na sdílet obrazovku. Já nevím, jestli to vidíš dobře, že to je vlastně článek, který propaguje Člověka v Tísni a přijde mi to, že to právě jako PR, ale asi to jenom převzaté z tiskovky nebo jak?

R: Prosím tě, co to je za ročník. Já si to já si to najdu (T: 99/34). To je skutečně PR a my jsme se tam snažili to odlišit vlastně tou barvou, která je modrá. Jestli to vidíš, tak je to pokračování toho článku předešlého, který vlastně pokračuje 35 a tím pádem to vlastně jako nesouvisí s tím, ten Člověk v Tísni, jenom je to v tom vizuálu toho.

T: Aha a tohle ti teda přišlo v pořádku, nebo přišlo ti to jako dostatečné oddělení?

R: No já vím, ale zpětně mi to tak nepřijde. V té době jsem měla pocit, že jako to docela ještě jde asi, ale kdybych to měla teď udělat znova, tak to zvýrazním víc.

T: V čem byl speciální ten stý díl pro tebe, jako pro šéfredaktorku, pro redakci?

R: Pro mě byl speciální v tom, že jsem sama tu historii toho časopisu vlastně tolik neznala. Byla to pro mě ideální příležitost, tak něco o ní dozvědět a zároveň tím, že jsme zjistili, že je tak strašně jako zajímavá a že za ním, že vlastně jako šéfredaktory dělali samí zajímaví lidi, aspoň podle mýho, aspoň podle mého úsudku. Tak my jsme tam vlastně vytvořili uprostřed toho časopisu takovou časovou osu, kde jsme sbírali zkušenosti různých šéfredaktorů a to myslím, že člověk zjistil, jaké je dědictví v tom časopisu. Vlastně, že ho založil Miloš Zapletal a že tam jako samé zajímavé věci.

T: Jak fungovalo autorství článku, protože tam mnohdy byli u sebe víc autorů, mnohdy dva a třeba tady je pět.

R: Jo. To si myslím, že zrovna tohle byl trošku požadavek od toho roverského kmene, který to psal a myslím si, že to vyšlo z nějakých jejich společných zkušeností, které dali dohromady a pak to zřejmě někdo jako učesal.

T: Měla jsi v redakci Eddyho, nebo psal externě? Protože v roce 2017 tam měl sérii článků do Kalokagathie.

R: Rozhodně externí, ale jako tenkrát jsem ho oslovila, protože jsem měla pocit, že vlastně všichni mluví o myšlenkové základy skautingu a na vzdělávacích kurzech se jich bojí jako čert kříže, ale vlastně si nikdo neuvědomuje, že na tom ten skauting reálně stojí, že

je fajn ty hodnoty těm děčkám nějakým způsobem předat. Takže já jsem tenkrát, z vlastní iniciativy, ho oslovila a poprosila jsem ho, jestli by napsal seriál pěti článků, který nějakým způsobem se budou metodicky zabývat právě myšlenkami.

T: A u Evičky byl ten případ to samé, protože to tam taky měla nějaký soubor?

R: Evička? Jo ta Eva ze Skautského institutu, jo.

T: Eva Staňková.

R: Jo to vzniklo, tak že ona dělá hlavní ekonomkou Institutu pražského a Zuzka Orlová, moje zástupkyně tehdejší, tak dělala jako hlavní dramaturgii Pražského.

T: Teď si nejsem jistý, jestli mluvíme o stejné osobě. Eva byla dřív šéfredaktorkou Kmene, z Písku.

R: No spíš byla, ale Eva Staňková je...

T: Já teď myslím Evičku náčelní, co byla.

R: Jo ta tam teda sérii nemá. Ale má tam sérii Eva Staňková, ze skautského Skautský institutu v Praze, ta tam má sérii o tom hledáme Dream job.

T: To se ještě podívám, co jsem tím myslel, že právě jsem měl za to, že tam jsou právě i fotky jako Evičky.

R: No, ona tam má jeden článek, ne počkej. Ne nemám. My jsme s ní vlastně dělali rozhovor, jo. Dělali jsme s rozhovor a teď nevím v čem. Ale v jednom díle určitě.

T: Na ten jsem narazil, ale právě že tam u některých článků byla podepsaná. Jak velký problém bylo to obsazení redakce, protože ty jsi říkala, že jsi měla pět až deset lidí. Přijdete jako poměrně málo. A tak jak velký problém byl to upsat ten rozsah toho časopisu?

R: Občas velký, pokud to pokrýt jenom z členů redakce a myslím si, že v těch chvílích jsme to fakt hodně řešili těma externími autorama, takže jsme sháněli lidi, u kterých jsme měli pocit, že to téma, který chceme pokrýt, tak že k němu mají co říct.

T: A na tom se pracovalo nějak jako dlouhodobé, nebo ti ty články psali dopředu externisty. R: Hele nám se dařilo docela je oslovovat a byly dost promptní, takže to nebyl jako problém, většinou.

T: Ty ses do tvorby časopisu nějak snažila zapojit čtenáře? Tam byly třeba výzvy k tomu, aby oni předávali události do toho sdíleného dokumentu na Googlu. Co si od toho slibovala?

R: Hele, zrovna tahle ta tabulka na tom Googlu, tak tam byla, podle mě, vymyšlená asi Kliksem, což je kluk, který stál za jedním z Obroků a tam se házejí různé roverské akce a vzniklo to tenkrát, tak že jsme zjistili, že to tabulka existuje, přišla nám skvělá a přišla nám jako dobrá databáze a jsme tam jednou dali odkaz do Kmene, a pak jsme to tam dávali pokaždé, protože jsme měli pocit, že stojí za to na to upozorňovat neustále.

T: Co jsi slibovala do těch velkých jako celostránkových fotek, který oddělovaly jednotlivé rubriky?

R: Primárně přehlednost. Což znamená, že nějakého jasný oddělení jedné sekce od druhé, protože si pamatuji, že když jsem Kmen přebírala, tak jsem měla trošku problémy se v něm orientovat a zjistit, co je Téma, rubrika a tak. A tyhle ty fotky mi přišly jako dobrý způsob, jak to těm lidem jako rozdělit graficky nějak a zároveň mám pocit, že jsem to zahlédla právě v Respektu. A přišlo mi to jako super.

T: Pak tu mám otázku na tu mapu. Proč jsi jí zavedla nebo proč? Proč se tam teda nedala takové to klasické okýnkové zpravodajství?

R: Já mám pocit, že s tím tenkrát přišla Týna, s tímhle nápadem, a že mě se to jako dost líbilo. Že mi to pěkný, že tam bylo vizuálně vlastně vidět, že ty zprávy jsou pak z celého světa.

T: Na mě tyhle dva prvky působily, že se možná snažíš jako zaplácnout prostor v tom Kmeni. Jak jsi pracovala s tím prostorem?

R: Nešlo tam o zaplácnutí prostoru, jakože fakt primární myšlenka byla u těch velkých fotek zpřehlednit strukturu toho v časopisu a u toho u té mapy, jako podle mě, nás to napadlo, nebo respektive Týnu to tenkrát napadlo v téhle podobně a mě to jako dost dávalo smysl. No a ono to, podle mě, i trošku ty autory, pak mi nutilo, aby tam fakt neměli třeba jenom Evropu, nebo jenom zprávy z Ameriky, ale fakt z celého světa. A jo jako jasně je pak je dobré vědět už dopředu, že máš pět stran zabrané fotkama, ale ten primární důvod to nebyl.

T: Přišlo mi, že když jsi zpracovávala nějakou historii, tak jsi dávala přednost té komunistické činnosti skautů, nebo že ses věnovala hlavně těm komunistickým letům činnosti skautingu. Byl to nějaký záměr, nebo to tak vyšlo.

R: Hele asi to nebyl. A teď co myslíš, že jako tam chybí první republika, druhá světová, nebo co?

T: Jo. Přišlo mi, že když ses věnovala historii, tak že to bylo hlavně to období komunismu.

R: Asi to nejsem úplně schopná zhodnotit, jestli tam byl nějaký záměr, ale když tak nad tím uvažuji, tak podvědomě mě tohle období baví. Tím, že tak nějak vím, že tak nějak to bylo jako, podle mě, dost podceňované v běžné školní docházce, tak možná se tam v tom odrazilo. Nevím, možná mě to jako fascinovalo, ty skautské příběhy z doby komunismu, ty ilegální, těžko říct. Ale jako asi tam nebyl žádný kalkul úplně.

T: Využívala jsi nějak ostatní šéfredaktory, protože to jsem teda ještě jsem se chtěl zeptat, když jsem nevěděl, že jsi právě udržovala ty kontakt s tou Kami, ale třeba právě ta Evička tam měla ty své články. Jak tohle fungovalo.

R: No, taky si myslím, že už jsem Kami docela shrnula, s Evičkou jsme fakt vlastně do kontaktu moc nepřišly a v reálu mám pocit, že největší spolupráce s bývalými šéfredaktory byl ten článek z toho stého čísla, kde se nám vlastně podařilo kontaktovat všechny, ale jinak si myslím, že jsem nepřišla.

T: Co ti třeba říkali na ten časopis tehdy? Nebo třeba padlo nějaké slovo, něco jako mimo, jak oni nahlíží na ten časopis? Ti bývalí šéfredaktoři.

R: Já mám pocit, že to bylo takový, že nám jako přejí, aby to vycházelo dobře, abychom měli na to sílu a tak. A myslím, že Evička tenkrát nějak sdílela na ten článek. To musím říct, že byla velmi ráda za to, že se jako podařilo posbírat zkušenosti všech těch šéfredaktorů a oceňovala to. My jsme se s Kami scházeli a vlastně mi dávala docela zpětnou vazbu, že jsem si o ní říkala a bylo to jako příjemný velmi.

T: V čem si posunula ty grafické změny oproti předchozí šéfredaktořce?

R: Oproti Kami, tak asi nejvýraznější byly ty předělové fotky, si myslím, a jinak ty jo, já se asi na to kouknu, ono to bylo výrazně barevnější ty její vydání a mně to přišlo... Nějak jsem jako vzhlédla v tom Respektu a v těch klasických jako novinách a chtěla jsem to mít, co nejhezčí ten design, co nejvíc minimalistický a když už tam bude fotka, tak aby nezapadla třeba mezi tou spoustou barvy nebo tak. A i mám pocit, že jsem se jako snažila

vlastně ty první roky dávat na titulky právě ty osobnosti, co byli s nimi rozhovory, ale pak se dost často jako ukázalo, že nemáme tak kvalitní fotku, aby mohla být na titulce, takže nakonec jsme od toho upustili, no.

T: Jaký byly vztahy s těma nadřízeným a jako Roverský odbor, Výkonná rada, TDC a podobně?

R: My jsme se znali skoro se všema osobně, nebo skoro se všema těma lidma jsem se viděla, s Roverským odborem, tak tam byla hlavní mojí spojkou Ivanka a tam vlastně to bylo taky docela jako vtipný, protože ona ten první rok, co jsem Kmen vedla, tak byla v Jižní Americe na rok, takže jsme si a pak, podle mě, psaly e-maily. Ani jsme se neviděly, pak jsme se viděli poprvé po tom roce a bylo to takový jako milý, ale vlastně že bych třeba jako, že Ivanka byla moc hodná a všechny nás chválila, ale v reálu to bylo jako o tom, že nás chválila, takže jako člověk žádnou zpětnou vazbu skutečně nedostal. No a jinak se zbytkem Roverského odboru, tak byly vztahy takový, že jsme o nich měli jako za ty čtyři roky pár článků, které právě byly na téma jako rovingu nebo nějaký jako metodiky ohledně jako práce s rovera a nebo byly takový jako dobrý zdroj na nějaký jako zajímavé lidi, že třeba nám doporučili někoho, koho jsme potřebovali do článku nebo tak, takže to bylo super, že ta spolupráce byla příjemná v tomhle směru není, co se týče TDC, tak tam jsem byla nejčastěji z kontaktu s Tomášem Slavíkem, s Fredem, ten vlastně v té době byl můj nadřízený. Takže byl zodpovědný za to, aby vyšel ten časopis, tam ta práce byla na dost profesionální úrovni, takže probíhala většinou jako s ohledem na to, že se řešily smlouvy, šla přes něj inzerce, sděloval nám nějaký jako organizační věci a jednou až dvakrát do roka jsme se potkali, a tak nějak jsme se jako bavili o tom, jak jsem spokojená ve své pozici a tak. S Výkonnou radou v kontaktu jsem byla tam primárně jenom, kvůli tomu závěrečnému hodnocení vždycky. Jednou se tam stal takovej jako nepříjemný okamžik, o kterém jsem mluvila, ale jinak jsem vlastně nejvíc z těch zpravodajů byla v kontaktu asi s Permim, protože vedl Komunikační odbor skautskej, tak dost často měl jako skvělý kontakty, které jsme využívali a jednak nám poskytovaly nějaké fotky, nebo třeba informace, které jsme potřebovali ohledně propagace skautský a nějakých věcí, takže tak.

T: Ty jsi v posledním ročníku se změnila fotky na kresby, nebo koláže. Proč ten krok?

R: To byl nápad Zuzky, který mi přišel jako hrozně dobrý, protože jako přináší nějaký prvek originality. A podle mě to mělo potenciál přitáhnout i lidi. Zároveň to není

ojedinělý, že se to používá, používá to Respekt, používá se New Yorker, používají to další časopisy a myslím, že to ozvláštňuje, takže když ten návrh Zuzka přinesla, tak mě to přišlo jako super věc a tenkrát si to celé zpracovala, že vlastně i vypsalala soutěž do časopisu a ozvalo se nám pár lidí ze, kterých nakonec vzešla Majda, protože v reálu jako fakt něco nakreslila a bylo to super.

T: No, takže sazbu dělala Jitka, cover udělal někdo jiný nebo ta jenom dávala tu kresbu?

R: Je to tak, vlastně ještě tu sazbu té titulky dělal někdo jiný, to je ještě zamotanější. Je to tak. Ale ty koláže byly jen poslední rok.

T: Já jsem v časopise nezaregistroval, že bylo výběrové řízení na dalšího šéfredaktora. Bylo tam jmenování, nebo tam bylo výběrko? Možná jsem ho jenom přehlédl.

R: Byl tam inzerát.

T: V tom případě, jak teda vzpomínáš na to výběrové řízení? Mohla jsi ho nějak ovlivnit.

R: Jo, já jsem mohla přímo ovlivnit, co by ten člověk, podle mě, měl vědět to ve velmi úzké spolupráci s Kát'ou Zavřelovou, která byla a nevím, jestli je, to možná budeš vědět spíš ty, koordinátorka časopisů, takže vlastně ona měla být taková spojka mezi TDC a šéfredaktorem, ale vlastně spíš z té obsahové stránky. Takže jsme od ní dostali zpětnou vazbu a ona tenkrát dostala za úkol to zorganizovat, to výběrko a tím, že bydlí v Brně, tak a jsme jako kamarádky, tak jsme nějak se potkaly a vlastně jsme přemýšlely nad zadáním toho inzerátu, protože na rozdíl od ní, já jsem tak nějak měla zkušenosti s tím, co ten šéfredaktor, podle mě, jako potřeboval vědět nebo znát. Takže jsem jí dala nějaké své nápady a nějaké své zkušenosti, které se mi osvědčily. A ona potom sestavila ten inzerát a vlastně jí přímo chodili, nebo respektive Fredovi, pak chodili ti zájemci a všechno to potom přelífroval na ní a ona vlastně jako vybírala ty lidi, které pozve na pohovor. A já jsem na těch pohovorech byla i přítomná.

T: Ještě poslední otázka, jak vzpomínáš ty na svoje výběrové řízení s Kami.

R: Kami tam tenkrát nebyla, byl tam šéfredaktor Skautského světa, teď jsem zapomněla, jak se jmenuje.

T: Václav. Ne?

R: Ano, jo.

T: Manžel Julie.

R: Je to tak.

T: Je to tak, víme, o kom je řeč, je to Václav Zeman, Šík.

R: Bavili jsme se tam o tom, jak bych chtěla změnit, nebo co bych chtěla změnit, jaké mám plány. Případně pokud jako to budu víst, jak si to představuju. Pak takový klasický věci, jako co je mojí motivací, jaký mám podle sebe zkušenosti, a tak no. Takže vlastně docela standardní pohovor až na to, že jsem myslím byla, no, jakože nevím, jestli jsem byla jediný zájemce, ale rozhodně to vypadalo, že asi tak nějak jako by to mohlo klapnout.

- **Kristýna Pechová a Vojtěch Kousal, skautskou přezdívkou Týna a Kousy, 30. ledna 2021, platforma Zoom**

(R1: Kristýna Pechová; R2: Vojtěch Kousal)

T: První okruh, osobnost šéfredaktora, poprosím vás, abyste pak každý řekl, jaké jste měl zkušenosti s žurnalistikou předtím, než jste přijali místo šéfredaktora.

R1: Dobře, kdo bude vždycky začínat, myslím, že bude lepší, když si to stanovíme. Tak já budu vždycky začínat, a Kousy bude druhý. Tak zkušenosti, myslíš předtím, než jsme přišli do Kmene, nebo předtím než jsme začali šéfovat?

T: Než jste začali šéfovat.

R1: Takže předchozí zkušenosti, psala jsem do Kmene jako redaktorka asi tři až čtyři roky a k tomu jsem psala do Práva jako externista a pak jsem měla jako namátkovou zkušenost s takovými, jakože občas jsem napsala jen tak na nějaký jakoby hudební web nebo jsem jednou psala do Československého časopisu pro fyziku, když to byly takový jako ojedinělý zážitky, jediná jako velká zkušenost byla z toho Práva a z Kmene.

R2: No a já jsem teda psal do Kmene od roku 2017, takže asi dva a půl roku před tím, než jsme to převzali. Kromě toho jsem teda studoval žurnalistiku nebo pořád studuji, takže jsem byl ve třetím ročníku žurnalistiky. V rámci toho studia jsem absolvoval tříměsíční praxi v Libereckém deníku, a pak jsem teda psal nějaký články jako do studentského

média, který jsme měli v rámci školy a psal jsem nějak občas třeba do nějakých školních časopisu nebo do nějakých Semilských noviny a tak.

T: Jaká byla vaše pozice, činnost ve skautu, před tím, než vzali post toho šéfredaktora?

R1: Ve skautu jsem byla jednak redaktorka Kmene. A druhak jsem byla zástupce skautský vedoucí jednoho oddílu světlušek v Berouně, potom jsem byla, a pořád jsem, v týmu vedení akce Miquik, Mikulášského víkendu, konkrétně v sekci Semináře. A začínala jsem na Odboru velkých akcí spolu s tím... Co probíhalo řízení na post šéfredaktora, tak jsem se přidala k Odboru pro velký akce.

R2: Já jsem teda prošel jako normální člen, pak jsem rádcoval, pak jsem pomáhal u oddílu jako oddílový rádce, pak jsem dva roky vedl vlčata, mezitím když jsem přišel do Brna, tak jsem začal pomáhat v brněnském Skautském institutu, kde jsme promítali dokumenty a pak jsem byl teda redaktor Kmene. A jinak asi jsem byl jako aktivní rover na nějakých akcích a tak.

T: Proč jste přijali post toho šéfredaktora?

R1: Jednak jsem to přijala, protože tam byla ta potřeba mít toho šéfredaktora a já jsem to viděla jako dobrý skutek, trochu to dělat, jsem si nemyslela, že to je placený, abych byla upřímná a druhak jsem to vnímala jako takový, vnímala jsem to jako dobrý krok od toho redaktora k tomu šéfredaktorovi jako takovou cestu, jak se ještě zdokonalovat v dalších činnostech, než jenom v tom psaní a brala jsem to jako takový vyšší level toho členství té redakce Kmene a zároveň jsem si říkala, že mi to asi může svým způsobem pomoci v tom profesním životě mimo skaut, když se naučím něco v tom vedení toho Kmene.

R2: No já jsem to bral asi jako zajímavou možnost a příležitost. Hlavně už jsem nějakou dobu v tom Kmenu byl, takže jsem trochu znal, jak to tam chodí a dobře jsem se i poznal v Brně s Rajčetem, bývalou šéfredaktorkou, takže jsem nějak viděl, jak na tom pracuje a šlo to jako zajímavá práce, jsem pak teda nějak zjistil, že to je placený trochu, takže jsem to pak taky bral, jako možnost nějaké brigády ke studiu a přišlo mi, že to je taková fajn pestrá práce, která zahrnuje spousta různých, jako nevím jestli dovedností, ale takových dílčích prostě, že to není nuda, furt to samý, ale je to taková pestrá činnost no. Takže to byl důvod, proč jsem měl o to zájem

T: Kterými časopisy nebo médii jste se inspirovali pro tu vaši tvorbu?

R1: No tak on Kmen sám o sobě, i z toho, co říkala Rajče, aspoň v jejím vedení se inspirovala hodně v Respektu a tahle ta inspirace si myslím, se jako hodně táhla i s náma, protože řekněme, že tam byl určitej vizuál a určitej styl, který jsme jako od základu neměnili, takže to je asi jedna inspirace. Já se moc jako neinspirovala, třeba textově, co se týče jako jiných médií, protože já si nemyslím, že jako médium, které by se dalo nějakým způsobem, který by mohlo být jako velkou inspirací pro skautský médium, protože ten náš obsah musí být hodně konkrétní, ale jako vizuálně jsem se třeba inspirovala asi časopisem Heroine trochu, potom i časopisem Ekonom a trochu i jako třeba ostatníma skautským časopisama.

R2: No tak myslím, že Týna asi vyjmenovala všechno nebo třeba ty grafické úpravy, tak říkala hlavně Týna, takže si myslím, že v tomhleto asi dokázala říct tady ty věci v líp. A za sebe asi nemám nějaký konkrétní titul, kterým bych se úplně jako extra inspiroval cíleně.

T: Co je charakteristické pro ten styl vedení té redakce z vašeho pohledu.

R1: Podle mě ten styl je charakteristický v tom, že z velké části probíhá online, protože nemáme stabilní redakci, která by byla prostě na jednom místě a nemám jakoby prostory, ve kterých bychom se scházeli. To je asi jedno velký charakteristikum, že je to taková jako síť, když to tak řeknu a taky to, že aspoň jako ze začátku, teďka už to tak třeba možná není, ale ty redaktoři spolu prakticky nekomunikovali, takže to byla jenom hlavní komunikace mezi náma redaktorama vždycky. A taky si myslím, že velký jako aspekt je to, že to je dobrovolnická redakce. Takže ten styl vedení prostě musí být přizpůsobený tomu, že to jsou dobrovolníci a že to znamená, že od nich prostě nemůžeme vyžadovat nějaký určitý jakoby. Nemůžeme prostě vyžadovat tak velký pracovní nasazení, jako kdyby to byla řekněme placená redakce. Musíme počítat prostě s tím, že to dělají jako něco navíc.

R2: No já myslím, že taky, to Týna přesně pojmenovala. Jedna je to ta práce online čistě vzdáleně a virtuálně a druhá je to dobrovolnosti redaktorů. No a určitá, jako nechci říkat jako nezkušenost, ale prostě tam nějaký to vyzkoušení si a zároveň jako takový prostě, že se to učíme všichni, tak nějak jako v praxi no, je to learning by doing prostě, že se

učíme s každým číslem jako myslím. Jak my, jako vedení, taky ty redaktoři a my spolu s nimi. No, a pak i že to je teda online a ta komunikace je trochu jiná, že v onlinu, než to prostě měli jednu místnost a tam se všichni potkávali třeba, tak vím, jako že v dnešní době to takhle je jako standard ve spoustě firem mít home office a podobně, ale takhle redakce Kmene takhle funguje standardně.

T: Druhý okruh: volba témat a rubrik. Podle čeho jste volili jednotlivá témata pro časopisy? V našem případě teda dva časopisy zatím.

R1: Takže teďka myslíš to říjnový číslo a to prosincový?

T: Jo, jo, přesně tak.

R1: No tak téma *Proč*, což bylo říjnový téma, jsme volili, protože jsme si řekli, že tak jako pomyslný začátek té naší éry, když už jsme tam byli předtím, bychom se mohli jako zkusit trochu jako zamyslet nad tím, proč vlastně to děláme, proč jsme roveři, proč jsme prostě skauti. Chtěli jsme prostě ty čtenáře přivést do hloubání nad samotnou podstatou věci a aby si prostě na to odpověděli už na začátku, proč jako to dělat nebo proč být rover? Nebo proč číst tenhle časopis, že tak to vnímám jako za sebe, že nám to přišlo jako zajímavý v tomhle směru a *Klubovny* jsme vybírali, protože jsme se chtěli dotknout něčeho víc skautského vlastně asi. A taky něčeho jednoduššího, než je prostě filozofování nad tím, proč jsme roveři. Vybrali jsme to trošku jako reakci na to předchozí téma. No, takže to je asi konkrétně k těmhle dvěma číslům.

R2: No, asi tak, no nevím, co bych k tomu ještě dodal.

R1: ... obecně jak vybíráme témata, já si myslím, že to je docela náhodný.

R2: No asi jo no, zatím v tom asi nemáme nějaký systém, spíš takhle jako vnímáme a jako možná podvědomě přemýšlíme nad tím, že když by jsme našli něco zajímavého, tak to můžeme využít jako téma dalšího čísla, ale asi nějaký systém nemáme vyloženě.

T: Jaké je řazením rubrik v tom časopisu? Měnili jste to nějak oproti Rajčeti?

R1: No neměnili. Neměnili jsme to, zůstalo to úplně stejně, ačkoliv to je něco, co pořád trochu visí ve vzduchu, protože bychom to chtěli změnit nějakým způsobem. Abychom

to víc přizpůsobili tomu, jak to vnímáme my. Ale ve zkratce ne, neměnili jsme to. A pořadí je... mám vyjmenovat pořadí?

T: to se kdyžtak zvládnou najít sám, to asi nebude problém.

R2: Jenom bych k tomu asi doplnil, že když jsme měli teďka nějaký odezvy od čtenářů z formuláře, tak nám tam vzešlo z toho, že ty lidi možná úplně nerozuměj těm tématům nebo nebo těm rubrikám, a to je pro nás další podnět, proč bysme se na to chtěli nějak jako myslím v řádu jako třeba tohodle roku zaměřit a asi tu změnu, kterou bysme chtěli udělat, jednu z těch změn, které já si myslím, že bude potřeba udělat, tak je nějaká inovace těch rubrik, abysme jim rozuměli líp my sami i naši čtenáři, aby jsme věděli, proč tam jsou ty rubriky a co v nich můžu najít.

T: Jaká témata jsou pro vás důležitá a jaká doplňující pro ten časopis?

R1: To je taková komplikovaná otázka, protože, no, jako naše témata jsou svým způsobem určovaný nějakýma vyššíma strategickýma cílma a co schvaluje Výkonná rada, takže jejich jakoby důležitost, je svým způsobem jakoby daná, když to tak řeknu, v něčem. Protože vždycky ty, řekněme, roverský nějaký seberozvojový témata a témata, který jako prostě, osobu toho čtenáře, a to jeho skautský já a jsou prostě v těch strategických cílech jako poměrně častý, takže bych asi řekla, že klíčový a věci jako lifestyle témata a prostě cestování a takhle, si myslím, že jako slouží tomu, aby ten čtenář tam prostě našel i něco jinýho. Jako pro mě jsou všechny témata stejně cenný asi. Si myslím, že jsou všechny stejně důležitý a všechny prostě stejně utváří ten časopis, ale asi z hlediska jako pointy toho časopisu si myslím, že ty roverský témata jsou asi jakoby nad těma tématama co jsou lifestyle no, co jsou všeobecný

R2: No já s tadytim přesně souhlasim a pak teda asi nejsou úplně témata, ale máme tam nějaký rubriky, který jsou víc servisní, ať třeba to zpravodajství nebo pozvánky a podobně. Tak to jako beru, že to je čistě jenom taková nebo asi myslím si, že tak prostě k takovejším tématům nemám takový vztah, když to třeba připravuju nebo to čtu, jako k nějakým těm článkům, kde to je zaměřený jako klasicky nějaký publicistický text. Ale to je asi tak všechno, co mě k tomu napadá ještě.

T: Jak lehce jde ten obsah toho časopisu naplnit kvalitním obsahem?

R1: Kvalitním obsahem je klíčové v téhle otázce. Já bych řekla, že to jde středně těžce, nebo někdy to je snažší, třeba, když vybereme řekněme lehčí téma, které se dá snadněji propojit a je takový jako všeobecně jako dobře vnímaný a ty redaktoři dobře reagují. Někdy to je samozřejmě těžší, když jsou prostě témata, který se jen tak někomu prostě zpracovávat nechce. Řekneme třeba viz jako rubrika, podle mě Čekatelská je taková, že snadno se tam prostě může objevit nějaké téma, který prostě by si třeba nějaký redaktor jen tak nevzal. Protože buď na něj jako nemá kapacitu, aby ho tak hluboce zpracoval nebo ho prostě nebaví, třeba hospodaření si myslím, že jen tak někoho nebaví, takže v takovém případě je jako potřeba, abychom prostě sáhli za naší redakci. A jinak celkově si myslím, že to není zas tak těžký, že na to, kolik nás je, že většinou se nám to podaří naplnit poměrně kvalitním obsahem.

T: Kolik vás je?

R1: Kolik nás je Kousy?

R2: Myslíš jako redaktorů?

R1: No asi těch písíciích no

R2: Písíciích bude, když nepočítám nás, tak si myslím, že takovejch sedm možná, pls minus.

R1: Já myslím, že trochu víc, ne? Se můžu podívat na Slack.

T: No na Slacku nás je skoro 30.

K+R2: Tam nejsou jen ti, co píšou.

R1: Já si myslím že okolo deseti nás je prostě.

R2: Ale těch aktivních je kolem šesti, sedmi.

T: Vy jste teda nerušili a nezakládali nový rubriky?

R1: Ne.

R2: Ne.

T: Dobře. Tak třetí okruh: podoba redakce. Jakou podobu má fungování redakce a jaká je její struktura?

R1: Hm podoba fungování redakce. Redakce... tyjo to je teda docela široká otázka upřímně jakoby fungování redakce.

R2: Můžu?

R1: Tak můžeš teda teď ty, Kousy, protože mě nenapadá nic inteligentního.

R2: Jde ti teda o ty procesy hlavně, nebo o tu strukturu teďka?

T: Jsou to dvě otázky, jakou podobu má fungování redakce a jaká je struktura?

R2: Tak asi začnu teda to strukturou, tak v současné době teda beru, že tam je nějaké vedení. Což teda bych řekl, že jsme my dva s Týnou plus editor Matěj - Vypravěč a ještě bych tam zahrnul koordinátora online týmu nebo někoho, kdo bude šéfem toho online týmu, který je teďka takovej trošku... uvidíme co s tím bude, ale taky to tam beru toho člověka, který tomu šéfuje. Potom tam máme samotnou redakci těch písíciích lidí, který jsou takový gró teda a potom tam máme takový spolupracovníky, dejme tomu, jako třeba ilustrátory nebo fotografa, kteří se taky podílejí na tom tištěným obsahu, ale jako jsou mimo ten hlavní rámec, což znamená tvoření těch textů. A pak tam máme korektorky, který jsou samostatný, těm šéfuje Týna. A pak tam máme teda ještě profesionální grafičku, která je zas prostě úplně mimo. No, takže tak, nemáme to úplně jako extra strukturovaný, nějak úplně tak nějak jako striktně. A potom ještě teda máme online tým, jsme měli, který se nám trochu rozpadnul a uvidíme, co s tím, to byla taková vlastně samostatná jednotka, takže to jen zatím nevíme, jak to s ním bude dál.

T: Vy jste teda říkali, že jste měli k dispozici těch zhruba sedm písíciích členů. Jaký byly zkušenosti té redakce nebo přebrali jste redakci po Rajčeti nebo se vytvářely úplně novou?

R1: No, jakože novou jsme nevytvářeli, ale po Rajčeti byl stav poměrně, jako čísla byla poměrně nízká, takže jsme je dělali takový redakční národní obrození a přibírali jsme hodně nový členy. Vypsali jsme inzerát prostě do světa, že sháníme nejenom redaktory, ale prostě i korektory, ilustrátory, jako někoho, kdo by nám chtěl právě spravovat sítě a takhle, že bych řekla, že původně redakce prostě zůstala třeba ze třiceti procent, když to tak řeknu. No, takže tak. A jak že zněla ta otázka ještě jednou?

T: Jaké byl zkušenosti té redakce?

R1: Zkušenosti. No většina lidí v naší reakci je podle mě o chlup míň zkušená než my. Když to tak řeknu, část z nich jsou prostě studenti žurnalistiky a část z nich jsou prostě lidi, co se nějakým způsobem o to psaní zajímají, takže se rozhodli, že se k tomuhle přidají za různých jako podmínek. Mám pocit, že ty zkušenosti se jim samozřejmě jakoby vyvíjí za tu dobu, co jsou v redakci, že tady ta redakce samotná je posouvá, takže na začátku, co jsou prostě třeba jako zelenáči jejichž texty, třeba jako že jejich práce je taková, že vyžaduje hodně vedení a třeba po několika letech třeba prostě někteří členové nebo co už tady jsou několik let, co třeba ještě jsou z doby, když tady byla Rajče, tak už jako nevyžadují prostě takovou péči, prostě už jsou jakoby vytrénování na to psaní. Ale už jsme samozřejmě přijali nějaký členy, třeba co měli nějakou jako lepší předchozí zkušenost, že prostě, řekněme, v tom tak jako průměrně vypsání, když to tak řeknu.

R2: Já bych to k tomu asi ještě doplnil, že jako většina těch lidí to bere jako koníček i tím, že to teda je pro ně jako nějaká dobrovolnická aktivita, ještě v rámci toho skautingu ještě něco navíc. A řada z nich, tak má zkušenosti, spíš z těch, co k nám přišli teďka akorát nově, tak se psáním nějakých třeba povídek nebo nevím prostě nějakých jiných žánrů, než jsou vyloženě jako publicistický texty, takže tam je trochu znát, že mají tendenci používat trochu jiný jazyk a jinak trochu pracují s těma informacema a tak, že spíš si myslím, že pro ně je možná občas jako větší větší problém, než to psát, tak je v tom jaká jako, že mají mít formu ty texty v našem časopise, že jsou zvyklý trošku na jiný styl psaní, no, než chceme po nich my.

T: Využíváte externisty pro psaní článků?

R1: Ano, ale není to tak, že bychom měli předtím stálý externisty, když to tak řeknu. Jedinej asi stálej externista lidi, co by se dali považovat jako stálí externisti je Roverský odbor. Máme Julii Motalovou.

T: A pro jaký typ článků je využíváte?

R1: Roverský odbor píše...

T: Myslím obecně. Jo, promiň.

R1: Obecně si myslím, že to hodně záleží prostě asi pro typ článku, co vyžaduje prostě nějak jako zkušenost, kterou, řekněme, nemá řadový redaktor. To je prostě člověk, který

má něco jako odbornost ve svém tématu, že s tím prostě třeba nějakým způsobem zabývá. Nemusí to být jako člověk, co má vystudované, ale někdo, kdo tomu prostě rozumí a je schopný to sepsat tak aby to lajk pochopil.

T: Díky.

R2: Můžu ještě?

T: Jo, promiň. Kousy?

R2: Ještě mě napadá, že to může být ještě v případě, že se třeba je reportáž z nějaké akce, kde nebyl nikdo z naší redakce, nebo prostě to je typicky svědectví prostě nějakého účastníka akce třeba, nebo nějakého kurzu, takže to je potom ještě trochu jiný případ.

T: Díky. Funguje podpora ze strany staré šéfredaktorky?

R1: Řekla bych, že funguje, ale je to taková jako nárazová podpora, že když se potřebuji na něco zeptat, tak nám jako tak nám odpoví, tak nám prostě poradí, ale není to takový, že by byla na telefonu pořád, myslím, že už má určitý odstup od té redakce.

T: A tak ona s váma, jestli jsem ten její rozhovor pochopil, tak ona s vámi vedla prvního půl roku nebo tam byla víc jako angažovaná, že tam bylo to předávání.

R2: První číslo a půl asi. První číslo jsme dělali na půl a druhý nám ještě nějak pomáhala, takže bych řekla jsi tak čtvrt roku no, že tak možná od března do června. No tak nějak.

R1: No tak nějak nám to prostě předávala a zaučovala nás v tom.

T: Jak probíhá komunikace mezi členy redakce? A jaké platformy používáte a jaké nástroje používáte pro tvorbu článků?

R1: Hlavní komunikace je teďka přes platformu Slack, vedlejší komunikace si myslím, že je hlavně přes email a přes Messenger a hlavní platforma pro odevzdávání článků je teďka na Googlu, disku, kde máme ten formulář a články se většinou odevzdávají ve formátu Google dokumentů, a i naše redakční úložiště prostě je na Google disku.

T: Jak pracujete s nováčky? Nebo Kousy chceš to nějak...

R1: Mluv klidně Kousy.

R2: Myslíš otázku ještě tu původní nebo jak pracujeme s nováčkem teďka, že Týna už to všechno řekla k těm formátům.

T: Jak teda pracujete s nováčky.

R2: No tak my jsme dělali větší nábor přes prázdniny, tak jsme tam měli několik možností pro ty zájemce, jak by s náma chtěli spolupracovat, jestli by chtěli psát nebo jestli by chtěli opravovat texty, nebo jestli by chtěli dělat tam ilustrace a podobně a na základě toho jsme se pak trochu rozdělili, takže ty, který chtěli psát, tak těm jsme dali za úkol, aby zkusili napsat nějakou jako část článku, zájemcům o korekturu jsme dali nějaký kvíz korektorské a podobně, takže jsme si je tady tak trochu proklepli a potom už jsme je normálně přidali do těch redakčních systémů a nebo na ten Slack a tam jsme s nima pak začali komunikovat, když přišlo plánování dalšího čísla, tak to už si mohli zapisovat témata. Vždycky jsme si tam vyznačovali do toho rozpisu hvězdičkou, který nám přijdou vhodný pro ty začínající reaktory, že nejsou tak náročný a taky každý článek má svého garanta což je někdo z vedení časopisu většinou a ten jak to tomu redaktorovi skoro jak bych řek skoro plně k dispozici a může mu zavolat nebo se ho na něco zeptat a probírá s ním tvorbu toho článku už jako od té první fáze, když si třeba není jistě a potom teďka jsme během asi posledního asi půl roku vytváříme redaktorský manuál, kde jsou shrnuté... Takže ten manuál slouží jako takový rozhraní pro ty redaktory, hlavně kteří prostě zjistit nějaké informace o tom, jak funguje redakce, jak funguje časopis, jak psát ty různé žánry a podobně to je takový podpůrný nástroj, abysme prostě nemuseli furt odpovídat na ty stejné otázky, nebo jim furt psát stejné připomínky, tak máme tady takový online manuál pro ně.

T: Týno?

R1: Já bych ještě asi doplnila, že u korektorů to probíhalo trochu podobně, měli jsme korektorský kvíz, který se dal všem korektorkám a korektorům, co se hlásili na pozici korektora, upravovala ho naše hlavní korektorka Lucka, a ti, co měli nejlepší odpovědi, tak se, nebo, nejlepší – jako že, no prostě nejlepší odpověď... Co to vyplnili nejlíp a nejlíp opravili, tak se přidali k naší redakci jako korektoři. A asi ta péče o ty nováčky si myslím, že asi hlavně probíhá taky, tak, že vlastně fakt jako intenzivně konzultujeme, aspoň za

mě to tak bylo, že jsem jim prostě intenzivně vysvětlovala, jak ten článek má nebo nemá vypadat no.

T: Čtvrtý okruh: zásahy nadřízených. Omezuje tě nějak organizace v činnosti? Funguje nějak cenzura?

R1: Cenzura jako taková si myslím, že vyloženě nefunguje. Se nám, nebo aspoň mám pocit, že se vyloženě nikdy nestalo: „Tohle to nesmíte vytisknout prostě.“ A možná by se to stalo, kdybychom jako tiskli vyloženě, něco, řekněme, co by pak jako šlo proti Junáku, ale k tomu jsme se my podle mě nikdy nedostali. Funguje určité jako vedení, řekněme, vedení tím naším vedením v tom, jakým stylem by se ten časopis měl ubírat. A to hlavně ve formě těch strategických cílů. Na druhou stranu ty strategický cíle prostě my můžeme nějakým způsobem třeba navrhovat a modifikovat na další rok, že to je vždycky asi otázka toho prostě jak se to usnese, tak podle toho musíme řídit to číslo. Máme jako nějakou zpětnou vazbu od našich zaměstnavatelů - TDC na to, jak prostě ty články vypadají, ale je to spíš jako navigace, než že by to byl nějaký přímej rozkaz „Dělejte to takhle nebo to nedělejte takhle“.

R2: Jo, myslím si, že to je vždycky hlavně o tý domluvě s těmi... nevím, jestli jako asi v případě třeba Freda z TDC, tak to je asi jako nadřízený, případě roverský odbor nebo další, třeba někdo další jako nevím, nějaký partneři, kteří nám pomáhají s tím určováním toho směru, ale není to asi nějaký, že by nám řekli, že musíme psát nebo nesmíme, jsou to spíš prostě nějaký, jak říkala Týna, doporučení a po vzájemný diskusi vzešli nějaký cíle.

T: Jak vnímáte ty cíle? Ostatní šéfredaktoři říkali, že to je poměrně jako neomezuující záležitost. A pro vás?

R1: Podle mě není omezující, ale nemyslím si, že jsou vždycky nastavený prostě dobře a jakože tím, jak jsou někdy volný, tak si myslím, že jednak sice proto se může zařadit skoro cokoliv v nějakých jako případech a zase zároveň i takový jako, podle mě, těžké říct jako jestli jsme ho teda splnili nebo ne. Takže si myslím, že jako asi je dobře, že tam jsou. Nemyslím si, že by byl náš nepřítel, ale jakože s nějaký formulace a nějaký jako ty cíle se mi třeba jako nezdají stoprocentní adekvátní, i když asi jako vlastně chápu, proč tam jsou.

T: Můžeš být konkrétní?

R1: Asi třeba cíl motivovat, už si nepamatuji, jak to tam je přesně, ale něco jako motivovat starší rovery, nebo lidi, co už nejsou prostě roveři, jak jako zůstat ve skautingu. Já nevím, jestli jako toho je prostě časopis schopný, když to tak řeknu. Si myslím, že to je třeba jako dlouhodobý problém Junáka a nevím, jestli my, jako poměrně mladá redakce, tak máme možnost tohleto ovlivňovat, když navíc primární roverská skupina je prostě 15 až 20 let, takže tam se jako podle mě dostávají tyhle ty dva jako cíle se prostě, podle mě, vylučují svým způsobem. Myslim si, že to je nějakým způsobem možné, ale nevím, jako jak by to bylo efektivní, když to tak řeknu.

R2: K těm cílům mě ještě napadá, že tam jako mohlo být... nebo takhle, když jsme ten časopis přebírali, tak to bylo zrovna v době, když se pak vyhodnocovaly ty cíle, nějak na konci jara a teď nám Rajče poslala ty cíle, tak za mě to bylo docela těžké se v tom zorientovat na první dobrou a představit si pod těma formulace nějaké obsahy, co to jako v reálu znamená potom nebo v praxi. Ale myslím si, že jak člověk se do toho nějak trochu víc dostane a případně i pak má možnost podílet se na obměně těch cílů, takže za mě to vlastně i docela v pohodě, že se vždycky třeba i podívám, nebo když vidíme jednou za čas, jak nám přijde hodnocení od někoho z TDC, takže třeba vidíme jako na co by jsme se třeba mohli zaměřit, co už jsme dlouho jako neřešili, jaký témata, takže to je fajn i takové, jednou za dva měsíce nějaký přehled toho, jak si na tom stojíme. A možná nám to i potom pomáhá ve vymyšlení potom těch námětů nebo něčeho o čem by jsme třeba měli napsat, no.

T: Museli jste někdy řešit nějaký konflikt?

R1: Myslíš s vedením nebo s těma cílema?

T: Asi s vedením, třeba z venku, z redakce, že si třeba nějaký čtenář stěžoval, nebo uvnitř redakce.

R1: Asi s vedením ne. Uvnitř redakce si myslím, že něco, co by se dalo nazvat jako konflikt vzniklo. A co se týče čtenářů, tak jako vznikla nějaká jako nespokojenost, ale asi bych ji úplně nazvala konfliktem.

R2: Myslíš konflikt jako co se týče teďka toho online týmu nebo nebo ještě něco jiného.

R1: Myslím asi to a myslím asi Terku.

R2: Koho?

R1: Myslím, že Terku. Myslím, že to byla konfliktní situace s tou Terkou, jako že jí vadilo ten způsob těch editací, nebo aspoň mě to tak vyznělo.

R2: Jako do jisté míry asi jo, ale asi si myslím, že ty nepochopení byly dané do jisté míry, jako do jisté míry tím, že komunikace probíhá online. A člověk to asi vnímá jinak, těžší tam občas najít nějakou... nebo jako správně pochopit, jak to ten druhý myslí a tak. Ale to si myslím, že konkrétně s tou Terkou, že to byla spíš jako epizodní situace, než aby to byl nějaký větší konflikt.

R1: Prostě to nevyeskalovalo, když se tak řeknu.

T: Díky.

R1: Prostě to byla situace.

R2: A jinak ještě ses ptal na reakce čtenářů, jestli tam byl nějaký jako nesouhlasný reakce nebo něco takového na kritika, tak myslím, že jako jednotlivé případy jsme zaznamenali, že někdo měl problém s nějakýma konkrétníma článkama, že se jim třeba na nich něco konkrétního nezdálo, nebo tam našel nějaký třeba faktický nepřesnosti, a tak u nějakých konkrétní textů, ale nějaký jako vyloženě, že by nám někdo třeba bojkotoval celý časopis. Vim, že když jsme řešili téma postavení žen a mužů v Junáku, tak že se tam objevil jeden komentář, že někdo nehodlá dál platit členský poplatky za časopisy, protože ho nějak poslední době, že úplně souhlasí s tím, jaký tam vycházej články, ale nevím, jestli to bylo myšleno jenom na náš časopis nebo i na další skautský časopisy a ten člověk to potom nějak v komentářích nerozebíral, co konkrétně mu na tom vadí, takže to netuším, co přesně.

T: Do jaké míry je redakce nezávislá, podle vás?

R1: No to asi záleží, z jakého úhlu pohledu. Finančně prostě nezávislí nejsme. I TDC je prostě závislý na příspěvcích od Junáka, nemůžeme si prostě na náš tisk vydělávat třeba jenom inzercí. Prostě v tomto směru nezávislí nejsme, potřebujeme prostě členské poplatky a další prostě příspěvky na neziskovky. Myslím si, že jsme poměrně nezávislý

na nějakých jako vyšších institucích, že prostě až nějaký cíle, co musíme plnit řekněme, tak ta naše redakce prostě funguje velmi autonomně.

R2: Jo a takže myslím si, že redakce není závislá v tom, že se k nám může přidat jako víceméně skoro kdokoliv, kdo o to má zájem psát a nějak se mu u nás zalíbí a bude v tom nějak, neříkám úplně dobrej, ale prostě budete mít pocit, že ho nějak naplňuje a tak. Nevím jako právě nezávislá, na čem všem, Týna to asi všechno shrnula.

M Omezuje vás nějak při práci inzerce?

R1: Opravdu si myslím, že fakt ne. A jestli, tak je to tak zanedbatelný, že si myslím, že to není omezení prostě.

R2: Víme pár týdnů předem, kolik tý inzerce bude, takže občas zjistím, že třeba máme o stránku nebo dvě víc volného místa, ale to není vyloženě, že by nám vadila jakože ta inzerce jako taková, no.

T: Je nějaké téma, které jste neotiskli?

R1: Myslíš jako naše? Jakože co jsme vymysleli a neotiskli?

T: No, spíš že bylo třeba nevhodný pro ten časopis.

R1: Stává se nám, že nám občas přijde nějaká nabídka nebo nějaký jako článek a nepřijde nám úplně vhodný ho tam zařazovat, protože si buď myslíme, že to prostě nesedí tomu formátu nebo že by to byla třeba přílišná propagace něčeho nebo že nám to třeba nesedí prostě do konceptu, co máme na další čísla.

R2: Budťo to jsou články, který prostě tématicky a nějak jako stylisticky nezapadají do toho časopisu, protože to je nějaký odborný text o něčem a něco takového. Anebo jsou tam měli jednou, ale myslím, že Rajče říkala, že to chodilo pravidelnějc, návrh na nějaký článek třeba o nějaký organizaci, která není skautská, takže by to svým způsobem byla i jako trochu reklama a chtěli abychom o nich napsali, aniž by to byla přiznaná inzerce, abychom to napsali, ale nic bysme z toho neměli. To jsme asi úplně neodsouhlasili potom.

T: Pátý okruh: časopis. Jaký je cíl pod vedením vašeho časopisu? Jaký je cíl časopisu pod vaším vedením?

R1: Taková široká otázka. Si myslím, že hlavní cíl je, aby ten časopis vycházel a měl nějakou kvalitu. To je jako ta základna prostě, to jako ten základ všech těch jako dalších cílů, to je to minimum, co máme a další cíle jsou jednak, aby se prostě rozvíjely v tom online prostoru, abychom dokázali využívat tenhle prostor, protože doposud jako nebyl využívaný, a přitom je to poměrně důležitá platforma pro naše vrstevníky, takže vlastně pro publikum našeho časopisu. Myslím si, že další cíl je jako zůstatvat aktuální a zároveň si myslím, že tam jsou pak ještě ty strategické cíle. Takže aby to pořád prostě bylo skautský.

R2: A ještě si myslím, že jsme si dali takovej cíl posílit zpětnou vazbu nebo jako oboustrannou komunikaci mezi redakcí a čtenářema, abysme prostě byli víc vidět na skautských akcích a setkávali se tam s těmi lidmi. Aby jsme dostávali víc od nich podnětů, aby jsme měli jako průběžně nějaký připomínky k tomu a tak. Takže víc posílit i tu zpětnou vazbu jako nějakou komunikaci od čtenářů směrem k nám. To myslel, že byl ještě jeden z těch vedlejších cílů.

T: Jak se vám je podařilo naplňovat? Nebo daří naplňovat ty cíle?

R1: Nepodařilo se nám zatím tolik naplnit cíl, co se týče té komunikace mezi časopisem a čtenářema. Podle mě to zatím probíhá pořád jako hlavně tím, že nám někdo napíše na kmen@skaut.cz, když ho něco pobouří. Co se týče nějakých cílů v tom online prostředí, tak tam si myslím, že jsme tak jako na půl cesty, že už se nám podařilo poměrně úspěšně spustit ten web. Ale teďka tak jako ještě asi zápasíme trochu s těmi sítěmi a s tím jako jak to teda pojmem a taky takový menší cíl byl ta grafika, jakože nějakým způsobem udělat ten layout toho Kmene přehlednější, tak to se nám si myslím podařilo, že na to byla jako z redakce pozitivní zpětná vazba. Co se týče čtenářů, tak to nevím, jestli si toho všichni všimli. A taky jsme měli vlastně jako cíl nabrat další, jako posílit ten Kmen obecně, no, protože jsme měli málo lidí, to si myslím, že se taky povedlo.

R2: Já bych ještě řekl k tomu onlinu, že ten cíl je splněnej asi víc než z půlky, nebo jako že to nastavení je dobrý, jenom teď potřebujeme to přetavit v nějakou životaschopnou podobu, která jako překlopí to z té fáze vývoje a vytvoří do fáze údržby nebo toho provozu. A u té zpětné vazby a tak, tak si myslím, že se nám to taky dobře, ne úplně tolik, ale částečně se nám to podařilo i třeba že jsme byli součástí Miquiku, že jsme měli nějaké

okénko, nějaké video. A máme teď formulář a zpětnou vazbu, kterou teďka zprostředkovávalo TDC, ale myslím, že od příštího čísla to budeme chtít jako šířit sami je. Nebylo to úplně v takové formě, co jsme si představovali mít nějaký šetření nebo nějaký výzkumný rozhovory, a to se nám nepodařilo, ale v nějaké omezené míře tak už na tom pracujeme si myslím.

T: Jaký je boj mezi časopisy v organizaci? Kvalitu nebo něco takového?

R1: Tam moc boj nevnímám, protože každý je pro jinou věkovou kategorii. Myslím si, že největší boj je asi mezi Skautem a Roverským kmenem v tom, že roveři jsou často vedoucí. Já si myslím, že ty, co chtějí prostě materiál pro svůj oddíl sáhnou spíš po Skautu, protože tam pravděpodobně něco pro ty skauty najdou, kdežto v Roverským kmeni najdu spíš jako něco pro sebe nebo kdyby chtěli být jako aktivní ve svém roverském společenství, takže si myslím, že máme asi boj o ty rovery, co jsou zároveň činovníci.

R2: Já tam asi osobně žádný boj nevidím, nebo asi, že by to bylo tak nějak nastavený. Maximálně co mě třeba ještě napadá tak je, že je to takový jako srovnání jo, nebo, no, takové to, i když do jisté míry, jak Týna říkala, každé časopis si dělá to svoje, protože je zaměřený na jinou cílovku a když ty dětské časopisy nebo ty pro ty mladší členy a jenom třeba si myslím, že si můžeme porovnat ten web, Skauting má vlastní vlastní web a my teď taky spouštíme web. Takže jako to mě napadá, že se můžeme třeba takhle jako trochu srovnat v té návštěvnosti, nebo v tom, jak to funguje jim, jak funguje nám. To jsou spíš takový dílčí věci no.

T: Jak rozhoduje velkých změnách? Právě třeba ta změna vizuálu nebo změna těch editorů a podobně.

R1: Rozhodujeme poměrně demokraticky. Takže já řeknu názor, Kousy řekne názor a když se neshodujeme, tak se požádá o názor redakce. Ale samozřejmě už ne u všeho.

R2: Já vnímám, že máme roviny důležitosti těch rozhodnutí nějaký věci, máme s Týnou rozdělený kompetence, takže když to je prostě úplně nějaká blbost, taková nějaká drobnost, tak to každé prostě udělá, aniž by to třeba konzultoval s tím druhým. Pak máme nějaký takový trochu víc důležitější rozhodnutí, tak to se radíme my dva. Pak případně tam máme takový poradní hlas Matěje, editora. Takže buď když nám to přijde

něco vážnějšího, nebo se neshodneme, tak se obrátíme na Matěje a když to je fakt nějaký jako velké rozhodnutí, tak se obrátíme i na zbytek redakce, nebo když si prostě nejsme něčím fakt jistý, tak se taky obrátíme no, jak říkala Týna, na další členy.

T: Kolik bylo výtisků? Kolik bylo předplatitelů? Kolik je rozpočet toho jednoho čísla?

R1: Výtisků tak kolem sedmi tisíc, odběratelů...

R2: Sedm až osm tisíc no, nevím to přesně.

R1: Rozpočet jednoho čísla... se asi vydělí pěti že jo

R2: Asi jo.

R1: My máme milion nárok, nebo kolik.

R2: Myslím, že jo.

R1: Takže kolem milionu a tam jsou všechny věci okolo časopisu, takže když se to vydělí pěti, tak to je přibližně rozpočet jednoho časopisu s tím, že v každém časopisu je trochu jiná inzerce třeba. Teď se prodává inzerce míň, než se prodávala dřív.

T: V jakém stavu jste přebírali časopis?

R1: Já bych řekla, že ve vztahu fungujícím. Mně přišlo, že fungoval dobře, byl hodně zajatej a ve svých kolejí, ale myslím si, že potřeboval jako trochu jako oprášit, když to tak řeknu. Že nějakým způsobem třeba, když jsem se koukala jako na historii těch časopisů, toho, jak vypadaly a tak, tak se třeba hodně jako měnil vizuál časopisů a ten náš už byl poměrně dlouho stejný a myslím si, že jsme přebírali i tu redakci vlastně. A to taky potřebovala hodně posílit. Protože s odchodem Rajčete a vlastně i... Počkej, jak se jmenovala Kousy?

R2: Zuzky.

R1: Zuzky ... nevím už. Tak nás tam bylo strašně málo. Takže to hodně potřebovalo jako zvednout. Můžeš mě doplnit, Kousy.

R2: No myslím si, že největší problém bylo to, dvě zkušený členky, že se vzdaly vedení, že odešli a možná pak i nějakých pár dalších lidí v tu dobu už přestalo být plně aktivní, takže asi největší problém byl nedostatek nebo takovej limitní stav členů tý redakce. No

a jinak jako takový nám ten časopis předala docela dobře, do všeho nás zasvětila a ty procesy nějak fungovaly. Takže z téhle stránky si myslím, že tam asi nějaký problém větší nebyl no.

T: Poslední okruh: termíny a zdroje. Jaké jste používali nebo jaké používáte zdroje a jak velkou část tvoří zdroje neskautské.

R1: Si myslím, že se to odvíjí od toho, jak velkou část tvoří neskautské články. Pořád si myslím, že asi jako že nejvýznamnějším zdrojem je asi samozřejmě nějaká zkušenost toho redaktora, plus pravděpodobně internet, protože tam velký zdroj. A co se týče těch skautských článků, tak tam jsou to taky hodně zkušenosti vlastně členů a pak pravděpodobně i jako samozřejmě skautský weby, jakože Křižovatka je taky zdroj. A co se týče kurzů, tak si myslím, že největší zdroj budou zkušenosti těch členů. Protože sice spousta věcí napsaná v příručkách, ale to osobní zkušenost to podle mě nevyváží no. Co myslíš ty, Kousy?

R2: Myslíš jako zdroj ty žurnalistický zdroje?

T: Jo jo, pro články.

R2: No pro články, to fakt záleží od konkrétního textu a, no, fakt to asi takhle dokážu takhle zobecnit, ale souhlasím s tím, co říkala Týna asi no.

T: Jaký je kalendář vydání toho jednoho čísla? Kolik měli mají autoři času na psaní článků? Jak funguje uzávěrka v časopise?

R1: Kalendář s mírně mění. Standardně mezi číslama, vzhledem k tomu, že čísla prostě vychází jednou za dva měsíce, tak prostor mezi číslama je přibližně měsíc a půl bych řekla na tu redaktorskou tvorbu. Někdy to je dýl, mezi prosincovým a říjnovým číslem to byly prakticky více než dva měsíce z důvodu registračních poplatků. A naši redaktoři se snažíme, aby měli dostatek času. Minimum si myslím, že jsou tak tři týdny na článek, pokud je zadaný s těma prvníma článkama, občas se nám stane, že zadáme článek i později někomu, když prostě se nějakým způsobem nevyber něco původního nebo potřebujeme nějak jako něco zaplnit. A ta uzávěrka funguje tak, že prostě v tom daném termínu začneme shánět články, tak nějak jako postupně. Ideálně samozřejmě, když nám je pošlou včas. A vzhledem k tomu, že je editujeme postupně, tak nemusí přijít

úplně všechny najednou. Minimálně Rajče už měla hodně jako vychytané, od kterých lidí chodí a nechodí články, my se to taky snažíme tak nějak jakoby chytat, abychom viděli, kdo spíš jako posílá třeba už jako předem nebo včas a kdo třeba posílá jako až několik dní po deadlinu nebo třeba týden, někomu to prostě trvá dýl a ta uzávěrka teda funguje tak, že ty články shromažďujeme, postupně je upravujeme, editujeme, když je zeditujeme, tak je pošleme, zeditujeme to jen se souhlasem toho autora samozřejmě. Je to vzájemná domluva vždycky, tak je pošleme na korekturu. Korektorky udělaj takovou druhou fázi, která je hlavně jako gramatická už není tolik stylistická. A když už je to po korektuře, tak je to ve fázi toho, kdy tam píšeme sazební značky, aby naše grafička věděla, jak to má prostě postavit ten časopis v tom dokumentu a potom když už jich máme prostě nějaké množství, tak je pošleme naší grafičce. To bývá tak jako minimálně aspoň třeba dva týdny před tím, než se to má udělat. Myslím si, že ten týden je takový už hodně hraniční, to už se tak jako nestíhá spíš a postupně to naše grafička sází a posílá nám náhledy a my si všímáme toho, jestli tam třeba něco nesedí nebo by něco vypadalo líp, kdyby to třeba bylo postavený jinak a takhle.

R2: Asi tak. (haha) Standartně to je asi takovejch osm týdnů no. Týden plánování, týden rozebírání, tři týdny psaní, týden až dva editace a lomení, korektury, dva týdny teda, a pak týden sazba až dva týdny. Takže takových těch osm týdnů. Ono se to překrývá, část článku je už třeba v korektuře, nebo v sazbě, část článku ještě třeba nedorazila, takže ono se to tak překrývá různě.

T: Tak jo mám za sebou první otázky, primární. A teď jsou teda otázky spešl pro vás. Ono jich není moc.

R1: Jsem myslela že už byly všechny okruhy.

T: Jo byly primární. Teď ještě sekundární. Co by si slibujete od koláží na úvodce? Ty tam zavedla Rajče a ... těch fotek na coveru a co vy si slibujete od těch koláží?

R1: Takhle, koláže zavedla Majda, předtím byly ještě ilustrace. Koláže jsou teď až od říjnového čísla, předtím to bylo ještě kreslený.

T: Jo, dobrý.

R1: A upřímně jakože můj hlavní požadavek na tu úvodní fotku, na tu titulku, je, aby se to vyloženě nebylo s tím logem, tím skautským a našeho Kmene, a aby to vypadalo nějak jako esteticky. Jinak já to tak jako přenechávám na Majdě, protože to prostě není moje umělecká branže. Takže já si u toho slibuji, že ona tomu prostě dá nějaký jako estetický vzhled, že je to bude souviset nějakým způsobem s tím tématem a myslím si, že ty koláže jsou v něčem jako hezčí třeba. Nemyslím si, že ve všem ale v něčem si myslím, že jsou lepší než ilustrace. Hlavně v tom, že je to takový nádech postmoderny. Já si myslím, že teď je takový docela postmoderní trend, když to tak řeknu, mezi dospívajícíma.

R2: No tak já bych si doplnil, že je to teda autorská invence Majdy, která přišla s tím nápadem koláží a nám se to líbilo, takže jsme do toho nějak nezasahovali. A už Rajče se snažila, aby ten Roverský kmen byl v rámci těch skautských časopisu v něčem trochu odlišný v tom vizuálu, takže v něčem respektujem tu skautskou grafiku ale v něčem úplně ne, třeba tam nemáme tolik zablených tvarů a tolik různých pozadí a podobně. Souvisí to i s tou úvodkou, jak jsme třeba říkali, že hodně inspirovala Rajče Respektem, tak si myslím, že se inspirovala i v té grafice a my se snažíme pokračovat v tom, aby ten časopis byl trochu odlišné od těch jiných skautských časopisu a jenom nějak prostě nesledovali tu skautskou grafiku, aby měl i něco vlastního v sobě. A to si myslím, že ty koláže nějak naplňují.

T: Vy jste u celostránkových fotek, které oddělují rubriku, které zavedla Rajče, tak vy jste tam přidali text. Rajčetin hlavní cíl byl, aby ta fotka vyzněla a vy jste tam přidali text, co si od toho slibujete?

R2: No tadyto konkrétně řešila zrovna spíš Týna tu grafiku, měla na starosti tu grafickou změnu. A no asi už si úplně nevzpomínám, jaký v tom byl záměr a bude se to zdát, že tam je ten text, napsaný ty články z té rubriky. Jestli to byl nápad Týny nebo Jitky. Ale za mě to tam ani moc neruší. Se schválně podívám, jsem si toho ani nevšiml. A asi hádám, že hlavní záměr bylo usnadnit tu orientaci v tom časopise. Ale no za mě, když se takhle na to dívám, tak mi to tam ani nějak moc vizuálně neruší. No, mě osobně teda. A to by asi víc řekla Týna.

T: Do těch fotek celostránkových, které oddělují rubriky, tak jste přidali text, ale vlastně Rajčetin cíl byl, aby ta fotka vyzněla, aby tam nebyl ten text, co jste si od této změny slibovali?

R1: Já nevím, co říkal už Kousy všechno

R2: Já jsem řek, že jseš kompetentnější odpovědět na to všechno, protože jsi dělala ty grafický změny, ale řekl jsem, že mě osobně to nějak neruší. Vizuálně asi byl záměr sladit orientaci.

R1: Já jsem si od toho slibovala to, že ta fotka bude mít prostě větší využití jednak a druhak, že se ten čtenář tak nějak jako dozví, co se tam v té rubrice děje, že to bude fungovat trochu jako rozcestník, protože tam je to na začátku, ale vlastně mi přišlo, že ty naše fotky dost často neměly prostě vůbec žádný účel na tom předělu, že tam sice jakože nějak jakoby rozdělávaly ten text, ale často prostě ani nebyly nějak jako autentický, prostě byly třeba z Pixelbay nebo takhle, co se snažíme teď měnit, ale přišlo mi prostě, že mi dávalo větší smysl, aby tam bylo aspoň to, co se ten čtenář aspoň dozví v té rubrice. Mě prostě nepřišlo, že by to nějak rušilo tu fotku. Navíc je to tak jako malé a tence, že si fakt nemyslím, že by to ničemu vadila no.

T: Díky. Vy jste první dva šéfredaktoři, kteří spolu spolupracují. Jak se na tenhle koncept dívali nadřízení?

R1: Tak jako... že jim to bylo trochu jedno nebo ještě předtím, než jsme šéfoval i tak jsme si měli nějakým způsobem rozdělit kompetence, což jako dává smysl, že jsme v tu chvíli nevěděli, jak to teda nakonec bude, jak ten časopis funguje, tak jsem to rozdělili spíš náhodně a asi to fungovalo jako nějaká motivace toho, abychom neměli na starosti všechno a zároveň nikdo nic. No a jinak si myslím, že to je takový ojedinělý, to určitě, ale že jim to tak nějak jako bylo jedno, když to tak řeknu, nějak jako nás v tom nezpochybňovali.

R2: No asi tak.

T: Jak tedy máte rozdělené ty povinnosti těch šéfredaktorů a jak se vám daří spolupracovat?

R1: No tak já řeknu ty svoje. Si nemůžu vzpomenout teďka. (haha) Tak asi oba dva máme povinnost, aby ten časopis fungoval. To je společná odpovědnost a taky na to, abychom editovali texty. To je prostě práce nás obou. Já mám na starosti vnější komunikaci. To znamená komunikace nějakým způsobem třeba s odborama, s lidma, kteří se nás snaží kontaktovat, ať už že u nás chtějí něco vytisknout, nebo nějak spolupracovat, s TDC, ale taky to samozřejmě taky záleží asi o co se jedná, taky mám na starosti korektorky a jejich práci a komunikaci s nimi, pak jsem měla na starosti grafiku, tu mám tak trochu asi doteď, i když teď s ní nic moc neděláme, když to tak řeknu. Myslím tím grafický vzhled z toho časopisu a myslím, že to je všechno. Teď si nevzpomínám na nic dalšího a asi to máme někde napsaný, to jsou věci, který se tak nejvíc dělaly.

R2: Já taky edituji nějaké články a z toho časopisu, tak myslím, že snažím se o mě starat o tu redakci jako takovou. To znamená, že to řeším nějaký personální věci v té redakci, většinu toho náboru jsem dělal, potom nějaké ty redakční akce se snažím plánovat a ty různé porady a takhle to tam dělám. Potom mám na starost ten online tým a online celkově a taky jsem měl teda starosti ten výzkum a ten potom nedopadl, takže to jsou spíš v takový ty jako nějaké věci, jako co bysme chtěli doladit a no.

R1: Já vlastně mám ještě ten merch. Já jsem ta, co u sebe má 35 šátků teďka.

T: Mě teď spíš zajímají ty dlouhodobé věci. Kousy, ty jsi po dlouhé době šéfredaktor v čele Roverského kmene. Proč si třeba ty osobně myslíš, že o to není takový zájem u kluků?

R2: Tak teď nevím. Víím, že třeba u nějakých jiných skautských časopisů, aspoň ve Skautingu, je taky šéfredaktor jako kluk.

T: Teď myslím v Kmeni.

R2: Nikdy úplně jsem nad tím nepřemýšlel a to je fakt, vůbec nemám žádnou hypotézu, čím to je. Možná jako ale když... Jasně žurnalistika je asi, psaní je takový činnost, která baví holky a ale myslím, že i dost kluky, takže myslím si, že to není právě genderově taky vyhraněný. A že zrovna tenhle spíš to není. Nevím nevím.

T: Vy jste zavedli online web, co si od toho konkrétně slibujete?

R2: Za sebe si od toho moc neslibuji a beru, tak jako jen takový experiment jo, nebo takový pokus, jak Týna říkala, tak základ jsou ty tištěné časopisy. To je náš hlavní úkol je to udržet a ale přišlo mi, že by bylo fajn, kdyby se nám podařilo víc ten časopis zviditelnit on-line, to znamená vůbec nějakou příjemnější verzi online verzi, než jsou ty PDF v tom archivu, to jako fajn, ale nepřišlo nám to úplně jako to nejlepší, co může být a potom teda velký nedostatek v komunikaci na těch sociálních sítích. No a našim záměrem, bylo to vyzkoušet, jak to půjde a uvidíme až po nějakém čase zase pak nějak to budeme vyhodnocovat. Tak uvidíme potom, co dál s tím. No ale tak náš záměr byl to vyzkoušet, protože nám přijde jako takový je to celkem potenciál tom online a uvidím, jak se mi to podaří naplnit.

R1: My jsme si od toho taky slibovali nějaký další druh komunikace se čtenáři.

R2: To je vlastně taky celý smysl toho. Jak jsem říkal, že to je taky jako provázaný ten jeden z těch dalších záměrů, nebo úkolu, cílu online, tak ta komunikace čtenářema a takže tam to stojí hlavně na těch sociálních sítích, kde se všichni jako potkáváme.

T: Jak vypadalo vaše výběrové řízení na šéfredaktory?

R1: No tak nejdříve jsme se museli přihlásit, vlastně nejdříve jsem se dozvěděli, že něco takového probíhá, osobně jsem se to dozvěděla od Rajčete a myslím, že možná Kousy taky, nejsem jist.

R2: Asi jo, protože s Rajčetem jsme se pravidelně vídali v Brně.

T: Nějak Rajče říkala, že Kousy nad tím přemýšlí a že byla to nechtěl jít sám, tak si říkám, že Kousyho už znám, to je tam ten a prostě museli jsem se přihlásit jako každý jiný kandidát. Musela jsem se přihlásit do řízení, který bylo vyvěšený i na jobs.skaut.cz, možná i někde jinde, prostě oficiálně vypsané a k tomu jsme potřebovali svůj životopis a nějaký jako motivační dopis, něco takového. A samozřejmě jsme tam uváděli, že se hlásíme společně, když tak řeknu, no. To bylo první část toho výběrového řízení, hlásilo se nás tam několik a pak následoval pohovor s Káťou Zavřelovou, myslím, která je z TDC a má tam ten časopis na starosti. Ptali se nás na budoucnost Kmene, ptali se nás: Co od toho očekáváme? Jaký jaký máš plán? A měli jsme napláňovat číslo, to byl taky náš úkol. Jako jak bychom napláňovali jedno číslo, vlastně možná jako ročník jsme vymysleli, nepamatuju přesně. Měli jsme jenom číslo, nebo jestli jsme měli z těch čísel víc.

Vymysleli jsme koncept Maslowovy pyramidy potřeb, že bychom v prvním čísle roku pokrývají základní, že bychom tam psali o jídle a tak, dál bychom třeba pokrývaly nějaký ty další a postupně bychom se dopracovali až k těm duchovním potřebám, což by bylo posledním čísle a pak byla nějaká pauza, kdy jsme nevěděli jestli vyhraje. Já si myslím, že nás tam moc nebylo těch kandidátů plus jsme měli výhodu, že jsme měli zkušenost s tou redakcí a naopak nás teda zvolili a museli jsme si to rozdělit ty kompetence.

R2: Po nás, aby jsme, nevím, jestli se nebyli jistý tím, že jsem trochu tím, ještě po nás chtěli, abychom si teda rozdělily nějak ty kompetence, si myslím, že prostě to tam byl ještě dodatečně úkol, nebo tak a potom se ozvali po pár týdnech, teda poslal mi to tam přišel mail, že to teda vyšlo a že nás berou.

T: Poslední otázka, jak dlouho odhadujete, že budete tu pozici to šéfredaktora zastávat?
A v jakém stavu chcete ten časopis chcete předat dalšímu šéfredaktorovi?

R1: Pokud nenastane nějaká jako náročná životní situace, nebo nevím, bouchne Junák, nebo tak něco, tak já sama za sebe bych to viděla asi tak nějak jako standardně něco okolo těch tří let. Podle mě si myslím, že je v pohodě třeba tři a půl roku, mi přijde, že kdybych tam byla déle, tak bych v tom jako mohla jako zakrknět, když to tak řeknu, a už bych nebyla v kontaktu s tou mladší skupinou. Já si myslím, že tak nějak asi dokud jsem ještě vysokoškolák, tak by to tak nějak jako viděla, asi nejdéle bych to viděla, tak jako nejdéle na čtyři, čtyři a půl roka.

R2: Už to bude rok od toho výběrka a od té doby jsem tomu věnoval hodně času a hodně si toho vyzkoušel, takže myslím, že to je dost intenzivní i když to tak není tak časově náročné nebo jak tento úplně fulltime, takže je to pořád brigáda, tak je to dost pestrá práce. A asi když jsem do toho šel jako tak snažím přemýšlel, tak si říkám, že bych asi rád s koncem těch vysokoškolských studií, kdy bych asi rád předal ten Kmen. To znamená, já teď končím bakaláře, takže mě čekají asi dva roky magisterského, takže bych to ještě viděl, tak třeba na ty dva a půl roku, třeba orientačně. No a potom bych byl asi rád, kdyby se nám podařilo to pak někomu předat dál.

R1: Já jsem to myslela jako ne navíc, ale minus ten jeden rok, co už tam jsme. A jak bychom ho chtěli předat? Já bych ho chtěla rozhodně předat, tak, abychom ho nějak nezrujnovali, nebo tak něco, aby fungoval, aby tam novejšéfredaktor, nebo šéfredaktoři

měli všechno s čím můžou pracovat, aby tam byla nějaká základna, aby měli ten ansábl těch redaktorů. Pak bych ráda předala ty nadstavby, které jsme udělali my, když to tak řeknu, jako i ten online tým třeba, prostě předat nějak jako know-how, jak prostě pracovat s těmi prostředky, které teďka jako vznikly za té naší éry a samozřejmě bych to asi chtěla i přidat, tak že by to bylo otevřený inovacím, no.

R2: No já bych to chtěla si předávat tak, aby tam časopis nějak fungoval kontinuálně, aby to furt vycházelo, aby ten časopis, nebo mám pocit, že ten Roverský kmen nebo celkově teď nevím, jak jestli všechny, ale mám takový pocit, že ty skautský časopisy jsou vnímaný, že je to takový něco jako trochu odtržený od toho skautského života, takže to je něco se do schránky a dál to nějak jako žije svým vlastním životem, tak mně by se líbilo, kdyby se nám podařilo, ten časopis trochu otevřít a aby třeba ty roveři ten časopis, aby se trošku se změnilo to vnímání v tom, že ten časopis za ním stojí konkrétní lidi a že je to spíš, takový jako partner v tom, že může nastavit téma v tom co je zajímavá, že se můžu obrátit, že tam je někde v tom roverským prostoru, že to prostě část toho rovingu, která není tak uzavřená, ale je součástí a víc komunikuje s tím skautingem jako takovým, že není tak odtržená od toho zbytku roverského života.